

Výroční zpráva za rok 2010

ARCHAIA

Praha o.p.s.

Praha 2011

Výroční zpráva za rok 2010

Praha 2011

Obsah

Úvod	4
Orgány společnosti.....	10
Členové správní a dozorčí rady.....	12
Zasedání správní a dozorčí rady.....	14
Neziskové aktivity společnosti.....	17
Nerespektování platných zákonných norem.....	39
Archeologické výzkumy v roce 2010	41
Záchranné výzkumy	41
Zjišťovací výzkumy	76
Záchranné výzkumy prováděné formou dohledu s pozitivním výsledkem.....	81
Záchranné výzkumy prováděné formou dohledu s negativním výsledkem či dosud probíhající...	88
Soubory zpracovávané v keramické laboratoři v roce 2010	94
Zprávy o archeologické akci za rok 2010	94
Prezentace výsledků vědecko-výzkumné činnosti odborné veřejnosti	95
Nálezové zprávy	95
Publikační činnost odborných pracovníků společnosti v roce 2010	96
Konference, semináře, přednášky	97
Recenze a referáty o literatuře	98
Výstavy a prezentace	98
Tiskové zprávy v roce 2010.....	99
Hospodaření společnosti	100
Grafy	101
Organizační struktura společnosti	104
Složení správní a dozorčí rady	104
Personální obsazení	105
O nás.....	106
Adresář	107

Úvod

Archaia Praha o. p. s. je česká nestátní nezisková organizace s právním statutem obecně prospěšné společnosti a je zapsána v rejstříku obecně prospěšných společností, vedeném Městským soudem v Praze (oddíl O, vložka 252). Posláním společnosti je ochrana, záchrana, dokumentace a výzkum archeologických a jiných historických památek, výchova a vzdělávání v oblasti archeologie a památkové péče. Společnost Archaia Praha o. p. s. disponuje „povolením k provádění archeologických výzkumů“, vydaným 27. září 2001 Ministerstvem kultury ČR, na jehož základě realizuje své poslání a poskytuje služby.

Uplynulý rok 2010 byl opět standardním rokem existence naší společnosti, přičemž ve struktuře příjmů byl opět patrný mírný nárůst, který se pravidelně opakuje každý druhý rok. Naopak v lichých letech bývají příjmy mírně nižší, což bývá způsobeno především absencí větších terénních aktivit na rozsáhlých záchranných archeologických výzkumech, které nejsou realizovány pravidelně každým rokem. Z tohoto vysvětlení je zřejmé, že posledních šest let naše společnost získávala svou aktivitou vcelku pravidelně stabilní příjmy okolo 20 milionů korun, přičemž výdaje byly ve většině sledovaných let mírně nižší s výjimkou let 2005 a 2009. V roce 2010 naše příjmy opět překročily výdaje o cca 800.000,- Kč, což však bylo způsobeno skutečností, že až v průběhu tohoto roku byly uhrazeny poměrně vysoké částky za terénní část záchranného archeologického výzkumu v Praze 6 - Vokovicích, která byla provedena ještě v předchozím účetním období, a zároveň se opoždovaly pravidelné platby za zpracování tohoto výzkumu. Ve struktuře příjmů se nadále projevuje výrazný trend způsobený zřejmě hospodářskou krizí, kdy nadále roste podíl archeologických výzkumů financovaných z veřejných zdrojů (rozpočty měst a obcí v roce 2010 činily přes 60 %) oproti výzkumům hrazených privátními stavebníky (26 %). Tento výrazný výkyv je však nepochybně značně zkreslen vysokým podílem (téměř

až polovina příjmů v roce 2010) příjmů z rozsáhlého záchranného archeologického výzkumu v budově Pražské konzervatoře v Praze 1 Na Rejdišti, který byl financován Odborem městského investora Magistrátu hlavního města Prahy. Ve srovnání s loňským rokem 2009 je však trend útlumu stavebních aktivit privátních stavebníků nadále velmi markantní. Téměř identické příjmy (26 %) jako v roce 2009 jsme získali formou subdodávek v rámci záchranných archeologických výzkumů prováděných jinými oprávněnými organizacemi. Jednalo se především o spolupráci na rozsáhlém záchranném archeologickém výzkumu na hradě ve Vimperku, který prováděl Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. (Tomáš Durdík). Zcela marginálním zdrojem příjmů je fond Programu podpory záchranných archeologických výzkumů zřizovaný Ministerstvem kultury ČR, jehož finance tvořily 0,22 % našich příjmů (32.500,- Kč včetně DPH).

Již dlouhá léta je vcelku ustálen podíl jednotlivých druhů záchranných archeologických výzkumů. Sledovatelným trendem posledních let je především postupný úbytek zjišťovacích archeologických výzkumů, který zřejmě odráží ochotu stavebníků jít do většího rizika možné kolize záchranného archeologického výzkumu se stavbou a preferenci nižších nákladů spojených s realizací záchranného archeologického výzkumu realizovaného formou odborného dohledu před, v případě negativního zjištění výrazně dražším, předběžným zjišťovacím výzkumem. Mírný vzestup oproti uplynulému roku sledujeme u záchranných archeologických výzkumů prováděných formou odborného dohledu (v roce 2010 celkem 124 akcí), naopak o něco méně jsme prováděli záchranných archeologických výzkumů realizovaných formou dohledu na stavbách nepodnikajících stavebníků z řad fyzických osob (25 akcí). Záchranných a předstihových archeologických výzkumů provádíme v posledních letech vcelku každoročně konstatní počet (mezi 20 až 30), přičemž v roce 2010 to bylo konkrétně 28 akcí.

Mezi rozsáhlejší terénní aktivity v roce 2010 patřil především výzkum v prostoru Pražské konzervatoře Na Rejdišti v Praze 1 na Starém Městě, jehož terénní část probíhala od listopadu roku 2009 do června roku 2010. Druhou významnou terénní akcí byla participace na záchranném archeologickém výzkumu prováděném Archeologickým ústavem AV ČR, Praha v. v. i. v rámci velkorysé rekonstrukce hradu a zámku ve Vimperku. Poslední z větších realizovaných akcí byl zjišťovací a následný záchranný archeologický výzkum před výstavbou souboru bytových domů Na Vackově v Praze 3 - Žižkov. Středně velkou akcí byl výzkum v trasách kanalizace, zemního filtru a septiku v prostoru zaniklého podhradí pod hradem Zlenice v k. ú. Senohraby v okrese Praha-východ. Rozsahem podobnou akcí byla naše částečná participace na výzkumu jihočeského hradu Pořešín, který rovněž prováděl Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. V případě spolupráce s toutéž institucí na výzkumu tvrze v Tiché se naše aktivity omezily na laboratorní ošetření archeologických nálezů. Středně velký výzkum v prostoru komunikací vznikajícího souboru rodinných domů U Menhiru V v okrese Praha-západ zachytil rozsáhlou polykulturní lokalitu z období zemědělského pravěku. Na tomto výzkumu jsme se podíleli společně s naší mateřskou organizací Archaia o. s. Vedle této stěžejní mimopražské akce středně velkého rozsahu jsme provedli ještě dva menší záchranné archeologické výzkumy při rekonstrukci měšťanského domu ve východočeské Litomyšli a při rekonstrukci sociálních zařízení muzea v Unhošti. Nezanedbatelné terénní aktivity souvisely i s realizací šesti předběžných zjišťovacích archeologických výzkumů, mezi které patřila jedna z dílších etap výzkumu v areálu Pražské konzervatoře v Praze 1 Na rejdišti, již delší dobu probíhající zjišťovací výzkum v Soukenické ulici 25, výzkum na dvoře objektu čp. 838 na Václavském náměstí nebo již zmiňovaný zjišťovací výzkum před výstavbou obytného souboru Na Vackově v Praze 3 na Žižkově, který plynule přerostl v záchranný archeologický výzkum. Mezi početnými drobnými akcemi (v roce 2010 celkem 124 akcí) realizovanými formou dohledu při vlastních výkopových pracích stavby se podařilo v pěti případech zachytit archeologické památky a situace. Jednalo se o zajištění parcelní zdi v Kateřinské ulici na Praze 2, výzkum prováděný v souvislosti s rekonstrukcí grotty v Havlíčkových sadech na Praze 2, výzkum vyvolaný rekonstrukcí panelových domů v Lupáčově ulici v Praze 3 na Žižkově, výzkum realizovaný při stavbě bytového domu pod Vinohradem v Praze 4 - Braníku a výzkum v trasách inženýrských sítí v areálu zámku Ctěnice v Praze 9 - Vlnové. Mezi 22 akcemi prováděnými na stavbách nepodnikajících fyzických stavebníků byly čtyři záchranné výzkumy prováděné formou dohledu zakončeny pozitivním archeologickým zjištěním. Jednalo se o dva rodinné domy v dlouhodobě sledovaném souboru rodinných domů v Praze 9 - Mířkovicích v poloze na Kačence. Jeden pozitivní nález byl učiněn ve druhém dlouhodobě sledovaném satelitním městečku Mířkovic, v souboru bytových domů Polabská. Poslední pozitivní akcí tohoto charakteru byl výzkum vyvolaný rekonstrukcí rodinného domu v Pražské ulici 3 v Praze 10 - Hostivaři.

Hlavním zdrojem příjmů naší společnosti v roce 2010 byl záchranný archeologický výzkum v areálu Pražské konzervatoře v Praze 1 Na Rejdišti, jehož terénní část byla ukončena v červnu tohoto roku a následovalo jeho zpracování, spočívající především v laboratorním ošetření téměř 850 banánových beden archeologických nálezů. Nezanedbatelná byla z hlediska finančních zdrojů také participace na záchranném archeologickém výzkumu v areálu hradu ve Vimperku či předstihový záchranný archeologický výzkum v areálu souboru bytových domů v Praze 3 Na Vackově. Pravidelně byly s jistým zpožděním hrazeny i nemalé finanční částky určené ke zpracování

Archeologického ústavu AV ČR, Praha, v. v. i., kteří pro naši společnost prováděli výzkum formou subdodávky, vyhotovili nálezovou zprávu z úseku č. 0079 (Pelc-Tyrolka – Špejchar, část Letná) a č. 0080 (Špejchar – Pražský most).

Podobně jako v předchozích letech se při vcelku standardním počtu realizovaných akcí postupně snižuje počet odeslané korespondence (v roce 2010 to bylo 609 čísel jednacích odeslaných dopisů). Tento trend je nejspíše způsoben stále častějším využíváním e-mailové korespondence k zajištění značného množství legislativních a kancelářských postupů souvisejících s realizací záchranných archeologických výzkumů. Již

rozsáhlého výzkumu v areálu Vokovického dvora, jehož terénní část byla ukončena již na jaře roku 2009.

Přes značné množství terénních aktivit prováděných v uplynulém roce 2010 nebyly zdaleka vyčerpány naše kapacity na terénní části archeologických výzkumů a mohlo být průběžně přistoupeno ke zpracování rozsáhlých archeologických výzkumů prováděných v uplynulých letech. Dalo by se dokonce říci, že tyto aktivity našich zaměstnanců v roce 2010 výrazně převážily nad jejich účastí v rámci terénních částí výzkumu. V průběhu roku se velmi intenzivně pracovalo na vyhodnocení archeologických výzkumů, které naše společnost prováděla již v letech 2003 a 2004, především výzkum na náměstí Republiky a hotel IBIS či nevelký výzkum v Palackého ulici čp. 716. Pokračovalo i částečné zpracování archeologického výzkumu v Klimentské ulici 28, které však bylo podvázáno odložením jeho financování stavebníkem. Ve spolupráci se společností ArcheoPro o. p. s. byla postupně finalizována práce na vyhodnocení záchranného archeologického výzkumu v místě podzemního parkingu v severní části náměstí v Mladé Boleslavi. Nejintenzivněji jsme se v roce 2010 zabývali zpracováním rozsáhlého záchranného archeologického výzkumu v areálu Vokovického dvora v Praze 6, sousední rozsáhlou plochou administrativního střediska Eunedpark či vyhodnocením výsledků záchranného archeologického výzkumu na parcele parc. č. 562 na Petřském náměstí v Praze 1. Nové objevy ze starší doby bronzové v areálu obytného souboru Na Hlavní v Praze 8 - Březiněvsi byly taktéž průběžně zpracovávány. Vedle již zmíněných projektů, jejichž dokončení do podoby závěrečných nálezových zpráv bychom rádi ukončili v roce 2011 či nejpozději 2012, se v průběhu roku 2010 podařilo dokončit nálezové zprávy z několika větších záchranných archeologických výzkumů. Jednalo se především o nálezovou zprávu z rozsáhlého záchranného archeologického výzkumu na parcele bývalého čp. 1234 v Novomlýnské ulici 7 či z Hostivařského dvora v Kozinově ulici v Praze 10 - Hostivaři (Skanzen Hostivař). Nálezová zpráva byla vyhotovena též z poměrně rozsáhlého výzkumu na okraji Čakovice (soubor obytných a rodinných domů Za Panskou stodolou) nebo z výzkumu v Bělské ulici v historickém jádru Mladé Boleslavi. Formou subdodávky byly zkompletovány a odevzdány nálezové zprávy z dlouhodobého projektu souvisejícího s výstavbou městského okruhu a tunelu Blanka. V průběhu roku 2010 pracovníci

Archeologického ústavu AV ČR, Praha, v. v. i., kteří pro naši společnost prováděli výzkum formou subdodávky, vyhotovili nálezovou zprávu z úseku č. 0079 (Pelc-Tyrolka – Špejchar, část Letná) a č. 0080 (Špejchar – Pražský most).

Podobně jako v předchozích letech se při vcelku standardním počtu realizovaných akcí postupně snižuje počet odeslané korespondence (v roce 2010 to bylo 609 čísel jednacích odeslaných dopisů). Tento trend je nejspíše způsoben stále častějším využíváním e-mailové korespondence k zajištění značného množství legislativních a kancelářských postupů souvisejících s realizací záchranných archeologických výzkumů. Již několik let je možno sledovat postupný úbytek smluv uzavřených na provedení záchranného archeologického výzkumu (v roce 2010 to bylo 20 smluv), přičemž je nutno zdůraznit, že tento trend nepochybně souvisí se skutečností, že řada archeologických výzkumů je řešena formou operativní objednávky na rozdíl od poměrně zdlouhavého jednání o zajištění archeologického výzkumu formou smlouvy či dohody.

Provádění záchranných archeologických výzkumů často vyžaduje spolupráci s více oprávněnými organizacemi. V našem případě to byla především spolupráce s naší mateřskou organizací Archaia o. s. na zpracování rozsáhlých záchranných archeologických výzkumů z uplynulých let (především výzkumu na

náměstí Republiky) či na některých akcích realizovaných mimo hranice velké Prahy (Zbuzany, Litomyšl, muzeum Unhošť, Bělská ulice v Mladé Boleslavi, senohrabská plovárna). Přes značnou snahu na poli Středočeské archeologické komise se nám stále nedaří zahájit intenzivnější archeologické aktivity v regionu středních Čech, přestože se domníváme, že archeologická památková péče v tomto kraji je nedostatečná a po znemožnění možnosti provádět archeologické výzkumy krajem zřizovanými institucemi, s výjimkou Ústavu archeologické památkové péče středních Čech, se situace ještě zhoršila. Znění naší dohody s Archeologickým ústavem AV ČR, Praha, v. v. i. způsobuje, že společnost Archaia Praha o. p. s. zajišťuje výkon archeologické památkové péče výhradně na území hlavního města Prahy, který převzala od svého zakladatele, občanského sdružení Archaia o. s. Výzkumy mimo toto území naopak formou garanta zajišťuje občanské sdružení Archaia o. s. Naše aktivity jsou od roku 2010 ještě markantněji prováděny, jelikož sídlíme ve společných prostorách a pořádáme i společné podnikové porady jedenkrát do měsíce. Kromě participace na archeologických výzkumech pořádáme značné množství společných společenských akcí (archeopark Liboc), výletů či společně trávených chvil na senohrabské plovárně v rámci letní dovolené. Již standardní a oboustranně přínosná je spolupráce s Archeologickým ústavem AV ČR, Praha, v. v. i. V průběhu roku 2010 jsme intenzivně spolupracovali při terénní části výzkumu v areálu Pražské konzervatoře v Praze 1 Na Rejdišti, při výzkumu hradního areálu na výrazném ostrohu nad městem Vimperk, při výzkumu hradu Pořešín v jižních Čechách či při laboratorním zpracování archeologických nálezů z tvrze v Tiché. Vyhotovením závěrečných investičních zpráv byla v roce 2010 ukončena spolupráce při výzkumu městského okruhu a tunelu Blanka, který pro naši společnost prováděl formou subdodávky právě Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. Při vyhodnocení rozsáhlého výzkumu v místě podzemního parkoviště v severní části Staroměstského náměstí v Mladé Boleslavi jsme spolupracovali s obecně prospěšnou společností ArcheoPro o. p. s. (vedoucí výzkumu Michal Bureš).

Standardní průměrný počet archeologických akcí v uplynulém roce 2010 i poměrně značné množství záchranných archeologických výzkumů, z nichž je nutno v dohledné době vyhotovit závěrečné nálezové zprávy, víceméně po celý rok spolehlivě vytížilo náš stabilní pracovní kádr, čítající ke konci roku 2010 25 stálých zaměstnanců. Dlouhodobou absenci

kvalitních a schopných lidí, kteří by byli schopni samostatně provádět terénní výzkum a následně jeho výsledky smysluplně a standardně vyhodnotit se nám podařilo v roce 2010 částečně zacetit, jelikož naše společnost byla posílena o dalšího pracovníka na pracovním zařazení archeolog, absolventa Ústavu pro pravěk a ranou dobu dějinnou Filozofické fakulty UK mgr. Martina Vyšohlídy, který byl dlouhá léta asistentem archeologického výzkumu v naší mateřské organizaci Archaia o. s. Koncem roku jsme ještě přijali na místo specialisty archeologického výzkumu Jaroslava Kříže, který u nás taktéž dlouhodobě pracoval na záchranných archeologických výzkumech. Ředitelem společnosti byl po celý rok Vojtěch Kašpar, který je ředitelem společnosti od roku 2003 a nyní pracuje v této funkci již čtvrtým rokem svého druhého čtyřletého funkčního období. Stávajícímu personální obsazení naší organizace plně vyhovují kancelářské prostory a místo sídla naší společnosti v Truhlářské ulici 20.

Vedle našich kanceláří, které jsou zároveň sídlem naší společnosti, užíváme rozsáhlý komplex našich depozitářů v areálu Agro Plchov u Třebíže, jehož podoba je stabilizovaná a v uplynulých letech prošla rozsáhlou rekonstrukcí interiérů i celkovou revitalizací početného náleзовého fondu. Ke konci roku 2010 se v našem depozitáři nachází okolo 12.000 banánových beden archeologických nálezů, které za téměř dvacetiletou existenci nashromáždilo občanské sdružení Archaia o. s. i obecně prospěšná společnost Archaia Praha o. p. s. Naše laboratoře jsou stále umístěny v podkroví domu čp. 553 na rohu Staroměstského náměstí a Celetné ulice. Výjimečně využíváme naše Malé muzeum archeologie které je umístěno v areálu Státního úřadu radiační ochrany v Praze 4 - Nuslích v Bartoškově ulici 28, jehož součástí je i venkovní expozice raně slovanských pecí.

Naši zaměstnanci se průběhu roku zúčastnili několika konferencí, seminářů či odborných specializovaných fór (Informační kolokvium archeologické výzkumy v Čechách; konference Forum Urbes Medii Aevi, Forum Archaeologiae Post-Medievalis) a pravidelně přispívali do různých odborných monografií (Vladislav II., druhý král z Přemyslova rodu), periodik či populárních publikací (Zprávy České společnosti archeologické, Časopis společnosti přátel starožitnost). Vedle přednáškové činnosti pro širší odbornou i laickou veřejnost (přednášky pro Společnost přátel starožitností či pro občany obce Senohraby u Prahy) jsme se částečně podíleli na několika výstavách (Cesta do hlubin města - 12 nej... objevů pražské archeologie či Královský sňatek).

Významným počinem loňského roku bylo uspořádání třetího ročníku konference Forum Archaeologiae Post-Medievalis, které se v dubnu roku 2010 zúčastnilo více než 60 řádně přihlášených účastníků včetně značného počtu zahraničních hostů i domácích mladších kolegů či studentů archeologie. Dvoudenní setkání se setkal s patřičnou odezvou v odborných kruzích. Bohužel se nám v roce 2010 nepodařilo rozšířit naše publikační aktivity a z tohoto důvodu jsme se omezili na finanční podporu publikačních aktivit jiných vydavatelů. V uplynulém roce jsme finančně podpořili například nakladatelství Libri celkovou částkou 50.000,- Kč, z jejíž pomoci byly vydány např. oba dva díly Historických radnic Čech, Moravy a Slezska (Karel Kibic a Zdeněk Fišera) či rozsáhlé Dějiny zemědělství v Čechách a na Moravě (Magdalena Beranová a Antonín Kubačák). Další podpořené publikace bohužel v tomto roce nespátily světlo světa. Jedná se například o šesté číslo sborníku Forum Urbes Medii Aevi naší sesterské

organizace Archaia Brno o. p. s. (30.000,- Kč), dvanácté číslo specializovaného hradologického sborníku Castellologica bohemia 12 (30.000,- Kč), první díl publikace Pražských klášterů (15.000,- Kč) zaměřený na kapituly a ústavy šlechticů (Dušan Foltýn) či poslední díl monumentálních Měst a městeček v Čechách, na Moravě a ve Slezsku (5.000,- Kč) Karla Kuči. Ještě rovněž v roce 2010 jsme částkou 30.000,- Kč finančně podpořili nakladatelství Etnos, které by mělo v roce 2011 vydat dvoujazyčnou mutaci katalogu moravských habánských fajánsů z institucionálních i privátních sbírek celého světa (autor Jiří Pajer).

O významný krok kupředu se v roce 2010 posunul projekt revitalizace a digitalizace našeho archivu dokumentace archeologického výzkumu, na kterém celý rok usilovně pracovali dva zaměstnanci. Výsledkem je systematicky utříděný a kvalitně zvidovnaný archiv, přičemž projekt jeho digitalizace bude bezpochyby probíhat ještě řadu následujících let. Významně se též pokročilo ve správě našeho archivu nálezových správ, knihovny společnosti a při zpracování svěřené knihovny Společnosti přátel starožitností. V průběhu roku byly do našich kanceláří zakoupeny početné zasklené knihovny a mnoho svazků tak našlo své místo na přehledných policích. Podobně utříděn byl již překypující archiv nálezových zpráv. Knihovna společnosti přátel starožitností byla

kompletně vybalena, sepsán její obsah a částečně je již k dispozici pro studium. Posledním významným bodem našich aktivit jsou webové stránky a jejich podoba, přičemž naše snaha v uplynulém roce 2010 především směřovala k průběžnému informování jejich čtenářů o dění v naší společnosti či obecně v archeologické a jí blízké komunitě. V průběhu následujícího roku bychom rádi oživilí již trochu okoukaný design těchto stránek.

Uplynulý rok 2010 byl zcela běžným rokem v životě naší společnosti, přičemž podrobnější informace o našich neziskových aktivitách i o prováděných archeologických výzkumech získáte nahlédnutím na další stránky této výroční zprávy.

Vojtěch Kašpar

Orgány společnosti

Úvod

Vzhledem k tříletému funkčnímu období členů správní a dozorčí rady společnosti bylo nutno přistoupit v roce 2010 k částečné obměně v obsazení těchto orgánů společnosti. V průběhu červnového zasedání byl zvolen jeden nový člen správní a jeden nový člen dozorčí rady. Zároveň připravovaná novela zákona o obecně prospěšných společnostech přinesla současněmu řediteli i členům správní a dozorčí rady nemálo práce spojené s nutnými legislativními změnami, které stávající znění hlavních dokumentů naší obecně prospěšné společnosti (zakládací listina, statut, pověření ředitele vycházející ze změny statutárního orgánu společnosti - ředitel místo předsedy správní rady) uvedou do souladu se zněním novely zákona.

Již delší dobu se naší společnosti osvědčilo konat v průběhu roku dvě společná setkání správní a dozorčí rady. V roce 2010 tomu nebylo jinak. Vedle tradičního červnového setkání, které je nejčastěji věnováno změnám ve strukturách správní a dozorčí rady či schválení textu výroční zprávy a roční závěrky, jsme se setkali s členy obou rad opět v prosinci na předvánočním zasedání. Tradiční bilance uplynulého roku byla v tomto případě doplněna intenzivním jednáním okolo nového znění zakládací listiny a jednáním souvisejícím se změnami v řízení obecně prospěšných společností s ohledem na platnost novely zákona o obecně prospěšných společnostech od 1. ledna 2011 s přechodným obdobím do konce června téhož roku.

Předsedou správní rady a statutárním zástupcem společnosti byl po celý rok PhDr. Zdeněk Lochmann, který byl do funkce zvolen členy správní rady 20. 6. 2008 na první tříleté funkční období. Ředitelem společnosti byl po celý rok Vojtěch Kašpar, který byl dne 28. 6. 2007 ustanoven na základě konkurzního řízení ředitelem společnosti na další čtyři roky (druhé čtyřleté funkční období). Na základě plné moci od předsedy správní rady byl ředitel oprávněn ke značnému množství úkonů. Mezi ně například patří (na základě jmenování do funkce a plné moci ze dne 28. 6. 2007) především řízení společnosti, zastupování společnosti navenek, uzavírání smluv o dílo, smluv o spolupráci, pracovních smluv se zaměstnanci společnosti, uzavírání nájemních smluv, zakládání a rušení bankovních kont a stanovení osob s dispozičním právem k účtům společnosti. Na základě novely zákona o obecně prospěšných společnostech se ředitel od 1. ledna 2011 automaticky stává statutárním orgánem společnosti, kterým byla doposud správní rada společnosti v čele se svým předsedou.

Ředitel společnosti

Ředitelem společnosti byl 7. dubna 2003 správní radou jmenován Vojtěch Kašpar. O čtyři roky později, 7. dubna 2007, uplynulo řediteli první čtyřleté funkční období a správní rada následně opět pověřila na svém zasedání 5. dubna roku 2007 stávajícího ředitele řízením společnosti do 31. července 2007. Zároveň správní rada rozhodla o vypsání výběrového řízení na ředitele společnosti, stanovila podmínky konkurzního řízení, způsob jeho vyhlášení a datum uzávěrky možných přihlášek k 31. květnu 2007. Na svém dalším zasedání 28. června 2007 správní rada vyhlásila výsledek výběrového řízení a ředitelem společnosti Archaia Praha o. p. s. se dnem 28. června 2007 stal na druhé čtyřleté funkční období Vojtěch Kašpar.

Mgr. Vojtěch Kašpar (* 27. 4. 1969)

Studium archeologie, započaté na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze (postupně společně s českým jazykem, historií a etnologií v letech 1987–1996) dokončil po absolvování náhradní vojenské služby na Univerzitě v Lodži v Polsku (1998–2001) a v roce 2001 získal titul magistra. Pracoval nejprve jako dělník a asistent v Archeologickém ústavu Československé akademie věd v Praze (1989–1992), od roku 1992 byl archeologem v občanském sdružení Archaia a od roku 2003 je ředitelem obecně prospěšné společnosti Archaia Praha o. p. s. V rámci svých terénních aktivit se podílel na desítkách rozsáhlých i menších záchranných archeologických výzkumů především v Pražské památkové rezervaci, ale také na mnoha opevněných sídlech v celé České republice. Při výzkumech společnosti Archaia výrazně přispěl k standardizaci a kodifikaci postupů a metod provádění a zpracování rozsáhlých plošných městských archeologických výzkumů. Působí rovněž jako jednatel nejstarší české historicko-vlastivědné organizace - Společnosti přátel starožitností. Je členem redakční rady odborného sborníku *Castellologica bohemica*, specializovaného na problematiku opevněných sídel, redakční rady sborníku *Forum Urbes Medii Aevi* věnovaného archeologii středověkého města a sborníku *Studies in Post-Medieval Archaeology* věnovaného problematice novověké archeologie. Zabývá se především středověkou archeologií, problematikou středověkých měst a hmotné kultury, především s důrazem na Nové Město pražské. Tuto

problematiku zároveň od roku 2004 přednáší v rámci přednáškových cyklů Archeologie středověké Prahy na Katedře archeologie Západočeské univerzity v Plzni. Od roku 2010 je zástupcem jednatele Občanského sdružení pro obnovu provozu senohrabské plovárny a zachování přívozu na řece Sázavě (založeno 1997).

Správní rada

Statutární orgán společnosti (správní rada) byl poprvé ustanoven dne 21. června 2002. V polovině roku 2004 (29. června) bylo přistoupeno k částečné obnově členů správní rady. K dalším změnám ve správní radě společnosti došlo 28. května 2007, 20. června 2008 a 24. června 2010.

Správní rada fungovala do 24. června roku 2010 v tomto složení:

PhDr. Zdeněk Lochmann (20. 6. 2008 zahájil první funkční období na 3 roky) - **předseda správní rady**

doc. PhDr. František Gabriel, PhD. (28. 6. 2007 zahájil první tříleté funkční období na 3 roky)

doc. PhDr. Jiří Musil, PhD. (29. 6. 2007 zahájil druhé tříleté funkční období na 3 roky)

Po změnách ve správní radě fungovala správní rada od 24. června roku 2010 v tomto složení:

PhDr. Zdeněk Lochmann (od 20. 6. 2008 zahájil první funkční období na 3 roky) - **předseda správní rady**

PhDr. Michal Tryml (29. 6. 2010 zahájil první funkční období na 3 roky)

doc. PhDr. František Gabriel, PhD. (od 28. 6. 2010 zahájil druhé funkční období na 3 roky)

Dozorčí rada

Kontrolním orgánem společnosti je dozorčí rada, která byla ustanovena dne 21. června 2002. V polovině roku 2004 (29. června) bylo přistoupeno k její částečné obnově a k dalším změnám v dozorčí radě společnosti došlo 28. května 2007, 20. června 2008 a 24. června 2010.

Dozorčí rada fungovala do 24. června roku 2010 v tomto složení:

David Merta (20. 6. 2008 zahájil první funkční období na 3 roky) - **předseda dozorčí rady**

PhDr. Michal Tryml (29. 6. 2007 zahájil druhé funkční období na 3 roky)

Mgr. Jan Turek (28. 6. 2007 zahájil první funkční období na 3 roky)

Po změnách v dozorčí radě fungovala dozorčí rada od 24. června roku 2010 v tomto složení:

David Merta (20. 6. 2008 zahájil první funkční období na 3 roky) - **předseda dozorčí rady**

doc. PhDr. Jiří Musil, PhD. (29. 6. 2010 zahájil první funkční období na 3 roky)

Mgr. Jan Turek (28. 6. 2010 zahájil druhé funkční období na 3 roky)

Odborná rada

Poradním orgánem ředitele společnosti je podle zakládací listiny odborná rada, která byla ustanovena na svém prvním zasedání 29. června 2004. Odborná rada společnosti se v roce 2010 sešla pouze jednou, a to na svém sedmém zasedání 10. června 2010. Těžištěm zasedání odborné rady bylo především (v souladu se zakládací listinou společnosti) projednat a navrhnout kandidáty na uvolněná místa ve správní a dozorčí radě společnosti. Dnem 28. června 2010 uplynulo první funkční období doc. PhDr. Františka Gabriela, PhD. ve správní radě a první funkční období mgr. Jana Turka v dozorčí radě. Následně dnem 29. června 2010 uplynulo druhé funkční období doc. PhDr. Jiřího Musila, PhD. ve správní radě a druhé funkční období PhDr. Michala Trymla v dozorčí radě. Zároveň došlo ke změně adresy trvalého bydliště předsedy správní rady PhDr. Zdeňka Lochmanna. Změny ve správní a dozorčí radě společnosti byly odbornou radou diskutovány a následně přijaty návrhy a doporučení. PhDr. Michal Tryml byl správní radě jednomyslně navržen odbornou radou za kandidáta na uvolněné místo ve správní radě a doc. PhDr. František Gabriel, PhD. byl správní radě jednomyslně navržen jako kandidát na členství ve správní radě i na druhé funkční období. Na uvolněné místo v dozorčí radě byl odbornou radou navržen doc. PhDr. Jiří Musil, PhD. a mgr. Jan Turek byl jednomyslně navržen jako kandidát na členství v dozorčí radě i na druhé funkční období. V souvislosti se změnou adresy trvalého bydliště předsedy správní rady PhDr. Zdeňka Lochmanna (nově: Vratislavova 19/68, 120 00, Praha 2) doporučil ředitel společnosti mgr. Vojtěch Kašpar v souvislosti se změnami ve správní a dozorčí radě a nutnosti nového zápisu do rejstříku obecně prospěšných společností změnit i adresu trvalého bydliště předsedy správní rady PhDr. Zdeňka Lochmanna.

Ředitel společnosti dále informoval odbornou radu o stavu příprav Výroční zprávy za rok 2009 a roční účetní závěrky. Dále shrnul výsledky hospodaření společnosti v uplynulém roce, současný stav a perspektivy personálního obsazení a zajištění chodu společnosti (včetně prostorového zajištění) v druhé polovině roku. Dále byla vedena diskuse nad některými konkrétními projekty, které jsou v různém stadiu realizace a jejichž náplně plně odpovídají poslání naší společnosti. Jedná se o průběžně probíhající vnitřní neziskové projekty, které považuje ředitel společnosti za smysluplné (depozitář, archivace dokumentace z archeologických výzkumů, webové stránky, Malé muzeum archeologie, podpora publikačních aktivit, archeologické výzkumy v režii naší

společnosti, novověká konference a sborník z této konference, odborná knihovna, knihovna Společnosti přátel starožitností, archivace pramenů k dějinám Prahy atd.).

Odborná rada po celý rok 2010 fungovala v tomto nezměněném složení:

PhDr. Jaromír Žegklitz (od 29. 6. 2004 člen a předseda odborné rady)

Mgr. Vojtěch Kašpar (od 29. 6. 2004 člen odborné rady)

Mgr. Kateřina Samojská (od 6. 6. 2007 člen odborné rady)

Mgr. Sylwester Chmielowiec (od 12. 6. 2009 člen odborné rady)

PhDr. Jaromír Žegklitz (* 9. 4. 1959) - předseda odborné rady

Obor historie studoval na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze (1978–1982) a získal titul PhDr. v roce 1983. V letech 1982–1991 pracoval v Archeologickém ústavu Československé akademie věd v Praze, pak byl činným v Občanském institutu Praha, který spoluzakládal podobně jako Občanskou demokratickou alianci (ODA). Od roku 2003 opět pracuje v oboru archeologie v obecně prospěšné společnosti Archaia Praha o. p. s. Zabývá se archeologií novověku, keramikou a kachlovým materiálem, připravil výstavu „Pražské kachle doby gotické a renesanční“ (Pražské středisko státní památkové péče a ochrany přírody, Praha 1990–91). V letech 1987–1991 byl předsedou odborné skupiny pro postmedievální archeologii Československé společnosti archeologické při Československé akademii věd v Praze. Je vedoucím redaktorem specializovaného cizojazyčného sborníku Studies In Post-Medieval Archaeology, který se specializuje na problematiku novověké archeologie. Od roku 2004 je předsedou odborné rady společnosti Archaia Praha o. p. s.

Členové správní a dozorčí rady

PhDr. Zdeněk Lochmann (* 20. 1. 1955) - předseda správní rady

Archeologii vystudoval v letech 1977–81 na FF UJEP v Brně (v roce 1982 získal titul PhDr.) a následně pracoval v několika muzeích jako archeolog (v letech 1981–1984 v Náchodě, v roce 1984 v Kladně a v letech 1985 až 1986 v Muzeu hlavního města Prahy). Od roku 1987 do roku 1988 prodléval na studijním pobytu v Národním muzeu v Praze a následně nastoupil do archeologického oddělení Pražského střediska státní památkové péče a ochrany přírody (dnes Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v hlavním městě Praze). V rámci svých odborných aktivit na poli středověké archeologie se specializoval na problematiku opevněných sídel a jejich hmotné kultury, prováděl záchranné archeologické výzkumy na ohrožených lokalitách v Pražské památkové rezervaci a především se podílel na organizačním a legislativním zajištění fungování Pražské archeologické komise, jejímž je tajemníkem. Aktivním byl i na poli komunální politiky (místostarosta městské části Praha 2).

Doc. PhDr. Jiří Musil, PhD. (* 10. 4. 1967) - člen správní rady

Studoval klasickou archeologii na FF UK v Praze, kde dokončil doktorandské studium. Ihned po ukončení studia nastoupil do Ústavu pro klasickou archeologii, kde působí dodnes a aktivně se podílí na výchově nové generace našich klasických archeologů. Intenzivně se věnuje dokladům přítomnosti římských vojsk na našem území a podílí se na výzkumech římských lokalit u Mušova na jižní Moravě. Specializuje se na problematiku římských militárií, dočasných římských vojenských táborů a jejich odrazu v archeologických i písemných pramenech. Své poznatky prezentuje především na seminářích a přednáškách věnovaných archeologii římských provincií v Ústavu pro klasickou archeologii FF UK a je spoluautorem základních skript pro studenty. Vedle domácích výzkumů se podílel i na několika zahraničních expedicích (Bulharsko, Egypt). Aktivně činný je v komunální politice (starosta obce).

Doc. PhDr. František Gabriel, PhD. (* 4. 1. 1949) - člen správní rady

V letech 1969–74 studoval archeologii a dějiny umění na FF UJEP v Brně, titul PhDr. získal na FF UK v roce 1982. V letech 1974–75 pracoval jako dělník v expozituře Archeologického ústavu AV ČR a následně v letech 1975–88 jako archeolog v Krajském muzeu v Teplicích (pracoviště Bílina). Po krátkém působení v projektové a inženýrské organizaci Ministerstva kultury v Praze mezi lety 1988–90 nastoupil v roce 1991 do Památkového ústavu v Ústí nad Labem na detašované pracoviště v České Lípě, které sám zakládal a vybudoval (dnes Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ústí nad Labem, odloučené pracoviště Česká Lípa). Intenzivně se zabývá středověkou archeologií, především opevněných sídel (výzkumy hradů - Helfenburk u Úštěku, Česká Lípa), zděnou profánní i sakrální architekturou, městskou archeologií i hmotnou kulturou středověku. Svě bohaté zkušenosti využívá při svém pedagogickém působení na Univerzitě J. E. Purkyně v Ústí nad Labem.

David Merta (*18. 1. 1967) - předseda dozorčí rady

V letech 1987–1994 studoval český jazyk a historii, posléze archeologii a historii na FF MU v Brně. V letech 1994–1997 byl terénním technikem v Ústavu archeologické památkové péče v Brně (ÚAPP Brno), od roku 1997 samostatně vedl terénní výzkumy. Mezi lety 1997–2002 intenzivně působil jako vedoucí terénní specialista a archeolog v nestátní archeologické společnosti Archaia o. s. a následně od roku 2002 ve společnosti Archaia Brno o. p. s. (od roku 2002 je členem odborné rady, zástupcem ředitele této společnosti a vedoucím brněnského pracoviště). V rámci svých četných aktivit se věnoval především výzkumům v historickém centru Brna a na mnoha dalších moravských lokalitách. Specializuje se na městskou archeologii, studium středověké měšťanské architektury, zvláště nejstarších kamenných domů z konce 13. a 14. století. Dále se zabývá prezentací a modelovými rekonstrukcemi archeologických objektů, středověkými technologiemi či hmotnou kulturou raného a vrcholného středověku i novověku. Je členem redakční rady specializovaného sborníku Forum Urbes Medii Aevi. Od roku 2006 je ředitelem společnosti Archaia Brno o. p. s.

PhDr. Michal Tryml (* 14. 5. 1946) - člen dozorčí rady

Poté, co vystudoval archeologii na FF UK v roce 1971, nastoupil do archeologického oddělení Pražského střediska státní památkové péče a ochrany přírody (dnes Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v hlavním městě Praze). Na svém působišti stál u zrodu intenzivnějšího archeologického zájmu o středověké a novověké archeologické situace v Pražské památkové rezervaci a podílel se na vytváření metodiky a způsobu vedení záchranných archeologických výzkumů na lokalitách ohrožených stavební aktivitou. Za svého dlouholetého působení v NPÚ provedl desítky rozsáhlých i menších záchranných archeologických výzkumů především na Malé Straně a Starém Městě pražském. V rámci svého zaměření na archeologii středověkého města, především Prahy, se detailněji zabývá nejstarší zděnou architekturou středověkého města a jako jeden z prvních věnoval větší pozornost archeologickému poznání do té doby opomíjeného teritoria Nového Města pražského.

Mgr. Jan Turek (* 19. 6. 1970) - člen dozorčí rady

Na studia archeologie, ukončená v roce 1993 na FF UK v Praze, navázal ročním (1995) postgraduálním studiem na univerzitě v Sheffieldu. V letech 1993–99 pracoval v oddělení prostorové archeologie Archeologického ústavu AV ČR v Praze a od roku 1999 přednášel na Katedře archeologie Fakulty humanitních studií (nyní FF) Západočeské univerzity v Plzni. V současné době pracuje jako odborný pracovník - archeolog v Ústavu archeologické památkové péče středních Čech. Zabývá se především kamennou broušenou industrií českého eneolitu (pozdní doby kamenné), kulturou lidu se zvoncovitými poháry, pohřebním ritem, společenskou strukturou a symbolickými systémy závěrečné etapy eneolitu, organizací produkce a komunikací v rámci pravěké Evropy. Vedle teoretického studia se především v období svého působení v Archeologickém ústavu AV ČR podílel na mnoha záchranných (Jenštejn, Tišice) i systematických (Uhy) výzkumech a účastnil se několika zahraničních expedic.

Vojtěch Kašpar

Zasedání správní a dozorčí rady

Dvacáté třetí zasedání správní a dozorčí rady

Dvacáté třetí zasedání správní a dozorčí rady proběhlo 24. června 2010 v kancelářích společnosti v Truhlářské ulici 20/1119 na Novém Městě pražském. Jednání se zúčastnili všichni členové správní a dozorčí rady, ředitel společnosti mgr. Vojtěch Kašpar, účetní Eva Bečvářová a předseda občanského sdružení Archaia o. s. PhDr. Petr Juřina (za zakladatele). Schůze byla zahájena předsedou správní rady PhDr. Zdeňkem Lochmannem, který konstatoval, že se obě rady sešli v plném počtu a jsou tedy usnášeníschopné. Ředitel společnosti Vojtěch Kašpar předložil správní a dozorčí radě návrh programu, který představil předseda správní rady PhDr. Zdeněk Lochmann. K navrženému programu nebylo ze strany správní ani dozorčí rady připomínek či doplňků a na výzvu předsedy správní rady bylo o programu hlasováno. Všichni členové správní i dozorčí rady program společné schůze jednomyslně schválili.

Následně doc. PhDr. Jiří Musil, PhD. konstatoval, že mu dnem 29. 6. 2010 uplyne jeho druhé tříleté funkční období ve správní radě společnosti a proto bylo nutno přistoupit k volbě nového člena správní rady. Odborná rada na uvolněné místo ve správní radě navrhla PhDr. Michala Trymla. Žádný jiný kandidát nebyl navržen. Poté bylo přistoupeno k volbě nového člena správní rady společnosti. V souladu se zakladatelskou listinou bylo o návrhu hlasováno a zbylí členové správní rady jednomyslně zvolili za člena správní rady PhDr. Michala Trymla, přičemž dnem vzniku členství ve správní radě je 29. červen 2010. Poté doc. PhDr. František Gabriel, PhD. konstatoval, že mu dnem 28. června 2010 uplyne jeho první tříleté funkční období ve správní radě společnosti. Tímto jeho členství zaniká. Proto bylo nutno přistoupit k volbě nového člena správní rady. Odborná rada na uvolněné místo ve správní radě navrhla doc. PhDr. Františka Gabriela, PhD. i na druhé funkční období. Žádný jiný kandidát nebyl navržen. Poté bylo přistoupeno k volbě člena správní rady. V souladu se zakladatelskou listinou bylo o návrhu hlasováno a zbylí členové správní rady jednomyslně zvolili za člena správní rady doc. PhDr. Františka Gabriela, PhD. i na druhé funkční období. Den vzniku jeho členství ve správní radě je 28. červen 2010.

Správní rada pracuje od 24. června 2010 v následujícím složení:

PhDr. Zdeněk Lochmann (20. 6. 2008 zahájil první funkční období na 3 roky) - předseda správní rady

PhDr. Michal Tryml (29. 6. 2010 zahájil první funkční období na 3 roky)

doc. PhDr. František Gabriel, PhD. (od 28. 6. 2010 zahájil druhé funkční období na 3 roky)

Dalším bodem programu společného zasedání byla volba nových členů kontrolního orgánu obecně prospěšné společnosti. PhDr. Michal Tryml konstatoval, že mu dnem 29. 6. 2010 uplyne jeho druhé tříleté funkční období v dozorčí radě společnosti. Proto bylo nutno přistoupit k volbě nového člena dozorčí rady. Odborná rada na uvolněné místo v dozorčí radě navrhla doc. PhDr. Jiřího Musila, PhD. Žádný jiný kandidát nebyl navržen. Poté bylo přistoupeno k volbě nového člena dozorčí rady společnosti. V souladu se zakladatelskou listinou bylo o návrhu hlasováno a zbylí členové dozorčí rady jednomyslně zvolili za člena dozorčí rady doc. PhDr. Jiřího Musila, PhD., přičemž dnem vzniku jeho členství v dozorčí radě je 29. červen 2010. Poté mgr. Jan Turek konstatoval, že mu dnem 28. června 2010 uplyne jeho první tříleté funkční období v dozorčí radě společnosti, čímž jeho členství zaniká. Proto bylo opět nutno přistoupit k volbě nového člena dozorčí rady. Odborná rada na uvolněné místo v dozorčí radě navrhla mgr. Jana Turka i na druhé funkční období. Žádný jiný kandidát nebyl navržen. Poté bylo přistoupeno k volbě člena dozorčí rady. V souladu se

zakladatelskou listinou bylo o návrhu hlasováno a zbylí členové dozorčí rady jednomyslně zvolili za člena dozorčí rady mgr. Jana Turka i na druhé funkční období. Den vzniku jeho členství v dozorčí radě je 28. červen 2010.

Dozorčí rada pracuje od 24. června 2010 v následujícím složení:

David Merta (20. 6. 2008 zahájil první funkční období na 3 roky) - předseda dozorčí rady

doc. PhDr. Jiří Musil, PhD. (29. 6. 2010 zahájil první funkční období na 3 roky)

Mgr. Jan Turek (28. 6. 2010 zahájil druhé funkční období na 3 roky)

V následujícím bodu programu zasedání bylo nutno přistoupit ke schválení změny zápisu do rejstříku obecně prospěšných společností, jelikož se předseda správní rady PhDr. Zdeněk Lochmann v průběhu letošního roku přestěhoval a má novou adresu bydliště (Vratislavova 19/68, Praha 2, PSČ 120 00). Správní i dozorčí rada vzala tuto skutečnost na vědomí a doporučila v tomto duchu provést změnu bydliště předsedy správní rady v rejstříku obecně prospěšných společností vedeném Městským soudem v Praze. Ředitel společnosti Vojtěch Kašpar informoval přítomné o nutnosti změnit, v duchu výše odsouhlasených změn (změny ve složení správní a dozorčí rady; změna trvalého bydliště předsedy správní rady), zápis v rejstříku obecně prospěšných společností vedeném Městským soudem v Praze. K tomuto bodu nebylo ze strany správní ani dozorčí rady připomínek. Předseda správní rady PhDr. Zdeněk Lochmann pověřil ředitele společnosti, aby odsouhlasené změny neprodleně zanesl do rejstříku obecně prospěšných společností vedených Městským soudem v Praze.

Dalším bodem jednání bylo schválení Výroční zprávy za rok 2009 a účetní závěrky za tentýž rok. Ředitel společnosti Archaia Praha o. p. s. předložil správní a dozorčí radě definitivní verzi Výroční zprávy za rok 2009 a ke zprávě byla dále vedena diskuse. Správní a dozorčí rada konstatovala, že Zpráva obsahuje všechny náležitosti vyžadované Zákonem o obecně prospěšných společnostech i zakladací listinou společnosti. Předseda správní rady dále vyzval členy správní a dozorčí rady k hlasování o přijmutí textu Výroční zprávy za rok 2009 tak, jak ji předložil ředitel společnosti a následně byl přítomnými členy správní a dozorčí rady text Výroční zprávy za rok 2009 jednomyslně přijat. Součástí Výroční zprávy za rok 2009 byla i roční závěrka hospodaření společnosti v uplynulém roce, ke které byla následně správní a dozorčí radou vedena diskuse. Předseda dozorčí rady David Merta seznámil přítomné členy správní a dozorčí rady s výsledkem kontrolní činnosti ve Zprávě o výsledcích kontrolní činnosti. Konstatoval, že neshledává v hospodaření společnosti v roce 2009 žádných nedostatků a zdůraznil, že tuto skutečnost podepřela i Zpráva auditora o výsledku ověření správnosti roční závěrky za rok 2009, která je součástí Výroční zprávy. Předseda správní rady dále vyzval členy správní a dozorčí rady k hlasování o přijmutí roční účetní závěrky za rok 2009, jak ji obsahuje Výroční zpráva za rok 2009. Poté správní a dozorčí rada jednomyslně schválila roční účetní závěrku společnosti Archaia Praha o. p. s. za rok 2009 a pověřila ředitele zajistit okamžité vydání Výroční zprávy za rok 2009 ve standardní úpravě.

Následně ředitel společnosti seznámil přítomné členy správní a dozorčí rady s činnostmi společnosti ve druhém čtvrtletí roku 2010. Společnost prováděla četné rozsáhlejší záchranné archeologické výzkumy a zároveň zpracovávání početných starších archeologických výzkumů. Finanční situace je stabilizovaná a uspokojivá. Dále ředitel společnosti informoval o současném personálním obsazení a zajištění chodu společnosti. Personální obsazení zůstává beze změny. V tomto roce ještě nelze počítat s přechodem žádných zaměstnanců občanského sdružení do naší společnosti. V případě potřeby se zaměstnanci občanského sdružení podílejí na archeologických výzkumech obecně prospěšné společnosti formou subdodávek. Stávající prostorové zajištění společnosti je zcela dostačující, což je způsobeno kapacitou našich kancelářských prostor v Truhlářské ulici 20/1119 (cca 276 m² a tři parkovací místa). Archeologická laboratoř nadále pracuje ve čtvrtém patře v Celetné ulici 2/553 (Sixtův dům). V duchu veřejné služby, kterou musí naše společnost poskytovat, informoval ředitel společnosti o několika vnitřních nevýdělečných projektech (projekt depozitář - databáze a evidence nálezového fondu; archiv dokumentace archeologických výzkumů; webové stránky; Malé muzeum archeologie; podpora publikačních aktivit; naše publikační aktivity; záchranné archeologické výzkumy v režii naší společnosti; projekt výzkumu tvrze v Popovicích; expedice Zlenice 2009; Forum Archaeologiae Post-Mediaevalis - konference věnovaná problematice novověké archeologie; sborník Studies in Post-Medieval Archaeology; knihovna společnosti; knihovna Společnosti přátel starožitností; projekt archivace obrazových pramenů k dějinám Prahy).

Ředitel společnosti dále informoval přítomné členy správní a dozorčí rady, že v tomto roce neplánuje žádné větší nákupy, a předložil výsledky detailní revize a inventarizace majetku společnosti (zanesení nakoupených dražších předmětů na osobní karty).

Dvacáté čtvrté zasedání správní a dozorčí rady

Druhé zasedání správní a dozorčí rady v roce 2010 proběhlo 9. prosince v sídle a kancelářích obecně prospěšné společnosti ARCHAIA Praha o. p. s. v Truhlářské ulici 20/1119. Přítomni byli všichni členové správní a dozorčí rady a obě rady tudíž byly usnášeníschopné. Přizván byl dále ředitel společnosti Archaia Praha o. p. s. mgr. Vojtěch Kašpar a předseda občanského sdružení Archaia o. s. PhDr. Petr Juřina za zakladatele. Schůzy zahájil předseda správní rady Zdeněk Lochmann společně s ředitelem společnosti, kteří navrhli program zasedání. Ten byl následně bez připomínek přijat. Následně byla ředitelem společnosti předložena správní a

dozorčí radě definitivní varianta Výroční zprávy za rok 2009 ve formě standardní svázané publikace s nákladem 100 ks, která obsahuje kopii výroku auditora k účetní závěrce. Ředitel dále informoval, že dosavadní auditor ing. Pavel Slípka nemohl ze zdravotních důvodů dokončit audit hospodaření společnosti za rok 2009 a nemůže jej provádět ani v letech následujících. Jelikož správní rada na základě nového zákona o auditorech, platném od dubna roku 2009, musí pověřit konkrétního auditora, který provede audit účetní závěrky za rok 2009 a 2010, navrhl předseda správní rady PhDr. Zdeněk Lochmann, aby byl auditorem roční závěrky za rok 2009 i závěrek následujících pověřen ing. Ladislav Kolda (auditor 1359, Široká 12, Praha 1, 110 00). K návrhu nebylo žádných námitek a správní rada jednohlasně pověřila ing. Ladislava Koldu provedením auditu roční závěrky za rok 2009, 2010 i roků následujících.

V další části jednání informoval ředitel Vojtěch Kašpar a zástupce zakladatele PhDr. Petr Juřina správní a dozorčí radu o legislativních změnách v souvislosti s novým zněním zákona o obecně prospěšných společnostech a správní i dozorčí rada vzala tyto informace na vědomí. V této souvislosti byly představeny chystané změny v zakládací listině obecně prospěšné společnosti Archaia Praha o. p. s. (ředitel jako statutární orgán bude od 1. ledna roku 2011 zapsán do rejstříku OPS; v první polovině roku 2011 bude nutno správní radou schválit návrh změn zakládací listiny navržených zakladatelem a podat na rejstříkový soud městského soudu, aby zakládací listina odpovídala novému znění zákona o OPS). Návrh nové zakládací listiny byl představen správní radou a následně byla k tomuto znění vedena diskuse. Konstatováno bylo, že zakladatel navrhuje zrušit institut výběrového řízení na ředitele společnosti, jehož funkce nebude časově omezena. Ředitel však bude jednou za čtyři roky evaluován a po vyjádření absolutoria může být pověřen řízením společnosti opětovně na další čtyři roky. Stávající složení správní a dozorčí rady bude zapsáno do nové zakládací listiny. Správní a dozorčí rada vzala chystané změny zakládací listiny na vědomí (ředitel bude statutárním orgánem společnosti; složení správní a dozorčí rady a odměňování jejich členů; náplň činnosti odborné rady; další úpravy zakládací listiny v duchu nového zákona o OPS; obsah výroční zprávy dle zákona o účetnictví).

Vojtěch Kašpar dále informoval obě rady o stávající finanční situaci společnosti a předpokládaném výsledku hospodaření společnosti v roce 2010 (ke konci října tohoto roku), včetně písemné podoby. Správní rada vzala informace o stavu hospodaření společnosti v roce 2010 na vědomí.

V průběhu druhé poloviny roku nedošlo k žádným změnám ve složení správní a dozorčí rady a obě dvě rady nadále zasedají v totožném složení:

Správní rada pracuje v následujícím složení:

PhDr. Zdeněk Lochmann (20. 6. 2008 zahájil první funkční období na 3 roky) - předseda správní rady

PhDr. Michal Tryml (29. 6. 2010 zahájil první funkční období na 3 roky)

doc. PhDr. František Gabriel, PhD. (od 28. 6. 2010 zahájil druhé funkční období na 3 roky)

Dozorčí rada pracuje v následujícím složení:

David Merta (20. 6. 2008 zahájil první funkční období na 3 roky) - předseda dozorčí rady

doc. PhDr. Jiří Musil, PhD. (29. 6. 2010 zahájil první funkční období na 3 roky)

Mgr. Jan Turek (28. 6. 2010 zahájil druhé funkční období na 3 roky)

Toto stávající složení správní a dozorčí rady zapíše zakladatel na počátku roku 2011 do nové zakládací listiny.

Následně ředitel společnosti seznámil přítomné členy správní a dozorčí rady o možných aktivitách společnosti v následujícím roce 2011, plánovaných projektech a výhledech. Členové správní a dozorčí rady byli dále informováni o personálním obsazení společnosti, prostorovém zajištění a neziskových aktivitách společnosti. Zmíněny byly postupně projekty revitalizace depozitáře v Plchově a inventarizace nálezového fondu, projekt archivních fondů dokumentace archeologických výzkumů, webových stran, muzea v Bartoškově ulici, publikačních aktivit (vlastních - třetí ročník sborníku *Studies in Post-Medieval Archaeology* i podpora cizích publikačních aktivit), neúčtovaných záchranných archeologických výzkumů, výzkumů prováděných v režii naší společnosti (výzkum tvrze v Popovicích, výzkum hradu Zlenice a Senohrabské plovárny), konference *Forum Archaeologiae Post-Mediaevalis*, budování odborné knihovny, výstavních aktivit, katalogizace a zpřístupnění knihovny SPS, archivace pramenné základny k dějinám Prahy a další.

Závěrem jednání byly ředitelem společnosti Vojtěchem Kašparem prezentovány hlavní výdaje společnosti v uplynulém roce (náklady na výplaty a nákupy). Správní a dozorčí rada vzala informace na vědomí a zabývala se celkovým hodnocením činnosti společnosti a jejího ředitele v uplynulém roce, přičemž vyjádřila s činností společnosti v uplynulém roce 2010 uspokojení.

Vojtěch Kašpar

Neziskové aktivity společnosti

Neúčtované archeologické výzkumy

Naše společnost v roce 2010 provedla vedle značného množství záchranných archeologických výzkumů prováděných formou dohledu na objednávky či smlouvy i celkem 25 akcí souvisejících se stavbami fyzických stavebníků, jejichž aktivity nebyly motivovány výdělečnou činností. Jedná se především o přístavby a novostavby rodinných domů či stavby bazénů a garáží. Stejně jako v předchozím roce nebyly tyto naše aktivity koncentrovány do několika souborů rodinných domů (především Miškovice - soubory rodinných domů Polabská a Na Kačence), ale víceméně roztroušeny do většího množství katastrů velké Prahy, které dlouhodobě sledujeme (Lhotka, Podolí, Šeberov, Hlubočepy, Košíře, Dejvice, Řepy, Veleslavín, Vokovice, Miškovice, Prosek, Hostivař, Malešice, Záběhlice, Chodov). V ojedinělých případech jsme prováděli záchranné archeologické výzkumy formou dohledu na stavbách fyzických stavebníků též mimo Prahu (Mladá Boleslav, Lidice, Buštěhrad, Zbuzany). Ve většině případů nebyly v průběhu stavebních činností zachyceny žádné archeologické nálezy a situace s výjimkou tří akcí na katastru Miškovice a jedné akce v Hostivaři. V prostoru obytného souboru Na Kačence v Praze 9 - Miškovicích se v roce 2010 na parcele parc. č. 310/111 podařilo zachytit na povrchu holocénního půdního horizontu orniční vrstvu související s využitím plochy k zemědělským aktivitám v průběhu středověku až novověku. Podstatně zajímavější výsledky přinesl výzkum na parcele parc. č. 310/48 v místě téhož obytného souboru. Oproti

jeho západní části se na sledované ploše nepodařilo zachytit holocénní půdní horizont. Výkopy suterénních prostor však narušily dva zahloubené objekty, které bylo možno, podobně jako zdejší dlouhodobě zkoumané sídliště, datovat do průběhu mladší doby bronzové. Na archeologický výzkum se podařilo získat 9.000,- Kč (včetně DPH) z Programu podpory záchranných archeologických výzkumů MK ČR. Ještě v roce 2009 proběhla terénní část záchranného archeologického výzkumu v prostoru dalšího miškovického obytného souboru Polabská v ulici Machnova na parcele parc. č. 320/16. Zde se podařilo zachytit jeden sídlištní objekt knovízské kultury z mladší doby bronzové, zahloubený do substrátu sprašových hlín. Sídlištní aktivita zachycená na této parcele představuje severní okraj v uplynulých letech systematicky sledovaného sídliště na hraně údolí Mratínského (Červenomlýnského) potoka. V průběhu roku 2010 byl výzkum zpracován do podoby náleзовé zprávy a podařilo se na něj získat celkem 23.500,- Kč (včetně DPH). Posledním výzkumem na stavbách fyzických stavebníků s pozitivním archeologickým výsledkem byl odborný dohled při rekonstrukci a přístavbě domu čp. 12 v Práčké ulici 3 (parc. č. 221/1). Zde se podařilo záchranným výzkumem zachytit šedou hlinitou vrstvu s fragmenty keramiky průběhu 18. století, která souvisela s nalezenou novověkou opukovou zdí. Celkem tedy bylo v průběhu roku realizováno 25 záchranných archeologických výzkumů prováděných formou odborného dohledu, přičemž čtyři výzkumy byly ukončeny s pozitivním archeologickým zjištěním. Na dva z těchto výzkumů se podařilo získat finanční prostředky z Programu podpory záchranných archeologických výzkumů MK ČR v celkové výši 32.500,- Kč (včetně DPH; tedy 27.083,- Kč).

Vojtěch Kašpar

Výzkum tvrze v Popovicích, okr. Benešov

Naše společnost se již téměř deset let podílí na záchraně unikátního komplexu těžce zdevastované gotické tvrze v Popovicích u Benešova, kde postupně od roku 2003 proběhlo několik drobných archeologických sondáží, které byly vynuceny havarijním stavem některých nadzemních konstrukcí (výkopy pro vodovod; statické zajištění jihozápadního křídla nad rybníkem; statické poruchy v jižním recentním křídle tvrze; výkop pro situování čističky odpadních vod). Přes nevelký rozsah a počet sond se podařilo nastínit některé stavebně

historické souvislosti vývoje tohoto složitého stavebního komplexu a objevit jeho doposud neznámé a zaniklé součásti (pozdně gotické až renesanční palácové křídlo pod jižním recentním křídlem tvrze). Naše participace na celkové záchraně a obnově tvrze spočívá především v provádění záchranného archeologického výzkumu v nezbytně nutných případech v předstihu před stavebními úpravami, přičemž naše aktivity jsou prováděny v režii naší společnosti. Omezené finanční prostředky současných vlastníků, kterými jsou rodina Formánkových, zatím neumožnily realizovat dlouhodobě připravované akce (čistička odpadních vod; výkopy elektro; sanace vstupního portálu s nástupem na most). Zároveň byly finanční prostředky v posledních letech masivně

investovány do nadzemních konstrukcí stavebního komplexu a především do jeho krovů a střeš (severní a východní křídlo tvrze s velkou věží). Z tohoto důvodu byl výzkum v letech 2007 až 2010 přerušen a v areálu nebyly prováděny žádné výkopové práce. Pravidelně však probíhaly konzultace na kontrolních dnech a archeologicky sledovány byly některé zásahy do stávajících konstrukcí (klenební zasypy a jejich výmazy; dřevěné konstrukce). Snahou všech zúčastněných stran je maximální ochrana historických terénů a minimalizace zásahů do nich. Výsledky archeologických výzkumů byly na jednotlivých setkáních konzultovány s detailním stavebně historickým průzkumem, který průběžně provádí Michael Rykl. Popovická tvrz v současné době patří k nejintenzivněji zkoumaným objektům tohoto druhu v Čechách a společně s výsledky archeologických výzkumů si nepochybně v dohledné době zaslouží celkové vyhodnocení a shrnutí. Vzhledem k absenci terénních aktivit na objektu v posledních čtyřech letech bylo postupně přistoupeno ke zpracování pořízené dokumentace a archeologického materiálu a přípravě nálezové zprávy. Společně s požadavky státních orgánů památkové péče a výsledky stavebně historického průzkumu vzniká projekt archeologického výzkumu zaměřený na detailní poznání klíčových míst tohoto autenticky dochovaného vesnického opevněného sídla s důrazem na jeho komplikovaný stavební vývoj. Doufáme, že v následujících letech se podaří soukromému vlastníku objektu pokračovat ve vzorné obnově a záchraně tohoto objektu a archeologický výzkum bude moci přispět k poznání jeho bohaté a pohnuté historie.

Vojtěch Kašpar

Senohrabská plovárna 1899–2010

Malebné údolí Mnichovky a především její soutok se Zlatou řekou, jak nazývali Sázavu trempové ve 20. a 30. letech 19. století, patří dodnes k oblíbeným cílům celoročních výletů. Nejinak tomu bývalo dříve. Zdejší brod se nacházel na významné spojnici přemyslovského pohraničního hradiště Lštění z 10.–12. století s pražskou kotlinou. V polovině 13. století stál na svahu nad Mnichovkou bezejmenný dřevohlinitý hrad, po jehož zániku vzniknul na protějším kopci v závěru 13. století známý hrad Zlenice (lidově nazývaný Hláška). Již nepochybně v tomto období zdejší potok i řeka sloužily obyvatelům těchto opevněných sídel k hospodářským aktivitám (hamr, mlýn, snaha o separaci zlata ze zdejších říčních kamenů) a samozřejmě k praní prádla a očištění. Odtud i zřejmě nejstarší pojmenování zdejšího areálu na přelomu 19. a 20. století - koupadla. Výstavbou železnice a letních i trvalejších sídel pražské honorace v okolí tehdy ještě čistě agrární vesnice vzrostl v tomtéž období i zájem o turistiku, rekreaci a sport. Koupadla či říční lázně splňovaly tyto kritéria beze zbytku. To si uvědomili i tehdejší místní „developeři“ (A. Šimek, V. Lada) společně s architektem a stavitelem O. Dvořákem a kameníkem A. Puppem. V roce 1899 byl těmito společníky založen Okrašlovací spolek, který inicioval úpravu

cest k lázním, výsadbu okrasných stromů, instalaci laviček i lávek a především výstavbu boudy ke svlékání s oddělením pro muže a ženy. Následně byla v roce 1906 realizována výstavba velkých lázní podle projektu architekta O. Dvořáka za 1.400 Kč. Přestože bylo z rozhodnutí panství Komorní Hrádek nutno v roce 1913 lázně vyklidit a zdejší objekty demolovat, hned následný rok je realizována výstavba druhých lázní, které byly slavnostně otevřeny 26. 6. 1914 (okrašlovací spolek si pronajal zdejší pozemky na 15 let). Po 1. světové válce bylo nutno lázně obnovit a jejich třetí etapa se začala psát hned v roce 1918, kdy bylo postaveno 50 nových kabin. V letech 1930–32 byly zakoupeny pozemky na obou březích řeky (za 49.000 Kč), správce lázní byl p. Rudolf Kopsa (z čp. 40) a ve spolupráci s obcí Zlenice byl v roce 1931 vybudován domek pro plavčíka, koupeny 2 lodě a na zlenické straně vybudovány 2 kurty, benzínová pumpa a převlékárny. Rozšířen byl i název zdejšího spolku na „Okrašlovací spolek pro Senohraby, Zlenice a okolí se sídlem v Senohrabech“. Po válečných útrapách byl zdejší spolek v červnu roku 1957 začleněn do MNV Senohraby a zdejší přívoz, jehož tradice sahá až do roku 1920, i říční lázně s plovárnou byly spravovány přímo obcí. Plovárna se stala oblíbeným místem úniků před tuhou normalizací především v 70. a 80. letech 20. století, avšak období porevoluční přineslo nejen dramatický odliv zájmu o tento způsob rekreace, ale také devastaci mobiliáře plovárny. Změnu přinesl až vznik bohubíhého „Občanského sdružení pro obnovu provozu senohrabské plovárny a zachování přívozu“ v roce 1997. Toto sdružení se dodnes snaží udržet provoz říčních lázní a přívozu, zachovat jeho neopakovatelnou atmosféru i budoucím generacím a naše společnost se pravidelně snaží místní združení v těchto aktivitách podporovat a pomáhat mu.

Především neudržitelná hygienická situace, související s absencí sociálního zařízení, vedla bývalé zastupitelstvo k přípravě projektu výstavby záchodků, celkové revitalizace areálu a zřízení vodáckého tábořiště. Na akci se podařilo získat prostředky z Regionálního operačního programu Střední Čechy a tak se v průběhu května a června roku 2010 proměnila senohrabská plovárna v jedno velké staveniště. Podél toku Mnichovky byla zbudována cyklostezka, nově bylo upraveno hřiště, byla vyvrtána nová studna a především byla realizována výstavba sociálního zařízení se zemní jímkou a pískovým filtrem. Zemní práce prováděla společnost Archaia o. s., která v rámci výkopových prací provedla také záchranný archeologický výzkum, který potvrdil intenzivní vrcholně středověké osídlení plochy plovárny. Zachyceno bylo několik objektů zaniklých v průběhu 14. a 15. století, kdy se v tomto prostoru nacházelo hospodářské zázemí hradu Zlenice, odkryté částečně již v uplynulých letech. Přestože stávající stavební aktivity do značné míry poškodily idylický obraz zdejšího místa, do konce srpna roku 2010 proběhly finální terénní úpravy, které společně s vysazeným vegetačním pokryvem snad brzy většinu zásahů velkoryse ukryjí. Výjimku představuje vlastní budova sociálních zařízení, která je na první pohled nejvýraznějším zásahem do stávající podoby lázní.

Přestože občanské sdružení předložilo vlastní projekt sociálního zařízení s výrazně menším dopadem do hmoty i dispozice stávajících plovárenských staveb (autor ing. arch. Martin Líbal), byla dána přednost projektu ing. Ladislava Pecky. Výsledkem byly vedle nadměrných hmotových dispozic projektovaného objektu i výrazně rozsáhlejší zemní práce a zásahy do areálu plovárny. Vlastní průběh prací však probíhal ve vynikající spolupráci s prováděcí firmou, která si počínala velmi obezřetně, kultivovaně a s pokorou k místu, kde byly stavební práce prováděny, byť to znamenalo nepochybně komplikaci vlastních prací. V době, kdy byly stavební aktivity ukončeny, je možno konstatovat, že provedené práce byly potřebné a s odstupem času nepochybně zhodnotíme jejich realizaci. Přesto se nelze ubránit dojmu, že pokud by se o věcech diskutovalo v dostatečném předstihu, akce se důkladně naplánovala a aktivity mnoha lidí by se soustředily jedním směrem, mohly být bohubíhého úmysly realizovány v méně hektickém duchu, citlivěji a s větší pokorou k místu, kterým senohrabská plovárna je. Je nutno si uvědomit, že areál říčních lázní a jejich okolí je jednou z nejvýznamnějších (ne-li úplně nejvýznamnější) archeologickou a historickou památkou zdejší obce s neopakovatelnou atmosférou, autentickým dojmem i reminiscencí na období 1. republiky i dobu normalizační. Z tohoto důvodu je nutno provádět veškeré zásahy či opravy s pokorou a úctou k tomuto místu a respektovat hmotovou i dispoziční podobu celého areálu.

Jen tak bude zachována autenticita a duch tohoto místa. Zásahy by měly být kultivované, promyšlené a měly by se zcela minimálně opticky projevovat. S výjimkou drobných lázeňských objektů by měly být vyloučeny nevratné stavební aktivity většího rozsahu a jakékoli zásahy, stavby či projekty by měly být konzultovány se snahou hledat optimální řešení s ohledem na charakter plovárny jako ojedinělé kulturní památky. Na stávající změny si nepochybně zvykneme, k čemuž doufejme přispěje i promyšlená a soustavná péče o vegetační pokryv. Právě každodenní a málo viditelná práce a údržba totiž může toto místo zachránit a uchovat ho budoucím generacím. Jakýkoli sebelépe myšlený rozsáhlý investiční zásah nemůže nahradit pravidelnou péči o celý areál. Na závěr ale nutno říci, že plovárna sociální zařízení potřebovala a společně s realizací dětského hřiště, výstavbou cyklostezky, úpravou svahu směrem k potoku i bývalého hřiště je zaděláno na další krásná léta na tomto neopakovatelném místě.

Závěrem ještě stručný přehled našich společných aktivit na senobrabské plovárně, na kterém se kromě aktivit společnosti Archaia Praha o. p. s. podíleli členové občanského sdružení Archaia a Občanského sdružení pro obnovu provozu senobrabské plovárny a zachování přívozu. Po novoroční návštěvě malebně zasněžené plovárny byla další naše návštěva směřována na spuštění lodi na vodu. Před tím však bylo nutno loď dopravit do Hodonína k panu Kolafovi, který provedl náročnou opravu její centrální části. Střední část se vzduchovými komorami totiž postrádala zpevňující žebra a loď při větším množství osob na palubě na vodě trochu plavala. Tento nedostatek byl touto opravou odstraněn a loď mohla být na počátku dubna spuštěna na vodu. První jarní brigáda se konala 17. dubna, kdy jsme opět zasadili vánoční strom, který jsme koupili na vánoční besídku společnosti Archaia a následně tradičně zasadili v areálu plovárny (jednalo se již o šestý vánoční strom). Následně jsme si užívali sluníčka, tekutých pamlsků a opékali buřty. Na 1. máje jsme posekali celý areál, vyklučili břehy a shromáždili do loděnice značné množství dřeva, které pocházelo z odstranění vegetace podél Mnichovky, kde postupně rostla cyklostezka. Ve stejných činnostech jsme pokračovali také v průběhu 3. jarní brigády, která se konala v průběhu provádění záchranného archeologického výzkumu (od 6. do 21. května) v sobotu 15. května. Poslední, čtvrtá jarní brigáda se konala 19. června, kdy byl spuštěn na vodu a instalován ponton. Průběžně byly prováděny běžné úpravy na stávajícím dochovaném historickém mobiliáři plovárny.

V průběhu letní dovolené od 17. července do 2. srpna jsme realizovali značné množství činností. Rekonstrukce dřevěných lázeňských kabin letos probíhala na jejich konci v místě pergoly a byla tak kompletně dokončena. Navázala na loňské činnosti, během nichž byl vyměněn základový rošt ze strany od Baštírny. Především bylo kompletně dokončeno vyčištění naplaveného materiálu pod podlahou kabin 1–13, a to hlavně v prostoru silně nakloněné a hroutící se pergoly. Dřevěné konstrukce byly odkryty a mohou vysychat a dýchat. Shnilé části roštu byly nahrazeny novými trámy, celá konstrukce vyheverována a následně usazena do roviny na nově postavené sloupky z betonových tvárnic. Po třech letech mají kabiny zcela nový dřevěný rošt, jsou odstraněny veškeré statické poruchy a kabiny jsou uloženy do vodorovné polohy, jelikož výměna i usazení nového základového roštu bylo průběžně geodeticky zaměřováno. Přes tyto poměrně náročné opravy musí v dohledné době projít vlastní dřevěná konstrukce kabin zásadní rekonstrukcí.

Již několik let jsme chtěli k prezentaci nálezů nároží kamenného pozdně středověkého domu na ploše plovárny instalovat informační panel, který by návštěvníkům podal informace o historii tohoto krásného místa i o existenci středověkého podhradí v areálu plovárny, které je ukryto pod zemí. Tento informační panel byl konečně letos instalován a zájem návštěvníků plovárny o informace dokládá značný počet lidí, který se před tabulí pravidelně zdržuje. Přestože jsme v roce 2010 konečně instalovali k rekonstrukci půdorysu pozdně středověkého domu informační panel, ještě před jeho stavbou stavební firma, provádějící výstavbu hygienického zařízení na plovárně, celou rekonstrukci zcela srovnala se zemí a veškeré kameny nahnula na svah nad potokem Mnichovkou. Museli jsme tedy znovu přistoupit k výstavbě celé prezentace archeologického nálezů znovu, postupně natahat stavební kámen, instalovat zničené základy původních kabin a vyskládat zdivo nároží zaniklé pozdně středověké stavby zpět na původní místo. Vzhledem k dosavadním zkušenostem jsme spodní řadu kamenů pojili maltovinou, svrchní

řada byla již kladena na sucho. Doufáme, že nově založená prezentace archeologického nálezu nebude vyžadovat pracnou údržbu a zůstane, společně s nepoškozeným informačním panelem, delší dobu na svém místě. Autorem panelu je Vojtěch Kašpar a vlastními realizátory byly grafička Isabela Skokanová se svým chotěm Jardou Skokanem. K vytvoření panelu jsme využili fotografie slavného zdejšího patriota Františka Dostála, který nám své fotografie bezplatně poskytl a sám se přijel na výsledek naší práce podívat. Bylo to velmi příjemné setkání.

Vzhledem ke skutečnosti, že v rámci výstavby sociálního zařízení došlo k odstranění stávající železné branky, vznikl u záchodků zcela volný prostor, jehož část byla ještě zcela nesmyslně vydlážděna zámkovou dlažbou. Nejen, že tímto způsobem bylo znemožněno oddělení sociálních zařízení restaurace od plochy plovárny, ale každdy, kdo prochází po hlavní turistické cestě od Senohrad do Poddubí či na Baštírně vidí přímo na venkovní sprchu. Ta byla situována zcela nevhodně v místě dochované ryby vyskládané z řetězu do betonového lože před zaniklou kabinou zdejších rybářů. Přes mnohonásobné zdůraznění existence této památky zástupcům stavební firmy i stavebníka došlo ke zcela k její zcela zbytečné likvidaci. Po domluvě s nájemci pohostinského zařízení Baštírna i plovárny jsme postavili do prostoru bývalého vstupu historizující dřevěný plot, aby lidé využívající venkovní sprchu měli alespoň částečné soukromí. Na příkaz pana starosty však byl plot zcela bezdůvodně odstraněn a situace se stala nadále neudržitelnou.

Naši poslední letní aktivitou byla příprava a zahájení výstavby plotu podél rozšířeného areálu plovárny při nově zbudované cyklostezce. Dřevo na stavbu plotu poskytl obecní úřad a nejdříve bylo nutno téměř 40 stojek plotu zbavit kůry a za účelem lepší impregnace spodní část opálit na ohni. Následně bylo přistoupeno ke stavbě plotu, přičemž se nám podařilo

realizovat umístění přibližně poloviny vertikálních konstrukcí. Následně ve výstavbě plotu pokračovali pracovníci obecního úřadu, abychom nakonec poslední třetinu dokončili rukou společnou a nerozdílnou až po skončení naší dovolené na počátku srpna. Právě 6. srpna jsme na našem poslední výjezdu dokončili i několik dalších drobných úprav či oprav. Byla opravena lavička u ohniště a v místě plotu odstraněného při sociálních zařízeních byly vysazeny dva keře, které snad časem splní účel přirozené hranice mezi veřejnou cestou a areálem plovárny. Když jsme 6. srpna odjížděli, netušili jsme, že za dva dny budeme svědky velké povodně, která rychle přišla i rychle odešla a našťastí na plovárně (kromě bahna a ulomené lavičky) nezanechala větších stop.

Letošní dovolená pracovníků společnosti Archaia přinesla vedle pracovních aktivit i množství dalších krásných zážitků a vzpomínek. Kulinařské zážitky doplněné oblíbenými dny mezinárodní gastronomie byly letos opět korunovány tradiční letní oslavou vánoc, kdy hromada dárek pod vánočním stromčkem jako vždy potěšila nejen naše nejmenší. Tradiční sobotní výlet směřoval na výroční pouť do Strančic, mezi sportovní zážitky patřila hra v petanque či sportovní rybolov, především v podání Vladimíra „Mateše“ Matouška. Vrcholem letošní sportovní sezóny byl již 9. ročník tabletenisového turnaje Hláska-Cup 2010, který opět přinesl špičkový sport i další neopakovatelné zážitky. Vítězem se v letošním roce stal poprvé zahraniční účastník, moskevský rodák Bogdan Ivanec, čímž turnaj získal mezinárodní statut i prestiž (turnaje se letos také zúčastnil další zahraniční účastník z polského Widzewu Łódź Sylwester Chmielowiec).

Letošní rok na senohrabské plovárně byl rokem velkých změn. Vedle rozšíření a zkulturnění areálu plovárny byly postaveny nové sociální zařízení a plovárna získala částečně nový mobiliář. Starost o plovárnu bude v následujících letech náročnější, ale

stávající podobu musíme bezpochyby udržet. V příštím roce bychom chtěli opravit krytinu na stávajících objektech a postupně začít s rekonstrukcí a opravou nadzemní části lázeňských kabin. Rozšíření by nepochybně sneslo i dětské hřiště. Pouhá výměna povrchové vrstvy hřiště neřeší jeho budoucnost, která by měla být zaručena nějakou zásadnější rekonstrukcí (trvanlivý povrch s drenáží odolný proti vegetaci).

V neposlední řadě je nutno lázním dát jasný provozní řád a soustavně se starat o její mobiliář a podobu. Bohulibá realizace cyklostezky bohužel příliš plovárně nepomohla, jelikož většina cyklistů nerespektuje její existenci a nadále jezdí napříč plovárnou. Zároveň se však nelze cyklistům divit,

jelikož cyklostezka po většinu své trasy postrádá jakoukoli povrchovou úpravu a připomíná trať mistrovství světa v cyklokrosu. Podobně se chovají neukáznění motocyklisté a především jezdci na čtyřkolkách. V součinnosti se senohrabským zastupitelstvem by bylo záhodno iniciovat umístění zákazů vjezdu a především překážek, které by tyto narušitele klidu a ničitele krajiny odkázaly do patřičných mezí.

Závěrem je nutno připomenout několik akcí, které s existencí senohrabské plovárny bezprostředně souvisejí. Vojtěch Kašpar publikoval v uplynulém roce několik drobných článků o historii plovárny v senohrabském nezávislém občasníku Samohláska (Plovárna v čase a Zůstane senohrabská plovárna tak, jak ji známe), kde o projektu sociálního zařízení publikoval svou kritickou statí i Martin Líbal (Sociální zařízení na senohrabské plovárně „tak trochu jinak“). Na komponované přednášce „Paďouři a trampové v Senohrabech“ (Václav Matoušek, Jiřina Posledníková, Vojtěch Kašpar) dne 16. 5. 2010 v hotelu SEN v Senohrabech byla část věnována minulosti i přítomnosti Senohrabské plovárny. Podobně byla věnována pozornost této unikátní památce v přednášce Vojtěcha Kašpara „Cesta z města - Senohraby 1895–2010“, která byla proslovena 25. října 2010 pro Společnost přátel starožitností v Muzeu hlavního města Prahy.

Vojtěch Kašpar

Konference Forum Archaeologiae Post-Mediaevalis 2010 (3. ročník)

Obecně prospěšná společnost Archaia Praha o. p. s. uspořádala ve dnech 23. a 24. března roku 2010 již třetí ročník konference Forum Archaeologiae Post-Mediaevalis (FAP), která je věnována problematice archeologie novověku. Konference, pořádaná každé dva roky, je vždy profilována do hlavního tématu, avšak především v druhém konferenčním dnu je věnována pozornost i dalším tématům této poměrně nové a rychle se rozvíjející archeologické disciplíny. Vedle vlastního konferenčního jednání jsou přednesené referované příspěvky následně publikovány v odborném sborníku *Studies In Post-Medieval Archaeology*, který vydává společnost Archaia Praha o. p. s. vždy do následující konference. Doposud vyšly dva svazky (2 v roce 2007 a 3 v roce 2009), které navazují na první sborník vydaný v roce 1991 Archeologickým ústavem ČSAV v Praze. Tento první sborník je již rozebrán, avšak byl znovu vydán ve formátu pdf na digitálním nosiči (CD vydala Společnost Archaia Praha o. p. s. ve spolupráci s Archeologickým ústavem AV ČR, Praha, v. v. i. v roce 2008), podobně jako sborník druhý (2007). Reprezentativní sborníky v anglickém jazyce jsou doplněny stručným německým abstraktem a především obsáhlým českým resumé. Moderní design podtrhuje kvalitní křídový papír a celobarevná úprava.

Letošní konference byla uspořádána opět v sídle pražských unitářů v Paláci Unitaria v Anenské ulici na Starém Městě pražském a tentokrát byla věnována problematice „Písemných a ikonografických pramenů v archeologii novověku.“ Během dvou dnů zaznělo v sále N. F. Čapka celkem dvacet pět příspěvků čtyřiceti pěti

autorů, které vyslechlo více než šedesát přihlášených účastníků konference. Vedle domácích účastníků jsme měli možnost přivítat i naše kolegy ze Slovenska, Polska, Rakouska a Velké Británie. První den byl věnován výhradně příspěvkům k hlavnímu tématu konference a dopolední blok referátů uvedl a následně moderoval Jaromír Žegklitz. Na úvod vystoupila Natascha Mehler, která ve svém příspěvku (**The role of written sources in German-speaking post-medieval archaeology: an assessment and critical comment**) shrnula problematiku hlavního tématu konference a dosavadního vývoje bádání na teritoriu německy mluvících zemí. Přes rostoucí zájem i počet publikací, věnovaných novověké archeologii,

považuje autorka stále ještě vztahy a vzájemné reflexe písemných pramenů a archeologie za ne zcela jednoznačné. Následující příspěvek **Kateřiny Samojské (Historické stavební plány v pražských archivech a jejich využití pro archeologii novověku)** instruktážně shrnul jednotlivé charakteristické typy historických stavebních plánů v pražských archivních fondech a jejich výpovědní hodnotu. Na příkladech autorka upozornila na komplikace a úskalí spojená s komparací písemných pramenů s výsledky konkrétních archeologických výzkumů. **Michal Beránek a Tomáš Klír** (Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou FF UK) informovali (**Výzkum zaniklých novověkých vesnic a ikonografické prameny. Zaniklý Žák v Klánovickém lese**) o využití souboru kartografických děl z počátku 18. století k rekonstrukci stavební podoby a dispozice vesnic a jednotlivých usedlostí na uhříněveském panství na východním okraji Prahy. Dvojice autorů se kriticky zabývala především interpretací reliktní zaniklé středověké osady Žák v Klánovickém lese s důrazem na možnost rekonstrukce její podoby. Rozsáhlý kolektiv autorů z brněnské obecně prospěšné společnosti Archaia Brno o. p. s. (**David Merta - Petr Holub - Václav Kolařík - Marek Peška - Lenka Sedláčková - Antonín Zůbek**) s příspěvkem **Veduta Hanse Benno Bayera a Hanse Jorga Zeisera Brno od jihovýchodu z ptáčích perspektivy za švédského obležení od 3. května do 20. srpna 1645 (cca 1650) a její odraz v archeologických výzkumech a stavebně historických průzkumech** vyvolal krátkou diskusi, věnovanou přesnému terminologickému označení konkrétního ikonografického pramene (veduta). Samotný referát byl věnován vyobrazení města Brna a jeho komparaci s dosavadními archeologickými a stavebně historickými výzkumy v centru tohoto města, přičemž bylo konstatováno, že veduta předkládá základní obraz o prostorovém rozložení a topografii města. Po krátké přestávce s občerstvením vystoupil kolektiv autorů **Petr Juřina - Šárka Juřinová - Kateřina Samojská** z pražského občanského sdružení Archaia o. s. na téma proměn jednoho z pražských předměstí (**Smíchov na počátku novověku v konfrontaci písemných, ikonografických a archeologických pramenů**). Vyhodnocením ikonografických pramenů Smíchova je možno doložit postupný přerod tohoto pražského agrárního předměstí s převahou polí, zahrad a samostatných viničních a zemědělských usedlostí v rezidenční oblast bohatých pražských měšťanů s množstvím okrasných zahrad a velkolepých letohrádků a rezidencí. V neposlední řadě byly na základě ikonografických informací vyhodnoceny a interpretovány některé konkrétní nálezové situace, především výzkum na náměstí 14. října (vojenské tažení Pasovských, výstavba barokních zahrad, skleníků, oranžerií apod.). Část svého dlouhodobého mezioborového vědeckého projektu představila dvojice autorů **Václav Matoušek a Tereza Blažková**, kteří prezentovali výsledky svého studia ikonografických pramenů bojišť z období třicetileté války z našeho území (**Obraz a realita bojišť třicetileté války. Předběžná zpráva o projektu systematického studia rytin bojišť třicetileté války na území České republiky**). V rámci projektu zahájeného na Fakultě humanitních studií UK a Stavební fakultě ČVUT v roce 2006 bylo sledováno a pochozím průzkumem vyhodnoceno celkem 14 bojišť z teritoria Čech a Moravy a jejich historických vyobrazení (rytiny v Theatrum Europaeum, Topographia Bohemiae, Moraviae et Silesiae, dobová letáková produkce). Výzkum přispěl k poznání dobových konvencí v zobrazování bojových scén, součástí polních opevnění, válečných událostí, krajiny a lidských sídel a zároveň v mnoha případech ověřil či zcela vyvrátil věrohodnost těchto pramenů. Kolektiv autorů z Archeologického ústavu AV ČR, Praha, v. v. i. (**Gabriela Blažková - Jan Frolík - Jana Žegklitzová**) následně představil ve svém příspěvku **Raně novověké archeologické soubory z**

Pražského hradu a dobové písemné a ikonografické prameny několik raně novověkých souborů keramických a skleněných nádob z jímek a studní z areálu Pražského hradu (především okolí areálu Starého probošství, severního a severozápadního okraje 3. hradního nádvoří, Vikářská ulička). Na základě písemných pramenů byly soubory zařazeny do dobového sociálního prostředí od identifikace nejreprezentativnějších složek církevních hodnostářů po nižší příčky sociální hierarchie (nájemci, krčmy). Posledním příspěvkem dopoledního programu byl referát **Martina Omelky a Otakary Řebounové** z Archivu hlavního města Prahy **Pohled na archeologické situace malostranského hřbitova ve Šporkově**

ulici v Praze prostřednictvím novověkých ikonografických a písemných pramenů. Vedle řešení vzájemného vztahu zaniklého malostranského hřbitova s vývojem okolní historické zástavby se autoři podrobně věnovali především interpretaci výsledků archeologických a antropologických studií v souvislosti s analýzami záznamů matrik zdejší farnosti a dalších dobových pramenů.

Druhý odpolední blok referátů moderoval Jan Klápště (Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou FF UK) a zahájil ho svým referátem **Tomáš Durdík** (Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.), který pohovořil o komparaci výsledků rozsáhlých archeologických výzkumů na hradě a zámku v Jindřichově Hradci s dochovanými účetními materiály, zachycujícími náklady na renesanční přestavbu zámku v 90. letech 16. století (**Boření věží na hradě v Jindřichově Hradci koncem 16. století**). Pozornost byla věnována především finančním výdajům na boření starších konstrukcí, přičemž se povedlo na rozdíl od dosavadních představ identifikovat dvě gotické věže bořené v tomto období (doposud bylo uvažováno pouze o jedné věži). Následoval příspěvek **Opevnění Jihlavy za třicetileté války. Svědectví ikonografie a archeologie**, v němž **Petr Hejhal a David Zimola** (Archia Brno o. p. s. - pracoviště Jihlava a Muzeum Vysočiny Jihlava) prezentovali výsledky nových archeologických výzkumů v Jihlavě a přinesli, na základě komparace s ikonografickými prameny, nové informace k modernizaci jihlavské městské fortifikace v souvislosti s dramatickými válečnými událostmi průběhu 17. století. Další referát **Příspěvek k poznání severovýchodní části městského opevnění v Chrudimi** byl věnován výsledkům rozsáhlého záchranného archeologického výzkumu spojeného s rozsáhlou rekonstrukcí kostela sv. Josefa v Chrudimi s přílehlými zahradami a jeho přínosu k poznání městského opevnění a tzv. Novoměstského předměstí tohoto významného královského města. Na základě vyhodnocení archeologických, ikonografických a písemných pramenů zaměřil autor **Jan Musil** (Regonální muzeum v Chrudimi) svoji pozornost především na severovýchodní část městského opevnění. Dvojice autorek **Hana Jordánková a Irena Loskotová** (Archiv města Brna a Ústav archeologie a muzeologie FF MU Brno) si ve svém příspěvku **Brněnský delfín v archeologických, ikonografických a archivních pramenech 16.–17. století** povšimla na čelních vyhlávacích stěnách kachlového materiálu z Brna konce 16. a počátku 17. století nového motivu stylizovaného delfína, který se objevuje také v dobové architektuře. Archeologický materiál je na základě archivního studia spojován s vyšším sociálním prostředím ve snaze identifikovat konkrétní osoby či okruh osob (habánská produkce na jižní Moravě), spojených s šířením tohoto oblíbeného motivu. Specialista na problematiku novověkého dýmkařství **Peter Davey** z National Pipe Archive na School of Archaeology, Classics and Egyptology University of Liverpool představil souhrnný příspěvek **Written evidence for pipemakers and pipemaking in the British Isles**, který zasvětil základnímu přehledu produkce, distribuce a užití keramických dýmek na britských ostrovech od počátku 17. století do konce století 19. Dlouhodobý zájem o tento specifický druh archeologické hmotné kultury má především v anglosaských zemích vynikající výsledky, které výrazně rozšiřují možnosti novověké archeologie především z důvodu jejich možného přesného datování, spojení s konkrétní osobou výrobce či s místem nebo regionem výroby. Autor shrnul problematiku různých výrobních center v Británii i Irsku, upozornil na úskalí studia této kategorie pramenů a především nastínil možnosti dalšího rozvoje bádání této moderní a progresivní složky postmedievalní archeologie. Následovala přednáška **Mário Bielicha** (Archeologický ústav SAV Nitra) **Náboženské motivy na kachliciach zo Slovenska** věnovaná prezentaci čelních

vyhřívacích stěn pozdně gotických a novověkých komorových kachlů s náboženskými motivy ze Slovenska 15.–17. století. Poměrně nesourodý předložený materiál (archeologické výzkumy, sběry, náhodné nálezy) obsahoval celkem 48 různých náboženských motivů, z nichž 30 motivů souviselo s motivy známými ze Starého či Nového zákona. Dalších 18 motivů zobrazovalo jednotlivé světce. Na základě plošného výskytu jednotlivých motivů autor sledoval ovlivnění užití jednotlivých motivů na čelních stěnách kamnářské produkce produkcí okolních zemí (jižní Německo, Čechy, královský palác z uherského Vyšehradu nebo Budína či jižní Polsko). Poté ve svém příspěvku **Dřevořez, mince a medaile jako prostředek k určení renesančního portrétního kachle** upozornila **Markéta Soukupová** na možnou spojitost dřevořezů, mincí a medailí s kamnářskou produkcí a především na možnost identifikace konkrétní historické postavy zobrazované na čelní vyhřívací stěně komorových kachlů a označované v literatuře jako „šlechtic“ či „panovník“. Upozornila tak na možné inspirační zdroje výrobců novověkých matric renesančních portrétních kachlů. V podobném duchu byl představen i následující příspěvek **Míchala Soukupa a Markéty Soukupové** **Renesanční kachle se signaturou „HANS BERMAN“ z českých nálezu**, který shrnul dosavadní nálezy tohoto charakteristického kachlového materiálu z doby okolo poloviny 16. století, který nese signaturu známé evropské renesanční dílny (se sídlem ve Švýcarsku?). Vedle zmapování dosavadních archeologických nálezů v rámci celé Evropy si autoři povšimli též jednotlivých ikonografických námětů a jejich možných výtvarných předloh. Posledním a zcela zásadním příspěvkem prvního dne konference byl referát **Jaromíra Žegklitze** **Grafické a další předlohy motivů na renesančních kachlích v českém prostředí**, který se na základě studia čelních stěn reliéfních kachlů i matric a ikonografických pramenů dospěl k jednoznačnému provázání motivů jáchymovské mincovny s pražskými hrnčíři. Zároveň prezentoval množství kamnářského zboží (přes 40 příkladů), k jehož výzdobě byly využity zcela konkrétní předlohy jednotlivých motivů, pocházející především z dobových grafických listů převážně německých autorů. Takto zaměřené studium výrazně přispívá k dataci kamnářské produkce, identifikaci samotného motivu i k objasnění způsobu oběhu modelů a forem sloužících k výrobě konkrétních kachlů. Příspěvkem skončil první konferenční den, který byl zakončen společným posezením ve sklepeních Literární kavárny v Řetězové ulici na Starém Městě pražském, kde probíhaly neformální diskuse až do pozdních nočních hodin.

Rozsáhlý blok méně sourodých referátů druhého dne konference moderoval Vojtěch Kašpar (Archaia Praha o. p. s.), který jako prvního přednášejícího přivítal **Adama Chęce** z Instytutu Archeologii UMK v polské Toruni, který se podobně jako před dvěma lety věnoval problematice novověkých hospodářských dvorů malborského panství na severu centrální části dnešního Polska (dříve součást státu Řádu německých rytířů). V průběhu 16. století byla založena nová správní jednotka, která měla za úkol zajišťovat pobyt dvora polských králů v době jejich přítomnosti na hradě v Malborku. V příspěvku **Písemné prameny z 16.–18. století v archeologických a historických výzkumech malborského hospodářství** autor sledoval především výpověď písemných pramenů, přinášejících množství detailních informací k fungování hospodářských dvorů v okolí centrálního města a hradu i jejich vzájemným vazbám (zemědělství, chov zvířat, obchod, potravinářská výroba, lesní hospodářství). Exkurz písemnými prameny byl doplněn několika příklady archeologického výzkumu těchto dvorů. Podobné téma jako před dvěma lety si zvolila také dvojice autorů z Katedry Bronioznawstwa Instytutu Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego v polské Lodži **Olgięd Lawrynowicz a Piotr Nowakowski**. Ti ve svém referátu **Role ikonografických pramenů při studiu středověkých zbraní a zbroje** na příkladu kamnářské produkce (motivy na čelních vyhřívacích stěnách komorových kachlů), heraldických, epigrafických či ikonografických pramenů sledovali výpovědní hodnotu těchto zdrojů k poznání podoby, užití či symboliky středověkých zbraní a zbroje. Přestože těžiště referátu leželo spíše v pozdně středověkém období, vyzdvihnutí kladů a záporů studia zbraní a zbroje na této kategorii pramenů mělo nepochybně obecnou platnost s přesahem do novověku. **Veronika Dudková a Jiří Orna** ze Západočeského muzea v Plzni ve svém příspěvku **Písemné prameny a archeologický výzkum v Plzni - náměstí Republiky čp. 97** shrnuli výsledky archeologického výzkumu provedeného v roce 2009 v objektu jednoho z měšťanských domů na náměstí v Plzni. Četné archeologické nálezy (hmotné nálezy i ručně psané recepty) doložily historickou lékárenskou živnost v objektu,

kteou bylo možno na základě písemných pramenů jednoznačně spojit s osobou lékárníka Viléma Pleitnera v 1. polovině 19. století. Výsledky archeologického výzkumu následně prezentovali **Jiří Bouda a Hana Hanzlíková** (Muzeum jižního Plzeňska Blovice) ve svém příspěvku **Ikonografické prameny o zámku Hradiště v Blovicích ve srovnání s výsledky výzkumů z posledních let**, věnovaném novým informacím o klasicistní a barokní podobě tohoto zámku. Na základě rozboru písemných pramenů a několika drobných archeologických výzkumů, souvisejících s celkovou rehabilitací objektu pro potřeby Muzea jižního Plzeňska, byly zjištěny nové poznatky o

novověkém stavebně historickém vývoji objektu a podobě jeho zaniklých částí. Velké štěstí měla dvojice autorů **Michal Preusz a Jaromír Beneš** (Přírodovědecká fakulta JČU), kteří měli tu ohromnou příležitost spojit výsledky studia písemných, ikonografických i archeologických pramenů s konkrétní osobou měšťana na Latráně v Českém Krumlově (**Sonda do každodenního života v měšťanském domě čp. 55 na Latráně v Českém Krumlově skrze vybrané písemné, ikonografické a hmotné prameny**). Archeologický materiál 16.–18. století, pocházející ze studny na dvoře domu čp. 55, byl srovnáván s písemnými prameny, které významným způsobem přibližují každodenní život českokrumlovských měšťanských domácností (pozůstalostní inventáře, svatební a trhové smlouvy, závěti). Autoři zároveň upozornili na přednosti i nevýhody tohoto druhu pramenů základny. Kolektiv autorů **Marián Čurný a Marián Samuel** (Archeologický ústav SAV Nitra - VPS Košice) se v následujícím příspěvku **Keramika z pivnice mníšského příbytku kamaldulského kláštera v Nitře na Zobore** věnovali prezentaci unikátního nálezového souboru keramiky z 18. století (1760–1782) ze sklepa eremitského příbytku zkoumaného v průběhu roku 2003 v areálu kláštera na vrchu Zobor v Nitře. Keramický soubor stolní i užitkové keramiky tvoří zajímavý průřez vybavením domácnosti mnicha, pocházejícího nepochybně z vyšší společenské vrstvy obyvatel. Stručně byly zmíněny i výsledky dosavadních archeologických a stavebně historických výzkumů lokality s komplikovaným stavebním vývojem a počátky sahajícími až do 9. století. Zajímavá formální analýza pískovcových struktur nacházejících se pod hradem Rotštejnem v severních Čechách byla prezentována **Františkem Gabrielem a Lucíí Kursovou** (Filozofická fakulta UJEP v Ústí nad Labem a Regionální muzeum Teplice) v příspěvku **Novodobé osídlení hradu Rotštejna (okr. Semily)**. Na základě zaměření a vyhodnocení typických znaků ve skále sekaných stavebních konstrukcí byly identifikovány, analyzovány a datovány jednotlivé usedlosti s dvěma výraznými horizonty. Devět objektů s obytnými i výrobními částmi při patě hradního areálu náleželo ještě středověkému horizontu, přičemž hrad zřejmě zanikl již okolo roku 1426 (v roce 1514 je hrad uváděn již pustý). Mladší usedlosti zřejmě zanikají ještě před rokem 1870. Posledním příspěvkem druhého dne konferenčního jednání byl referát **Alice Neuvirtové** (Katedra archeologie FF Západočeské univerzity) **Novověké polní fortifikace v Ústeckém kraji**. Autorka se pokusila o identifikaci a dataci novověkých polních fortifikací na základě vyhodnocení 1. a 2. vojenského mapování a sledovala jejich vzájemné vztahy, umístění i terénní konfiguraci tohoto ohroženého druhu archeologických památek.

Postupně vzrůstající zájem o novověkou archeologii dokládá i rostoucí počet účastníků konference FAP, která se stala platformou tohoto vědního oboru v českých zemích. Již pravidelný je značný zájem o průběh konference ze strany studentů vysokých škol a za velmi pozitivní považujeme rostoucí účast zahraničních účastníků, přičemž letos bylo možno přivítat i několik osobností anglosaského post-medievalního bádání (přednášky jsou simultánně tlumočeny do anglického jazyka). Hlavní téma konference bylo koncipováno velmi široce, takže většina příspěvků se zabývala možností využití písemných či ikonografických pramenů archeology, upozorňovala na problémy spojené s jejich studiem či se zabývala jednotlivými kategoriemi těchto pramenů. Je zcela zřejmé, že bez komparace archeologických pramenů s prameny písemnými a ikonografickými a bez kritického přístupu k těmto pramenům se neobejde žádný současný moderně koncipovaný archeologický průzkum novověkých situací. Opačný přístup by nepochybně vedl k výraznému omezení výpovědních možností archeologickým výzkumem likvidovaných pramenů. Nejběžnějším využitím písemných a ikonografických pramenů je jejich schopnost výpovědi k rekonstrukci podoby krajinného obrazu, městských či vesnických sídel, jejich komponent či k podobě významných dějinných událostí, vojenských tažení i každodenního života tehdejších obyvatel. Několik příspěvků bylo věnováno výsledkům archeologických výzkumů konkrétních situací, k jejichž interpretaci přispěla analýza dostupných písemných, plánových či ikonografických pramenů. V neposlední řadě je nutno zmínit význam této kategorie pramenů při studiu konkrétních hmotných archeologických nálezů. Vedle možnosti interpretace neznámého předmětu je možno na základě rozboru širokého spektra pramenů archeologický náález datovat nebo uvažovat o jeho původu a možných směrech či způsobech distribuce. V každém případě je nutno k těmto kategoriím pramenů přistupovat vždy kriticky a veškerou pramenovou základnu podrobit vzájemnému srovnání. Archeologický výzkum dnes musí být výsledkem

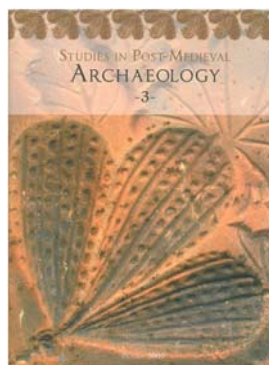
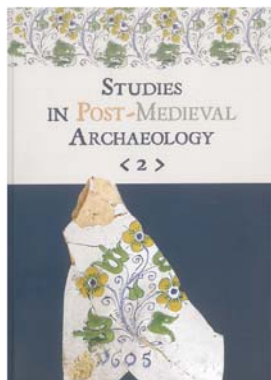
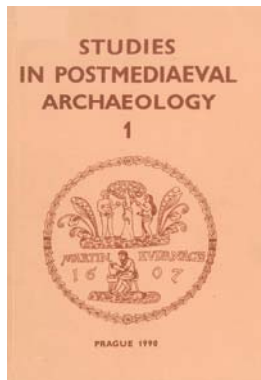
široce koncipovaného mezioborového studia, jehož nedílnou součástí je bezpochyby využití veškerých dostupných písemných a ikonografických pramenů k dané problematice.

Třetí ročník dvoudenní konference věnované archeologii novověku, kterou pořádala obecně prospěšná společnost Archaia Praha o. p. s., přinesl široké spektrum zajímavých, přínosných i inspirativních příspěvků. Doufáme, že se podaří za dva roky uspořádat další ročník této konference (vždy na jaře v březnu či dubnu) a že přednesené referáty budou opět publikovány na stránkách čtvrtého čísla sborníku *Studies In Post-Medieval Archaeology*. Oba dva doposud vydané sborníky (2 a 3) i kompaktní

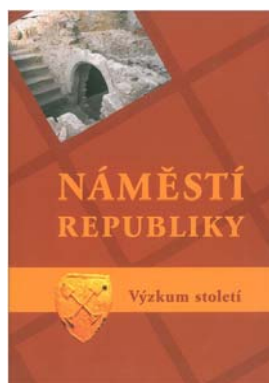
disky prvních dvou sborníků (1 a 2) je možno objednat za zvýhodněnou cenu na adrese: ARCHAIA Praha o. p. s., Truhlářská 20, Praha 1 - Nové Město, PSČ 110 00 nebo na www.archaiapraha.cz (viz://www.archaiapraha.cz/praha-cs/?acc=prodej-publikaci/).

Vojtěch Kašpar

Publikační aktivity a jejich podpora

svazek tohoto sborníku. Tento sborník zaměřený především na „Hmotnou kulturu od konce 15. století a její odraz v archeologických, písemných a ikonografických pramenech“ vyšel v tištěné podobě v tomtéž roce (editor Jaromír Žegklitz) a navazuje tímto na tradici svého staršího předchůdce. Třetí sborník poté spatřil světlo světa v roce 2009 se stěžejní tematikou „Novověké keramiky, její výroby, sortimentu a užití“. Vedle hlavního editora Jaromíra Žegklitze se na vydávání sborníku podílí redakční rada tvořená Petrem Juřinou, Vojtěchem Kašparem, Janem Klápště a Jaromírem Žegklitzem. Sborník *Studies in Post-Medieval Archaeology* vychází ve formátu A4 (cca 400–500 tiskových stran) s moderním grafickým designem, barevnými obrázky a na křídovém papíře. Články jsou publikovány v anglickém jazyce s obsáhlým českým resumé a německým abstraktem.

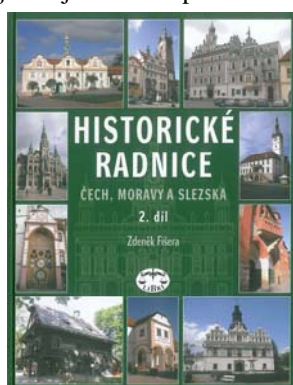
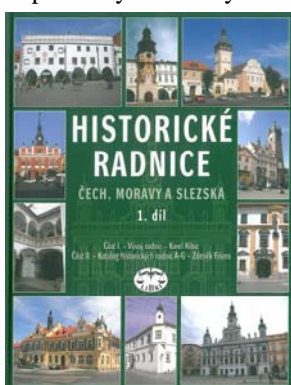

Na stejných adresách je možno nadále zakoupit populárně laděnou publikaci o výsledcích rozsáhlého záchranného archeologického výzkumu nazvanou „Náměstí Republiky - výzkum století“. Jedná se o celobarevnou publikaci na křídovém papíře, která je určena především širší odborné i laické veřejnosti se zájmem o archeologii, historii a dějiny pražských měst. Publikace předkládá historický obraz jednoho konkrétního místa v průběhu staletí od počátků osídlení v průběhu 12. století až do doby nedávné. Vedle shrnutí historicko-topografického vývoje daného místa jsou některé kapitoly věnovány příběhům konkrétních lidí, kteří v tomto prostoru kdysi žili, či jednotlivým součástem moderně vedeného archeologického výzkumu. Dozvíte se tedy něco o dokumentaci archeologických nálezů a situací, o vyhodnocení výzkumu i zpracování jednotlivých složek nálezového fondu, včetně výsledků poznatků archeobotanických a dalších přírodovědných analýz a průzkumů. Pod editorským vedením Petra Juřiny vznikla publikace, na jejímž textu se podílelo celkem 27 autorů, kteří s touto lokalitou spojili několik let svého života. Ke knize je přiložen DVD disk s krátkým filmem přibližujícím průběh výzkumu, trojrozměrnými modely nalezených románských kamenných domů a větším množstvím fotografií archeologických nálezů či situací, které se do tištěné podoby publikace pochopitelně nevešly. Knihu je možno zakoupit za zvýhodněnou cenu 499,- Kč.

Tištěné publikace či kompaktní disky je možno zakoupit nebo objednat na adrese našeho sídla: Archaia Praha o. p. s., Truhlářská 20, Praha 1, 110 00 nebo objednat na telefonu 224317913 nebo 224314978 či na e-mailových adresách zegklitz@archaia.cz, vysohlidm@archaia.cz. Číslo 1 a 2 sborníku *Studies in Post-Medieval*

Archaeology jsou k dispozici ke stažení také na <http://www.archaiapraha.cz/praha-cs/?acc=pdf-nasich-publikaci> nebo <http://www.archaiapraha.cz/praha-cs/?acc=clanky-fap>.

V roce 2010 se nám bohužel nepodařilo rozšířit vlastní publikační aktivity, a to především z důvodu nedotažení některých připravovaných rukopisů ze strany editora a autorů. Jedná se především o připravované publikace Zaniklý sídlitní komplex Ústupenice na Sedlčansku, Archeologické poznání historie středního Botiče - katastry Vršovice, Nusle a Michle a Sídlitě knovízské kultury v Praze 9 - Dolních Chabrech. Prezentace výsledků historických, archeologických či stavebně historických výzkumů širší odborné veřejnosti je jednou z klíčových priorit naší společnosti a z tohoto důvodu pravidelně podporujeme publikační aktivity jiných subjektů, která je zaměřena na širší okruh zájemců o historii, archeologii, historickou vlastivědu či dějiny umění. Pravidelně například podporujeme sborník z konference Forum Urbes Medii Aevi naší sesterské organizace Archaia Brno o. p. s. Jeho šesté číslo jsme finančně podpořili 30.000,- Kč již v roce 2009, ale v průběhu roku 2010 se ho doposud nepodařilo vydat. Podobně je tomu s dvanáctým číslem sborníku Castellologica bohemia, který jsme podpořili stejnou částkou 30.000,- Kč. Sborník, na jehož vydání se s Archeologickým ústavem AV ČR, Praha, v. v. i. podílí Společnost přátel starožitností by měl vyjít v roce 2011. Tradiční spolupráce pokračovala v roce 2010 i s nakladatelstvím Libri. Náš příspěvek 15.000,- Kč z roku 2009 byl určen na podporu vydání prvního dílu publikace Pražských klášterů (kapituly a ústavy šlechticů) z pera Dušana Foltýna, ale kniha doposud vydána nebyla a vyjde nejdříve až v průběhu roku 2011.

Odsunuto bylo bohužel také vydání osmého svazku díla Karla Kuči Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku (písmena V–Ž), které jsme podpořili v roce 2010 částkou 5.000,- Kč. Naopak realizovat se podařilo vydání prvního a druhého dílu publikace Zdeňka Fišery a Karla Kibice

Historické radnice Čech, Moravy a Slezska. Na obě publikace jsme přispěli celkovou částkou 25.000,- Kč. Posledním realizovaným počinem nakladatelství Libri v roce 2010 byla rozsáhlá publikace dvojice autorů Magdalena Beranová a Antonín Kubačák Dějiny zemědělství v Čechách a na Moravě, kterou jsme podpořili částkou 20.000,- Kč. Náš celkový příspěvek nakladatelství Libri na publikační aktivity činil v roce 2010 celkem 50.000,- Kč a předpokládáme, že budeme moci podporovat nekomerční literaturu tohoto nakladatelství i v příštím roce. Ještě v roce 2010 byla domluvena spolupráce s nakladatelstvím Etnos při vydání katalogu moravských habánských fajánsů z institucionálních i privátních sbírek. Publikace Jiřího Pajera byla podpořena částkou 30.000,- Kč a měla by se objevit v průběhu roku 2011 ve dvoujazyčné mutaci pod názvem Novokřtěnské fajánse z Moravy 1593–1620 - Anabaptist Faiences From Moravia 1593–1620.

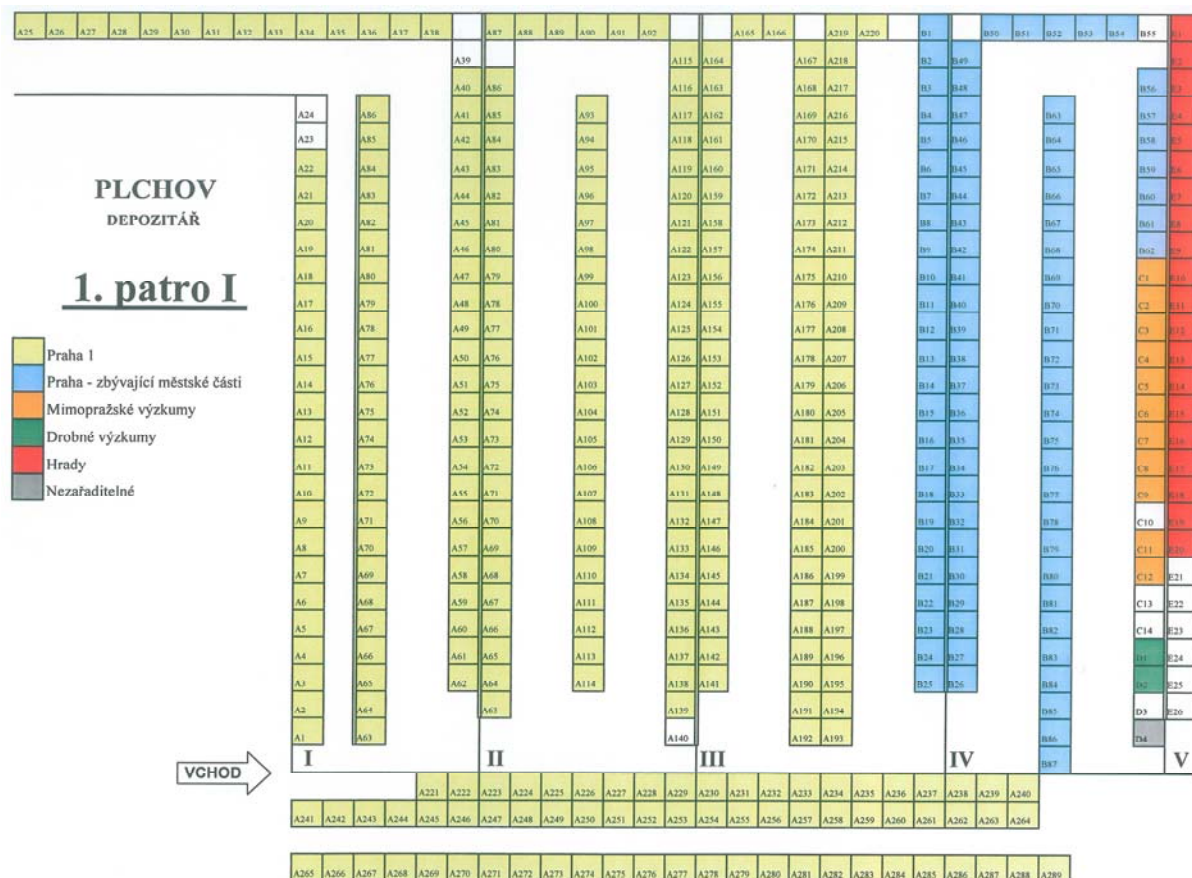
Vojtěch Kašpar

Revitalizace depozitáře archeologických nálezů

Projekt revitalizace depozitáře archeologických nálezů se postupně ze stadia nezbytného zpracování ohromného množství nálezového fondu, který shromáždilo občanské sdružení ARCHAIA o. s. a obecně prospěšná společnost Archaia Praha o. p. s. za téměř dvacet let své existence, dostává do fáze údržby. V uplynulých letech se nám podařilo kompletně zrevidovat archeologické nálezy uložené ve třech patrech

sušičky chmele v areálu zemědělského družstva Agro Plchov u Třebíže. Jedná se celkem o téměř 12.000 banánových beden archeologických nálezů, které pod vedením správkyně depozitáře Šárky Juřinové v minulých letech prošly novou základní evidencí a především byly průběžně vyměňovány veškeré poškozené obaly. Informace o jednotlivých náleзовých souborech byly převedeny do digitální podoby databázového SW a novou informační rovinu představují i nové štítky na jednotlivých bednách umožňující podrobnější a rychlejší orientaci v náleзовém souboru. Systematické a přehledné uspořádání depozitáře nyní výrazně usnadňuje práci s archeologickým materiálem i umožňuje provádět jednoduché zápůjčky jiným badatelům ke studiu či organizacím k výstavním účelům. Databázový SW zároveň umožňuje okamžitý a přehledný tisk předávacích protokolů přímo z databáze při výpůjčkách. Vedle informací o druhu a charakteru nálezů je možno v databázovém prostředí získat i geografické či kontextuální informace k jednotlivým archeologickým nálezům uloženým v našem depozitáři (katastrální území, poloha, číslo orientační, číslo popisné, čísla parcelní či čísla stratigrafických jednotek). Celý depozitář je dále systematicky sestěhován podle lokalit či charakteru nalezišť (regiony, hrady) a má vlastní lokační seznam s přehledným plánem umístěným přímo v jednotlivých patrech depozitáře. V současné době je úkolem správce depozitáře především postupné řazení nových přírůstků či evidování zápůjček i jejich archivace. V neposlední řadě je nutno stávající stav depozitáře udržovat a průběžně kontrolovat.

Vlastní objekt depozitáře není zdaleka nejmodernější a vyžaduje pravidelnou údržbu. Především se jedná o kontrolu střešní krytiny a drobné opravy související s jejím těsněním či těsněním oken. V depozitáři je kompletně vybavena badatelská místnost, která umožňuje práci s archeologickým materiálem i krátkodobé přebývání v sousední prostoru s provizorní kuchyňkou a ložnicí. Součástí areálu Agro Plchov je z buněk složený Tesco dům, v jehož interiéru se nachází příruční sklad, sociální zařízení a koupelna. Pro plavení environmentálních vzorků zde máme situovanu plavicí linku, kde probíhá zpracování environmentálních (archeobotanických) vzorků z našich archeologických výzkumů a kterou využívají také některé další organizace (především

Ústav archeologické památkové péče středních Čech).

Součástí projektu revitalizace našeho depozitáře je i průběžné zpracování specifického nálezového fondu, kterým jsou tzv. drobné nálezy. Po celý rok 2010 na tomto projektu pracovala Alexandra Pastoreková. Veškeré drobné nálezy jsou postupně evidovány, popsány, zváženy a změřeny jejich rozměry. Veškeré informace jsou doplněny fotografickou dokumentací. Všechna data jsou ukládána do databázového SW a digitálně archivována. Projekt se postupně blíží ke svému konci, jelikož v průběhu uplynulých let se podařilo tímto způsobem zpracovat většinu nálezového fondu, včetně archeologických výzkumů z Petrského náměstí z let 1969–74, které jsou uloženy v našem depozitáři. Přehled našeho nálezového fondu i drobných nálezů bychom postupně rádi zpřístupnili na našich webových stránkách.

Vojtěch Kašpar

Projekt revize a digitalizace dokumentace k archeologickým výzkumům

Již od zahájení samostatné činnosti na poli záchranných archeologických výzkumů v roce 2003 společnost Archaia Praha o. p. s. shromažďovala i archivovala dokumentaci z archeologickým výzkumů a navazovala na archivní systém mateřské organizace Archaia o. s. Dokumentace z ukončených archeologických výzkumů se archivovala podle formátu do archivních boxů (formát A4), archivních krabic (formát A3) nebo rolí. V posledních letech i v elektronické podobě. Doposud však chyběla přehledná evidence, jaký druh dokumentace máme z konkrétního projektu uložen a na jakém místě. Zároveň bylo zřejmé, že dříve uplatňované separování jednotlivých součástí dokumentace podle svého charakteru není nejšťastnější. Existovaly například šanony pouze s diapozitivy z různých výzkumů, šanony s negativy, krabice s CD či fotoalby apod. Ostatní dokumentace (milimetrový papír, pauzáky s perokresbami, listy stratigrafických jednotek, kresby nálezů, geodetická data, Harrisovy matice, přírodovědné analýzy, posudky a mnoho dalších) byla uložena v archivním boxu, krabici nebo roli. Archiv byl krajně nepřehledný, k čemuž přispívala nemožnost v tomto systému striktně dodržovat pravidla ukládání jednotlivých archiválií (např. fotografie či negativy byly často uloženy rovnou v archivním boxu). Zároveň neexistoval žádný systém pro vyhledávání konkrétní archiválie a jedinou možností bylo nahlédnout do archivního boxu a fakticky zjistit jeho obsah. Pokud hledaná archiválie nebyla nalezena, nebylo možno zjistit zda chybí, je ztracena, zapůjčena či není v nějaké jiné složce archivu.

Tento neutěšený stav archivu inicioval projekt evidence, revize a digitalizace primární dokumentace k archeologickým výzkumům, který byl intenzivně zahájen v průběhu roku 2008 a v průběhu let 2009 a 2010 kontinuálně pokračoval. Vojtěch Kašpar vypracoval základní metodiku projektu s databázovým SW (autorem SW je David Břeň). Výstupem z databáze je přehledný formulář se základními údaji o konkrétním projektu (číslo a rok výzkumu, lokalita, specifikace lokality, čp., parc. č., katastrální území, okres) a údaji o tom, co je archivováno (agenda ve složce k projektu, agenda v digitální podobě, archiválie do formátu A4, archiválie nad formát A4, role, nálezové zprávy, hlášení ARÚ). V první fázi revitalizace archivu v letech 2009 a 2010 sloužil tento formulář k vyplňování konkrétních dat zjištěných při jeho revizi.

Celý projekt postupného utřídění a digitalizace archivu se rozpadá do dvou základních skupin, přičemž každou skupinu souběžně zpracovává jeden konkrétní pracovník. Revizi stavební dokumentace a primární dokumentace z archeologických výzkumů (tedy archeologicky pozitivních akcí) provádí Jolana Příhodová. Druhou specifickou složku projektu představuje revize dokumentace všech jednotlivých složek stavebních aktivit a drobných akcí, kterou provádí Alice Svatá. Do konce roku 2010 se nám podařilo takto zpracovat a archivovat všechny mimopražské akce a většinu akcí provedených na

Číslo výzkumu	Rok výzkumu	Lokalita	
PO96	2008	2. kv. Křižovatka - Křižovatka 2a, čp. 1402/2, 1402/3	
Specifikace lokality		Čp.	
Podílná dům		1402	
Ppč.			
1812/2, 1812/3, 1818/203			
Katastrální území	Okres		
Praha - Holešovice	Praha 40		
akce podklady	☒	papír – texty (nad A4)	☐
akce podklady + GIP	☐	milimetráky (nad A4)	☐
akce dokumentace	☒	pauzáky (nad A4)	☐
akce dokumentace + GIP	☐	fotogrammetrie (nad A)	☐
		kresby nálezů (nad A4)	☐
agenda (z PC)	☒	velké formáty – role	☐
geodata	☐	černobílé fotografie	☐
digitální obrázky (z PC)	☒	barevné fotografie	☐
digitální podoba NZ	☒	nálezová zpráva A	☒
digitální podoba GP	☒	nálezová zpráva B	☒
digitální podoba EP	☒	nálezová zpráva C	☒
digitální fotky terén	☒	nálezová zpráva D	☐
digitální matice	☐	Hlášení ARÚ	☒
digitální fotky nálezů	☐		
digitální kresby nálezů	☐		
papír – texty (do A4)	☐		
milimetráky (do A4)	☐		
pauzáky (do A4)	☐		
šanonky s popisy KL	☐		
diapozitivy	☐		
fotogrammetrie (do A)	☐		
negativy ČB	☐		
negativy barva	☐		
kresby nálezů	☐		
zpráva GIP	☐		
zpráva geologie	☐		
zpráva environment	☐		

území Prahy 10. Alice Svatá zároveň provádí digitalizaci všech drobných či větších a rozsáhlých nálezových zpráv do pdf souborů, přičemž při jejich tvorbě úzce spolupracujeme s Archeologickým ústavem AV ČR, Praha, v. v. i. (především výměna již digitalizovaných nálezových zpráv a jejich předávání v digitální podobě společně s tištěnou verzí). V rámci revize jednotlivých stavebních akcí byly postupně ze separátně uložených složek obsahujících informace o konkrétním projektu (především agenda spojená s vedením akce) postupně separovány archiválie nesoucí závažné informace pro archeologické poznání (především rozsah zemních prací a jejich projekt). Tyto podklady byly zařazeny do archivních boxů s primární dokumentací archeologického výzkumu ke konkrétní archeologické akci. Podobně byly z těchto složek vybrány inženýrsko-geologické průzkumy, které byly uloženy jako samostatná složka našeho archivu, zaevidovány a abecedně seřazeny podle ulic v rámci jednotlivých okresů (okresy a Praha 1–10). Nepotřebné součásti stavební dokumentace (projekty nadzemních částí, krovů či informace o vybavení novostaveb) byly skartovány.

Poté bylo přistoupeno k revizi vlastních archivních složek primární dokumentace z našich archeologických výzkumů. Vedle dokumentace z menších akcí s negativním či pozitivním archeologickým zjištěním, které byly řazeny podle data ukončení

v šanonech podle okresů, byla věnována pozornost i rozsáhlým korpusům dokumentace větších archeologických výzkumů, které byly původně archivovány separátně. Nejdříve prošly revizí archivní boxy našeho zakladatele, občanského sdružení Archaia o. s., poté archivní boxy společnosti Archaia Praha o. p. s. Z již výše uvedených důvodů byly do té doby separátně uložené součásti primární dokumentace (diapozitivy, negativy, CD či fotky) začleněny přímo do složky s archivní dokumentací konkrétního výzkumu a díky tomuto kroku bylo zrušeno 15 šanonů (13x DIA, 1x negativy, 1x popisy k DIA). Následně každý archivní box a každá archivní složka prošla kontrolou a do papírového formuláře bylo označeno křížkem, co obsahuje (milimetráky, pauzáky, kontextové listy atd.). Dále byla do formuláře přenesena informace z databáze nálezových zpráv, zda z daného projektu existuje nálezová zpráva (a pokud ano, v kolika exemplářích) či existuje-li hlášení Archeologickému ústavu AV ČR, Praha, v. v. i. Takto vyplněný formulář byl okopírován a kopie vložena jako první strana do každé složky s archivní dokumentací. Originály formulářů jsou založeny ve dvou šanonech (jeden pro boxy Archaia o. s. a druhý pro boxy Archaia Praha o. p. s.), kde čekají na následné jednorázové přepsání do databáze, avšak již nyní mohou sloužit k operativnímu vyhledání archiválie.

Revize archivních boxů byla dokončena na začátku roku 2011. Archivních boxů občanského sdružení Archaia z let 1993–2009 je celkem 98 a obsahují složky ze 142 projektů. Archaia Praha o. p. s. shromáždila v letech 2003–2010 celkem 40 archivních boxů se složkami ze 104 projektů. Všechny jsou uloženy v několika skříních v sídle společnosti v Truhlářské ulici 20. Je nutno zdůraznit, že se jedná pouze o projekty, z nichž pochází nějaká archeologická dokumentace, tedy při výzkumu došlo k pozitivnímu archeologickému zjištění.

V současné době probíhá revize a evidence archivních krabic pro dokumentaci ve formátu A3 a revize rolí. Zbývá také začlenit některé fotografie z období 1993–1998 (ukládány v té době do jedné krabice) do konkrétních projektů v archivních boxech.

Samostatným projektem byla revize a evidence archivní dokumentace archeologického výzkumu v Petřské ulici v Praze 1 - Novém Městě. Původně byla dokumentace z Petřské ulice uložena v našem depozitáři v Plchově v cca 12 banánových bednách. Ty byly převezeny do naší kanceláře a v průběhu roku 2010 byla provedena revize a soupis obsahu. Jde o dokumentaci z archeologických výzkumů, které na této lokalitě probíhaly v letech 1969–1993. Obsah některých beden byl již dříve rozdělen do šanonů a popsán, ale některé bedny představovaly zcela neuspořádanou zmršť různých složek dokumentace archeologického výzkumu. Archivní dokumentace je nově uspořádána do 38 archivních boxů (dokumentace do formátu A4) a do 2 banánových beden (dokumentace nad formát A4, roličky, ČB fotky v krabičkách apod.). Pokud byla původně dokumentace v rámci bedny uložena v nadepsaném šanonu, po zařazení do archivního boxu zůstává tato informace zachována. Celkový počet 38 archivních boxů Jolana Příhodová pracovně

rozdělila do několika „skupin“, pokud bylo patrné, že daná dokumentace prokazatelně někam patří: Kresby nálezů (3 boxy), roky 1969–1977 (3 boxy), výzkum označený římskou číslicí XVIII (2 boxy), výzkum z let 1988–1993 (16 boxů), foto, DIA, negativy (12 boxů) a zbytek (2 boxy). Archivní boxy jsou očíslovány a zařazeny do polic v sídle naší společnosti. Ve dvou banánových bednách je uložena archivní dokumentace ve formátu A3 a větší (v rolích), dále černobílé fotky tříděné do označených krabiček a katalog objektů a řezů. K rychlé orientaci v obsahu dokumentace z Petrské slouží přehledná tabulka „Petrská - obsah archivních boxů“.

Cílem celého projektu je především archivace a zpřehlednění celého rozsáhlého archivu primární dokumentace z archeologických výzkumů a zjednodušení orientace ve všech jeho složkách. Digitalizace nám zároveň umožní vedle archivace také následnou a potřebnou prezentaci. Revize rozsáhlého korpusu primární dokumentace z archeologických výzkumů s pozitivním nálezem je téměř před dokončením. Zdaleka nejvíce práce nás ještě čeká při revizi archivních složek z drobných akcí, kterých jsou před námi ještě stovky, ne-li tisíce (především Praha 1–9).

Vojtěch Kašpar - Jolana Příhodová

Archivace pramenné základny k dějinám Prahy

Postupně se v průběhu uplynulého roku 2010 rozrostl i náš systematicky budovaný archiv digitálních historických plánů, ikonografických či fotografických pramenů a stavebně historických průzkumů. Datové kompaktní disky přibývají do našeho archivu nejen v souvislosti s jednotlivými archeologickými výzkumy, které provádíme na různých lokalitách, ale zároveň jeho systematickým budováním, kterým je pověřena stavební historička naší společnosti Kateřina Samojšková. Vzhledem k těžišti naší činnosti v loňském roce na archeologickém výzkumu Na Rejdišti v Praze 1 (Staré Město) se náš archiv rozrostl o početnou pramennou základnu zachycující podobu severozápadního okraje Starého Města pražského a přilehlého Židovského města. Vedle těchto přírůstků jsme především usilovně doplňovali náš již početný konvolut průzkumů obcí velké Prahy, shrnující historický a urbanistický vývoj ve své textové a mapové části. Souhrny vznikaly pod vedením Dobroslava Líbala a jejich mapová část často obsahuje mapování Tereziánského a Stabilmního katastru i historický kartogram s přehledným vývojem historické zástavby obce. K digitální mapové části postupně pořizujeme i kopie textových částí. V současné době disponujeme celkem 85 obcemi z území dnešní Prahy či jejího nejbližšího okolí. Mezi další systematictější budované složky našeho archivu patří stavebně historické průzkumy a pasporty jednotlivých novoměstských objektů, jelikož toto území patří mezi sféru prioritního zájmu naší společnosti. Data jsou zálohována na dvě řady kompaktních disků a na dva další pevné disky. Ke každému datovému CD pořizujeme obálku, která nese podrobnou informaci o obsahu, způsobu pořízení, místě uložení originálu a podrobný rejstřík míst, jmen či výřez ze současné mapy s vyznačením území, které historická mapa zachycuje. Další části našeho archivu se snažíme doplňovat formou výměn nebo skenování a digitalizováním zapůjčených podkladů. V projektu bychom rádi pokračovali, a především se pokusili navázat užší spolupráci s dalšími institucemi. V případě zájmu jsme schopni zajistit bezúplatnou kvalitní digitalizaci podkladů, které bychom dostali zapůjčeny. Přehled archivních pramenů v naší knihovně pravidelně zveřejňujeme na našich webových stránkách. Pokud by byl zájem s námi v tomto projektu pokračovat, je možno kontaktovat vedoucí tohoto projektu a domluvit konkrétní postup.

Vojtěch Kašpar

 <p>NKP Vyšehrad – průzkum SÚRPMO 1974</p> <p>Výtoňská celnice – kubistické domy Libušina a Neklanova – Podolské sanatorium – kostel sv. Michaela Archanděla</p>	<p>Národní kulturní památka Vyšehrad – průzkum SÚRPMO 1974</p> <p><u>originál</u>: výsek kopie soudobé katastrální mapy s barevným grafickým vyhodnocením, z archivu SÚRPMO (zak.prof. 0021-0700-09) <u>měřítko</u>: 1 : 2000 <u>scan</u>: Archaia Praha o.p.s 2005, formát tiff zařazen do <u>složky</u>: „rekonstrukční plány“ digitálního archivu plánů</p> <p>Plán vznikl v rámci projektu architektonických a urbanistických průzkumů na území velké Prahy ve Státním ústavu pro rekonstrukci památkových měst a objektů v roce 1974 jako hodnotový podklad pro tehdejší Správu Národní kulturní památky Vyšehrad. Na plánu jsou standardním způsobem vyhodnoceny objekty podle původu a stáří konstrukcí a zároveň je podle dobového názoru vyjádřena jejich architektonická a urbanistická hodnota v rámci celku. U objektů novodobého původu jsou odlišeny ty, které obsahují hodnotné konstrukce, interiéry a fasády od těch, které jsou architektonicky a historicky nezajímavé.</p> <p>Plán zachycuje celé území Národní kulturní památky Vyšehrad. Území je na severu ohraničeno ulicí <i>Na hrobcí</i> a zahrnuje také starou <i>Výtoňskou celnici</i>, na severovýchodě je ohraničeno ulicí <i>Vnislavovou</i> a železniční tratí, na východě pokračuje hranice po obvodu pevnosti ulicí <i>Lumírovou</i>, <i>Podolskými schody</i> až k ulici <i>Podolské</i>, na západě tvoří hranici řeka <i>Vltava</i> a dnešní <i>nábřeží Podolské</i> a <i>Rašínovo</i>. Plán tedy zahrnuje jak areál <i>Podolského sanatoria</i>, tak bezprostřední okolí <i>kostela sv. Michaela Archanděla</i>.</p>
---	--

Webové stránky

nabídky práce či zaměstnání. Naším cílem pro další léta je především doplnit některé doposud nerozpracované záložky a postupně zpřístupnit seznam svazků v naší knihovně i v knihovně Společnosti přátel starožitností, kterou spravujeme. Velkým úkolem je potom na naše webové stránky postupně umístit a zpřístupnit pramenitou základnu našich výzkumů především ve formě nálezových zpráv v pdf souborech. V dohledné době bychom rádi i trochu pozměnili již trochu okoukaný design stránek. Budeme vám vděční za každou připomínku či nápad, kterým bychom mohli naše webové stránky vylepšit či doplnit.

Vojtěch Kašpar

Malé muzeum archeologie

Malé muzeum archeologie vzniklo na přelomu na konci roku 2004 na jaře 2005 v areálu Státního úřadu pro jadernou bezpečnost v Bartoškově ulici 28 v Praze 4 - Nuslích. Jeho vznik inicioval záchranný archeologický výzkum, který probíhal v průběhu roku 2004 při rekonstrukci areálu a zachytil kulturní vrstvu ze starší doby

bronzové (únětická kultura), souvrství z doby římské a raného středověku. O vzniku muzea a jeho podobě jsme informovali podrobně ve starších výročních zprávách. V rekonstruovaném areálu jsou zájemcům k dispozici tři místnosti s panely a vitrínami či stoly s archeologickými nálezy, které ilustrují historický vývoj několika pražských částí (Nusle, Michle, Vršovice, Nové Město) i historii občanského sdružení Archaia o. s. a obecně prospěšné společnosti Archaia Praha o. p. s. Muzeum bylo v průběhu roku 2008 doplněno venkovní prezentací časně slovanských pecí, nalezených v průběhu rozsáhlého archeologického výzkumu v Roztokách u Prahy. K Malému muzeu archeologie i prezentaci časně slovanských pecí byly naší společností tiskem vydány drobné skládačky, poskytující základní informace.

Areál je pravidelně využíván Státním úřadem pro jadernou bezpečnost ke konferencím, školením či seminářům a při této příležitosti bývá muzeum pravidelně navštěvováno účastníky těchto seminářů z domova i celého světa. Návštěvnost muzea se každoročně pohybuje v rozmezí 200 až 300 návštěvníků. Příležitostně využívá areál i naše společnost k návštěvám zájmových sdružení, spolků, občanských sdružení či škol. Tyto návštěvy jsou vždy doprovázeny odborným výkladem. Pokud byste měli zájem o návštěvu muzea, je možno nás kontaktovat a zajistíme pro vás bezplatný vstup i doprovodný výklad. Již pravidelně se staly návštěvy Malého muzea archeologie Středočeskou archeologickou

komisí, která vždy v průběhu září v tomto areálu zasedá. Nejinak tomu bylo i v roce 2010, kdy se komise sešla 13. září.

Vojtěch Kašpar

Archeologický park Liboc

Stejně jako v předchozím roce, i v roce 2010 připravila naše společnost ve spolupráci s občanským sdružením Archaia několik akcí pro veřejnost v Archeologickém parku Liboc, jehož je občanské sdružení provozovatelem. Hlavním smyslem těchto akcí bylo především zpřístupnění archeologického parku veřejnosti, předvedení jednotlivých staveb a seznámení s postupem prací na budování parku. Návštěvníci si mohli prohlédnout částečně zpřístupněnou repliku trojprostorového domu, repliku zemnice ze 13. století s horizontálním tkalcovským stavem a repliky středověkých pecí, z nichž chlebová pícka byla pravidelně v provozu. V roce 2010 se výrazně pokročilo v zařizování interiéru trojprostorového domu, včetně stavby pece, což velmi vylepšilo zázemí pro konání programů v případě špatného počasí. Stavba pece se stala i zajímavou atrakcí pro návštěvníky. Během všech akcí a programů jsme

prezentovali činnosti naší společnosti i činnosti občanského sdružení Archaia. S využitím našeho bohatého fotoarchivu jsme veřejnost informovali o proběhlých archeologických výzkumech našich společností, pracovních postupech používaných v každodenní praxi i jednotlivých archeologických nálezech, které nám pomohly dokreslit to které vybrané téma. Velikonoce jsme zaměřili na keramiku, její laboratorní ošetření a ukázkou středověkých a pravěkých nádob (fotografie nálezů, repliky). V rámci programu letního prázdninového „loučení“ jsme otevřeli středověký „módní salon“, bohatě doplněný fotografiemi nálezů středověkých ozdob, korálků, šicích potřeb, oděvních doplňků, předmětů denní hygieny (hřebeny, kartáčky na zuby) atp. Středověké kahánky z výzkumu na nám. Republiky jsme využili při podzimní Archeologii hrou; děti si podle originálů vyráběly ze samotvrdnoucí keramické hmoty své kopie. Součástí adventního odpoledne byla fotografická prezentace vybraných archeologických výzkumů našich společností v roce 2010. Archeologický park Liboc není zatím otevřen celoročně. Díky všem proběhlým akcím přesto úspěšně plní svou základní funkci - představit návštěvníkům archeologii jako nesmírně zajímavý obor, který lze prezentovat veřejnosti netradičními metodami. Ty, jak víme z vlastní zkušenosti, jsou přitažlivé bez výjimky pro všechny generace. Doufejme jen, že se s výsledky této osvětové a popularizační činnosti setkáme v naší každodenní praxi - při ohleduplném přístupu veřejnosti k archeologickým památkám, i třeba při jednání s investory jednotlivých stavebních akcí.

K jednotlivým akcím: Tou první v roce 2010 byly **Velikonoce v Liboci** - tradiční předvelikonoční setkání v Archeologickém parku Liboc (březen). Přes nepříznivou předpověď nám počasí přálo. V replice chlebové pece jsme pekli velikonoční ozdoby z těsta, vyráběli jsme velikonoční dekoraci - jarní líto včetně látkové panenky tzv. Smrtholky, barvili jsme vajíčka přírodními barvivy (borůvky, cibulové slupky, červená řepa). „Zlatým hřebem“ obcerstvení byl tradiční postní pokrm - pučálka. Dospělí (především tatínkové) a děti vyrobili, nazdobili a na závěr i spálili v ohni Moranu neboli Smrtku - symbol končící zimy. Předvelikonoční odpoledne se zdařilo, návštěvníci, kterých přišlo asi 100, byli spokojeni a domů si odnesli vlastnoručně obarvené vajíčko, pečivo nebo alespoň inspiraci.

V červnu jsme poprvé zkušebně připravili **program pro předškolní děti**. Návštěva dětí z mateřské školky v nedaleké ul. Sestupná musela být na poslední chvíli zrušena, přestože byl program kompletně připraven. Zaskočila nás náhlá nepřízeň počasí - prudký a silný déšť, který nedovolil jednotlivé činnosti konané pod širým nebem uskutečnit. Návštěva předškoláků z Dětského centra Tuleňov z Prahy 6 byla zato velmi vydařená. Měli jsme obavy, jak zaujmout tak malé děti, ale zbytečně. Děti absolvovaly procházku parkem s výkladem, pekly pečivo, zkoušely zdobit keramiku (pomůcky: klacík, provázek, samotvrdnoucí hmota) a úspěšným vyvrcholením byl tzv. cvičný hrob, který děti nadšeně odkrývaly.

Poslední den letních prázdnin pořádaly spřátelené organizace Archaia o. s. a Archaia Praha o. p. s. akci nazvanou **Loučení s prázdninami**. Odpoledne bylo určeno široké veřejnosti, především však dětem - školákům, kterým jsme nabídli zajímavé zpestření posledního prázdninového dne. „Čáru přes rozpočet“ nám sice udělalo počasí, které bylo na tuto dobu výjimečně nepříznivé (déšť a zima), přesto se návštěvníků sešlo hodně. Program byl bohatý, i když ne vše šlo kvůli počasí uskutečnit. V nově upravených prostorách repliky středověkého domu pletli zájemci ošatky ze slámy nebo zdobili lněné ubrousky tzv. šablonkovou metodou. Mladé „dámy“ měly k dispozici středověký módní salon a v něm „šatník“ z našich dobových šatů, zrcadlo, potřeby na úpravu vlasů a inspirativní ukázky středověké módy podle vyobrazení v iluminovaných rukopisech; pro mladé muže byla zřízena středověká zbrojnice. Když dovolilo alespoň na chvíli počasí, byla zde možnost střelby z luku, barvení látky přírodními barvivy, stavby tzv. polského plotu nebo tkaní na jednoduchém tkalcovském stavu. Program se neobešel bez oblíbeného pečení pečiva v replice chlebové pícky. Značný ohlas vzbudily informační nástěnky s fotografiemi z již bezmála patnáctileté historie parku (návštěvy známých politiků na našich akcích, již neexistující stavby v parku, atp.).

Během říjnových podzimních prázdnin jsme spolu s naší mateřskou organizací, občanským sdružením Archaia, uspořádali již třetí ročník **Archeologie hrou** (celodenní program na prázdninový den pro školáky ve věku 8–13 let). Děti si na vlastní kůži vyzkoušely pracovní den archeologa: v archeologické laboratoři kreslily archeologické nálezy (střepey i celé nádoby), které předem změřily, nakreslily na papír a poté překreslily na

pauzovací papír. Venku malí archeologové „vykopali“ pravěký hrob se skrčencem a hrobovou výbavou (nádoby, šperky). Rukodělná část programu spočívala pro dívky ve výrobě a šití dobové ženské pokrývky hlavy. Dívky si šily modely přesně na míru, inspirací jim byly obrázky ze středověkých iluminovaných rukopisů. Kluci a jedna odvážná dívka zase vyráběli svůj vlastní praporec. Podle vlastní fantazie nebo inspirování středověkými rukopisy a znaky šlechtických rodů si vytvořili návrh, který následně přenesli na hrubé plátno - buď štětcem nebo tzv. šablonkovou metodou. Středověký kahan z archeologického výzkumu na nám. Republiky v Praze sloužil jako předloha pro výrobu repliky z keramické hmoty. Naprostou novinkou byly podzimní práce na našem experimentálním poličku. Mladí rolníci zaseti žito ozimé a pšenici ozimou, dobrou úrodu si pojistili provedením starého lidového zvyku. Celodenní program doplnilo tradiční polední opékání buřtů, zkoušení rytířské zbroje, střílení z luku, tkaní na malém horizontálním stávku, řešení kvízu. Děti bylo celkem 17, cena programu byla 200,- Kč/dítě (částka byla určena na úhradu materiálu a občerstvení dětí).

V prosinci jsme uspořádali **Adventní odpoledne**, které bylo přípravou na Vánoce a zároveň důstojným zakončením sezóny. Návštěvníci měli možnost velkého tvůrčího vyžití při vyrábění lidových vánočních dekorací, drobných vánočních dárků - textilních ubrousků zdobených šablonkovou metodou, tkaní na malém tkalcovském stávku a pečení perníkových ozdob. Náš originální betlém z přírodnin, který jsme za vydatné pomoci návštěvníků začali vyrábět během adventu 2009, se rozrostl o nové zajímavé figurky opět díky přispění malých i velkých. Adventní odpoledne se konalo v nově upravených místnostech trojprostorového domu.

Nakonec stručně o založení malého **experimentálního polička**, na kterém jsme na jaře 2010 vyseli pohanku, len, mák, měsíček lékařský, pšenici, ječmen a světlici barvířskou a zasadili šalvěj a meduňku. Úroda a sklizeň odpovídala naší vynaložené, tj. příležitostné péči. Některé z rostlin jsme využili při vyrábění tradičních vánočních dekorací během adventního odpoledne. Do péče o poličko se na podzim aktivně zapojily i děti (účastníci programu Archeologie hrou), které zasety ozimy - pšenici a žito.

Pro doplnění ještě uvedme, že kromě výše uvedených akcí se v Archeologickém parku Liboc v roce 2010 uskutečnily ještě dvě další akce pro veřejnost, a to Jarní středověká slavnost a Podzimní středověká slavnost. Obě akce pořádá naše partnerská organizace - občanské sdružení Archaia, mají dlouholetou tradici a velmi dobrou návštěvnost.

Štěpánka Jílková - Jolana Příhodová

Naši partneři

Nejužší spolupráci pochopitelně udržujeme s naší mateřskou organizací, kterou je občanské sdružení Archaia o. s. Vedle již prezentované spolupráce na výstavbě

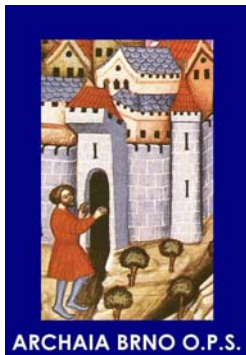

archeologického parku v Praze 6 - Liboci a při aktivitách v tomto parku společně spolupracujeme na mnoha archeologických výzkumech, prováděných oběma organizacemi. V uplynulém roce to byly především rozsáhlé výzkumy v Praze 1 Na Rejdišti a na hradě ve Vimperku. Poněkud častější (než v předchozích letech) byla spolupráce na několika drobnějších archeologických výzkumech realizovaných mimo hranice velké Prahy, především ve středočeském kraji (senohrabská plovárna, muzeum v Unhošti, obytný soubor U Menhiru V ve Zbuzanech) či jižních a

ARCHAIA

východních Čechách (hrad Pořešín, Vimperk či tvrz v Tiché). Se svým mateřským občanským sdružením již sdílíme společné kanceláře a velmi intenzivně spolupracujeme na dokončení rozsáhlého výzkumného projektu především z let 2003–2005, kterým je zpracování a vyhodnocení rozsáhlého záchranného archeologického výzkumu na ploše kasáren Jiřího z Poděbrad v Praze 1 na náměstí Republiky. V průběhu roku do naší společnosti přešel z občanského sdružení další archeolog mgr. Martin Vyšhlíd. Vedle pravidelného setkávání našich zaměstnanců se členy sdružení v průběhu pracovních týdnů či při společných akcích v archeologickém parku v Praze 6 - Liboci se poměrně často setkáváme při společných výletech, na formálních i neformálních pracovních schůzkách, společných poradách a pracovních i mimopracovních akcích. V roce 2010 opět někteří z nás strávili společnou dovolenou při pracovních aktivitách na senohrabské plovárně, kde se v uplynulém roce podařilo udělat značný kus práce.

Vedle spolupráce s občanským sdružením Archaia o. s. velmi úzce spolupracujeme i s našimi sesterskými organizacemi Archaia Brno o. p. s. a Archia Jih o. p. s. Mezi klíčové úkoly vzájemné spolupráce především patří výměna zkušeností s vedením jednotlivých organizací a příprava nezbytného legislativního procesu, který bude souviset se změnou a novelizací zákona o obecně prospěšných společnostech, který bude platit od 1. ledna roku 2011 a bude mít půlroční překlenovací období. Během tohoto období bude nezbytně nutno upravit zakládací listiny společností a upravit dosavadní pozici ředitele, který se místo předsedy správní rady automaticky stane statutárním zástupcem společnosti. K výměně informací docházelo především na společných schůzích správních a dozorčích rad, jelikož ředitel společnosti a předseda odborné rady Archaia Praha o. p. s. zasedají ve správní radě společnosti Archaia Jih o. p. s. a zároveň ředitel společnosti Archaia Brno o. p. s. je předsedou dozorčí rady společnosti Archaia Praha o. p. s. Vedle těchto setkání jsme se se zaměstnanci brněnské sesterské organizace poměrně často potkávali na různých společných setkáních, konferencích či odborných seminářích, které byly zaměřeny především na neziskové aktivity našich společností či na chystané změny v archeologické části památkového zákona. Podobně byla s brněnským pracovištěm konzultována podoba a především užití a provoz našich webových stránek, které jsou vytvořeny stejnou společností (Černá a Fialová) a mají velmi podobnou strukturu. Na konkrétních společných archeologických výzkumech jsme se bohužel nesešli, ale četná setkání proběhla na komisích na záchranných archeologických výzkumech v Praze, Brně, Opavě a mnoha dalších místech. Pravidelná jsou též setkání v rámci zasedání redakční rady sborníku Forum Urbes Medii Aevi. Výměna zkušeností mezi největšími nestátními archeologickými pracovišti, které se zabývají urbánním výzkumem, je nepochybně oboustranně přínosná a přináší zajímavé i nové pohledy na problematiku otáček souvisejících s kvalitním a smysluplným terénním archeologickým výzkumem i jeho postexkavační fází. Naše společná pozornost se stále zaměřuje na kvalitu aplikace formulářové archeologie, na zpracování a vyhodnocení rozsáhlých souborů hmotné kultury, především keramiky, či využití archivního studia či plánových a ikonografických pramenů pro studium vývoje středověkého města a jeho předměstí. Faktickou pomocí potom byla finanční podpora šestého svazku sborníku Forum Urbes Medii Aevi částkou 30.000,- Kč, kterou by měla v roce 2011 vydat společnost Archaia Brno o. p. s. Stávající situace na poli archeologických výzkumů i způsob jejich provádění početnými novými nestátními i státními organizacemi nás stále více přiváděly k nutnosti věnovat naši pozornost připravovaným změnám v legislativě, resp. změně a novelizaci stávající podoby archeologické části památkového zákona. Tento proces nás logicky semknul a snažili jsme se po celý rok 2010 postupně pojmenovat základní problémové okruhy otázek a nastítnit jejich možné řešení do budoucna.

V rámci zpracování rozsáhlých záchranných archeologických výzkumů (především Nové Zahrady Město) úzce spolupracujeme s naší další sesterskou organizací Archaia Olomouc o. p. s., a to především v souvislosti s problematikou rozsáhlých archeologických výzkumů vícevrstevnatých pravěkých lokalit. Naše bývalá jihočeská pobočka již vykročila vlastní cestou v podobě obecně prospěšné společnosti Archaia Jih o. p. s., přičemž naše společné působení se projevuje především vzájemnou pomocí při provádění rozsáhlejších terénních aktivit. Pravidelně se též stýkáme při zasedání správních a dozorčích orgánů této společnosti. Spolupráce probíhá i v rámci zpracování některých starších rozsáhlých archeologických výzkumů (Truhlářská 16, Vokovický dvůr).

V posledních letech jsme výrazněji spolupracovali i s Archeologickým ústavem AV ČR, Praha, v. v. i. Jednalo se především o dokončení projektu záchranného archeologického výzkumu na stavbě městského okruhu, kde některé úseky realizovali specializovaní pracovníci Archeologického ústavu formou subdodávky pro naši organizaci (tunel Blanka s částmi Pelc-Tyrolka – Špejchar a

Špejchar – Prašný most). Podobně úzce jsme spolupracovali na záchranném archeologickém výzkumu na Rejdišti v Praze 1, na hradě ve Vimperku, Pořešíně či při výzkumu tvrze v Tiché. Již pravidelně dochází k výměně publikací mezi oběma organizacemi či finančně přispíváme na vydávání publikací Archeologického ústavu AV ČR, Praha, v. v. i. (především sborník *Castellologica bohemica*). V průběhu roku jsme téměř kompletně přešli na užívání počítačových aplikací Archeologického ústavu AV ČR, Praha, v. v. i. a předáváme Hlášení ZAA i nálezové zprávy již v elektronické i tištěné podobě. Vzájemná domluva a spolupráce byla velmi přínosná při správě a zálohování primárních dat a nálezových zpráv z archeologických výzkumů. Postupně pokračující digitalizace našeho archivu umožnila předávat starší verze nálezových zpráv (po roce 2006) do Archeologického ústavu již v digitalizované podobě a my jsme zase mohli na oplátku získat již zdigitalizované starší (před rokem 2006) nálezové zprávy do našeho archivu. Zároveň jsme v uplynulém roce 2010 uzavřeli s Archeologickým ústavem AV ČR smlouvu o užívání internetové databáze archeologických výzkumů IDAV.

Spolupráce s Klubem za starou Prahu pokračovala již tradičně především podporou konkrétních památkových caus jednotlivými členy naší společnosti. Výrazněji se na práci Klubu podílí naše zaměstnankyně

Kateřina Samojská, která je členkou domácí rady Klubu. Běžná je také vzájemná výměna publikací či prodej našich publikací ve specializovaném knihkupectví Klubu za starou Prahu v JUDITINĚ věži. Podobně pokračuje naše spolupráce s nejstarším historicko-vlastivědným spolkem v našich zemích - Společností přátel starožitností (založeno 1888). Naše společnost fakticky technicky zajišťuje pravidelný přednáškový cyklus společnosti v Muzeu hlavního města Prahy a naši členové se též pravidelně aktivně podílejí na tomto přednáškovém cyklu. Velký kus práce se pro Společnost udělal v rámci postupného zpracování knihovny Společnosti přátel starožitností. Tato knihovna byla již dlouhou dobu deponována v banánových bednách v našich kancelářích a v uplynulém roce se podařilo díky úsilí Martina Vyšohlída celou knihovnu zinventarizovat a rozřadit. Část méně atraktivní literatury byla deponována mimo naše kanceláře v našem depozitáři a je k dispozici na požádání do cca 10–14 dnů. Zajímavější část knihovny byla zařazena jako separátní část naší knihovny a je přístupná k prezenčnímu studiu v našich kancelářích v Truhlářské 20 v Praze 1 na Novém Městě. Knihovna ke konci roku disponuje přehledným seznamem, který bychom v dohledné době rádi umístili na naše webové stránky. Dalším úkolem bude nepochybně provázat obě knihovny jednotným vyhledávacím informačním systémem, který je doposud využitelný bohužel pouze pro část knihovny naší společnosti. Naše knihovna se tak rozrostla o nové a zajímavé položky především starších ročníků některých sborníků a časopisů, které jsou vhodně doplněny mladšími čísly, kterými naopak disponuje naše knihovna.

Vojtěch Kašpar

Studenti vysokých škol

Spolupráce se studenty vysokých škol bohužel stále nedosahuje kvality a intenzity, kterou bychom si sami představovali. Několik studentů u nás pracovalo na jediném rozsáhlejší záchranném archeologickém výzkumu v Praze 1 Na Rejdišti na Starém Městě pražském, avšak kromě již nám dříve známých studentů se nám nepodařilo navázat žádnou pravidelnou a trvalejší spolupráci. Intenzivnější spolupráci se v průběhu roku nepodařilo navázat se studenty či doktorandy Ústavu pro pravěk a ranou dobu dějinou Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Především z nedostatku časových možností se nám nedaří připravit zajímavější nabídku pro

studenty, kteří by se mohli aktivně účastnit zpracování větších i menších nálezových souborů, které jsme během delšího časového období získali a nepochybně by si zasloužily podrobnější vyhodnocení. V roce 2010 byl výjimkou jediný student Dan Dvořáček, který v rámci studia pod vedením Vojtěcha Kašpara postupně zpracoval nejkvalitnější nálezový soubor z hradu Zlenice (sonda 4). Z naší strany bychom především rádi nabídli studentům seznam témat vhodných k seminárním či diplomovým pracím a navázali užší kontakt se studenty, kteří by mohli být potenciálním zdrojem našich budoucích spolupracovníků. Absence mladých a terénních aktivit schopných studentů je v současné době silně citelná, což je doprovázeno poměrně zřetelným stárnutím zaměstnanců naší společnosti. I z tohoto důvodu považujeme spolupráci s vysokoškolskými studenty za nesmírně potřebnou.

Spolupráce s Katedrou archeologie Západočeské univerzity v Plzni pokračovala i v uplynulém roce 2010 především přednáškou Vojtěcha Kašpara v rámci cyklu věnovaného archeologii pražské sídelní aglomerace pod vedením Ivy Boháčové. V rámci našich návštěv v Plzni, souvisejících s výukou či s návštěvou probíhajících výzkumů, docházelo k vzájemné

výměně publikačních počinů obou organizací. Vojtěch Kašpar zároveň vypracoval několik posudků bakalářských či magisterských prací pro Katedru archeologie. Početná setkání s pedagogy a studenty Západočeské univerzity potom probíhala při archeologických komisích Krajského úřadu na rozsáhlém zjišťovacím výzkumu v areálu kláštera v Teplé, který prováděla Západočeská univerzita v Plzni a jejímž členem byl ředitel Archaia Praha o. p. s. Vojtěch Kašpar.

Pokračující spolupráce s Katedrou archeologii historicznej a Katedrou bronioznawstwa Instytutu archeologii Uniwersitetu Łódzkiego z polské Lodže pokračovala v duchu smlouvy uzavřené v roce 2008.

Především se čile vyměňovaly publikace a proběhlo několik vzájemných návštěv našich zaměstnanců v Polsku a především naopak. V průběhu roku jsme měli možnost hovořit s několika pedagogy i studenty z obou výše jmenovaných kateder. Společně (Sylwester Chmielowiec a Vojtěch Kašpar) jsme též napsali drobný článek do sborníku k blížícímu se životnímu jubileu významného odborníka na problematiku středoevropských středověkých zbraní Mariana Głoska. Absence většího terénního výzkumu v uplynulém roce nám nedovolila navázat intenzivnější spolupráci se studenty, jako tomu bývalo v uplynulých dvou letech především na výzkumu v areálu Vokovického dvora.

Vojtěch Kašpar

Nerespektování platných zákonných norem

P093/2010, Praha 9 - Miškovice, Tuháňská 8, čp. 4, parc. č. 7 a 8, rekonstrukce a přístavba MŠ

V období mezi srpnem roku 2009 až 23. srpnem 2010 byla provedena rekonstrukce a dostavba objektu školky v Tuháňské ulici na parcelách parc. č. 7 a 8 v Praze 9 - Miškovcích. Stavebníkem byl **Úřad městské části Praha - Čakovice, náměstí 25. března 121/1, Praha 9 - Čakovice, 196 00**. V průběhu srpna roku 2010 jsme se z regionálního tisku dozvěděli, že byla ukončena rekonstrukce a dostavba objektu školky v Tuháňské ulici v Praze 9 - Miškovcích. Tuto skutečnost potvrdil 10. září 2010 náš pracovník při své návštěvě, kdy již mohl konstatovat pouze dokončení rekonstrukce přímo na místě samém.

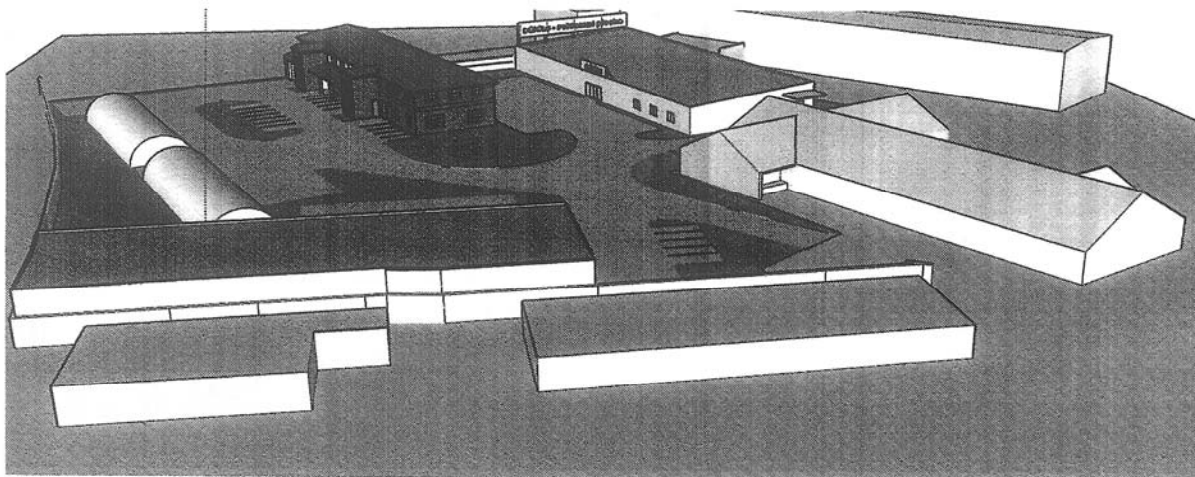
Stavba leží na území s archeologickými nálezy podle § 22 odstavce 2 zákona 20/87 Sb. a stavebník v rozporu s uvedeným zákonem bez ohlášení tuto stavbu realizoval a znemožnil tím provedení záchranného archeologického výzkumu. Stavebník byl naším kontaktním dopisem čj. 763/05 ze dne 17. 10. 2005 (tedy ve značném předstihu před vlastní realizací stavby) důrazně upozorňován na skutečnost zákonné povinnosti provést archeologický výzkum a především byl žádán o předložení dokumentace i projednání a realizaci výzkumu v dostatečném předstihu, jelikož plocha se nachází v bezprostřední blízkosti známých archeologických nálezů. Po obou stranách Tuháňské ulice bylo zachyceno halštatsko-laténské sídliště ze starší a mladší doby železné. Zároveň se stavba nachází v bezprostředním kontaktu se sídlištěm z mladší až pozdní doby bronzové (knovízská a štítarská kultura), které se rozkládá mezi hřištěm a obytným souborem Na Kačence. Z povrchových sběrů v okolí stavby pocházejí také keramické zlomky ze starší (únětická kultura) i střední doby bronzové (mohylová kultura) či raného středověku. Stavba byla též situována do prostoru historického jádra obce Miškovice s počátky minimálně v průběhu 14. století se středověkými i novověkými usedlostmi.

Vzhledem ke skutečnosti, že stavebník dle našeho názoru zcela jednoznačně porušil § 22 odstavec 2 zákona 20/87 Sb. tím, že neohlásil a znemožnil oprávněnou organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum a realizaci stavby provedení záchranného archeologického výzkumu přímo znemožnil, podali jsme 13. října 2010 na stavebníka podnět k zahájení správního řízení na Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy.

Vojtěch Kašpar

P073/2010, Praha 16 - Radotín, Věštínská, administrativní a skladový areál fy Pragosound

V období před 9. červencem 2010 byla provedena výstavba tří montovaných hal (areál firmy **Pragosound s. r. o., Ostružinová 728, 252 28 Černošice**; tato společnost byla s největší pravděpodobností i stavebníkem akce), nové úpravy zpevněných povrchů a parkové úpravy převážně na parcele parc. č. 270/1 v nároží ulic Věštínská a U Jankovky v Praze 5 (k. ú. Radotín). Stavba se nacházela na území s archeologickými nálezy podle § 22 odstavce 2 zákona 20/87 Sb. a stavebník v rozporu s uvedeným zákonem bez ohlášení tuto stavbu realizoval a znemožnil tím provedení záchranného archeologického výzkumu. Naši aktivitu a stanoviska stavebníka je možno rekonstruovat následovně.

Naše společnost byla na jednání Pražské archeologické komise dne 3. 10. 2009 pověřena zajištěním záchranného archeologického výzkumu na předmětné stavbě (č. akce NPÚ 15260). Následně jsme 6. listopadu roku 2009 zaslali společnosti Pragosound s. r. o. kontaktní dopis čj. 608/09 s žádostí o dokumentaci. Dne 9. července 2010 nám telefonicky oznámil zástupce stavebníka, že stavba je již dokončena a neprobíhaly žádné zemní práce. Zároveň uvedl, že nás o akci informoval písemně v listopadu roku 2010. Žádný takový dopis jsme neobdrželi, což bylo doloženo i kopií knihy došlé pošty. V nevelkém odstupu 15. července 2010 jsme obdrželi dopis pana Zdeňka Otavy, který nám v kopii zasílá dopis, který údajně na naši adresu zaslal již v listopadu loňského roku (tento dopis nám nikdy nebyl doručen). V dopise píše, že stavba již byla realizována, nebyly prováděny žádné zemní práce, avšak zároveň se dožadoval vydání potvrzení o provedení záchranného archeologického výzkumu. Dokumentace zasláná s tímto dopisem se vůbec netýkala předmětné akce, ale výstavby protipovodňových opatření na okraji parcel. Příložená fotografická dokumentace pouze v jednom případě dokládala, že k nějakým zemním zásahům nepochybně došlo (jinak šlo výhradně o fotografie areálu před zahájením stavby). Dne 23. července 2010 jsme zaslali další dopis čj. 443/2010 na zástupce stavebníka (Zdeněk Otava), že poskytnutá dokumentace nedostatečně dokládá skutečnost, že v průběhu rekonstrukce areálu nedošlo k zemním pracím, a žádali jsme o její doplnění. Vyjádřili jsme naši ochotu vystavit potvrzení, že archeologický výzkum nebylo nutno provádět, pokud předložená dokumentace jednoznačně prokáže, že nedošlo k zásahům do stávajícího terénu. V opačném případě jsme upozornili stavebníka na možné porušení ohlašovací povinnosti podle Zákona 20/87 Sb. ve znění Zákona 242/92 Sb. S velkým časovým odstupem se nám e-mailem ohlásil další zástupce stavebníka (Libor Stejskal), který konstatoval, že u stavební dokumentace určené ke kolaudaci chybí potvrzení o provedení záchranného archeologického výzkumu ke kolaudaci. Problém byl sveden na insolventci a laxní přístup prováděcí firmy i na nedobytnost dokladů z této firmy. Naše společnost však prováděcí firmě žádné doklady k záchrannému archeologickému výzkumu nepředala. Přílohou k e-mailu byla zjednodušená

koordináční situace stavby a tři fotografie, které opět ve dvou případech zachycují objekt před zahájením stavby. Jedna fotografie naopak dokládá skutečnost, že k nějakým zemním pracím bezpochyby došlo. Z tohoto důvodu jsme 20. prosince roku 2010 zaslali zástupci stavebníka (Libor Stejskal) e-mail s konstatováním, že bez předložení průkazné dokumentace nevystavíme potvrzení o provedení záchranného archeologického výzkumu. Zároveň jsme upozornili na skutečnost, že se domníváme, že v areálu byly nepochybně prováděny nějaké blíž

nespecifikované zemní práce bez realizace záchranného archeologického výzkumu. Též jsme konstatovali, že z předložené korespondence šlo skutečně o krajně nestandardně řešenou stavební akci. Poté jsme o celé cause informovali Pražskou archeologickou komisi, která doporučila podat na stavebníka návrh na správní řízení. Vzhledem k tomu, že dle našeho názoru stavebník porušil § 22 odstavec 2 zákona 20/87 Sb. tím, že neohlásil a neumožnil oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum a realizaci stavby provedení záchranného archeologického výzkumu přímo znemožnil, podali jsme 11. dubna roku 2011 na stavebníka podnět k zahájení správního řízení na Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy.

Vojtěch Kašpar

Archeologické výzkumy v roce 2010

Záchranné výzkumy

P030/2009, Kamýk nad Vltavou, okr. Příbram, hrad parc. č. 608/1, 609, stabilizace a prezentace zříceniny hradu

V roce 2010 byly v rámci projektu Kamýk nad Vltavou - cesta do středověku podporovaného z prostředků EU dokončeny konzervační práce a zpřístupnění na jednom z nejvýznamnějších českých královských hradů doby posledních Přemyslovců. Předstihový archeologický výzkum zde v potřebném a odůvodněném rozsahu v rámci této akce proběhl v roce 2009. Jeho významné výsledky umožnily modifikaci projektu tak, aby provedené práce byly maximálně šetrné ke zjištěným stavebním i archeologickým situacím. To bylo ve zdejších mimořádně zranitelných terénních poměrech zásadním přínosem. S ohledem na ně pak bylo modifikováno řešení na rok 2010 plánovaných dalších zásahů do terénní situace, zejména při stavbě zábradlí tak, aby rozsah těchto zásahů byl minimalizován. To se skutečně díky vzorové spolupráci investora, projektanta, výzkum provádějícího archeologického pracoviště i na hradě působící stavební firmy zdařilo a díky tomu odpadla i nutnost předpokládaného pokračování předstihového výzkumu v roce 2010.

Realizovaná konzervace a zpřístupnění hradu Kamýk nad Vltavou (projekt je dílem firmy GIRSAAT Praha) nesporně náleží k nejzdařilejším akcím svého druhu provedeným v poslední době na českém území. Kromě stabilizace nadzemních zděných konstrukcí vyřešila (zejména zřízením přístupových můstků přes hradní příkopy a regulací návštěvnického provozu) i ochranu zde mimořádně zranitelného historického nadloží, tedy archeologických situací, které byly fatálně ohroženy jak přirozenou, tak zejména vyšlapáváním málo odolného terénu návštěvníky akcelеровanou erozí a další degradací. Provedený předstihový výzkum pak ukázal, že se tak v některých částech hradu stalo v hodině dvanácté. Celá akce více než názorně ukazuje nezbytnost a produktivitu mezioborové spolupráce. Tento zodpovědný přístup k památkovým úpravám respektuje autenticitu a vypovídací schopnost památky jako historického pramene.

Na Kamýku provedené práce výrazně umocňují vysokou památkovou hodnotu hradu i jeho stále doposud spíše nedoceněné postavení v rámci českého národního kulturního dědictví.

Tomáš Durdík

7/2010, Litomyšl, okr. Svitavy, Smetanovo nám. čp. 127 parc. č. 222/1, stavební úpravy zadního traktu domu

V měsíci srpnu 2010 proběhl nevelký záchranný archeologický výzkum v zadním traktu domu čp. 127 na Smetanově náměstí v Litomyšli vyvolaný rekonstrukcí této části budovy spojenou se snižováním stávající úrovně podlah o cca 60 cm. Dvě sondy byly položeny ve dvou přízemních místnostech zadního traktu domu, odděleného od hlavní budovy nevelkým dvorkem, jedna pak v polosuterénní místnosti v zadní části hlavní budovy.

V zadním traktu byla v jedné sondě (S1) výzkumem zjištěna torza kamenných zdí, dokládajících poněkud odlišné členění prostoru oproti současnému stavu, a k nim přináležející zbytky soudobé pochozí úrovně v podobě torz cihlovo-kamenného dláždění. Keramický materiál z vyrovnávacích vrstev, souvisejících s úpravami interiéru do dnešního stavu, lze klást nejnižší do 18. století. Do stejné doby se hlásí i nálezy z druhé sondy v této části domu (S2), položené v koutě místnosti při Váchalově ulici. Sonda v polosuterénu hlavní budovy západně od dvorku oddělujícího zadní trakt domu neodhalila žádné starší zděné konstrukce či objekty, pouze jednu ze starších vrstev lze vzhledem k jejímu charakteru považovat za starší komunikační úroveň. Z rozebraných vrstev byl získán keramický materiál datovatelný nejnižší do 16. století.

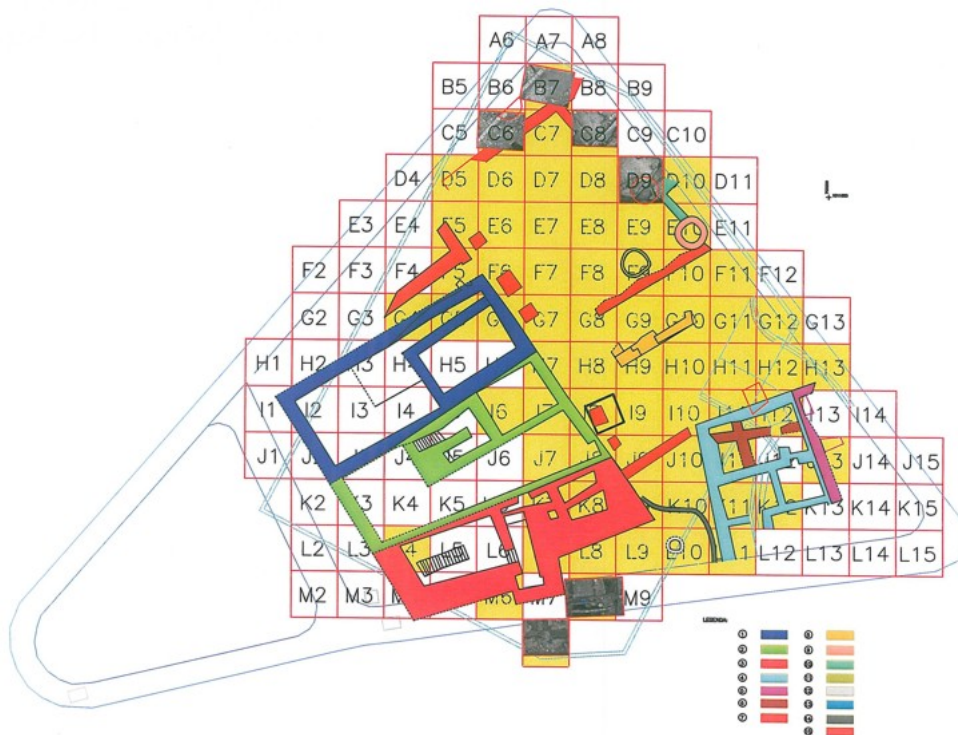
Jaromír Žegklitz

2/2009, Mladá Boleslav, Staroměstské náměstí parc. č. 1212, revitalizace Staroměstského náměstí v Mladé Boleslavi - podzemní parkoviště

Nejstarší osídlení v prostoru projektovaného parkovacího domu bylo zachyceno ve východní části plochy, a je reprezentováno kulturním souvrstvím a mělkými zahloubenými objekty, které je možné datovat do 11.–13. století. Tento historický horizont byl tvořen tmavě šedavě černou uloženinou hlinitého charakteru, která byla zachycena o maximální mocnosti 30–40 cm ve čtvercích C7, C8, D7, D8, D9, F9, F10 a H12. V ostatních částech plochy byly tyto terény značně narušeny mladšími zděnými konstrukcemi a vedením inženýrských sítí. Movité archeologické památky 11.–13. století reprezentuje velké množství fragmentů keramiky, v menší míře byly zachyceny i kovové artefakty a osteologický materiál. Historický horizont 11. století lze s jistotou spojit s přemyslovským hradištěm, založeným někdy po 2. polovině 10. století v souvislosti s budováním

přemyslovské státní správy. Pozdější mladoboleslavský hrad vznikl v počátcích českého státu, první zmínka „de Nouo Boleslau“ je datována k roku 1130 a již roku 1159 je uváděn úředník cúdy Hrdoň. Od 12. století je mladoboleslavský hrad pravidelně zmiňován v souvislosti s rodem Markvarticů, posléze pánů z Michalovic, kteří se v průběhu času stali z knížecích (královských) úředníků nejprve jeho částečnými a posléze i úplnými držiteli. Někdy v polovině 13. století získává rod Markvarticů držbu podhradí, které se zformovalo u významné křižovatky cest na Podolci, kde stál kostel sv. Víta, jenž lze díky starobylému patroniinu datovat přinejmenším do 11. století, ne-li časněji. Druhou sakrální stavbou je kaple sv. Vojtěcha, jejíž poloha je

kladena do blízkosti hradu, tedy přímo do prostoru Staroměstského náměstí. Skutečnost, že archeologickým výzkumem nebyla zachycena, naznačuje, že její poloha byla patrně přímo v těsné blízkosti hradu, nebo že byla zničena pozdějšími terénními zásahy.

Historický horizont 15.–16. století je na lokalitě zastoupen převážně dřevěnými a kamennými konstrukcemi jímek, studní a v neposlední řadě i budov. Ve čtvercích D9, G10, I9 a J10 byly identifikovány dřevěné konstrukce čtverhranných jímek složené z prken o šířce do 30 cm. Ve čtverci I8 byla zachycena roubená konstrukce jímky o rozměrech 3 x 3 m složená z opracovaných klád o průměru 18–30 cm. Jímka byla v jedné třetině šířky přepažena dřevěnou konstrukcí složenou z prken. Ve čtverci G8 a E8 byly zachyceny dřevěné soudkovité jímky, z nichž v jedné byly nalezeny dvě sošky panenky Marie vyrobené z kaolínu. Zděné jímky byly identifikovány ve čtverci E8, F8 a I12. Konstrukce těchto jímek se skládá z hrubě opracovaných pískovcových bloků o velikosti až 80 x 40 cm, které jsou spojeny žlutavě šedou vápennou maltou. Ve čtverci E10 a F9 byly zachyceny dvě studny (E10021 a F9008) o průměru 240 a 260 cm, a hloubce 265 a 240 cm. Studna E10021 se skládala z hrubě osekáných pískovcových bloků o velikosti do 50 cm. Studna byla sekundárně využita jako odpadní jímka, což dokládají četné nálezy třešňových pecek, téměř celých keramických nádob a předmětů z organických materiálů. Studna F9008 byla postavena z hrubě opracovaných pískovcových bloků o velikosti do šedesáti centimetrů, dno bylo pokryto destrukcí dřevěné konstrukce, jež může být interpretována jako pozůstatek rumpálu. Starší zděné konstrukce, zachycené převážně v severovýchodní části zkoumané plochy, je obtížné datovat, díky nedostatku hmotných i písemných pramenů. Podle druhého vojenského mapování lze s jistotou říci, že v druhé polovině 18. století byl tento prostor již využíván jako zahrada

domu č. p. 68 a zděné budovy tedy neexistovaly. Doba jejich vzniku může být částečně odvozena od celkového vývoje zástavby na Staroměstském náměstí, která vzhledem k absenci spolehlivých archeologických pramenů využívá stavebně historické průzkumy a systematickou písemnou evidenci majetkoprávních vztahů 16. století. Nejstarší zděné domy je možné datovat rámcově do konce 15.–1. poloviny 16. století. Tato skutečnost může naznačovat, že zděné konstrukce zachycené v severovýchodní části zkoumané plochy mohou být podobného stáří a důvodem jejich zániku může být jeden z četných požárů 16. a 17. století.

V západní a jižní části plochy výzkumu byla zachycena původní dispozice zděných budov, které se staly obětí náletu sovětského letectva 9. května 1945. Dům čp. 64 reprezentovalo obvodové zdívo zachycené ve čtvercích H13, I12 a J13, první zmínka z roku 1842 jej charakterizuje jako obytné stavení v rukou měšťana Franze Schmelauera. Sousední dům čp. 65 je v témž roce zmiňován jako obytné a hospodářské stavení v soukromých rukou. Záchranný archeologický výzkum zachytil zděné konstrukce tohoto objektu ve čtverci I10, I11, I12, J10, J11, J13, K11, K12 a L11. Ve čtverci K12 byl identifikován sklepní prostor, zachycený na plánech z roku 1868. Dům čp. 64 byl až do osudného roku 1945 v držení pana Staňka, který v něm provozoval drogistický krám. Dům čp. 66 obrácený do Železné ulice byl od roku 1842 spojen s číslem popisným 67, všechny stavby byly charakterizovány jako obytná stavení. V rámci zkoumané plochy byly zachyceny zděné

konstrukce a část obvodových zdí této stavby ve čtvercích L8, L9, L10 a M8. Ve čtverci L10 byla zachycena zděná studna L10011 o průměru 130 cm, která patrně patří ke starší stavební fázi domu čp. 66. Dům čp. 68, vedený v literatuře jako Panský dům (Herrenhaus), je uváděn k roku 1772, kdy městská rada povolila „střík vody“ do domu městského úředníka Josefa Riera. Archeologickým výzkumem byla zachycena jeho téměř celá půdorysná dispozice. V roce 1796 byl vypracován „*Odhad domu obecnímu proti rathauzu sub N. con. 68*“, ve kterém je uváděn patrový sklep, který se podařilo výzkumem odhalit. Sklepní prostor zabírá plochu 101 metrů čtverečních, jeho přední část zaujímal plochu téměř celé jižní třetiny čp. 68, dispozičně odpovídá přízemí budovy. Z této části klesalo schodiště do menší „předsíně“, odkud pokračovalo do zahlobené části sklepa ve tvaru písmene V, která byla vytesána do pískovcového masivu staroměstské ostrožny. Archeologické nálezy z tohoto sklepa pocházejí především z 18.–19. století a dokládají využívání tohoto prostoru k uskladnění piva, vína a destilátů. Severozápadně od tohoto sklepa byl zachycen větší komplex sklepních prostor o ploše 104 metrů čtverečních, jehož vstupní šíje dispozičně odpovídala střední části čp. 68. Sklep byl rozdělen do tří pater, z nichž nejnižší položené prostory byly již zcela mimo plochu výzkumu. Vnitřní prostor se skládal z pěti částí, z nichž většina byla zahlobena v pískovcovém masivu, zbylé byly celkově či částečně zaklenuty. Z movitých nálezů zachycených převážně detektorem kovu je nutné zmínit několik mincí, které reprezentují horizont poloviny 19. století, kdy byl sklep zcela jistě intenzivně využíván. Poslední sklepní prostor zachycený v severní části čp. 68 dispozičně respektuje půdorys budovy. Panský dům čp. 68 tedy patrně vznikl sjednocením tří popisných čísel do jedné budovy úřadu. Přesné datování budov posléze spojených v tzv. Hejtmanství je bohužel velmi problematické, ale jejich vznik můžeme klást nejpozději do druhé poloviny 17. století.

Předstihový záchranný archeologický výzkum prozkoumal 92 % plochy určené k výzkumu a zachytil celkový obraz lokality od 11. století až do roku 1945, kdy byl celý blok zdemolován. Terénní část výzkumu byla ukončena v prosinci roku 2009 a v roce 2010 probíhalo laboratorní zpracování nálezů, revize a následná digitalizace plánů a jejich příprava do tiskové podoby. Souběžně proběhla detailní stratigrafická analýza jednotlivých sond, která je základem pro definování jednotlivých sídelních horizontů, na jejichž základě lze z archeologických pramenů rekonstruovat vývoj zkoumaného území.

Michal Bureš - Lukáš Drápela - Jan Pařez

7/2009, Mladá Boleslav, Bělská ulice parc. č. 136, 137 a 1216/3, bytový dům - výstavba nového suterénu

V průběhu listopadu a počátku prosince byl proveden záchranný archeologický výzkum na ploše parcel (parc. č. 136, 137 a 1216/3) dvou zaniklých domů v jižní frontě Bělské ulice. Ulice směřuje z centrálního Staroměstského náměstí (na které je kolmá) západním směrem na hranu ostrožny a spojuje náměstí s ulicí Krajčřovou. Nachází se v severozápadní části historického jádra Mladé Boleslavi (v bývalé židovské čtvrti) západně od budovy historické radnice. Na parcelách původně stály dva domy, které byly zasaženy při leteckém útoku na Mladou Boleslav v závěru 2. světové války. Následně byly jejich trosky strženy a parcely zůstaly dodnes nezastavěny.

Před zahájením výzkumu byla plocha těžce postižena stavební mechanizací v rámci záchranného archeologického výzkumu prováděného formou dohledu Ústavem archeologické památkové péče středních Čech. V centrální části parcely byly narušeny zasypané suterény pod zaniklými domy, včetně čelní fronty při Bělské ulici. Ta byla oproti dnešnímu stavu o 1–3 metry posunuta jižním směrem. Zjištěná dispozice sklepů byla ověřena také archivním průzkumem. V zadní partii střední části parcely parc. č. 136 byl odkryt a zaměřen valeně zaklenutý sklep (delší osa ve směru západ - východ), který byl ve spodních partiích zasekán do skalního podloží a jehož plocha byla cca 20,5 m². Do sklepa se vstupovalo vstupní šíjí ze severozápadního rohu sklepa. Vstup do sklepních prostor byl umístěn pod přední částí domu v severojižním směru, kde se větvil západním směrem (doprava) do výše popsaného sklepa a východním směrem (doleva), kde se mírně k severu stáčela do skály vysekaná vstupní šíje se schodištěm. Ta vedla do sklepa pod severovýchodním rohem parcely. Tento sklep o ploše 24 m² byl kompletně vysekán do skalního podloží.

Dispozice sklepů na parcele parc. č. 136, kompletní podsklepení parcely parc. č. 137 (zjištěné na základě archivní rešerše a potvrzené kontrolní bagrovanou sondou S3) a zjištěné narušení geologického podloží na parcele parc. č. 1216/3 determinovaly další průběh záchranného výzkumu. Ten se po dalším začistění plochy a zaměření dochovaných zdí soustředil do jihozápadní nepodsklepené části parcely parc. č. 136, která měla nepravidelný, téměř čtvercový půdrys o rozměrech 6×5–6 m. V jejím rámci byly rozměřeny dvě sondy o rozměrech cca 2,4×1,7 m (S1) a 3×1,2 m (S4) o celkové ploše cca 10 m². Sondy byly odděleny kontrolním blokem SZ–JV orientace o šířce 1 m. Celková odebraná kubatura historického nadloží činila po dokončení této závěrečné fáze výzkumu okolo 20 m³.

Celkovou sledovanou stratigfii historického nadloží na předmětné ploše tvořilo pět základních časových horizontů. Svrchní partie, které byly z větší části odstraněny během skrývky a začistění plochy, byly tvořeny především stavební destrukcí z období 17. až 20. století. Tyto destrukce byly výsledkem stavebních aktivit a zásahů do historického nadloží v celém období od novověku až do současnosti. Zásyp obsahoval, kromě běžných zlomků keramických nádob, poměrně velké množství železných předmětů, fragmentů skla a kachlů, zvířecích kostí a ojediněle také kostí lidských (v druhotných pozicích). Nejmladší horizont v rámci intaktně dochované stratigrafie tvořilo souvrství datované do 2. poloviny (závěru) 16. století až průběhu 17. století (s případným mírným přesahem do počátků 18. století ve svrchních partiích tohoto souvrství). V souvrství dominovala především vrstva 1028=4006 tvořená převážně drtí uhlíků reprezentující výrazný požárový horizont. Některé další vrstvy pak obsahovaly také výraznější množství uhlíků a fragmentů přepálené mazanice vypovídající o převaze dřevěné (dřevohliněné-hrázděné) zástavby na parcele až do období novověku. Do tohoto a nejmladšího horizontu spadaly také veškeré zachycené a dokumentované stavební konstrukce, z nichž část mohla reprezentovat kamenné podezdívky lehčích konstrukcí a část reprezentovala až celokamenné novostavby 19. století. Maximální mocnost tohoto souvrství se pohybovala okolo 0,8–1,2 m. Movité nálezy byly reprezentovány zejména glazovanou kuchyňskou a stolní keramikou, přičemž zdaleka největší množství jejích fragmentů bylo vyzvednuto z výplně 4008 objektu 4045. Tyto zlomky reprezentovaly širokou škálu

nádob určených k přípravě pokrmů a stolování (hrnce, hrnečky, pánve, pekáče, džbány, mísy, talíře, kameninové holby, atd.). Střední části stratigrafie dominovalo pozdně středověké souvrství datované na základě hmotné kultury do období 15. století. I zde se ve dvou vrstvách koncentrovalo výraznější množství přepálené mazanice, nicméně převahu tvořily hlinitopísčité vrstvy s občasným vyšším podílem jílu. Maximální mocnost tohoto souvrství byla 0,6 m. Vyzdvížené zlomky keramiky reprezentovaly hrnce s uchy, džbány, trojnožky (pánve) a mísy. Pouze v minimálním množství byla na některých nádobách zastoupena vnitřní glazura. V celé škále se vyskytovaly relativně hojně nápadné fragmenty světlé červeně malované keramiky, která se objevovala i ve starším horizontu 14. století, ale také jako intruze v mladším horizontu 17. století. Zcela sporadicky se objevily zlomky s nápadným podílem slídy v keramické hmotě, a to především u hrnců větších objemů (východočeské zboží). Vrcholně až pozdně středověké souvrství datované do 2. pol. 13. a průběhu 14. století obsahovalo jedinou výraznou požárovou vrstvu. Souvrství jinak opět tvořily především hlinitopísčité vrstvy s občasným vyšším podílem jílu. Poměrně zajímavé nálezy se koncentrovaly ve vrstvách 4026 a 4029, ze kterých bylo vyzdvíženo celkem 38 drobnějších volně roztroušených lidských kostí reprezentovaných především fragmenty lebky, spodní čelisti, žeber, obratlů a zubů. V tomto kontextu tedy nepřekvapí nálezy lidských kostí v druhotných pozicích v zásypovém novověkém souvrství učiněné v průběhu skrývky a začišťování plochy výzkumu. Celková mocnost souvrství z tohoto časového horizontu se pohybovala okolo 0,8–1,4 m. Keramickou náplň představovaly převážně hrnce různých rozměrů, jejichž okraje byly profilovány především do formy okruží. Spodní partie dochovaného historického nadloží náležela nejstarším raně až vrcholně středověkým souvrstvím 12. až 1. pol. 13. století. Souvrství bylo převážně tvořeno střídajícími se vrstvami zahliněných písků a jílovitých hlín. I v jeho rámci však byly zachyceny požárové horizonty v podobě dvou slabých vrstev drti uhlíků oddělených hlinitopísčitou vrstvou. Několik desítek zlomků keramických nádob vyzdvížených z tohoto souvrství reprezentují především bezuché hrnce z hrubozrnné hlíny bez výzdoby. Část produkce však byla zdobena

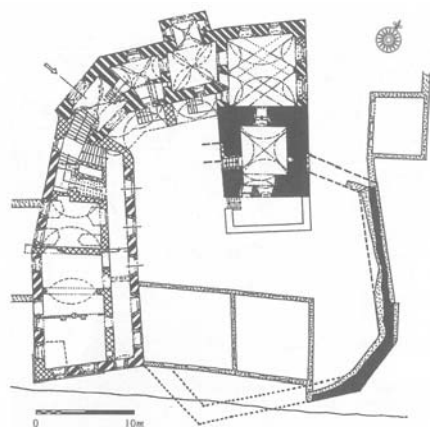

vícenásobnými vodorovnými rýhami, vlnicemi nebo nehtovými vrypy. Dokladem starších sídelních aktivit průběhu 11. století je přítomnost několika starších keramických zlomků z kalichovitou profilací okraje v tomto souvrství datovaném do 12.–13. století. Nejstarší souvrství se začalo vytvářet na povrchu šterkopískové terasy, která na parcele poměrně výrazně klesala jihozápadním směrem. Přirozené klesání šterkopískové terasy bylo dokumentováno v čelní frontě zaniklé zástavby (parc. č. 1216/3), kde byl zachycen sklon západním směrem v rozmezí 234,60–233,60 m n. m. (tedy rovnoběžně s jižní frontou zástavby Bělské ulice). Naopak oproti tomuto předpokládanému sklonu terasy bylo klesání jejího povrchu směrem jihozápadním výrazně

prudší (234,60–231,80 m n. m.). Tento sklon je překvapivý a není zcela zřejmé, čím byl způsoben. V úvahu přichází možnost zachycení zaniklého meandru pleistocénní řeky, erozní strže nebo rokle na hraně ostrohu či antropogenního raně středověkého příkopu. Tato situace (členitější okraj ostrohu v tomto místě) bezesporu umožnila dochování intaktního historického nadloží o výrazné mocnosti téměř 3 m (včetně novověkých navážek až 4 m) v této části zkoumaného pozemku.

Sylwester Chmielowiec - Vojtěch Kašpar - Martin Vyšohlíd

P127/2004, Popovice, okr. Benešov, tvrz čp. 1, postupná celková obnova tvrze

Ani v roce 2010 nebyly v souvislosti se záchranou a postupnou obnovou tohoto unikátního komplexu staveb realizovány žádné výkopové práce. Archeologický výzkum neprobíhal především z důvodu absence finančních prostředků, které jsou vlastníky a restituenty tvrze v současné době využívány především na nové krovy, zastřešení jednotlivých křídel tvrze a opravy havarijních konstrukcí a statických poruch. V průběhu roku proběhlo několik kontrolních dnů, na nichž byly s autorem stavebně historického průzkumu Michaelem Ryklem konzultovány výsledky archeologických výzkumů z předchozích let a zároveň připravovány další případné výkopy v klíčových partiích komplexu, které by výraznou měrou přispěly k poznání jeho stavebněhistorického vývoje. Nádvorí by v posledních letech měly postihnout hlavně výkopy inženýrských sítí (především přípojka elektřiny) a výkopy pro čističku odpadních vod, která by měla být situována mimo stávající areál tvrze (vně vnější obvodové zdi novověkého jižního lihovarského křídla z přelomu 19. a 20. století). Doposud nebyla realizována ani přípojka elektrické energie a výkop pro rozvodnou skříň, které by měly být situovány mimo areál tvrze. Posledním místem, kde by v následujících letech měl proběhnout archeologický výzkum, je prostor nástupu na zaniklý most a místo vstupu do areálu, kde by měl být rekonstruován a opraven vstupní portál částečně ukrytý pod stávajícím terénem.

Vojtěch Kašpar

P100/2010, Pořešín, okr. Český Krumlov, hrad Pořešín

Předstihový archeologický výzkum, který vyvolaly památkové úpravy, prováděné na hradě Pořešín sdružením Hradů na Malši, probíhá již od roku 2006. S ohledem na probíhající stavební a další úpravy pokračoval i v roce 2010, kdy ho jako v předešlých letech prováděl Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. ve spolupráci s Katedrou archeologie FF ZČÚ Plzeň a společností Archaia Praha o. p. s.

I v roce 2010 byla sondáž prováděna v nezbytně nutném rozsahu, stanoveném rozhodnutím výkonného orgánu památkové péče. V rámci této výzkumné sezóny bylo vyhloubeno podle potřeb investora a navazujících prací celkem 10 sond. Tři

ležely v předpolí hradu v kontextu nově budovaného objektu správy hradu. Ostatní se pak nacházely v hradním jádře v místech plánovaných památkových úprav (dvě sondy v čele, další vedle brány, dvě při východní části severní budovy, a po jedné v prostoru a v jihovýchodním koutu nádvoří).

V předpolí hradu bylo ve zmíněných třech sondách dále poznáváno pracoviště z doby počátků hradu. Na rozdíl od pozorování učiněných v rámci výzkumu v roce 2008, kdy zde byly zjištěny pouze nálezy zajímavé vrstvy (v jejichž zkoumání pokračovala i sezona 2010), přinesla sondáž v referovaném roce i tři zahloubené objekty. Jejich účel však s ohledem na minimální rozsah zkoumané plochy zůstává nejasný, stejně tak jako jejich další souvislosti. Z tohoto kontextu se vymyká závažný a cenný nález pozůstatků vápenické pece.

Nepochybně rozměrná pec čtverhranného obrysu byla po poslední výrobě velmi pečlivě vyklizena. Její poškození prvním příkopem představuje další potvrzení skutečnosti, že prvé předhradí je dodatečným rozšířením hradního areálu. Vápenické pece, ač nepochybně v okolí hradních staveb představovaly běžnou výbavu, nejsou příliš často registrovaným a zkoumaným objektem. Pořešinská náleží k nejstarším zkoumaným svého druhu u nás a význam tohoto nálezu nepochybně překračuje lokální rámec. Představuje výrazné zvýšení památkové hodnoty hradu a nepochybně by si zasloužila jak další výzkum, tak kultivovanou prezentaci.

Zjištěním v hradním jádře dominuje nečekaný a velmi závažný odkryv zbytků okrouhlého bergfritu, s jehož existencí se doposud spíše nepočítalo. Tato původně velká hradní věž s plochostropou nejnižší úrovní svými dimenzemi odpovídá běžnému řešení analogických staveb. Byla vystavěna jako součást nejstaršího hradu pánů ze Strakonice, který tak zřejmě můžeme klasifikovat jako běžnou a velmi často užívanou bergfritovou dispozici. Věž byla silně poškozena mohutným požárem a v rámci následné zásadní přestavby hradu (zjevně za Markvarta I. z Pořešína na samém konci 14. století) byla zhruba polovina jejího objemu (nádvoří část) odbourána. Zbývající vnější část nadále sloužila a stala se součástí nové pláštěvé hradby. Z interiéru věže byly získány mimořádně kvalitní a závažné, bohaté nálezné soubory (zejména z konce jejího života), jejichž součástí byly i řídce nalézané předměty (např. ořech z kuše, soubor šatových rolniček a pod.).

Východně od průjezdu brány byla zachycena horní část zdiva příčky. Tento nálezný dokládá, že brána skutečně formou průjezdu procházela severním hradním křídlem.

Ve východním ukončení severní budovy hradního jádra byly konstatovány velmi složité a statické potíže působící poměry. Jejich následkem byla několikanásobná, spíše nekvalitně provedená stavební opatření. Podařilo se zjistit polohu vstupů do budovy. Portál v nádvoří stěně budovy měl vytržené ostění, na místě se však podařilo nalézt jeho okosením profilované díly. V sondě se vyskytly i další architektonické články. Nové důležité poznatky bylo možno získat i k poznání vývoje reliéfu svažitého hradního nádvoří, jehož úpravy za Markvartovy přestavby se zejména díky snižování pochozí úrovně staly zdrojem dalších statických problémů.

Zhruba ve středu nádvoří byl zkoumán výrazný jámový relikt. Nebyla potvrzena jeho interpretace jako pozůstatku studny či cisterny, ale šlo v podstatě o velkou recentní odpadkovou jámu. Zkoumané historické zvrstvení zde obsahovalo zejména zajímavou vrstvu vzniklou destrukcí prejzového střešního pláště nejspíše severní budovy jádra. Ani zde nebyla zachycena žádná povrchová úprava nádvoří.

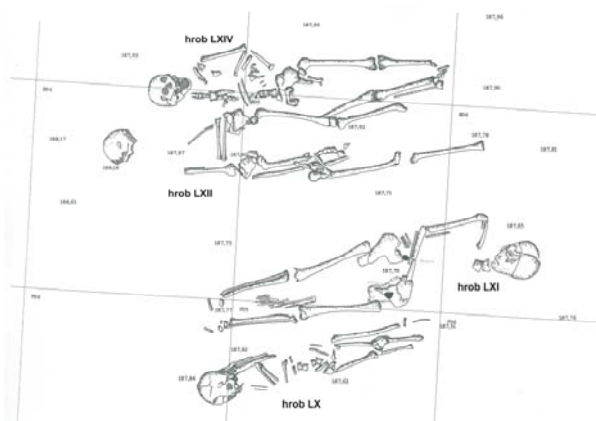
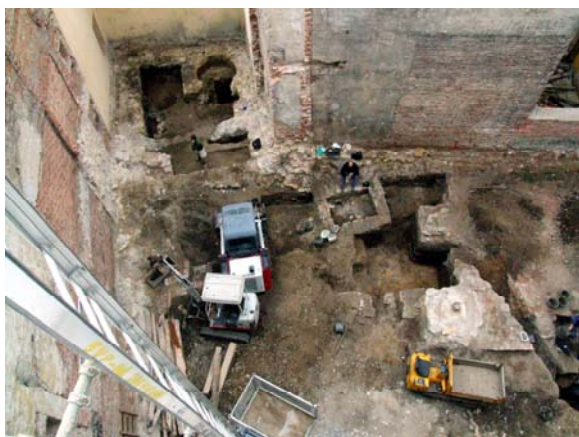
V rámci pozorování v sondě v jihovýchodním koutu nádvoří bylo možno konstatovat, že východní z obou budov, líce jejichž nádvořních stěn byly částečně zkoumány, vznikla dříve. Měla omítanou fasádu s hlazenou omítkovou paspartou okolo úzkého šterbinového okna. Nádvoří stěna jižního křídla, které bylo zjevně vystavěno v rámci Markvartovy přestavby a v patře obsahovalo velký sál (v destrukci byla nalezena tesaná krycí deska sedátka snad z výklenku jeho okna) byla k fasádě východního křídla přiložena na spáru. Tuto stěnu vystavěli z méně pořádného lomového zdiva bez omítky a obsahovala rovněž úzké šterbinové okénko. Kolize nové stěny s okénkem východního křídla byla vyřešena nepravidelným oblým výklenkem. Úroveň nádvoří nebylo v rámci výzkumu v roce 2010 dosaženo a hloubka výkopů se v tomto prostoru pohybovala výhradně v destrukčních vrstvách.

I výzkum v roce 2010 přinesl velmi závažné a kvalitní, i v širším kontextu významné bohaté reprezentativní vzorky hradního inventáře (zejména z interiéru věže, ale i dalších míst včetně plochy předpolí), umožňující jak studium hradní každodennosti, tak charakteristiku hradu jako sociálního prostředí. Přestože jeho rozsah odpovídal požadavkům prováděných památkových úprav a velikost, provedení i systém sond nebyly výsledkem potřeb poznání hradu, výzkum významnou měrou doplnil poznatky o podobě a vývoji hradu. Výzkumné práce na hradě budou podle potřeb památkových úprav, které se chýlí ke konci, pokračovat i nadále.

Tomáš Durdík - Josef Hložek - David Polcar

P060/2008, Praha 1 - Nové Město, Klimentská 28, čp. 2006, parc. č. 355, rekonstrukce a dostavba hotelu

Nevelký zjišťovací výzkum na dvoře objektu čp. 2006 (č. or. 28; parc. č. 355) proběhl před předpokládanou výstavbou podzemních garáží pod dvorem objektu rekonstruovaného na hotel (235 m²). Geologické podloží (půdní horizont nasedající na šterkopískové podloží maninské terasy) bylo zachyceno necelých 30 cm od současného povrchu dvora v niveletě okolo 189,2 a klesalo mírně směrem k jihu na 188,9 m n. m. (Bpv). Začištění plochy jednoznačně prokázalo přítomnost archeologických objektů a situací na celé ploše dvora s výjimkou jihozápadního nároží, kde se nacházel mohutný masivní blok cihlové podezdívky (pozůstatek

dřevohlinitého domu, z jehož půdorysu byly odkryty dvě části obvodových stěn a především dvě mohutné sloupové jámy naproti sobě, které umožňují rekonstruovat rozměr domu ve směru Z–V (800 cm). Velikostí náleží objekt v rámci petrské čtvrti k největším v rámci nejstaršího horizontu osídlení a je ho možno datovat do průběhu 2. poloviny 12. století. Vedle několika torz zahloubených sídlištních objektů byly odkryty i fragmenty dvou propálených vyhřívacích (nejspíše potravinářských) pecí.

recentní chlebové pece), která byla zapuštěna pod úroveň povrchu geologického podloží. Následoval kompletní plošný archeologický výzkum celé plochy dvora. Parcela byla po celou dobu středověku i novověku nezastavěná (pouze nepodsplepená stodola před třicetiletou válkou), koncem 17. či na počátku 18. století vzniká při Klimentské ulici první doložený dům. Svrchní partie (0,3 m) byly tvořeny novověkými a recentními navážkami souvisejícími s terénními úpravami (podsypy dlažby dvora, stavební navážky). Následně bylo v západní části dvora začisto souvrství vrcholně a pozdně středověkých vrstev o mocnosti od 0 do 60 cm s dochovanými zahloubenými objekty vrcholně středověkými (12.–13. století), pozdně středověkými (14.–15. století) i novověkými (16.–17. století) řádově v počtu 10 až 15 objektů na ploše dvora.

Nejstarším dokladem osídlení je fragment sídlištní jámy knovízské kultury mladší doby bronzové. Intenzivní sídlištní vývoj však souvisí až s předlokační sídelní aglomerací situovanou do tohoto prostoru při bubenském brodu, která se projevuje kontinuálním засídlením prostoru od Starého Města pražského až k Poříčí od poloviny 12. do konce 13. století. V rámci tohoto horizontu, těžce poškozeného pozdně středověkými i recentními zásahy, byl především odkryt zahloubený (1 až 1,2 m) suterén

Několik objektů je možno spojovat s pozdně středověkým a raně novověkým vývojem parcely, přičemž v této době byla parcela součástí rozsáhlé zahrady a v čele postrádala kamennou zástavbu. Nejzajímavějším nálezem byl pozůstatek pozdně středověké čtvercové jámky, která byla minimálně jednou čištěna a vyvápňena, a především další čtvercová jámka, do jejíhož zasypu byl uložen depot téměř dvou set mincí převážně zahraniční proveniencí z období okolo roku 1570 (několik tolarových ražeb). Mělká prohlubeň s depotem uloženým nejspíše v koženém váčku do starších vrstev výplně jámky byla překryta mohutnou suťovou vrstvou obsahující velký počet větších fragmentů berounského zboží.

Nejmladším horizontem nálezů je ploché kostrové pohřebiště z poslední čtvrtiny 17. či počátku 18. století. Celkem bylo identifikováno 67 hrobů, přičemž v některých případech se podařilo zachytit průběhy hrobových jam, ale v mnoha případech se jednalo o vícenásobné pohřby, které původní hrobové jámy setřely. Převážná většina hrobů (80 %) byla orientována ve směru Z–V s hlavou k západu, zbývající skelety byly uloženy ve směru S–J. Většina pohřbů byla uložena do dřevěných rakví, v některých případech je možno doložit pohřby v pytlicích či bez obalu (prohnuté trupy kopírující tvary hrobových jam). Některé hrobové jámy obsahovaly více jedinců (ojediněle 12 až 15), v jednom případě se v jámě nacházely výhradně dětské pohřby (5 jedinců). Výplně obsahovaly ojedinělé nálezy drobných osobních šperků či součástí oblečení (barokní křížky z barevných kovů ve tvaru ukřižovaného Krista - jeden se dochoval včetně dřevěného kříže, dále spony opasku, drobné ozdoby). Pohřebiště nejspíše souvisí s morovou epidemií konce 17. století, kdy zde byly patrně pohřbívány oběti této nemoci od farnosti kostela sv. Petra Na Poříčí. Záduší tohoto kostela získalo tento pozemek na základě poslední vůle Samuela Pánka (zemřel též na mor), který svůj pozemek kostelu odkázal v roce 1686. Pravděpodobnější je však příslušnost zdejšího pohřebiště k novoměstskému nalezinci, který je doložen v bezprostředním sousedství písemnými i plánovými a ikonografickými prameny mezi lety 1762–1775.

Jan Jeřáb - Vojtěch Kašpar

P042/2004, Praha 1 - Nové Město, Na Poříčí 5, čp. 1076/II, výstavba hotelu IBIS

Již v roce 2004 proběhl zjišťovací a následný plošný záchranný archeologický výzkum na rozsáhlé ploše (1.600 m²) bezprostředně sousedící s areálem bývalých kasáren Jiřího z Poděbrad na náměstí Republiky. Výzkum celé gotické parcely byl prováděn ve stejnou dobu jako rozsáhlý výzkum v areálu bývalých kasáren Jiřího z Poděbrad na náměstí Republiky. Vzhledem ke skutečnosti, že o tomto výzkumu již bylo podrobněji referováno v předcházejících výročních zprávách, uvádíme pouze stručnou charakteristiku činností, které proběhly v rámci zpracování tohoto výzkumu do nálezové zprávy. Postupně byla provedena revize již zdigitalizované primární dokumentace archeologického výzkumu a byly vytvářeny stratigrafické matice jednotlivých sond. Dokončena byla konzervace archeologických nálezů i jejich evidence. Všechny drobné nálezy byly popsány do databázového SW a byla provedena jejich fotografická dokumentace. Dokončeno bylo předběžné datování ohromného množství movitých archeologických nálezů, především keramiky (zlomky keramických nádob a kachlového materiálu). Data archeologických nálezů i dokončení revize terénní dokumentace umožňuje postupné stanovení sídelních horizontů, vytváření stratigrafických matic i popis

jednotlivých sond. Doposud nebyly získány výsledky přírodovědných analýz. Dokončení tohoto rozsáhlého a dlouhodobého projektu a vyhotovení závěrečné nálezové zprávy by mohlo být v optimálním případě dosaženo do konce roku 2011 či nejpozději v roce následujícím.

Vojtěch Kašpar

P001/2003, Praha 1 - Nové Město, nám. Republiky 1, parc. č. 460 a 461, rekonstrukce objektu

Společnost Archaia Praha o. p. s. se v průběhu let 2003 a 2004 podílela na nejrozsáhlejším archeologickém výzkumu realizovaném v centru historického města v českých zemích v areálu kasáren Jiřího z Poděbrad na náměstí Republiky v Praze 1 na Novém Městě. Plocha o rozloze 2688 m² se nacházela východně od kapucínského kláštera, kde navazovala na plochu výzkumu realizovanou naší mateřskou organizací Archaia o. s. Terénní část výzkumu byla ukončena v listopadu roku 2004 a následovalo velmi

komplikované zpracování rozsáhlého množství primární dokumentace archeologického výzkumu. V uplynulých letech bylo dokončeno laboratorní zpracování archeologických nálezů i jejich konzervace. Veškeré drobné archeologické nálezy byly popsány, zváženy, zaevidovány v archivním SW

a byla provedena jejich fotografická dokumentace. Z výzkumu celkem pochází okolo 5.500 banánových beden archeologických nálezů, přičemž v průběhu roku 2010 byla zahájena jejich předběžná datace. Intenzivněji se pracovalo především s dokumentací archeologického výzkumu, která je již definitivně zdigitalizována, byla provedena její revize a je připravena k tisku již v čistopisné podobě. V průběhu roku 2010 probíhala především detailní stratigrafická analýza jednotlivých dílčích sond, jejich slovní popis a postupně vznikají celkové plány jednotlivých sídlištních horizontů. Stále ještě nemáme k dispozici výsledky přírodovědných analýz. Podobně jako v případě hotelu IBIS je možno předpokládat dokončení nálezové zprávy z tohoto výzkumu v průběhu roku 2011 či spíše až v roce 2012.

Vojtěch Kašpar

P051/2006, Praha 1 - Nové Město, Novomlýnská 7, čp. 1234, novostavba polyfunkční budovy

Již v roce 2006 proběhl záchranný archeologický výzkum na ploše parcely čp. 1234 (parc. č. 311) mezi ulicemi Lannova a Novomlýnská (č. or. 7), ale v roce 2010 bylo ukončeno jeho zpracování do podoby závěrečné nálezové zprávy. Parcela o rozměrech cca 27,5 x 21 m byla nezastavěná (povrch okolo 188,60 m n. m.) a niveleta povrchu archeologických terénů pod recentními navážkami se v severní části zkoumané plochy nacházela okolo 186,60–186,70 m n. m., v jižní části plochy okolo 187,4–187,6 m n. m. Plocha výzkumu se nacházela ve vzdálenosti přibližně 110 m od pravého břehu současného toku Vltavy. Jižní část archeologicky zkoumané plochy se vyznačovala převážně plochým reliéfem (povrch půdního horizontu okolo 185,80–186,60

m n. m.), zatímco v severní polovině terén poměrně rychle klesal směrem k severu, resp. severovýchodu (do prostoru holocénní nivy řeky; povrch holocénních náplav okolo 183,00–183,75 m n. m.). Území bylo v raném středověku dostatečně vyvýšeno nad úroveň periodicky zaplavované holocénní vltavské nivy.

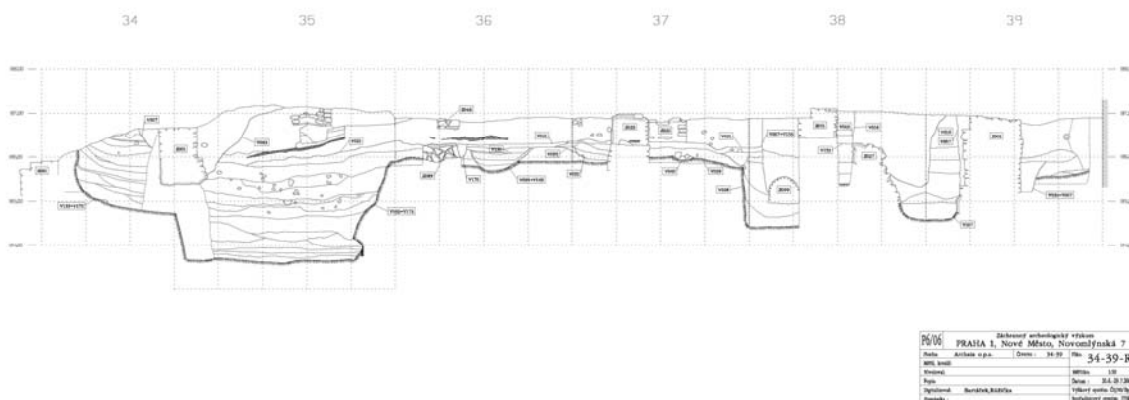
Na břehu řeky již nepochybně v průběhu 2. poloviny 11. století existovala přirozená hrana svahu klesajícího směrem k řece (sídlní horizont I). Před její hranou na jižním okraji parcely byl zachycen okraj sídlní jednotky při vltavském břehu s příležitostnými aktivitami, datovatelný do 2. poloviny 11. století, či spíše na jeho konec (keramické příměsi a několik objektů - 3 jámy, 4 sloupové jámy a pět kúlových jam) a do průběhu 1. poloviny 12. století (2 jámy, 5 sloupových jam a pět kúlových jam).

V průběhu 2. poloviny 12. století narůstá intenzivní sídlištní aktivita a nejvýraznější je na přelomu 12. a 13. století (sídlní horizont II). Vedle zahloubených objektů (10 sídlištních jam, 8 vyhřívacích pecí, 21 sloupových jam, 31 kúlových jam) vzniká i mohutné kulturní souvrství (až 50 cm). Aktivita se opět koncentruje jižně od zachycené hrany (v jižní části plochy), ojediněle objekty sestupují níže pod hranu svahu na břeh řeky (kotviště, mola, můstky). Na ploše vzniká první pravoúhlý zahloubený objekt skladovacího či výrobního charakteru, který je ještě před koncem 12. století nahrazen rozměrným dvouprostorovým pravoúhlým mohutně zahloubeným objektem. Do průběhu 1. poloviny 13. století je možno datovat ještě několik zahloubených objektů (6 sídlištních jam, 5 vyhřívacích pecí, 16 sloupových jam, 45 kúlových jam) a kulturní souvrství o mocnosti téměř 50 cm.

Po polovině 13. století (sídlní horizont IIIa) se sklon svahu postupujícím procesem akumulace a sedimentace probarvených náplav na břehu řeky postupně zmírňuje. Na hraně svahu vzniká rozsáhlý (snad víceprostorový) nadzemní dřevohlinitý objekt postavený na podezdívkách z břidlicových kamenů. Stavba skladovací či výrobní funkce zaniká ještě v průběhu 2. poloviny 13. (na jeho konci), či nejpozději na počátku 14. století. K objektu zřejmě patřila čtvercová kamenná jámka a již menší počet zahloubených objektů (6 jam, 4 vyhřívací pece, 20 sloupových jam, 27 kúlových jam). Úbytek sídlištních (či spíše výrobních) aktivit může být způsoben i výstavbou staroměstských hradeb (30.–50. léta 13. století), kdy se zkoumaná

plocha dostala do jejich bezprostředního předpolí. Na počátku 14. století (sídlní horizont IIIb) byl do svahu (zřejmě uměle) vyhlouben zářez úvozové cesty, která procházela severním okrajem zkoumané plochy podél vltavského břehu od západu k východu. Do tohoto horizontu patří i několik zahloubených objektů (4 jámy, 5 vyhřívacích pecí, 18 sloupových a 27 kúlových jam) a především rozsáhlá kamenná stavba z lomových křemencových kamenů stojící na postupně mizející hraně svahu na břehu řeky. Ve středu stavby se nacházela čtvercová jámka s přepálenými diabasy ve výplni a celý komplex může představovat nejstarší fázi pozdně středověké lázně, později zmiňované písemnými prameny. Stavba vznikla v průběhu 1. poloviny 14. století a zanikla ještě v průběhu 2. poloviny 14. století či na jeho konci.

V průběhu 2. poloviny 14. století se parcela stává součástí prostoru Nového Města (sídlní horizont IVa). Komunikace podél vody je zanášena naplavenými horizonty a je udržována průchozí (zpevněna dřevěnými rošty dendrochronologicky datovanými do 80. let 14. století). Na okraji řeky při cestě stojí rozsáhlý kamenný objekt se specifickou funkcí (pozdně středověká lázeň) s minimálními sídlištními doklady typickými pro jádro středověkého města (1 odpadní jáma, 2 jámy a 1 sloupová jáma). K mohutné stavbě na podezdívce z lomových křemencových kamenů patřila kamenná jámka s cihlovou plentou ve svahu pod stavbou. V 1. polovině 15. století (sídlní horizont IVb) byla cesta podél vody intenzivně atakována vzdušným hladinám Vltavy, zářez cesty se zaplnil sedimenty říčních náplav a byl nově vícenásobně předlážděn (cesta byla v průběhu 1. poloviny 15. století několikanásobně vyšetřována a vydlážděna). Hlavní budova pozdně středověké lázně z lomových křemencových kamenů byla na konci 14. či na přelomu 14. a 15. století nahrazena východněji situovanou centrální budovou lázně s topeništěm a jeho obslužným prostorem. Vedle jižně situovaného topeniště s obslužným prostorem stála severněji, přímo na hraně úvozové cesty, budova založená na vynásecích pasech (nad úroveň terénu) s mohutnými pilíři ve tvaru půdorysu písmene „L“. K horizontu 15. století (sídlní horizont IVb-c) náleží ještě několik izolovaných objektů (1 odpadní jáma, 1 odvodňovací kanálek, 2 jámy a jedna sloupová jáma). Ve 2. polovině 15. století zaniká úvozová cesta rozsáhlou historickou povodní (nejspíše 1432 nebo 1445, 1481 či 1496) a porušena je i severní stavba lázně, která je opravena. Celý areál lázně definitivně zaniká na přelomu 15. a 16. století či na počátku 16. století.

Nejpozději na počátku 16. století zaniká veškerá starší kamenná zástavba na celé ploše a dochází k úplnému vyrovnání svahu k řece (sídlní horizont V). Objevují se zcela ojedinělé doklady antropogenní činnosti (odvodňovací kanálek a fragment podezdívky nadzemní dřevohlinité stavby situované při vltavském břehu v severní části zkoumané plochy). V průběhu 16., 17. a především 18. století byla plocha výzkumu využívána především k ukládání stavebního odpadu a suťových vrstev, pocházejících nejspíše ze stavebních úprav objektů v areálu Petrské čtvrti. Tento horizont suťových stavebních navážek zřejmě souvisí s katastrofálními požáry Petrské čtvrti či obléháním města v letech 1648, 1689 a a především 1757. Deponie stavebního odpadu v průběhu 18. století navýšila niveletu povrchu o 40–60 cm. V rámci tohoto souvrství bylo identifikováno několik zahloubených objektů (5 nepravidelných jam s nálezovým inventářem průběhu 18. století).

Před rokem 1804 byla na parcele postavena rozsáhlá kamenná budova mlýna v majetku novoměstské obce s vnitřním členěním příček (sídlní horizont VI). Mezi roky 1840 až 1847 byl stavební stav historického mlýna velmi špatný a objekt byl obyvatelný až po opravě po polovině 19. století (sídlní horizont VII). Po zboření historického objektu mlýna byla při Novomlýnské uličce v roce 1853 (sídlní horizont VIII) na jižní polovině zkoumané plochy postavena dvoukřídlá novostavba barvírny a tiskárny látek, která byla zbořena po povodni v roce 2002.

Vojtěch Kašpar

P064/2003, Praha 1 - Nové Město, Palackého 13, čp. 716, výstavba hotelu Palacký

V průběhu léta roku 2003 proběhl nevelký zjišťovací archeologický výzkum na dvoře situovaném za zbořeným domem čp. 716 v Palackého ulici na Novém Městě pražském. Na tento výzkum téměř kontinuálně navázal předstihový záchranný archeologický výzkum nevelkého nepodsklepeného dvora. Po jeho ukončení byl celý stavební projekt zastaven a parcela dodnes nebyla zastavěna. Výzkum by měl ještě probíhat formou odborného dohledu při vlastních výkopech a odtěžení kompletně podsklepeného zdemolovaného domu v přední části parcely. Od ukončení terénní části výzkumu přestal být celý projekt financován a z tohoto důvodu zpracování výzkumu probíhá v delším časovém období, minimálně až do roku 2011. O výsledcích výzkumu již bylo podrobněji referováno

v předchozích výročních zprávách a z tohoto důvodu uvádíme přehled činností výhradně prováděných v roce 2010. V tomto roce se podařilo v omezené míře postupně zpracovávat terénní dokumentaci do čistopisné podoby a připravovat finální text nálezové zprávy.

Jan Jeřáb - Vojtěch Kašpar

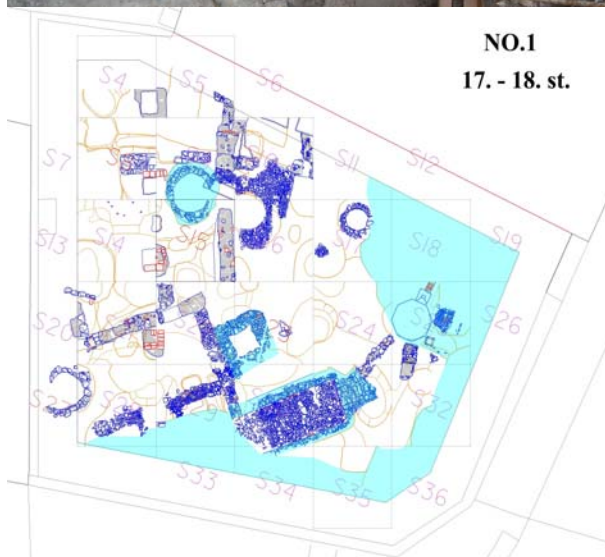
P017/2007, Praha 1 - Nové Město, Petrské náměstí (školní hřiště) parc. č. 362, Lodecká, Barvířská, ubytovna školních zaměstnanců a tělocvična v suterénu, 534 m²

Záchranný archeologický výzkum na ploše bývalého sportovního hřiště v severní frontě Petrského náměstí na Novém Městě pražském probíhal v první polovině roku 2009 a navázal na předběžný zjišťovací archeologický výzkum provedený na konci roku 2007. Tento zjišťovací výzkum byl realizován třemi bodovými sondami, jejichž situování do okrajů zkoumané plochy bylo způsobeno nutností zachovat funkci sportovního hřiště i po ukončení zjišťovacího výzkumu. Tato skutečnost výrazně ovlivnila vypovídací schopnost zjišťovacího výzkumu. Ve všech třech sondách bylo dokumentováno (pod cca 1 m mocnou recentní navážkou) kulturní raně a vrcholně středověké předlokační souvrství 12.–13. století, související s intenzivními doklady tohoto osídlení na

újezdské vltavské terase VIIb mezi Starým Městem a prostorem Poříčí. Na základě nálezů v jedné ze sond (četné strusky) bylo možno předpokládat doklady kovářské či hutnické činnosti v blízkosti zkoumané plochy či přímo na ní. Zachycená situace byla zcela minimálně porušena mladší stavební aktivitou a zahluobenými objekty. Následný plošný předstihový záchranný archeologický výzkum byl vyvolán výstavbou kompletně podsklepeného bytového domu se startovacími byty pro zaměstnance ve školství, sociální sféře a bezpečnostních složkách, jehož investorem byla Městská část Praha 1. V suterénu bude stavba obsahovat podzemní garáže. Výsledky výzkumu se v tomto případě výrazně odlišovaly od závěrů a předpokladů zjišťovacího výzkumu, jelikož

stratigrafická situace byla na zkoumané ploše téměř výhradně tvořena zaniklými stavebními konstrukcemi a zahloubenými objekty, a to do hloubky výrazně přesahující původní povrch újezdské terasy. Záchraným výzkumem bylo nutno zkoumat výrazně větší kubaturu archeologických terénů, než předpokládal zjišťovací archeologický výzkum. Ten se stal ukázkovým příkladem, kdy nedostatečný počet bodových zjišťovacích sond a jejich nepravidelné situování či umístění na okraji plochy nemohlo přinést relevantní informace pro stanovení finanční či časové náročnosti výzkumu a především spolehlivě stanovit jeho metodu.

Plocha byla na jihu vymezena posunutou novověkou uliční čarou Petrského náměstí, na východě uliční čarou Barvířské ulice, na severu budovou školy čp. 1550 v Klimentské ulici a na západě novověkým obytným domem čp. 1185. Nejstarší zmínka o zástavbě na zkoumané ploše (či spíše v její bezprostřední blízkosti) je poměrně pozdní a pochází až z roku 1632, kdy je zmiňován dům Jana Goliáše a zahrady novoměstských měšťanů. Tento objekt v roce 1653 kupuje Jiří Hlaváček, který ho spojil se svou sousední zahradou. Na parcele se v této době zřejmě nacházela zahrada a snad zahradní altán. Ve 2. polovině 17. století (1653–1685) zaujímá Hlaváčkovský dům se zahradou větší část nároží bloku a při Petřském náměstí sousedí s domem čp. 1185 U zlatého jablka. Při Klimentské ulici sousedí se zahradou Viléma Ješka z Rittersfeldu, která byla později připojena k zadní části domu čp. 1186. V roce 1685 je Hlaváčkovský dům připojen k sousednímu šlechtickému šosovnímu domu čp. 1185 a je využíván

jako nájemní. V roce 1724 jsou v domě ubytováni nájemníci z řad řemeslníků a sousední zahrada je pronajata zde bydlícímu zahradníkovi. V roce 1760 dům čp. 1185 vyhořel a stal se neobývaným, aby byl následně v letech 1772–1847 přestavěn rodinou Laxových, kteří zahradu využívali ke své zahradnické živnosti. V letech 1847–1875 byly zahrady obou domů čp. 1185 a 1186 využívány ke skladování dříví a dalšího materiálu pro nedalekou kartounku v čp. 1228 v Klimentské ulici. Plocha tzv. Epsteinovy ohrady za domem čp. 1185 byla v severní části při Klimentské ulici v roce 1875 využita k výstavbě obecní školy čp. 1550 podle projektu městského inženýra Josefa Srdínka. V jižní části při Petřském náměstí byla zřízena školní zahrada s krytou verandou podél západního okraje. Ta byla v roce 1927 adaptována na školní kuchyni a jídelnu. Posledním zásahem do podoby stávající parcelace byla regulace uliční čáry při Petřském náměstí v roce 1935, kdy byly též zbořeny a novostavbou nahrazeny domy čp. 1185 a 1186. Ohradní zeď zahrady byla posunuta severně do stávající trasy, školní zahrada byla zmenšena a zahradní veranda zbořena. Pro archeologický výzkum bylo nepochybně podstatné, že většina plochy byla v průběhu pozdního středověku a novověku zahradou.

Záchraný výzkum byl zahájen plošnou skrývkou stavební mechanizací na úroveň cca 1 m od původního terénu, přičemž byly odstraněny výhradně novověké navážky. Následně byla plocha ručně začištěna,

vyměřena geodetická síť o velikosti čtverců 4 x 4 m a následně přistoupeno k výzkumu lichých a po dokumentaci vertikálních řezů i sudých čtverců. Výzkum proběhl na celé ploše ohrožené stavební aktivitou s výjimkou zcela recentních novověkých narušení. V průběhu výzkumu bylo možno na několika místech sledovat povrch mírně sníženého geologického podloží, které bylo v této části Nového Města tvořeno pravděpodobně pleistocenním povodňovým náplavem, tvořeným světle okrovými jemně písčitými až prachovitými hlínami s příměsí muskovitu (kóty okolo 184,6 až 185,9 m n. m.). Právě nejvyšší zachycená kóta odpovídá povrchu mírně snížené vltavské újezdské terasy VIIb. Zcela ojediněle byl na ploše výzkumu dokumentován půdní horizont, vyvinutý na povodňovém náplavu.

Nejstarší časový horizont využívání lokality představuje jeden pravěký zahloubený objekt, několik nezřetelných objektů či ojedinělé nálezy v povrchových vrstvách tmavého půdního horizontu. Všechny pravěké nálezy je možno rámcově datovat do mladší doby bronzové.

Předpokládaná existence předlokačnického osídlení, související s delší dobu zkoumaným areálem kontinuálně zasídlené plochy mezi Starým Městem a prostorem Poříčí, byla potvrzena. Na většině plochy výzkumu bylo předlokačnické osídlení zničeno novověkými a pozdně středověkými zásahy a díky neustálému narušování nejstarších dochovaných stratigrafií mladšími výkopy byl tento horizont dokumentován pouze izolovaně. Zbytky vrstev a objektů z této doby byly zachovány především v západní části plochy a jednalo se zejména o fragmenty tří pícek či ohnišť, nalézáných někdy v souvislosti s drobnými výkopy (sloupovými jámami). Jeden z mladšími jámami a stavebními konstrukcemi těžce postižených zahloubených objektů je možno vzhledem k rozsahu (hloubka i velikost) a charakteristické výplni považovat za část zahloubeného pravoúhlého objektu – dřevohlinitého domu. Ojedinělé nálezy hmotné kultury tohoto období pocházejí i z povrchu světlého půdního horizontu či z několika zahloubených objektů (jam) s výplněmi datovatelnými do průběhu 13. století.

S horizontem počátků Nového Města pražského je možno spojovat několik exploatačních jam průběhu 2. poloviny 14. století a především zbytek stavby s hliněnými, částečně omítnutými stěnami a se zbytky vnitřní konstrukce a ohništěm v severozápadní části zkoumané plochy. Objekt byl překryt vrstvami průběhu 15. století s četnými nálezy mincí.

Další stratigraficky komplikovaný horizont představují poměrně hluboké (až 300 cm) úzké jámy, které byly druhotně využity k ukládání komunálního odpadu. Jejich podoba a především míra zahloubení je pro plochu Nového Města pražského netypická a jejich funkci dnes bohužel neznáme (pravděpodobně nejde o jámy exploatační). Výplně poskytly bohatý sortiment keramického zboží, fragmenty skleněných nádob, ojedinělý nález misky z barevného kovu, zlomky podkov a dalších drobných předmětů, dokládajících relativně luxusní každodennost obyvatel Nového Města v této době. Přestože hmotná kultura dokládá minimální časový odstup zjištěných objektů, ty se nacházejí ve vzájemné superpozici. K tomuto novoměstskému horizontu osídlení je

možno přiřadit ještě dvě studny s kamennými věnci (jedna byla porušena novověkým sklepem, druhá starším zahloubeným objektem z průběhu 15. století). Mladší exploatační jámy z průběhu 15. století, nalézané zejména ve východní části zkoumané plochy, mohou představovat horizont obnovování Nového Města pražského po následcích husitských válek.

Další epizodou ve vývoji lokality byla nepříliš dlouhá existence a zánik raně novověké (dřevohlinité či hrázděné) stavby v jihozápadní části zkoumané plochy. Z horizontu vrstev překrývajících toto zdivo lze spolehlivě vyvodit zánik stavení požárem na konci 15. století. O něco mladší situaci představují zachované fragmenty dlažeb a zdív v severní části plochy. Ve svrchní výrazně jílovité části některých zdív byly nalezeny zlomky pozdně gotických kachlů. Vzhledem k jejich výskytu a přítomnosti jílovitých izolačních výmazů by tato svrchní část zdiva mohla představovat podezdívku kachlových kamen. Vzhledem k několikanásobnému poškození mladšími výkopy nelze tato zdiva zcela spolehlivě přiřadit ke spáleništnímu horizontu, který překrývá zdivo v jihozápadní části zkoumané plochy.

Zdiva v některých sondách vykazovala dvě fáze, oddělené šedou písčitou vrstvou. Části zdív připomínaly spíše valounovou dlažbu, zatímco svrchní část zdív byla postavena z lícovaných lomových kamenů. Souvislosti zachycených izolovaných zdív byly poničeny mladšími zásahy a velmi často také exploatačními rabovacími výkopy za účelem vyzdvižení vhodného kamene či bloku zdiva.

Další horizont využívání lokality představují hluboké a rozlehlé nepravidelné jámy, které porušují starší situace především v jižní a východní části plochy. Exploatační jámy zřejmě představují pozůstatky po těžbě písku při obnově Prahy po válečných událostech okolo poloviny 18. století, při kterých zejména tato část Nového Města (u Horské brány) velmi utrpěla. Vyloučit nelze ani skutečnost, že některé jámy představují krátery po hmoždířových střelách z období pruského obležení Prahy. S tímto horizontem souvisí i zánik sklepa nevelkého novověkého domu v jižní části plochy, z jehož stěny pochází i nález cihlového artefaktu s vyrytým nápisem ANNO 1613. Objekt zřejmě opět zaniká okolo poloviny 18. století, společně s funkcí čtvercové odpadní jámky severně od zmiňovaného sklepa a studny v severozápadní části zkoumané plochy.

Nejmladšími zkoumanými situacemi byly výkopy a zdiva související s výstavbou obecní školy v roce 1875 a jejím následným provozem. Nejmladším dokumentovaným objektem byla betonová konstrukce v severní části plochy. V západní části plochy byla dokumentována zdiva (včetně příslušných výkopů a výplní) celkem pěti cihlových pilířů kryté verandy z doby před regulováním uliční čáry na severní straně Petrského náměstí. K časovému horizontu budování a fungování školy patří i studna ve východní části plochy a několik výkopů pro inženýrské sítě.

Vojtěch Kašpar - David Polcar

P117/2009, Praha 1 - Staré Město, Na Rejdišti 1, čp. 77, parc. č. 992, divadelní sál východní trakt

P006/2010, Praha 1 - Staré Město, Na Rejdišti 1, čp. 77, parc. č. 992, divadelní sál - stavba "Podmínky pro rozvoj talentů - rozšíření výukových prostor a modernizace školy obnovou divadelního sálu v budově Pražské konzervatoře"

V následujícím textu jsou shrnuty poznatky z obou investičních akcí, neboť plochy obou výzkumů na sebe bezprostředně navazovaly. Docházelo tak k situacím, kdy části téhož domu a dokonce téhož technologického zařízení byly odkryty na ploše obou investorů a jejich oddělené hodnocení by postrádalo smyslu.

Záchranný archeologický výzkum (dále ZAV) probíhal v roce 2010 v suterénních prostorách a na dvoře budovy Pražské konzervatoře. ZAV byl vyvolán dvěma souběžně probíhajícími investičními akcemi - stavbou divadelního sálu ve východním traktu a koncertního sálu v prostoru dvora stávající budovy (investor OMI MHMP, dodavatel firma Wachal) a úpravou místností pod jihovýchodním

nárožím a stavbou kolektoru pod jižním křídlem budovy (investor Pražská konzervatoř, dodavatel Sládek Group). Terénní část výzkumu byla realizována společností Archaia Praha o. p. s. ve spolupráci s Archeologickým ústavem AV ČR, Praha, v. v. i..

K nejzajímavějším nálezům patřily zděné konstrukce, jež představují pozůstatky tří domů, které na ploše dotčené výzkumem stály až do samotného konce 19. století.

Dům čp. 77: V severozápadní části zkoumané plochy výzkum doplnil zjištění, učiněná během záchranného výzkumu v roce 2008, při němž bylo pracovníky NPÚ, ú. o. p. v Praze odkryto nároží domu z lomové opuky s minimální příměsí cihel, spojené vápennou maltou.

Současným výzkumem se podařilo doložit další dvě opuková torza severní obvodové zdi tohoto domu, který lze bez problémů ztotožnit s domem čp. 77 na mapě stabilního katastru, zaniklým při asanaci v letech 1896–1899. Na rozdíl od plošně omezeného výzkumu v roce 2008 se v interiéru této stavby podařilo odkryt další zděné konstrukce. Jde o dvě východo-západním směrem probíhající rovnoběžné zdi z opukového kamene s příměsí cihel, z nichž severní byla na svém východním konci ukončena lícem a na západním konci nárožím, východní část jižní zdi byla zničena základovými partiemi stávající budovy. Ve vnitřních lícech obou zdí byly identifikovány kapsy po schodech, jimiž se sestupovalo západním směrem na rohovou podestu tvořenou pálenými dlaždicemi. Zde se schodiště patrně lomilo a pokračovalo dále jižním směrem. S touto konstrukcí, která byla nejspíše součástí vnitřního členění domu čp. 77 (vstupu do jeho sklepních prostor), pravděpodobně souvisí i nároží opukové zdi odkryté v chodbě pod jižním traktem konzervatoře.

Dům čp. 74: Nejzajímavější situace z pohledu zděných konstrukcí byla odkryta v divadelním sále a v přilehlých místnostech jihovýchodního nároží konzervatoře. V jižní části divadelního sálu byla odkryta mohutná kamenná zeď, probíhající zhruba východo-západním směrem a na svém východním konci zakončená nárožím, v němž se lomila směrem k jihu. K jejímu jižnímu líci byla přizděna cihlová konstrukce, dochovaná pouze ve své spodní části. Tu tvořila vodorovná plocha (189,55 m n. m.), rozdělená pásy cihel kladených střídavě v jednom pásu na délku a ve druhém na šířku, probíhajícími rovnoběžně s kamennou zdí. Takto vzniklé kanálky, jichž bylo minimálně šest vedle sebe (pokračování konstrukce směrem k jihu bylo zničeno základovou zdí konzervatoře), byly původně patrně v celém rozsahu překryty další vrstvou cihel, která se ovšem zachovala pouze v malém torzu. Z vyšších partií této konstrukce se zachovalo pouze nízké torzo svislé cihlové zdi, přizděné ke kamenné zdi v severním sousedství tohoto objektu.

Její pokračování se podařilo odkryt výzkumem v místnosti v jihovýchodním nároží konzervatoře. Zde byla v severním koutě v úrovni 188,42 m n. m. odkryta cihlová podlaha, nad kterou až do dochované výšky 189,92 m n. m. vyrůstalo torzo cihlové pece se systémem kanálků v její stěně, přizděné ke kamenné zdi, probíhající zhruba východo-západním směrem v jižním sousedství pece a vymežující jižní stranu místnosti s popisovaným technologickým zařízením. V boční části cihlového torza pece byl zjištěn náběh na valenou cihlovou klenbu pece, která se původně klenula severním směrem. Pec stála v místnosti, do níž se vcházelo vstupem v západní obvodové zdi místnosti, zaklenutým cihlovým obloukem. Výškové rozdíly (dno pece bylo níže o 1,13 m než „podlaha“ cihlových kanálků v divadelním sále) napovídají, že pec byla zdrojem tepla, jež bylo rozváděno právě těmito kanálky; místo, kde systém kanálků na pec navazoval, bylo naneštěstí zničeno základovou zdí konzervatoře.

Jižně od zdi vymežující místnost s technologickým zařízením byly odkryty pozůstatky dalšího, dochovaného ovšem pouze v jeho nejspodnějších partiích (základová spára na úrovni 188,05 m n. m., nejvyšší bod dochované části konstrukce 188,73 m n. m.). Bylo tvořeno složitým systémem cihlových kanálků, částečně bohužel rozebraných patrně při

demolici zdejších domů v rámci asanace. Na západní straně konstrukce končila pod cihlovým klenutým obloukem, jehož otvor byl původně vyzděn cihlovou příčkou, z jejíž vnější (západní) strany byl vrchol oblouku silně očázen. Cihlový oblouk byl součástí zdi, vymezující místnost s technologickým zařízením ze západní strany, západně od něj pokračovala další místnost klenutá valenou cihlovou klenbou.

Ještě dále na západ byla situace výrazně porušena základovým vkopem pro zeď konzervatoře. Za ním dále západním směrem pokračovala - mírně zalomená k severu - mohutná opuková zeď, odkrytá již v nárožní místnosti. V jejím severním sousedství byl odkryt zbytek valounové dlažby - pozůstatek dláždění vnitřního dvorku. K jejímu jižnímu líci bylo přizdženo třetí technologické zařízení - pec, z níž se opět zachovala pouze spodní část. Její jádro bylo vyzdženo z cihel, obvodová zeď z kamene. V její přední, jihovýchodní části směrem k topeništi (jež se ovšem nedochovalo) byla uprostřed tělesa pece vodorovně zasazena tvarovaná keramická deska s pozůstatky dvou kruhových otvorů, na něž původně nasadaly pouze ve zlomcích nalezené svisle postavené keramické roury. Prostor pod bází těchto rour byl vyplněn až 15 cm mocnou tvrdou vrstvou amorfní protavené hmoty, jež spolu s mírou propálení mazanice, jíž byla zvenku utěsněna spára mezi deskou a rourami, svědčí o velmi vysokých teplotách. Tvarovka je opatřena kolkem, svědčícím o jejím původu v cihelně Karla Friedricha Oettingen Walerstein v Lahovicích (sídlo podniku na Zbraslavi) a datujícím její vznik nejdříve k roku 1845. Pod touto tvarovkou ležely další, které kryly vodorovné topné či větrací kanálky, které se tělese pece lomily vzhůru (vnitřní dvojice), resp. do stran a šikmo vzhůru. Pod nimi ústil z východní strany do tělesa pece otvor do jakési komory, uprostřed rozdělené vloženou cihlovou příčkou. Další část pece, pokračující původně dále východním směrem, byla až na nepatrné zbytky zničena nejspíše v souvislosti s výstavbou budovy dnešní konzervatoře. V těchto místech se zachovala pouze torza původní cihlové podlahy (kolem úrovně 188,10 m n. m.).

Všechny výše popsané konstrukce byly s určitostí součástí bývalého domu čp. 74, doloženého v písemných pramenech od poloviny 18. století jako obecní majetek, obývaný rodinou Krausů, která dům v roce 1787 koupila a je zde doložena až do roku 1847. Po polovině století se situace mění a v roce 1858 podávají Johann Brabec a Thomas Lanna, kteří již v této době provozovali pilu v severozápadním sousedství, oznámení o zamýšlené adaptaci domu čp. 74 na sušírnu prken. Její vybudování

v jižní části domu je jim téhož roku schváleno, o tři roky později pak zamýšlejí sušírnu rozšířit. Z těchto zpráv písemných pramenů je zřejmé, že přinejmenším některé z výzkumem odkrytých technologických zařízení sloužilo právě tomuto účelu. Nejpravděpodobněji to byla v severní místnosti domu stojící pec se systémem cihlových kanálků (byť schváleno bylo vybudování sušírny v jižní části domu). Je ale možné, že tato pec vznikla až po avizovaném rozšíření sušírny po roce 1861 a původní část ležela právě v jižní polovině domu. Podivnou se ovšem pro účely sušení prken zdá jak konstrukce poslední z popsaných pecí, tak předpokládaná výška zde dosahovaných teplot.

Dům čp. 75: V severním rohu divadelního sálu bylo výzkumem odkryto mohutné, z kamenů zděné nároží dalšího objektu. V jeho východní obvodové zdi byla odhalena část parapetu okenní niky, vnitřní líce zdi byly opatřeny omítkou se zbytky barevné výmalby. Od tohoto nároží pokračovala další zeď směrem k jihu, kde se připojovala k nároží domu čp. 74.

V jihovýchodním koutě parcely, v prostoru mezi touto zdí a severní obvodovou zdí domu čp. 74, byly

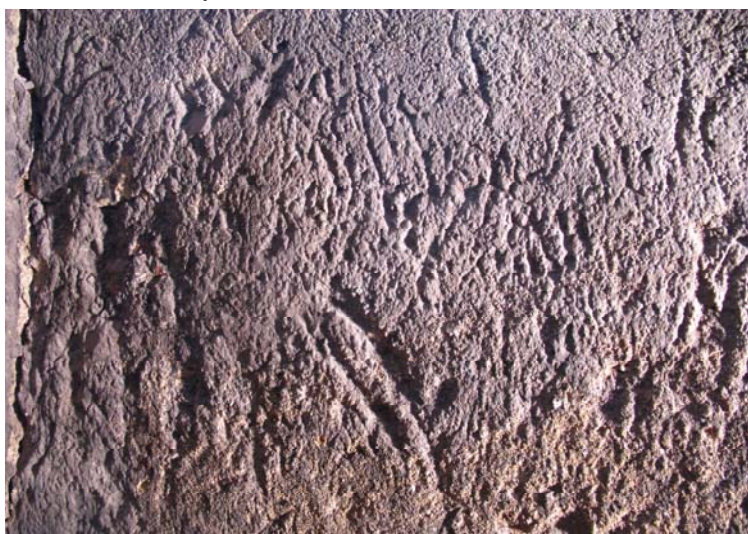
odkryty dvě z cihel a kamenů zděné, obdélné, uvnitř omítnuté prostory s cihlovou dlažbou, zapuštěné pod úroveň tehdejšího terénu. Severní obvodová zeď severní z nich pokračovala dále západním směrem až k západní obvodové zdi dnešního sálu, již byla porušena. Na jejím západním konci se ještě zachovalo zesílení ve tvaru přiloženého polopilíře, podobná konstrukce byla zaznamenána i na protilehlé straně, kde byla přiložena k severní obvodové zdi domu čp. 74; obě tyto zdi jsou pozůstatkem zděných základových partií nadzemní, nejspíše dřevěné konstrukce.

Obdobná, tentokrát čtvercová, z cihel zděná a cihlovou podlahou opatřená podzemní prostora byla odkryta u západního líce zdi č. 6b zhruba uprostřed mezi severním nárožím a nárožím domu čp. 74. Byla vybudována až po postavení této zdi, do níž byla částečně zasekána. V jejím těsném jižním sousedství byl na koruně zdi č. 6b odhalen 230 cm dlouhý dřevěný práh se železnými hřeby, nepochybně pozůstatek vjezdu do areálu domu.

Porovnání odkryté situace s mapou stabilního katastru vypovídá o tom, že odkryté nároží přísluší k domu čp. 75, doloženému v písemných pramenech od roku 1757, po roce 1768 soužícímu jako dům kata a o další století později až do jeho likvidace koncem 19. století jako rasovna. O této jeho poslední funkci výmluvně vypovídají četné stopy psích drápů v omítce podzemních koutů.

Ze zpráv písemných, resp. ikonografických pramenů také víme, že v roce 1871 byla na parcele domu vystavěna kontumační stáj pro koně. Její pozůstatky v podobě mohutné opukové zdi a soustavy cihlových kanálků byly odkryty při pokračování záchranného výzkumu na ploše dvora stávající budovy. Západní zeď stáje byla přizděna k ohradní zdi celého areálu domů čp. 74 a 75. Torzo zdi v jižním sousedství stáje náleží pravděpodobně k objektu neznámé funkce na parcele domu čp. 75, zachycenému poprvé snad na Langweilově modelu Prahy a poté s jistotou na plánu Prahy a Vyšehradu datovaném do roku 1856.

Smetištní souvrství: Ze zpráv písemných a ikonografických pramenů víme, kdy zmíněné domy čp. 74, 75 a 77 zanikly. Jejich počátky jsou ovšem nejasné. Řada odkrytých konstrukcí vypovídá o tom, že objekty byly přestavovány, což ostatně dokládají i písemné prameny. Datování jejich nejstarších fází můžeme prozatím opřít rovněž pouze o výpovědi písemných a ikonografických pramenů. Datace na základě výsledků archeologického výzkumu je totiž značně problematická. Stavby byly založeny do smetištních vrstev, navážených na toto místo ze Starého Města po celá staletí a v souvislosti s fungováním sanytrovny v blízkém sousedství patrně i lokálně druhotně přemísťovaných. O jejich původu bohužel nevíme nic bližšího, již dnes však víme to, že v řadě z nich se mísí artefakty často od sebe časově velmi vzdálené (některé vrstvy obsahují zlomky jak středověké, tak novověké keramiky).

Přesto lze konstatovat, že výzkumem bylo zachyceno souvrství obsahující archeologický materiál převážně ze 17. století (s tím, že nejspodnější vrstvy zaznamenané na požadované úrovni dna stavební jámy obsahují i artefakty zařaditelné do století 16., svrchní vrstvy pochopitelně i materiál mladší, sahající až do století 19.). Bohatý nálezový inventář - včetně ne zcela běžných artefaktů z organických materiálů, především dřeva, kůže a textilu - přinejmenším doplní naše dosavadní představy o vybavení pražských domácností na sklonku 16. a v 17. století.

Jaromír Žegklitz

P035/2010, Praha 3 - Žižkov, Malešická, Na Vackově parc. č. 3541/1, 3541/4 nově i 3541/103, 3541/3, obytný soubor Na Vackově a inženýrské sítě

V průběhu února až dubna roku 2010 proběhl na ploše bývalého provozního areálu ČSAD (později Neptun plus) na parcelách parc. č. 3541/1, 3541/3, 3541/4 a 3541/103 při ulicích Malešická a Na Vackově zjišťovací archeologický výzkum. Výzkum byl vyvolán zamýšlenou výstavbou souboru bytových domů „Na Vackově“. Provedeno bylo 29 zjišťovacích sond (řezů) a sledováno sedm rozsáhlých jam vzniklých při odtěžování kontaminované zeminy. Plocha na jižním svahu křemencového hřbetu Židovských pecí byla stupňovitě upravena v nedávné době a povrch klesal od severu a severozápadu (266,70 m n. m.) k jihu až

jihovýchodu (257,70 m n. m. - vše Bpv). Na značné části plochy došlo k výrazným recentním stavebním zásahům, které zlikvidovaly původní povrch terénu i případné archeologické situace (terénní hrany, zahloubené objekty, inženýrské sítě, zaniklé stavební konstrukce). Původní povrch tvořily písčité holocénní půdy se sklonem k jihovýchodu (266,0–258,3 m n. m.), na které nasadaly jemné křemičité písky pleistocénních eolických sedimentů. Jejich mocnost dosahovala místy až 1,5 m. Na několika místech (především poblíž elevace Židovských pecí) se pod vátými písky nacházely eolicko-deluviální sedimenty křemencových sutí. V několika sondách byly zachyceny i svrchní partie skalního podloží tvořené šedým jílovitě zvětřalým eluvium břidlic libeňského souvrství ordoviku. V rámci povrchu půdního horizontu byly identifikovány drobné fragmenty keramických náleží, uhlíků a mazaníc (pravěk, pozdní středověk, novověk).

Při jihovýchodním okraji plochy byla zachycena rozsáhlá terénní deprese, vyplněná ve spodní části šedými až stříbřitými sedimenty stojatých vod. Zachycena byla severní, západní a východní hrana zaniklého mokřadu, napájeného od severozápadu vodotečí pramenící na hraně ordovických řevnických křemenců Židovských pecí. Vodoteč pokračuje jihovýchodním směrem k Malešicím (ulice Na Mokřině). Mocnost sedimentů mokřiny jižním směrem postupně nabývá. Na jižním okraji stavební plochy může činit až 2 m, přičemž je možno předpokládat výrazně větší stáří sedimentů (minimálně pravěk - středověk). Při okrajích nádrže je mocnost sedimentů okolo 50 cm a výplň obsahuje datovací materiál průběhu 16.–17. století (fragmenty keramických nádob). Plocha mokřadu byla následně předmětem drobného následného předstihového záchranného archeologického výzkumu, na zbývající ploše obytného souboru bude probíhat záchranný archeologický výzkum prováděný formou odborného dohledu minimálně ještě v letech 2011 a 2012.

Jan Jeřáb - Vojtěch Kašpar

P023/2003, Praha 6 - Dejvice, Na Kotlářce čp. 16, rehabilitace usedlosti

Již několik let (od roku 2003) probíhá záchranný archeologický výzkum částečně formou předstihového výzkumu a částečně formou dohledu při výkopových pracích v areálu a nejbližším okolí usedlosti Kotlářka. Celý areál byl velmi nákladně a velmi ohleduplně rekonstruován na rodinné bydlení. Záchranný archeologický výzkum měl několik etap, o kterých jsme podrobněji informovali již v minulých výročních zprávách. Předměstská vila (postavená před rokem 1699) s okolím byla v souvislosti s rekonstrukcí intenzivně sledována z geologického hlediska (Jan Zavřel) i z pohledu stavebního historika. Stavebně historický průzkum zde postupně velmi intenzivně prováděli Petr Macek a Jan Beránek. Komplikovaný stavebně historický vývoj objektu i archeologické poznání jsou již několik let postupně

vyhodnocovány a měly by být následně shrnuty do syntetické publikace, kterou by si tento mimořádně zajímavý a kvalitní novověký objekt zasloužil. Vedle přípravy této publikace výzkum v roce 2010 pokračoval postupným zpracováním rozsáhlé dokumentace pořízené v průběhu dlouhodobě prováděného průzkumu.

Vojtěch Kašpar

P071/2007, Praha 6 - Vokovice, Ke Dvoru - Vokovický dvůr čp. 17 a 18, parc. č. 624, 625, 626/1, dostavba areálu, tři nové objekty

Rozsáhlá plocha dvou historických usedlostí čp. 17 a čp. 18 v severozápadní výseči historického jádra Vokovic leží na jižním břehu Litovického potoka a na základě dosavadního místopisného studia byly tyto statky považovány za zřejmě nejstarší objekty v rámci stávající zástavby. Celá plocha je ohrožena rozsáhlou výstavbou komplexu bytových domů s podzemním parkovištěm o rozsahu téměř 7.200 m². Před zahájením vlastního předstihového záchranného archeologického výzkumu byla značná část historické zástavby stržena, ponechány

byly pouze významnější solitéry při okrajích a ve středu zkoumané plochy. V průběhu jarních měsíců roku 2007 byl proveden systémem bagrovaných a následně ručně hloubených řezů a bodových sond poměrně rozsáhlý zjišťovací archeologický výzkum, který prokázal existenci velmi dobře dochovaného historického nadloží na celé ploše ohrožené stavební aktivitou a zároveň přinesl závažné informace pro zvolení strategie výzkumu jednotlivých partií zkoumané plochy. Vygenerováno bylo celkem pět ploch v pásech od jihu k severu s rozdílným charakterem zachycených archeologických terénů a stupněm jejich dochování. Zatímco dva pásy (plocha A a B) v jižní části zkoumané plochy na místě bývalé usedlosti čp. 17 byla ve svrchních partiích poškozena novověkou sídelní aktivitou až na povrch pravěké

kulturní vrstvy, v severní části (plocha C a D), v místě usedlosti čp. 17, byly dochovány historické stratigrafie především z vrcholného a pozdního středověku a novověku. Severovýchodní okraj zkoumané plochy (plocha E) se již nacházel na okraji vlastní nivy Litovického potoka.

V rámci zjišťovacího výzkumu byla provedena též archivní rešerše (K. Samojská), která ověřila příslušnost obou dvorů k nejstarší historické zástavbě Vokovic a zároveň načrtla podrobný historický a místopisný vývoj obou usedlostí především od 17. století do současnosti. Statky byly rozmístěny podkovovitě kolem návsi a náležely k největším a nejvýznamnějším vokovickým gruntům. První písemné zprávy o Vokovicích pocházejí z druhé poloviny 14. století a zaznamenávají zde dvůr v majetku svatovítské kapituly a další nejméně dva svobodné dvory v držení pražských měšťanů. Toto majetkové rozdělení vsi mezi soukromé vlastníky a pražskou kapitolu (s výjimkou doby pohusitské) trvá i po celé 15. a v první polovině 16. století. Ztotožnění známých jmen měšťanských držitelů a nájemců statků s konkrétními vokovickými usedlostmi je obtížné. V polovině 16. století přešly celé Vokovice do majetku svatovítské kapituly, pod jejíž správou zůstaly až do zrušení vrchnostenského zřízení. Ve Vokovicích nevznikl žádný panský dvůr, který by formoval útvar vsi a ta se skládala pouze z poplatných rustikálních usedlostí. Období zakládání velkostatků Vokovice nezasáhlo. Nejstarší zachovaný souhrnný pramen jsou Urbární registry vsi pražské kapituly, která ve Vokovicích v letech

1618–1626 zaznamenávají dvanáct poddanských usedlostí, výsadní krčmu, kovárnu a kapitulní dvůr. Dále uvádí dvě velké louky, z nichž jednou protéká Šárecký potok a druhá se nalézá za Karhanovým dvorem, přičemž není vyloučeno, že grunt s objektem čp. 18, vzhledem k jeho významu a velikosti, bude možné ztotožnit s kapitulním nebo Karhanovým dvorem zmiňovaným urbárními registry. Vokovice nebyly třicetiletou válkou vážně poškozeny a Berní rula eviduje v roce 1654 stále stejný počet dvanácti usedlostí, z nichž pouze jedna je pustá. Zemědělské možnosti vokovického katastru byly zřejmě již plně využity jmenovanými dvanácti usedlostmi, ze kterých se obec skládala v polovině 17. století a doba barokní proto nepřinesla významnější rozvoj. Do roku 1718 přibýlo pouze pět hospodářů a do roku 1785 již jen jeden. Tyto nové usedlosti byly založeny mimo okrouhlici návsi ve vývojově mladší části vsi, kde se soustředily podél cesty vedoucí z Dejvic.

Objekt čp. 17 byl před zahájením likvidace usedlostí obytným venkovským stavením s vysokou valbou a pozdně empírovým průčelím pocházejícím z doby kolem roku 1845. Hamerníkův statek čp. 18 tvořil rozlehlý dvůr, obklopený z jihu a západu hospodářskými budovami, ve středu severní fronty se nalézá objekt obytného jednopatrového „zámečku“ s bočními hospodářskými křídly. Objekt, který unikl demolici je svým charakterem pozdně empírový z první poloviny 19. století, přičemž obytná stavba i hospodářské budovy pocházejí z jedné stavební etapy.

Stylová vjezdová brána v neogotickém slohu je mladšího původu. Kaplička vystavěná před statkem čp. 17 na dnešní návsi je čtvercovou stavbou zakončenou lucernou pro zavěšení zvonu. Vchod je zaklenutý polokruhově, interiér je klenutý plackovou klenbou a další klasicistní prvky stavbu datují do doby kolem roku 1800.

V průběhu července roku 2008 až do dubna roku 2009 proběhl na ploše obou dvorů rozsáhlý záchranný archeologický výzkum, přičemž detailně prozkoumáno bylo přibližně 350 čtvercových sond o velikosti 4 x 4 m (plocha 5.600 m²). Další přibližně 70 čtverců v severovýchodní části plochy (v nivě Litovického potoka a v místě zaniklého rybníka) bylo pouze vzorkováno.

Velká pozornost byla věnována geologické a pedologické skladbě zkoumané plochy (J. Zavřel), jelikož její proměnlivý charakter měl vliv na rozsah zjištěných komponent osídlení. Podobně detailně se výzkum zaměřil na petrografické rozbor kamenných nálezů, situací a stavebních konstrukcí. Skalní podklad nebyl sondami zachycen (barrandienské mořské usazeniny ordovického stáří - břidlice dobrotivského souvrství) a kvartérní pokryv byl tvořen geneticky i petrograficky rozdílnými druhy. Nejstaršími byly pleistocenní štěrkovité a písčité náplavy údolní terasy Litovického potoka v severní části plochy. Zachyceno bylo rozhraní mezi pleistocenní a holocenní nivou Litovického potoka, přičemž naplavená terasa vodoteče byla koncem starších čtvrtohor zčásti

překryta eolickými sedimenty (sprašemi až vátými písky). Na povrchu spraší se místy dochovala černohnědá půda (v mocnosti až 70 cm) s antropogenními objekty ze starších i mladších období pravěku. Tyto váté zeminy pokryly potoční terasu přibližně v jedné třetině na západě resp. jihozápadě celé plochy. Nejmladší geologický podklad (na severovýchodě) souvisel s činností vodoteče a byl tvořen mazlavými prachovitými a jílovitými sedimenty, pod nimiž se nacházely ještě tmavě šedé bahnitě usazeniny stojatých vod se silnou příměsí rozložených organických látek (s pravěkou i středověkou keramikou). Příměsí severovýchodní částí plochy probíhal okraj holocenní nivy Litovického potoka. Právě zde, ještě před hranou nivy, byla identifikována výplň nevelkého oválného zaniklého rybníčku. Vodní režim lokality ještě doplňovala erozní rýha, vyplněná sedimenty s příměsí pozdně středověké i novověké keramiky a probíhající paralelně s hranou nivy (svod vody, napajedlo, příkop).

Nejstarší komponentou osídlení byl neolit (nejstarší šárecký typ a kultura s vypíchanou keramikou), který byl identifikován v rámci spodních partií hnědého kulturního souvrství. Jeho výzkum probíhal v rámci čtvercové sítě 1 x 1 m s přesnou prostorovou identifikací veškerých artefaktů v rámci mechanických vrstev 10 cm mocných. Rozsah neolitické kulturní vrstvy a výskyt zahloubených objektů jednoznačně koresponduje s rozsahem sprašové návěje na jižní polovině zkoumané plochy (plocha zahrad za dvorem čp. 17). Množství zahloubených objektů bylo identifikováno pouze na základě plošné distribuce nálezů, jelikož jejich spodní partie byly zahloubeny výhradně do tmavé kulturní vrstvy a nezasahovaly do geologického podloží. Mezi nejzajímavější objekty je možno zařadit nadzemní obdélnou stavbu (dílňu) se stopami výroby štípaných nástrojů, vymezenou systémem vertikálních sloupových jam se stěnami vyplétanými proutím. Ve vlastním areálu dvora čp. 17 byla kulturní vrstva v období po třicetileté válce odstraněna a odvezena (plocha dvora byla opětovně upravována štětováním). Na severní část zkoumané plochy (dvůr čp. 18) již neolitické osídlení nezasahuje s výjimkou dvou rozsáhlých hliníků, situovaných na hraně nivy Litovického potoka.

Ojedinelé objekty knovízské kultury mladší doby bronzové jsou situovány na nejjižnější okraji zkoumané plochy, tedy výrazně nad hranou terasy na sprašové návěji. S postupem výzkumu severním a východním směrem nálezy této kultury zcela mizí. Charakter osídlení (minimální počet objektů, absence kulturní vrstvy) svědčí o krátkodobém využití nejjižnější části zkoumané plochy v době bronzové.

Pouze jediným objektem je zastoupena mladší doba železná (latén). Ve střední části východní poloviny zkoumané plochy (čtverec 266) byl odkryt laténský kostrový hrob s bojovníkem (meč, kopí vpravo od skeletu). Hrob nejspíše představuje solitér s orientací SZ–JV s hlavou k severozápadu.

Časně slovanské osídlení (mladší až pozdní fáze pražského typu) bylo zachyceno v podobě dvou zahloubených chat, odkrytých v jižní části plochy na sprašové návěži. Chaty jsou od sebe vzdáleny 14 m. Žádné další objekty či nálezové situace nelze spolehlivě spojit s tímto horizontem osídlení.

Raně a vrcholně středověká vrstva (12. a 13. století; cca 20 cm mocná) byla zachycena téměř výhradně v úzkém (cca 20 m širokém) pásu, lemujícím hranu nivy Litovického potoka. Zcela ojediněle (solitérní objekty) byla zachycena jižně od průběhu zaniklé erozní rýhy probíhající ve směru SZ–JV celou zkoumanou plochou. Případnou existenci a rozsah raně středověké kulturní vrstvy v jižní části zkoumané plochy bude nutno definitivně stanovit až po rozboru nálezového inventáře v rámci mechanicky zkoumaných vrstev v této části plochy. Vizualně v průběhu výzkumu nebylo možno vrstvu jednoznačně identifikovat a zřejmě ji zde nelze předpokládat. Vedle kulturní vrstvy v severní části plochy bylo zachyceno velké množství objektů zahloubených do štěrkovitého podloží i povodňových hlín. Povrch těchto „geologických“ vrstev klesal severovýchodním směrem do nivy, na jejíž hraně kulturní vrstva i objekty mizí. Vedle četných kůlových a sloupových jam byly identifikovány pravidelné i nepravidelné, převážně mírně zahloubené objekty, z nichž některé byly vyplněny značným množstvím technické keramiky (technické misky, tuhové zásobnice).

Ve sledovaném pásu raně středověkého osídlení mezi zaniklou vodotečí a hranou nivy byly identifikovány celkem tři zahloubené suterény dřevohlinitých domů menších rozměrů (4 x 4 až 5 x 5 m). Dva objekty se nacházejí v bezprostředním kontaktu. Všechny tři objekty byly následně opatřeny kamennými plentami (2. stavební fáze). Raně a vrcholně středověké osídlení je možno datovat do 2. poloviny 12., ale především do průběhu 13. století. Možný přesah do 14. století není vyloučen (mladší 2. fáze objektů s kamennými plentami).

Jednoznačně byl identifikován horizont pozdně středověkého osídlení, který je možno datovat od konce 14. do průběhu 16. století. Jeho rozsah (opět s výjimkou ojedinělých, zřejmě exploatačních objektů) zcela koresponduje s rozsahem raně a vrcholně středověkého osídlení (mezi hranou nivy a zaniklou vodotečí přirozeného či antropogenního původu). V prostoru dvou zaniklých zahloubených starších dřevohlinitých domů s kamennými plentami vzniká minimálně jeden dvoupřestorový či dva jednopřestorové domy na zcela identickém půdoryse se starší fází. V bezprostředním kontaktu se třetím zahloubeným dřevohlinitým suterénem vzniká další objekt s nárožím založeným na mohutné dřevěné roštové konstrukci (možnost dendrodát). Objekty mohly být kamenné či dřevěné na kamenných podezdívkách. Velikost objektů v obou případech mohla činit až 4 x 12 m, přičemž lze předpokládat dvou, či spíše trojprostorové členění. U severněji položeného objektu nelze vyloučit dvě fáze s rozšířením dispozice z dvou na trojprostorový dům. K objektům je možno přiřadit několik solitérních nálezů zděných konstrukcí (často také na dřevěných roštech), dvě kamenné pece s podélnými topeništi (zřejmě potravinářského charakteru) a zahloubenou

cisternu na vodu. S objekty tohoto horizontu osídlení nejsme schopni spojit téměř žádné vrstvy životních nečistot (absence vrstev). Případné možné spojení tohoto horizontu osídlení se dvorem Šlachov z konce 14. století naráží na nedostatek znalostí o podobě těchto objektů. Další úvahy tímto směrem jsou především vázány na dataci nálezového inventáře a především pořízení dendrodát ze zaniklých konstrukcí.

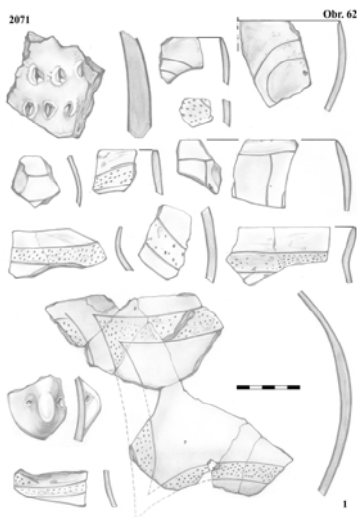
Analýzou zděných konstrukcí, analýzou spár a petrografickým studiem bylo možno jednoznačně identifikovat rozsah zástavby obou novověkých dvorů vzniklých po třicetileté válce. Obytné stavby obou dvorů jednoznačně navazovaly na starší obytné pozdně středověké objekty, pouze byly půdorysně výrazně rozšířeny. Zcela prokazatelně byly zachyceny čištěné plochy obou dvorů, které byly vydlážděny a štětovány (jílovité vrstvičky střídané kamenitými štěty). Tmavá kulturní vrstva byla v rámci výstavby dvoru čp. 17 v průběhu 17. století uměle odstraněna (držela vlhkost, ochrana půdního fondu - úrodného půdního horizontu). Dispozice zachycená Stablním katastrem představuje reziduum pobělohorské fáze obou dvorů.

Nejmladší a nejlépe dochované stavební konstrukce je možno spojit s nejmladší stavební etapou obou dvorů (po polovině 19. století). Dispozičně oba dvory navazovaly na starší pobělohorské dispozice. Místy došlo k prostorovému rozšíření objektů, místy naopak k redukci.

Zpracování výzkumu bylo bohužel o jeden rok odloženo, jelikož stavebník nezahájil ihned výstavbu objektu a rok neuvolňoval finanční prostředky na nezbytné zpracování výzkumu. V průběhu roku 2010 se situace částečně stabilizovala a byl sestaven výzkumný tým, který by měl v dohledné době vyhodnotit rozsáhlé poznatky získané v posledních letech při záchranných výzkumech v centru historického jádra Vokovic. Nálezová zpráva z výzkumu by měla být dokončena do konce roku 2011.

*Sylwester Chmielowiec - Karel Kašák - Vojtěch Kašpar - Petr Kočár - Jaroslav Nedbal - Kamil Peřina
- Jan Poledne - Kateřina Samojská - Jiří Valkony - Jan Zavřel*

P051/2005, Praha 6 - Vokovice, Ke Dvoru 11 (historické jádro), čp. 14, 15 a 54, rekonstrukce areálu, bazén a bytový (rodinný) dům

V souvislosti s rekonstrukcí a revitalizací historické vily čp. 11 v ulici Ke Dvoru a okolních hospodářských objektů na luxusní rezidenční bydlení byl v průběhu roku 2005 prováděn záchranný archeologický výzkum. Vedle pravěkého osídlení (neolit a mladší doba bronzová) byl zachycen výrazný horizont raně až vrcholně středověkého osídlení 2. poloviny 12. až počátku 13. století i pozdního středověku. V následujících letech byla vyhotovena kompletní nálezová zpráva, která obsahuje i detailní analýzu keramického inventáře, vyhodnocení geologických a pedologických poměrů, petrografickou analýzu kamenných artefaktů, osteologickou analýzu

zvířecích kostí i makrozbytkovou environmentální analýzu. Vzhledem k velmi kvalitní nálezové situaci, souboru archeologických nálezů i významu lokality pro poznání pravěkého i historického vývoje historického jádra Vokovic připravujeme kompletní publikaci tohoto záchranného archeologického výzkumu.

Jan Jeřáb - Vojtěch Kašpar

P041/2006, Praha 8 - Březiněves, při ulici Na Hlavní a Na Horce parc. č. 426/105–113, obytný soubor rodinných domů "Na Boleslavce"

Provedený archeologický výzkum ve všech svých fázích prokázal existenci archeologických objektů a situací především v severozápadní části plochy staveniště. Jedná se o první doklad pravěkého osídlení na katastru této obce. V této části zkoumané lokality bylo v průběhu předstihového záchranného archeologického výzkumu zachyceno jedno z klasických eneolitických pohřebišť kultury se šňůrovou keramikou.

Nejzachovalejší z odhalených hrobů, objekt 10, obsahoval kostru ženy ve věku přibližně 30 až 40 let, uloženou ve skrčené poloze na levém boku, s hlavou na východ a obličejem k jihu. Hojnost uložených milodarů, náhrdelník z provrtaných zvířecích zubů, uložený na hrudi a částečně v okolí lebky (možná další ozdoba), provrtané perleťové korálky, původně navlečené na šňůře, pokrývající téměř celou horní polovinu postavy, dvě provrtané lastury, jedna uložená u hlavy, druhá pod kolenem, pazourek, pískovcový brousek a minimálně tři keramické nádoby ukazují na uložení ve své době významné osobnosti, nepochybně příslušníka vyšší sociální vrstvy. Celkem bylo vypreparováno 450 celých perleťových kroužků a 1462 zlomků. Bohužel ze stupně

zachování těchto ozdob nelze odpovědně určit jejich počet v neporušeném stavu při vkládání do hrobu. Počet zlomků, kde zachovalá část kroužku je větší než 50 % celkového objemu, činí 412 kusů. Minimálně se tedy v tomto hrobě nacházelo 862 perleťových kroužků, ale můžeme předpokládat, že skutečný celkový počet byl o několik desítek, možná stovek větší. Kroužky pokrývaly téměř celou plochu horní poloviny těla, v oblasti pánve bylo identifikováno jedenáct řad tvořících kompaktní celek a velmi malý počet (3 celé a 71 zlomek) byl rozmístěn u temene lebky. Celkový počet nenarušených provrtaných zvířecích zubů činil 385 kusů. Dále soubor obsahoval ještě 224 zlomků. Z tohoto počtu bylo 61 zlomků větších než 50 % objemu celého zubu. Z celkového počtu bylo 333 celých a 190 zlomků rozloženo v oblasti horní poloviny těla. Nad horní částí lebky zemřelé bylo odhaleno dalších 52 celých provrtaných zubů a 34 zlomků, pravděpodobně součástí vlasových ozdob. Druhý z odhalených hrobů, objekt 08, obsahoval kosti ve velmi špatném stavu, které se ihned po vyzvednutí zcela rozpadly. Uložený jedinec byl ve skrčené poloze na pravém boku, s hlavou na západ a obličejem směřujícím k jihu. Pravděpodobně šlo o hrob dospívajícího muže ve věku 15 až 18 let, avšak vzhledem ke stupni zachování pozůstatků není toto určení zcela spolehlivé. Způsob a orientace uložení kostí a vložených milodarů však zcela jednoznačně ukazují na jedince mužského pohlaví. Ve střední části hrobové jámy se nacházela pazouřková čepel a malý kamenný sekeromlat. Objekt neobsahoval keramické nálezy. Třetím objektem, který byl s určitostí hrobem, je objekt 14. Zde byly zachovány pouze fragmenty dlouhých kostí dolních končetin v neanatomické poloze. Další shodně orientované objekty, objekty 06, 07 a 09, nelze s určitostí klasifikovat jako hrobové jámy, protože v jejich výplních zcela chybí nálezy kostí. Zda se jedná o takzvané „symbolické“ hroby nebo zda uložené kosti podlehlly vnějším vlivům a zcela se rozpadly, pomůže objasnit až fosfátová analýza odebraných vzorků zeminy, která do sestavování této zprávy nebyla provedena. Charakter výkopů těchto jam, jejich rozložení v terénu a uložení četných milodarů ve výplních však prakticky vylučují jinou funkci těchto objektů než je pohřbívání - byť třeba jen symbolické.

V konfiguraci dnešního terénu nebyly u zkoumaných objektů patrné mohyly nad hrobovými jámami ani erodované terénní vlny v těchto místech. Tento charakteristický prvek eneolitických pohřebišť zanikl intenzivní zemědělskou činností na zkoumané ploše za podpory dobrých erozních podmínek svahovité polohy pohřebišť. Protože jednotlivé pohřební skupiny jsou většinou rozptýleny podél určité vrstevnice (v našem případě 270 m n. m.) a tvoří více či méně souvislé pásy lemující převážně vodní toky II. až III. řádu, je třeba se zvýšenou pozorností sledovat další stavební aktivity v bezprostředním okolí výzkumu, a to především v sousedství jeho severní části.

V průběhu roku 2007 bylo dokončeno zpracování 1. etapy výzkumu do podoby nálezové zprávy a bylo očekáváno pokračování stavebních činností investora pod stávajícími deponiemi zeminy, k čemuž v průběhu roku 2007 nedošlo. V průběhu roku 2008 byla akce pozastavena a nebyla dokončena z důvodu neuvolnění části

plochy určené k výzkumu. Následně v průběhu roku 2009 provedl 2. etapu záchranného archeologického výzkumu Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. (Jan Frolík), který nám přislíbil poskytnutí dokumentace z této etapy záchranného archeologického výzkumu. Dle sdělení Jana Frolíka bylo odkryto několik objektů, jejichž podoba odpovídala objektům zachyceným archeologickým výzkumem v roce 2006, avšak postrádaly jakékoli archeologické nálezy ve svých výplních. Porovnáním celkových plánů obou etap záchranných archeologických výzkumů by snad bylo možno interpretovat objekty z 2. etapy výzkumu jako možné pokračování pohřebiště kultury se šňůrovou keramikou, které by tvořilo pravidelnou řadu sledující vrstevnici lemující údolí mezi Březiněvsí a Bořanovicemi. Netrpělivě jsou také očekávány výsledky fosfátových analýz ze vzorků, které byly odebrány ze všech objektů odkrytých v rámci 1. etapy výzkumu. Dle sdělení zástupce Archeologického ústavu AV ČR, Praha, v. v. i. nebyly vzorky na fosfátové analýzy z objektů odkrytých v rámci druhé etapy výzkumu odebrány. Jakmile naše společnost obdrží od Archeologického ústavu AV ČR, Praha, v. v. i. přislíbený celkový plán objektů odkrytých v rámci 2. etapy výzkumu, dokončí naše společnost závěrečnou nálezovou zprávu.

Karel Svoboda

P095/2009, Praha 9 - Miškovice, Polabská - Cukrovarská parc. č. 319/5, obytný soubor "Za panskou stodolou" - bytové domy a komunikace

Na ploše přes 3000 m² bylo v průběhu plošného výzkumu v trasách komunikací a inženýrských sítí odkryto 15 objektů, z nichž se v šesti případech jednalo o velmi rozsáhlé jámy o zjištěných rozměrech 8–30 m při maximální dochované hloubce do 0,7 m. Všechny tyto objekty pokračovaly mimo skrytou plochu a jejich

půdorys byl nejspíše oválný až polygonální s šikmými stěnami pozvolně přecházejícími do rovného až konkávního dna. Můžeme je charakterizovat jako přírodní terénní deprese, ve kterých se dochovala část nepoškozených, ale v pravěku zkulturněných holocénních půd typu černozemě. Zároveň můžeme předpokládat, že objekty nebyly samostatné, jak by se jevílo během jejich exkavace z úrovně podloží spráše, ale tvořily rozsáhlý celek. Z jejich výplně byly vyzvednuty výrazně omlété a velmi drobné fragmenty keramiky, což bylo nejspíše způsobeno vodní erozí a transportem materiálu na větší vzdálenost. Na dně jedné z výše popsaných terénních depresí byly odkryty dvě linie sloupových jam o průměru 0,45–0,7 m (hloubka do 0,2 m) ve vzájemné vzdálenosti 1–1,2 m, které bezesporu reprezentovaly torzo mohutné kůlové stavby - nejspíše obytného domu. Vyjma zmíněných sloupových jam, byla jediným lidskou rukou vyhloubeným objektem, superpozice tří jam kruhového až oválného půdorysu. Celý objekt dosáhl rozměrů 5×2,2–2,7 m při hloubce 0,2–0,9 m. Jednalo se nejspíše o běžnou sídlištní jámu, případně o hliník, který byl později využit jako jáma odpadní.

V průběhu výzkumu bylo vyzvednuto přes 3 000 artefaktů z nichž naprostou většinu tvořily zlomky keramických nádob (2 888 ks). Ty umožnily obecnější zařazení celé situace do starší doby bronzové s možným přesahem do mladší a střední fáze eneolitu. Keramické zlomky z „in situ“ vyhloubených objektů zcela jasně odkazovaly ke kultuře únětické. Výraznou výjimku ve výzdobných motivech představovaly pouze dva zlomky s otisky šňůry (rovnoběžné svazky a spirály), které pravděpodobně reprezentují mísy typu Lublaňská blata, které

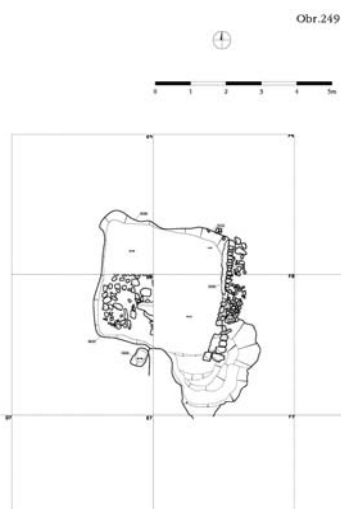
jsou v našem prostředí nejvíce nalézány v kontextech eneolitické řivnáčské kultury. Poměrně zajímavou kolekci představovalo 53 kusů opracovaných kamenů, které byly podrobeny detailní funkční a petrografické analýze.

Z celkové situace vyplývá, že plocha výzkumu představuje pravděpodobně okraj sídlištního areálu, který se nachází v těsném severovýchodním nebo východním sousedství sledované plochy. Bude nanejvýš důležité archeologicky sledovat nejen postupnou výstavbu na jednotlivých parcelách domů této investiční akce, ale také případnou výstavbu na plochách sousedních.

Martin Vyšehled

Záchranný archeologický výzkum na ploše původně dvou novověkých usedlostí (čp. 24 a 25) probíhal před zahájením výstavby souboru dvou bytových domů „Skanzen Hostivař.“ Pouze v severní části plochy, kam zasahovala periodicky zaplavovaná holocénní niva Botiče, byl zachycen navětralý skalní podklad (drobové břidlice letenského souvrství ordoviku) v podloží nivních písčitých šterků. V jižní části plochy (bývalá zahrada) byly na fluvialní terase a na jejím svahu dochovány sedimenty nejmladší pleistocénní potoční terasy Botiče (viselské zalednění - würm), místy překryté svahovými sedimenty písčitých jílu s křemencovými kameny (sklon od jihovýchodu k severozápadu od 235,5 do 232,5 m n. m.). Na jejich povrchu byla v západní a jižní části plochy dochována holocénní půda zčásti formovaná antropogenní činností (kulturní vrstva). V několika místech bylo možno dokumentovat nepravidelné průběhy mělkých příležitostných sezónních vodotečí, které brázdily terasu a směřovaly do nivy Botiče. Minimální datovací materiál neumožňuje vodoteče přesněji datovat (pleistocén – přelom 15. až 16. st ?).

V jižní části zkoumané plochy (v místě bývalé zahrady) bylo zachyceno osídlení starší doby římské s částečně dochovanou kulturní vrstvou. Tomuto období lze připisat celkem dvacet objektů (2 polozemnice, 9 výrobních objektů - metalurgie železa, pět drobných sloupových jam dokládajících existenci nadzemního dřevěného objektu s vertikální sloupovou konstrukcí a čtyři sídlištní jámy). Po delším hiátu sestoupilo raně středověké osídlení opět až na hranu terasy v průběhu 2. poloviny 12. století. Nejvýraznějším dokladem sídlištní aktivity tohoto období je bezesporu zbytek zahloubeného suterénu domu se vstupní šíjí a kamennou plentou a další četné objekty v jeho okolí. Výrobní objekty nejspíše potravinářského charakteru a několik izolovaných objektů se nacházely ve větší vzdálenosti od objektu jihovýchodním směrem. Raně středověkému osídlení bylo možno hypoteticky přiřadit celkem 61 objektů. Vedle zahloubeného suterénu domu bylo identifikováno celkem 19 sídlištních jam, 37 drobných kůlových a sloupových jam, jedna pec, jedna pec s předpecní jámou a jedna zahloubená vodoteč.

Osídlení doby římské a raného středověku bylo zachyceno ve vyšších polohách na hraně terasy a nad ní, zatímco vrcholně a pozdně

půdorysu sklep. Tento sklep a zároveň minimálně jižní část tohoto objektu (částečně podsklepená komora) byly zřejmě zděné. Dům nejspíše zanikl v průběhu 1. poloviny 17. století. Při následujících úpravách terénu byla v severní polovině zkoumané plochy starší novověká a středověká situace velmi poškozena výstavbou dvou barokních usedlostí, jejich existencí a především jejich necitlivou demolicí a odstraněním v nedávné době. Plocha bývalé zahrady jižně od usedlostí byla v novověku využívána k zemědělským aktivitám.

Vojtěch Kašpar - David Polcar

P059/2009, Senohraby, okr. Praha - východ, plovárna

sloupky z betonových tvárnic. Po třech letech mají kabiny zcela nový dřevěný rošt, jsou odstraněny veškeré statické poruchy a kabiny byly dány do vodorovné nivelety. Výměna a usazení nového základového roštu bylo průběžně geodeticky zaměřováno a výsledkem by mělo být usazení celých kabin do vodorovného stavu. Při vyklízení prostoru pod lázeňskými kabinami bylo nalezeno několik fragmentů keramických pozdně středověkých nádob a především novověký materiál i mince z průběhu 20. století, který rozšiřuje spektrum nálezů z této dlouhodobě sledované lokality.

Vojtěch Kašpar

2/2010, Senohraby, okr. Praha - východ, Baštůrna, říční lázně parc. č. 468/1, 468/2 a st. 309, sociální zařízení, ČOV

Neudržitelná hygienická situace spojená s absencí sociálního zařízení vedla zastupitelstvo Senohrab v čele se starostou obce ing. Jiřím Zahradníkem k přípravě poměrně ambiciózního projektu výstavby záchodků a celkové revitalizace areálu plovárny a zřízení vodáckého tábořiště. V průběhu května a června se tak prostor plovárny stal jedním velkým stavenišťem, podél Mnichovky byl vykloučen a stavební mechanizací srovnán terén a zbudována cyklostezka. Vedle stávající studny byla vyvrtána studna nová a byla realizována výstavba nových sociálních zařízení podle zcela nevyhovujícího projektu ing. Vladimíra Pecky, přestože jeden z členů Občanského sdružení pro obnovu senohrabské plovárny a zachování přívozu (ing. arch. Martin Líbal) podal zástupcům zdejšího obecního zastupitelstvu projekt, který splňoval veškeré požadavky na zařízení tohoto typu, byl krajně ohleduplný k stávající zástavbě plovárny, pocházel z přirozených materiálů a byl šetrný k archeologickým památkám, které se pod povrchem plovárny nacházejí. Rozměrově nadhodnocená hmota záchodů se bohužel stala novou dominantou plovárny, kterou umocňuje i zcela nevhodná barva fasády a nevkusný a laciný mobiliář.

Krajně nešťastné řešení odvodu splašků přes rozměrný septik (3 x 2 m) a zemní filtr a dále napříč plovárnou do Mnichovky bylo zcela nešetrné k ploše plovárny a především k archeologickým nálezům a situacím, o nichž jsme věděli k předcházejícím průzkumů. Prováděcí firma (BDS Benešov s. r. o.) byla naštěstí velmi vstřícná a původní projekt byl upraven tak, aby škody na plovárně byly minimalizovány. S prováděcí firmou se podařilo domluvit postup, přičemž veškeré výkopové práce jsme prováděli naší drobnou mechanizací a ručně. Až teprve po dokumentaci odkrytých situací bylo přistoupeno k výstavbě vlastních základů sociálního zařízení, septiku, zemního filtru a tras kanalizace. Zásyp sond a finální úpravy byly opět prováděny našimi pracovníky, aby byly minimalizovány případné škody na podobě říčních lázní. V prostoru vlastního sociálního zařízení, založeného na základových pasech, septiku (2,2 x 3,5 m do hloubky až 3 m) a zemního filtru (9 x 2 m do hloubky 1,2 m) byly naštěstí dokumentovány výhradně novověké vrstvy související s existencí říčních lázní (založeny nejpozději v roce 1899). Právě v této dnes vyvýšené části plovárny podél přístupové cesty od lávky přes Mnichovku směrem k Baštrně došlo ve 20. století k odtěžení svrchních partií historického nadloží a zřejmě v souvislosti s výstavbou této cesty i k navenení novověkých vrstev, které překryly kulturní vrstvu z 1. poloviny 20. století. Vedle standardních nálezů souvisejících s existencí plovárny byly nalezeny také velmi kvalitně vypracované součásti kování dveří nepochybně z prvorepublikové éry této lokality. V nejhlubších výkopech především pro septik byly dokumentovány až 160 cm mocné jílovité žlutavé náplavy s četnými lokálními melíry hrubšího písku. Svrchní mazlavější a světlejší partie náplav překrývaly tmavší a výrazně kompaktnější starší náplavy, které se nacházely na povrchu kompaktní ulehle štěrkopískové terasy přecházející do jemného sypkého

říčního písku. Starší středověké archeologické situace byly dokumentovány výhradně v místě trasy kanalizačního řadu, který probíhal napříč plovárnou přibližně ve směru sever - jih (šířka 40 cm). Pod povrchovým drnem byly dokumentovány četné doklady intenzivních sídlištních aktivit průběhu pozdního středověku. Byly zachyceny dvě další stěny nám již známého, požárem zaniklého dřevohlinitého objektu s kamennými podezdívkami a několik dalších destrukcí souvisejících s využitím prostoru soutoku Mnichovického potoka s řekou Sázavou v době života hradu Zlenice. Jeho předhradí i jádro je situováno bezprostředně nad plochou dnešních říčních lázní na nepravé ostrožně sevřené tokem Mnichovky a Sázavy. Vedle dvou dalších prokazatelných destrukčních horizontů bylo zachyceno nároží dalšího mírně zapuštěného dřevohlinitého domu s vertikální sloupovou konstrukcí, v jehož výplni byly nalezeny i fragmenty maltoviny a vápna (zděná architektura ještě nebyla na plovárně prokázána). Podobně byl zachycen pokračující průběh zaniklého náhonu směřujícího napříč dnešní plovárnou přibližně ve směru severozápad jihovýchod. Intenzivní doklady pozdně středověkého osídlení nepochybně souvisejí s existencí podhradního hospodářského zázemí hradu situovaného na přímé spojnici jeho předhradí a mostu přes Sázavu. Soutok potoka s řekou nepochybně sloužil obyvatelům hradu jako koupadlo, předpokládat

můžeme existenci rybárny, mlýna, hamru a dalších provozně hospodářských objektů. Písemné doklady o pokusech získávat zlato z potoka Mnichovky (doloženo minimálně pro průběh 16. století v okolí Mnichovic) i nálezy silně přepálených kamenů na dně náhonu mohou dokládat snahy zdejších obyvatel o prospekci a případnou exploataci tohoto drahého kovu. Zcela unikátní situace byla následně odkryta při hloubení přípojky pro vodu a kanalizaci pro objekt Baštírny, kde byla zachycena zeď mírně zahloubeného pozdně středověkého objektu, zaniklého mohutným požárem. Jeho stěna byla totiž stavěna nasucho z pálených cihel a jedná se tak o jeden z nepočtených dokladů vesnické cihlové architektury v českých zemích. Archeologický výzkum potvrdil intenzivní vrcholně středověké osídlení plochy plovárny, které bylo ostatně dle dosavadních průzkumů předpokládáno.

Vojtěch Kašpar

P101/2009, Tichá, okr. Český Krumlov, tvrz

Tvrz v Tiché s první historickou zmínkou z roku 1360 je již několik let intenzivněji archeologicky zkoumána Archeologickým ústavem AV ČR, Praha, v. v. i. pod vedením Tomáše Durdíka. Výzkum je vyvolán památkovými úpravami současného majitele, kterým je sdružení Hradu na Malši. Na vedení výzkumu jsme se v roce 2009 intenzivněji podílely a zajišťovali jsme též laboratorní ošetření nálezů. V roce 2010 jsme již zajišťovali pouze tuto postexkavační fázi výzkumu. Tvrz v Tiché je nevelkým, v podstatě obdélným objektem, založeným ve vcelku nevýrazné poloze nad rybníkem. Vymezoval ji dnes pouze částečně (na východní a jižní straně) dochovaný příkop. Na západní straně celou šíři tvrziště vyplňovala obytná stavba, v přestavěné podobě zachovaná až do 60. let 20. století. Ve zbytku původně

hradbou vymezené plochy stojí dodnes jako jediná existující stavba čtverhranná, původně v úrovni prvního patra ve směru od obytné stavby přístupná plochostropá věž. Ve své zděné části neměla obytný charakter. V prvním i druhém patře obsahovala nevelké, vcelku temné, pouze jediným střílnovitým okénkem osvětlované místnosti (v druhém patře v něm byla nalezena tesařská sekera určená pro vysokou práci). Nálezy na koruně zdíva dokládají existenci dřevěné, kamny vytápěné etáže, nejspíše charakteru tzv. Trinkstube. Zdivo věže bylo v novověku v přízemí jak v interiéru, tak na vnější straně hluboce vylámáno za účelem rabování kamene.

Tomáš Durdík - Vojtěch Kašpar

8/2009, Unhošť, okr. Kladno, E. Beneše 1, Muzeum Unhošť - přístavba budovy

Na přelomu let 2009/2010 byl zahájen záchranný archeologický výzkum v prostorách Melicharova vlastivědného muzea v Unhošti, které sídlí v jedné z nejstarších místních budov (bývalé radnici, čp. 1). V souvislosti s plánovanou revitalizací toalet pro návštěvníky muzea a s ní souvisejícími zásahy do starších terénů proběhl díky zodpovědnému přístupu vedoucího muzea Mariána Kruckého několikadenní archeologický odkryv v prostoru zděné přístavby u zadní obvodové zdi budovy muzea. Již během předešlých stavebních úprav byla odkryta v přízemí jedné z místností muzea zajímavá situace. Jednalo se o jižní hranu rozsáhlého objektu zahloubeného do zdejšího skalního podloží (břidlice). Z jeho výplně byl vyzvednut nepočtený soubor keramických zlomků spadající časově do 13. století. Během výzkumu byly zdokumentovány tři stavební fáze historických záchodků (19.–20. století), nicméně zmíněná přístavba větší část starších terénů zničila. I přesto se podařilo dokumentovat dno pokračujícího objektu ze 13. století (jedná se nejspíše o zahloubené partie dřevohlinitého domu), jehož výplň ve spodních partiích opět obsahovala keramický materiál stejného stáří. Celkový půdorys objektu se doposud odhalit nepodařilo. Záchranný archeologický výzkum bude pokračovat ještě v průběhu roku 2011 - rozšířením do prostor muzejního dvora a sousedního depozitáře.

Petr Juřina

P020/2009, Vimperk, okr. Prachatice, hrad parc. č. 369, rekonstrukce a oprava hradu Vimperk, 1. a 2. etapa

Na hradě ve Vimperku probíhá archeologický výzkum již od konce 90. let 20. století. O minulé sezóně v roce 2009 bylo referováno již v minulé výroční zprávě a v roce 2010 probíhalo v našich laboratořích celkové zpracování nálezového inventáře. Laboratorním ošetřením prošly veškeré nálezy keramiky a zvířecích kostí. Některé evidentně dobře lepitelné soubory fragmentů keramiky byly slepeny a rekonstruovány. Komplexně byly zpracovány drobné nálezy a to včetně podrobného popisu a fotografické dokumentace. V průběhu roku také probíhala příprava celkové nálezové zprávy z této sezóny.

Vojtěch Kašpar

P003/2010, Vimperk, okr. Prachatice, hrad parc. č. 369, rekonstrukce a oprava hradu Vimperk

V roce 2010 druhým rokem pokračoval v měsících červen, červenec, říjen a listopad rozsáhlý předstihový archeologický výzkum na hradě a zámku ve Vimperku. Vyvolaly ho památkové úpravy a zejména projekt přestavby tohoto spektakulárního objektu, který se v roce 2010 stal národní kulturní památkou, na školící a environmentální centrum. Výzkum stejně jako v předcházejícím roce prováděl Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. ve spolupráci se společností Archaia Praha o. p. s. na základě objednávky a požadavků Správy Národního parku Šumava. V rámci referované sezóny rozsáhlé výzkumné práce podle požadavků a potřeb investora stejně jako navazující práce proběhly celkem v 23 sondách.

V prostoru za Vlčkovou věží, který se oproti nedávnému stavu pronikavě změnil, byl ověřen další průběh raně gotické, s Vlčkovou věží provázané stěny paláce a klesajícího neupraveného skalního podloží před ním. Znovu se potvrdilo, že zde po celý středověk ve zkoumaném rozsahu nejspíše existoval v podstatě holý, erodovaný povrch skalního podloží. Vrstvy charakteru odpadků a svahovin se zde v důsledku této skutečnosti ve větším rozsahu dochovaly až od doby raného novověku. Boční zdi schodišťové šije vedoucí k brance v parkánové hradbě byly stavěny do terénu, který ležel podstatně níže, než je úroveň nejvýše ležícího schodu. Všechny zkoumané novověké vrstvy přiléhaly k jejich lici. Dobu stavby obou zdí prozatím určit neumíme, k vyrovnání terénu při nich došlo v pokročilejším novověku, ale nesporně před dobou velkých terénních úprav po požáru v roce 1857.

Velmi závažné výsledky přinesly sondy v sousedním prostoru zbořené hospodářské budovy postavené v 19. století. Zachycen zde byl původní průběh parkánové hradby a bylo spolehlivě umožněno datování rozšíření plochy hradu včetně stavby budovy s věžicí v nároží, a to do průběhu druhé poloviny 13. století. Tato budova měla boční stěny nad zděným základem tvořené dřevěnou, nejspíše hrázděnou konstrukcí. Náchylnost takovéto konstrukce ke škodám působeným vlhkostí vedla k tomu, že na severovýchodní straně budovy vznikl zahluubený „anglický dvorek“. Z této stavby se podařilo získat velmi kvalitní soubory archeologických nálezů z druhé poloviny 13. století včetně unikátní prakové koule.

V koutu jejího interiéru pak krátce existovalo i nízké, kameny lemované podium, respektive sokl. V mladších fázích života objektu byly původní boční stěny zjevně nahrazeny zděnými a dvě okna v severozápadní stěně byla zazděna. Sondy též výrazně přispěly k poznání komplikovanějšího vývoje novověkého terénního reliéfu.

V rámci sondáže v roce 2010 se též podařilo datovat stavbu čtverhranné věže na nejvyšším místě hradního areálu, odkryté v loňském roce. Tato věž vznikla až v době okolo přelomu 14. a 15. století či spíše v průběhu první poloviny 15. věku. Je nezbytně nutno předpokládat, že na tomto exponovaném nejvyšším místě hradního reálu existovala zástavba (a to nejspíše věž) již ve 13. století. Nejspíše díky poruchám v nekvalitním skalním podloží a v souvislosti s destrukcemi, které v téže době postihly celý hrad, tato zástavba zanikla. Tyto úvahy silně podporuje skutečnost, že pro stavbu věže a na ní navazujícího křídla (v tomto případě zjevně šlo o obnovu či dostavbu destruované části) muselo být skalní podloží upraveno obezděním do podoby zděné platformy, na níž se teprve stavělo. Zachycen byl i neznámý přístavek k věži, který vznikl zjevně nedlouho po její stavbě a probíhal napříč parkánem.

V sousedství věže byl zkoumán i průběh hradby, která navázala na její nároží. Sonda v prostoru před touto hradbou ukázala, že již nebyl součástí vnitřního hradu. Ve středověku zde nejprve existovalo zakončení skalního útvaru, na nějž byla v pozdní gotice při hradbě vystavěna doposud dochovaná budova. Ke zřízení dnešní terasy došlo až v rámci raně novověkých zámeckých úprav. Nálezový materiál, který se podařilo získat z jejího tělesa, ukazuje, že se tak stalo v rámci manýristické přestavby zámku (v tělese terasy se vyskytují i zlomky použitých renesančních kachlů z 16. století).

Sonda v interiéru suterénu pozdně gotického jižního paláce odkryla původní povrch svahu hradního návrší včetně odpovídajících svahovin, který se ve starších fázích života hradu nacházel již mimo jeho areál. Bylo ověřeno pozdně gotické stáří palácové budovy i změna plánu jejího řešení z podílného dvouraktu na příčný trojtrakt. Pozůstatkem původního záměru je středový pilíř. Po realizaci příček zmíněného trojtraktu byla podlaha provedena poněkud výše, než bylo původně zamýšleno.

Sonda v nádvoří před Vlčkovou věží ukázala zcela fatální postižení až zničení zkoumané plochy mnohonásobnými superpozicemi recentních a subrecentních inženýrských sítí. Přesto zde byla zachycena část interiérové maltové podlahy přízemí jižního palácového křídla raně gotického hradu. Po zániku této budovy v průběhu staršího 15. století zde byla vystavěna doposud neznámá budova s kvalitní interiérovou omítkou, k výbavě jejíhož interiéru by mohl náležet i nalezený kvalitní pozdně gotický kamnový kachel. Tato budova prozatím nejasného rozsahu pak

existovala až do stavby renesanční míčovny. Stavební vývoj prostoru se v podstatě uzavřel v první polovině 17. století stavbou manýristického příčného křídla.

Dvě drobné sondy do podlah v prvním patře severozápadního pozdně gotického křídla horního hradu zachytily pod podlahou z doby po požáru v roce 1857 starší, blíže však nedatovanou keramickou dlažbu provedenou z protáhle šestiúhelníkových dlaždic.

Sonda v severozápadním parkánu potvrdila, že tento prostor byl v podstatě nevyužíván. Nebyly zde zjištěny žádné úpravy povrchu např. komunikačního rázu. Nejstarší zjištěné vrstvy životních nečistot pocházejí převážně z 15. století. Svažité, neupravované a neudržované terén byl nepochybně příznivý pro erozi a pohyb svahoviny, takže eventuální starší nečistoty po většině zanikly. Mladší vrstvy odpovídají narůstajícímu terénu převážně zatravněné, nevyužívané plochy. Na jejich vzniku se nepochybně podílela i stavební aktivita a destrukce v okolí. Nejmladší humus pak odpovídá subrecentní zahradní úpravě.

V roce 2010 realizované výzkumné práce v prostoru horního zámku byly mnohostranně zásadně přínosné a v mnoho ohledech obohatily, korigovaly a až od základu změnily dosavadní vědomosti a představy o komplikovaném stavebním vývoji a podobě zdejšího hradu a zámku.

V areálu Dolního zámku byla v jižní terase provedena další sonda. Situace v ní ukázala, že v rámci renesančních stavebních aktivit zde byl významně přemodelován terénní reliéf odlišný od dnešního. Bylo potvrzeno datování jak jižní stěny paláce, tak terasní zdi (v druhém případě i nepřilís pečlivé provedení). Zajímavý nález představuje celá, u základů paláce nepochybně záměrně uložená nádoba

(snad v rámci pověřených praktik). Bylo možno sledovat způsob nasypání tělesa terasy i její mladší novověké osudy, včetně stavby kanálu v 19. století. V rámci celého zkoumaného historického nadloží nebyly zachyceny žádné starší než renesanční situace.

Výsledkem několik drobných sond do podlah v prvním patře jižního křídla dolního zámku jsou závažné poznatky ke stavebnímu vývoji této budovy. Výzkum bude nadále pokračovat podle potřeb postupu stavebních a dalších prací.

Tomáš Durdík - Sylwester Chmielowiec - Jaroslav O. Nedbal - Kamil Peřina

3/2010, Zbuzany, okr. Praha - západ, U Menhiru V, komunikace k RD (4 etapy)

Od konce dubna do počátku července 2010 prováděla společnost Archaia o. s. v úzké spolupráci se společností Archaia Praha, o. p. s. rozsáhlý záchranný archeologický výzkum při západním okraji obce Zbuzany. Akce byla vyvolána výstavbou sítě nových obslužných komunikací (včetně příslušné infrastruktury inženýrských sítí) k plánované obytné zástavbě, která by na katastru obce měla začít vyrůstat v roce 2011. Čitelnost archeologických terénů od počátku výzkumu komplikovala velmi složitá geologická situace. Na lokalitě se totiž v rychlém sledu střídá několik odlišných skalních podkladů (barrandienské paleozoikum až křídová tabule) i

pokryvných útvarů (spraše, sprašové hlíny, svahoviny). Uvedená struktura podloží spolu s geomorfologickou situací pak předurčila i vlastní výskyt lidských aktivit, které se v různých obdobích zemědělského pravěku a raného středověku koncentrovaly na specifických plochách. Na lokalitě došlo k zachycení intenzivního osídlení z mnoha historických období. Nejstarší zachycený horizont náleží pozdní době kamenné - přelomu staršího a středního eneolitu (cca 3500 př. Kr.). Tehdejší osídlení se koncentrovalo zejména v jihovýchodní části zkoumané plochy, kde jsme zaregistrovali několik zahloubených objektů spojených zejména s pyrotechnologickými aktivitami. Zajímavostí zůstává množství sférických útvarů („hrušek“, koulí), zjevně přírodního původu (z hrubozrnného pískovce), nashromážděných v těchto objektech. Na zbývající ploše tvořily artefakty datovatelné do uvedeného období pouze nevýraznou intruzi. Ještě marginálnější složku zdejšího pravěkého osídlení reprezentují nálezy datovatelné na přelom starší a střední doby bronzové (cca 1600 př. Kr.). Navzdory jejich rozptýlenému výskytu na velké části zkoumané lokality se nám k nim nepodařilo jednoznačně přiřadit žádný z rozpoznaných archeologických objektů. Jednoznačně nejintenzivněji zastoupené období tak na celé lokalitě představuje starší doba železná (stupeň HaC), reprezentovaná zde kulturou bylanskou (750–550 př. n. l.). K nejzajímavějším zachyceným situacím vážícím se k této fázi osídlení patří vedle početných fragmentů nadzemních sloupových

staveb zejména základová partie hrnčířské pece, obsahující početné fragmenty soudobé keramické produkce. Do stejné doby můžeme s velkou pravděpodobností zařadit i úseky několika různoběžných pravěkých vozových cest. Naproti tomu pozoruhodné doklady železářské výroby (struska, slítky, suroviny) vážící se zjevně na zdejší bohaté výchozy železných rud nemůžeme s tímto sídelním horizontem jednoznačně spojovat, byť tato hypotéza zůstává značně pravděpodobnou. Dosavadní absence nálezu konkrétního železářského objektu (tavící pece, vyhřívačky, výhně apod.) nám neumožňuje kvalifikovaně rozhodnout o zařazení výše zmíněných metalurgických nálezů do inkriminované starší doby železné, či do mnohem pozdějšího středověkého období. Výzkum totiž prokázal další poměrně intenzivní osídlení zdejší lokality na přelomu raného a vrcholného středověku (12./13. století). Prozkoumané objekty, obsahující často značné množství příslušné středověké keramiky, nelze bohužel zatím jednoznačněji interpretovat. K bližšímu zhodnocení nám tak dosud chybí bližší poznání celkové sídelní struktury a jejích případných vazeb na formování vlastní historické obce Zbuzany, která vyrostla v blízkém severozápadním sousedství

zkoumané plochy. Lokalita poskytuje velký potenciál pro archeologické bádání i do budoucna, kdy v okolí prozkoumaných obslužných komunikací začne vznikat příslušná obytná zástavba. Nezbyvá než doufat, že převážně individuální charakter této výstavby v důsledku předpokládatelných finančních i organizačních problémů nenaruší zájmy archeologické památkové péče v celé dotčené oblasti.

Petr Juřina

Zjišťovací výzkumy

P006/2010, Praha 1 - Nové Město, Na Rejdišti 1, čp. 77, parc. č. 992, divadelní sál - stavba "Podmínky pro rozvoj talentů - rozšíření výukových prostor a modernizace školy obnovou divadelního sálu v budově Pražské konzervatoře"

Zjišťovací výzkum v rámci této investiční akce probíhal formou dohledu nad výkopovými pracemi prováděnými stavebníkem ve třech místnostech při jihozápadním nároží budovy konzervatoře. Vzhledem k tomu, že až na úroveň požadovanou stavebním projektem byly registrovány pouze vrstvy recentních navážek spojené s budováním nábreží (v této části stavba zahájena v roce 1875), byly pouze kresebně dokumentovány tři řezy napříč těmito místnostmi a vrstvy byly ověřovány.

Jaromír Žegklitz

P064/2006, Praha 1 - Nové Město, Soukenická 25, čp. 1188, přestavba domu na hotel, podzemní garáže

Na počátku srpna roku 2009 byl zahájen zjišťovací archeologický výzkum na ploše dvora sevřeného objektem čp. 1188 v Soukenické ulici u Petrského náměstí na Novém Městě pražském. Postupně byly stavební mechanizací zhotovitele stavby vyhloubeny tři zjišťovací sondy (1 v severozápadním rohu dvora a 2 na vlastním dvoře). Čtvrtá sonda v prostoru za průjezdem nebyla realizována s ohledem na probíhající funkční kanalizaci. Pouze v severním koutě byl zachycen povrch štěrkopískové vltavské terasy cca 50 cm pod stávajícím povrchem dvora. Půdní horizont či archeologické vrstvy, které by se na povrchu štěrkopískové terasy měly nacházet zachyceny nebyly a nepochybně byly odtěženy předchozí stavební aktivitou. Obě dvě sondy na dvoře zachytily výplně rozsáhlých stavebních jam na písek vyplněných hrubým štěrkem (nejvýše druhá polovina 19. století). S vysokou mírou pravděpodobnosti je možno předpokládat, že plocha dvora byla zničena nedávnou stavební aktivitou (výstavba nádvorních křídel) a archeologické situace jsou na dvoře zničeny. Výjimku mohou představovat plošně a lokálně omezené objekty a situace (zhloubené studny či jímky). Poněkud nejistá je situace nejbližší k objektu A uličního křídla, kde jsme sondu nemohli zrealizovat. Zjišťovací výzkum měl nadále pokračovat formou dohledu při hloubení výkopu podél vnějšího líce východní obvodové zdi západního podsklepeného křídla, který měla

stavba následně realizovat. Po provedení a vyhodnocení tohoto řezu podél západního křídla měla být terénní část zjišťovacího archeologického výzkumu ukončena a shrnuta do podoby závěrečné nálezové zprávy. Bohužel následně došlo k tragické události zřícení západního křídla objektu, při kterém došlo ke ztrátám na lidských životech. Zřícené křídlo bylo odstraněno a staticky zajištěno v průběhu první poloviny roku 2010. Přibližně od července potom v souvislosti s potupným odtěšováním dvora docházelo průběžně k archeologickému výzkumu realizovanému formou odborného dohledu, který kromě novověkých a recentních navážek či výplní rozsáhlých recentních a novověkých exploatačních jam na písek vyplněných hrubými šterkovými valouny zachytil pouze snížený povrch geologického podloží tvořeného šterkopískovou terasou. Výzkum bude nadále pokračovat ještě v 1. polovině roku 2011.

Vojtěch Kašpar

P039/2010, Praha 1 - Nové Město, Václavské nám. 9, čp. 838, parc. č. 577 (zadní část), prohlubování suterénů pod zadním dvorním traktem objektu (1. a 2. etapa)

Na sledované ploše probíhal převážně zjišťovací archeologický výzkum, který jen místy přerostl v archeologický výzkum záchranný. Podle postupu stavby a hloubky výkopových prací byl rozdělen do dvou etap. První etapa probíhala v zadní (nádvoří) části zkoumané plochy, druhá potom v přední části dvora. Samotný archeologický výzkum byl zahájen až po odstranění veškerých zděných konstrukcí demolovaného původního objektu. V zadní části plochy se demolice zastavily na kótě cca 192,30–192,80 m n. m. (pod podlahou 1. suterénu), v přední části to pak bylo na kótě 189,50 m n. m. (místy až 188,20 m n. m.) pod podlahou 2. suterénu. Po jejich odstranění byla na celé ploše výzkumu zachycena obdobná nálezová situace, kdy byl dokumentován téměř výhradně snížený povrch

geologického podloží vltavské šterkopískové terasy maninské VIIa od 188,00 (v přední části) až po 192,80 m n. m. v zadní části polohy. Výjimku tvořilo několik recentních výkopů (zaniklý suterén kotelny v jihovýchodní části polohy, různé kanalizační šachty, trasy kanalizace, novověká a recentní základová zdiva). Tyto nálezy se především soustřeďovaly do zadní, méně snížené části zkoumané polohy.

V severním koutě byla v rámci pleistocenních poloh vltavských šterků zjištěna výrazná náplavová vrstva mazlavých písčitých jílu (na niveletě cca 192,70–192,80 m n. m.), dokládající epizodickou povodňovou událost. Vrstva nesouvisela s předpokládanými průběhy holocenních vodotečí v této části Nového Města pražského.

V severovýchodním rohu parcely byl odkryt pozůstatek zahroubeného objektu s plochým dnem (exploatační jáma; niveleta zachycené hrany objektu se pohybovala v rozmezí od 192,34 po 192,45 m n. m. a dna okolo 192,00 m n. m.), který byl ze všech stran narušen recentními výkopy a zdmi (dochovaná plocha měla cca 2 m² při hloubce 0,4 m). Výplň tohoto objektu tvořily zbytky dvou vrstev, přičemž horní vrstva byla tvořena tmavě hnědou, místy až černou hlínou s velkým podílem jílu. U spodní druhé vrstvy se jednalo o jednolitou šedohnědou písčitou hlínu s větším podílem organických příměsí. Z těchto vrstev se podařilo získat menší soubor keramického materiálu, dle jehož rozboru lze tuto jámu zařadit rámcově do 2. poloviny 14. století. Vedle keramického materiálu ze 14. století byly z této jámy získány i starší keramické zlomky, které lze rámcově zařadit do 12.–13. století, tedy do doby před založením Nového Města pražského. Tyto zlomky jsou samozřejmě druhotnou příměsí, ale jasně potvrzují výsledky archeologických výzkumů provedených v poslední době v okolí námi zkoumané parcely, které odhalily pozůstatky předlokačního osídlení v prostoru dnešního Můstku a kostela Panny Marie Sněžné -

předlokační osada „Na Pískách“. Na základě tohoto zjištění můžeme posunout hranice předlokačního osídlení v tomto prostoru více k východu až jihovýchodu.

Jan Jeřáb

P122/2009, Praha 3 - Žižkov, Malešická, Na Vackově parc. č. 3541/1, 3541/4; nově i 3541/103, 3541/3, obytný soubor Na Vackově

Zjišťovací archeologický výzkum probíhal na ploše bývalého provozního areálu ČSAD, později Neptun plus při ulicích Malešická a Na Vackově v Praze 3. Poloha se nachází na severozápadním okraji malého údolíčka sevřeného ze severu skalnatým hřbetem tzv. Židovských pecí a z jihu vrchem Třebešín. Toto údolí bylo vytvořeno dnes již zaniklým potokem (vodotečí), který pramenil na jižním svahu Židovských pecí a odtud tekla východním směrem do prostoru dnešních Hrdlořez. V severní a severozápadní části plochy činila nadmořská výška cca 266,70 m n. m. (Bpv) a klesala mírně k jihovýchodu směrem ke křižovatce ulic Na Vackově a Mezi domky (257,50 na m n. m.). Plocha byla v důsledku uměle vytvořené terasy rozdělena na dvě rozdílné výškové úrovně. Na severní, o cca 4,0 m výše položené části, se nadmořská výška povrchu terasy pohybovala mezi 265,00 na východě a 266,70 m n. m. ve střední části. Na spodní pak klesal terén od severozápadu (262,5 m n.m.) k jihovýchodu (257,50 m n. m.).

Ke zjištění archeologicky relevantních situací a k podchycení celkových poměrů na lokalitě bylo použito v průběhu zjišťovacího výzkumu systému mechanicky vyhloubených sond vedených až na geologické podloží (často i pod úroveň jeho povrchu) a sedmi jam, které vznikly odtěhováním ekologicky zatížené zeminy (prováděno mechanizací dodanou stavbou). V případě, že byly bagrovanými řezy zachyceny zajímavější situace či kamenné destrukce a především při vzorkování humusovitého půdního horizontu a bahnitých rybníčních nánosů bylo přistoupeno k ruční exkavaci pracovníky zhotovitele. Konkrétně bylo zhotovitelem výzkumu vyhloubeno celkem 29 zjišťovacích sond a řezů podle toho, jak to umožňovala stávající situace a potřeby archeologického výzkumu.

Na značné části plochy došlo k výrazným recentním stavebním zásahům, které zlikvidovaly původní povrch terénu i případné archeologické situace (terénní hrany, zahloubené objekty, inženýrské sítě, zaniklé stavební konstrukce). Především se jednalo o severovýchodní část polohy v místech uměle vytvořené terasy, kde sondy jasně prokázaly existenci velké, zřejmě recentní jámy, která v tomto prostoru zcela zničila nadložní vrstvy i se štěrkopískovým podložím až na křemencovou skálu. Velké narušení vykazuje i plocha na východě polohy

při ulici Na Vackově, kde výzkum zachytil pouze recentní, asi 1,0 m mocné navážky, které přímo nasedaly na geologické podloží. Další velká narušení nadloží byla zjištěna pak již pouze lokálně. Jedná se především o asi 20 m široký pás, vedoucí přibližně od ulice Pod Jarovem severozápadním směrem do středu zkoumané plochy, kde končí. Jiná recentní narušení byla zachycena jak v jižní části plochy, tak i v jihozápadní části. Poslední větší zachycenou narušenou plochou je severozápadní roh parcely.

I přes tato velká narušení

výzkum identifikoval na mnoha místech sledované plochy neporušené zvrstvení historického nadloží, které dokládá, že plocha v těchto místech nebyla zasažena větší stavební aktivitou.

Ve všech sondách bylo zachyceno geologické podloží tvořené převážně zbytky zahliněného půdního horizontu nasedajícího na povrch pleistocénní šterkopíkové terasy. Na severu, v místech pod hranou výrazné křemencové hradby Židovských pecí, se na povrchu terasy dochovaly suťové splachové kužele tvořené výraznými vrstvami kamenných sutí a drtí, přecházejících postupně v křemencovou skálu.

Na povrchu geologického podloží se místy nacházel novověkými a recentními zásahy značně poničený, konzistentní zahliněný půdní horizont, prošlý půdotvorným procesem a obsahující (zvláště v cca 20 cm mocné svrchní povrchové vrstvě) pravěké, středověké i novověké zlomky keramiky a mazanice hrušky. Jednalo se o hnědou půdu prachovitou až písčitou zrnitosti, která při povrchu vykazovala známky degradace a místy (v nesnížených polohách) dosahovala mocnosti až 50 cm. Část plochy byla zřejmě v průběhu středověku i novověku využívána k občasné zemědělské aktivitě. Povrch půdního horizontu pozvolna klesal od severu a severozápadu (cca 266,00 m n. m.) k jihovýchodu (cca 257,80 m n. m. - vše Bpv). Svrchní partie humózních půdních horizontů byly často pozměněny antropogenní činností, což se v terénních řezech projevovalo snížením původní tloušťky a přítomností uhlíků, mazanice apod.

V jihovýchodním okraji plochy byla zachycena výrazná terénní deprese, vyplněná ve spodních partiích cca 50 cm mocnou vrstvou sedimentů stojatých či mírně tekoucích vod. Zachycena byla severní, západní a

východní hrana zaniklé mokřiny napájené od severozápadu zaniklou vodotečí s pramenem na hraně křemencového hřbetu Židovských pecí severozápadně odtud (byl zřejmě zachycen i průběh této vodoteče). Vodoteč zřejmě pokračuje jihovýchodním směrem k Malešicím (ulice Na Mokřině). Mocnost sedimentů mokřiny jižním směrem postupně nabývá. Na jižním okraji stavební plochy může činit až 2 m, přičemž je možno předpokládat výrazně větší stáří sedimentů (minimálně pravěk až středověk). Při okrajích nádrže je mocnost sedimentů okolo 50 cm a výplň obsahuje materiál průběhu 16.–17. století (fragmenty keramických nádob). Zda je rozsah výskytu sedimentů stagnující vody výsledkem přirozené depresní výplně prameniště, nebo byla vodoteč již poblíž svého pramene uměle přehrazena, nelze na základě výsledků zjišťovací sondáže rozhodnout. Otázkou zůstává i stáří sedimentární výplně a míra jejího antropogenního ovlivnění. Těmito aspekty by se měl zabývat plošný archeologický, palynologický a geologický výzkum vybraných partií mokřiny.

Na zjišťovací archeologický výzkum navázal záchranný archeologický průzkum zahájený v polovině roku 2010, který bude pokračovat i v roce 2011.

Jan Jeřáb

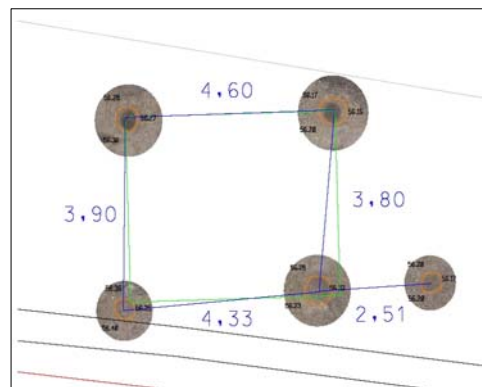
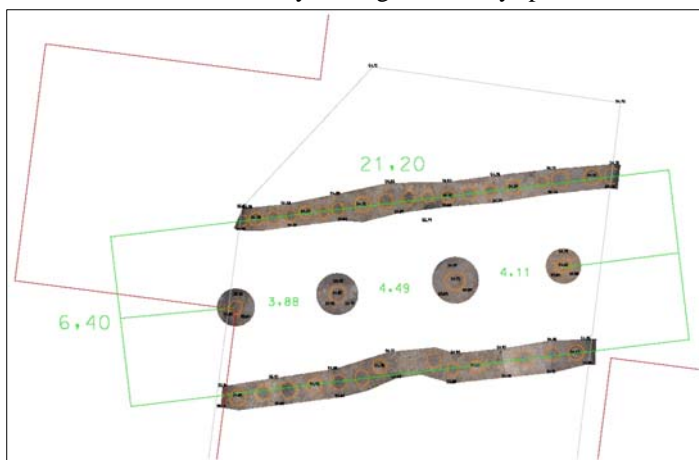
P043/2008, Praha 8 - Březiněves, Ďáblice, Na Hlavní parc. č. 432/5 a 1609, soubor rodinných domů, druhá etapa

V průběhu jarních měsíců roku 2010 byla naše společnost vyzvána společností AKRO land s. r. o. k provedení záchranného archeologického výzkumu formou odborného dohledu na parcele parc. č. 432/5 v katastrálním území Březiněves a parcele parc. č. 1609 v katastrálním území Ďáblice. Tato výzva byla učiněna na základě našeho návrhu po provedení první etapy zjišťovacího archeologického výzkumu vyvolaného plánovanou

výstavbou obytného souboru rodinných domů a související technické vybavenosti v roce 2008. V této první etapě byla realizována úprava povrchu terénu skrývkou svrchní vrstvy ornice o mocnosti cca 0,3 m ve východní části plochy (plocha A). Jednalo se přibližně o 18.036 m² z celkové výměry stavební plochy 31.211 m².

Předmětem záchranného archeologického výzkumu formou odborného dohledu v roce 2010, byla nedoskrutá část plochy, kde zůstaly zachované horizonty černozemí a výkopové práce základových pasů. Zároveň, v důsledku změny strategie zástavby, probíhal i dohled při výkopech inženýrských sítí a při skrývce ornice v ploše budoucích komunikací v západní části stavební plochy (plocha B).

Při skrývce ornice v západní části stavební plochy (plocha B, obytná skupina B) provedený archeologický výzkum zachytil soustavu sloupových jam tvořících pravděpodobně dva na sobě nezávislé objekty. První z odhalených objektů se nacházel v západní části hlavní příjezdové komunikace vedené po jižní hranici zkoumané plochy. Celkem pět sloupových jam o průměru od 0,48 m do 0,63 m, z nichž čtyři tvořily téměř pravidelný obdélný útvar, kdy delší rovnoběžné strany o délce 4,33 m (jižní) a 4,60 m (severní) měřené od středu sloupových jam jsou od sebe vzdáleny 3,80 m na východní straně, respektive 3,90 m na západní straně obdélného půdorysu. Pátá sloupová jáma se nacházela v prodloužení na ose dvou jižních sloupových jam, východně ve vzdálenosti 2,51 m od středu sloupové jámy v jihovýchodním rohu obdélného objektu. Horní hrany výkopů sloupových jam byly fotogrammetricky dokumentovány a zaměřeny v nadmořské výšce klesající od 256,16 m n. m. v severovýchodní části do 256,40 m n. m. v jihozápadní části.

Druhý z objektů, který lze označit za obytnou stavbu starší doby bronzové, byl identifikován odhalením pravidelné soustavy 36 sloupových jam v severní části skryté komunikace obytného souboru B, v západní části zkoumané plochy. Obdélný objekt je tvořen třemi řadami sloupů, orientovaných téměř východ – západ, které ve dvou delších obvodových řadách navazují hustě na sebe. V prostřední linii rovnoběžné s delšími stranami obdélného půdorysu, na podélné středové ose, jsou patrné sloupové jámy po vertikálních opěrných sloupech vzdálených od sebe 3,88 m až 4,49 m. V „jižní“ řadě, pravděpodobně v jejím středu, jsou dvě sloupové jámy, mezi kterými vznikla proluka o šířce cca 1,55 m, mírně vychýleny do interiéru objektu. Tuto dispozici můžeme interpretovat jako vstup do objektu. Šířka objektu, vzdálenost ideální osy středů sloupových jam delších obvodových řad objektu, byla stanovena na 6,40 m. Délka objektu nemohla být dokumentována, objekt

oboustranně zasahoval mimo skrytou plochu podléhající záchrannému výzkumu. Podle analogií a předpokládáme-li, že vstup do objektu se nacházel ve středu delší strany, případně dle roztečí středových pilířů můžeme hypoteticky stanovit délku objektu ne menší jak 21,20 m. Stavbu lze obecně datovat do období starší doby bronzové, která je v oblasti užší střední Evropy spjata s kulturou únětickou. Toto datování lze potvrdit nálezem několika keramických zlomků celkem ve čtyřech sloupových jamách a ojedinělými nálezy ve spodních partiích ornice v okolí objektu.

Doklady nadzemních konstrukcí z únětického období jsou poměrně řídké v rámci celých Čech, kde se s nimi můžeme setkat především v jejich severozápadní části (např. Postoloprty, Blšany, Březno u Loun atd.). Základy obdobné nadzemní dřevěné stavby o třech řadách sloupových jam a rozměrech 14,7 x 6,3 m byly odkryty v roce 1976 poměrně nedaleko, při záchranném výzkumu v Čakovících.

Oba odhalené objekty se nacházejí na plochem návrší, v nepříliš členitém terénu jihovýchodně od zastavěné části obce, mírně se svažujícím severovýchodním směrem k nevýrazné, mělké brázdě toku Třeboradického potoka (přítok Mratínského potoka). Na okolní, rozsáhlé skryté ploše se sice nenacházely žádné další sídlištní objekty, nebyla prokázána ani pravěká kulturní vrstva, ale je velice pravděpodobné, že nedoskrutá část plochy, kde zůstal zachován půdní pokryv ornice a horizont černozemí, archeologické objekty obsahuje.

Karel Svoboda

129/2001, Zálezlice - Chlumín, okr. Mělník, skrývky ornice před těžbou šterkopísku

V roce 2010 byl realizován, stejně jako v uplynulých letech, záchranný archeologický výzkum formou dohledu při skrývce ornice, která předchází těžbě šterkopísku ve Šterkopískovně Zálezlice společnosti Vltavské šterkopísky, s. r. o. v katastrálním území Zálezlice a v katastrálním území Chlumín. Ani v roce 2010 nedošlo v této plošce k pozitivnímu archeologickému nálezu.

Michal Bureš

Záchranné výzkumy prováděné formou dohledu s pozitivním výsledkem

a) dohledy na základě objednávky nebo smlouvy o dílo s pozitivním výsledkem:

P013/2010, Praha 2 - Nové Město, Ke Karlovu 20, čp. 462, Kateřinská 32, čp. 1660, parc. č. 1678 a 1676, rekonstrukce ohradní zdi

Zkoumaná plocha se nachází v jižní části parcely situované na rohu ulic Ke Karlovu a Kateřinská v areálu Nového Města pražského (katastrální území Nové Město - Praha 2). Je umístěna v severozápadního rohu většího bloku domů, který je ze severu vymezen ulicí Kateřinskou, od východu ulicí Sokolskou, z jihu a jihovýchodu ulicí Na Bojišti a od západu ulicí Ke Karlovu. V čele parcely do ulic Kateřinská a Ke Karlovu stojí objekt budovy lékařské fakulty UK čp. 1660.

V době provádění záchranného archeologického výzkumu byla původní opěrná zeď, jejíž nová výstavba byla důvodem archeologického výzkumu, již odstraněna. Stávající výšková úroveň polohy (stávající povrch dvora) v době výzkumu činila cca 229,00–229,50 m n. m. Samotným předmětem výzkumu se stal obdélný výkop o délce cca 40,0 m, šířce cca 2,0 m a hloubce místy až 4,0 m. Tento výkop byl orientován ve směru východ – západ.

Na zkoumané ploše byly zachyceny dvě rozdílné výškové úrovně a tudíž i dvě odlišné nálezové situace. Samotná plocha dvora při objektu čp. 1660 (severní polovina plochy výzkumu) byla přibližně o 2,0 m níže než přiléhající parcela čp. 462. Způsobeno to bylo evidentním razantním snížením plochy čp. 1660. Právě v jejím prostoru byla výzkumem zkoumána nejmladší stratigrafická jednotka. Jednalo se o cca 20–30 cm mocný recentní betonový povrch dvora, který se nacházel na celé

sledované ploše výzkumu v prostoru čp. 1660. Pod tímto betonovým povrchem bylo ihned dokumentováno šterkopískové geologické podloží, do kterého se místy zahlubovaly výkopy pro zrušenou novověkou kanalizaci a zbytky kamenocihlových základů dříve zaniklého provozního objektu školy (skladiště).

Jiná nálezová situace byla zachycena na pozemku čp. 462 (jižní část plochy výzkumu). Jak již bylo výše zmíněno, nacházela se tato část výzkumu asi o 2,0 m výše. Povrch zde byl tvořen asi 0,5 m mocnou tmavě hnědou vrstvou travního drnu a ornice. Pod ní bylo zkoumáno místy až 1,0 m mocné souvrství novověkých a recentních vyrovnávacích vrstev, které mělo charakter především stavební sutě a komunálního odpadu. Pod těmito vrstvami výzkum zachytil v celé ploše výkopů ihned šterkopískové podloží. Výjimkou byla pouze východní část polohy, kde se na řezu podařilo pod vyrovnávacími navážkami zachytit pozůstatek větší, do geologického podloží zahloubené, jámy. Jednalo se o pozůstatek raně novověké jámy na písek s plochým dnem, jejíž dochovaná hloubka činila přibližně 120 cm a šířka asi 200 cm. Výplň objektu byla tvořena světle hnědou písčitou hlínou s větší příměsí uhlíků, zlomky cihel a opukových kamenů, peckami malty a uhlíky.

Jiné nálezové situace se na zkoumané ploše nepodařilo zachytit.

Jan Jeřáb - David Polcar

P081/2010, Praha 2 - Vinohrady, Havlíčkovy sady parc. č. 1380 (Grébovka), rekonstrukce objektu umělé skály - grotty

Záchranný archeologický výzkum formou odborného dohledu sledoval výkopy prováděné v okolí historické grotty v Havlíčkových sadech na Vinohradech. Postupná rekonstrukce celého areálu Grébovy zahrady a stejnojmenné vily se v roce 2010 zaměřila právě na severní okraj zahrady do prostoru těžce postižených a zanedbaných grott a umělých skalek. Tento komplex byl součástí rozsáhlé historické komponované zahrady a přírodního areálu, který obklopoval letní sídlo továrníka Gröbeho postavené v letech 1871 – 88 podle návrhu architekta Antonína Barvitiia ve stylu honosného sídla inspirovaného italskou renesancí. Zahradní areál byl terasovitě upraven podle návrhu Josefa Schulze a vyzdoben umělými grottami, kaskádami, vodotrysky, skleníky a fontánou, na níž dnes stojí replika původní sochy Neptuna od Bohuslava Schnircha. Vlastní grottu se skalkami navrhoval a ztvárnil Josef Vorlíček. Původní součástí areálu zakoupeného ke stavbě vily se zahradou byly i dvě viniční usedlosti Horní a Dolní Landhauska. Horní usedlost byla stržena a nahrazena novostavbou vily, Dolní Landhauska dostala novou novorenesanční podobu. Jedná se o zajímavou kombinaci novorenesanční a novoromantické zahrady s bohatým sortimentem dřevin o rozloze 11 ha (z toho 1,7 ha jsou vinice).

V rámci prováděných výkopů v areálu grotty v roce 2011 byly zachyceny terény související výhradně s výstavbou a provozem tohoto areálu na konci 19. a ve 20. století. Jednalo se převážně o základy a cihlové kanály zděné na maltu, které byly zahloubeny do skály, jež ve sledovaném prostoru vystupovala místy až nad stávající povrch. Nejzajímavějším nálezem byly zachycené pozůstatky historických chodníků v okolí stavby, které byly tvořeny udusaným říčním šterkopískem. Jiné nálezové situace se nepodařilo zachytit.

Jan Jeřáb - Vojtěch Kašpar

P088/2009, Praha 3 - Žižkov, Lupáčova 10, 12, 15, 16, 18 a 20, čp. 805, 812, 815, 849, 864 a 865, parc. č. 979/1, regenerace panelových objektů, parteru a stavba podzemních garáží

Plocha výzkumu ležela na malé plošince, rozprostírající se v okolí dnešní křižovatky ulic Prokopova a Rokycanova, mírně se svažující k severu těsně pod prudkým svahem. Tento svah prudce klesá od jihu až jihovýchodu k severu až severozápadu. Prakticky se jedná o úzké údolí vytvořené zaniklým potokem (tzv. Olšanský), který tekl od jihu z prostoru dřívější vesnice Olšany (vzdáleny cca 100 m jižně od zkoumané polohy) k severozápadu ke svahům Vítkova, kde tvořil soutok s dalším potokem, tekoucím z prostoru dnešní křižovatky Ohrada a pak dále k západu a severu do prostoru dnešního Karlína. Nadmořská výška terénu na zkoumané ploše se pohybovala v rozmezí od cca 232,00 m n. m. na severu

(při křižovatce ulic Rokycanova a Prokopova) po 235,00 m n. m. na jihovýchodě (při ulici Prokopova - Bpv).

Záchranný archeologický výzkum přinesl velmi zajímavé výsledky a především potvrdil existenci dochovaného, i když místy novověkými a recentními zásahy značně narušeného zvrstvení historického nadloží a to především v jižní a jihozápadní části zkoumané polohy, blíže ulice Lupáčova a u ní stojících panelových domů. Na ostatních místech výzkum zachytil v některých částech zkoumané polohy jen nepatrné zbytky dochovaného historického nadloží, zastoupeného, recentními zásahy značně poničenou vrstvou původního půdního pokryvu reprezentovanou tenkou vrstvou vátých spraší (především v jihovýchodní části polohy poblíž ulice Prokopova).

V severní a severozápadní části zkoumané polohy výzkum zachytil do písčitého podloží zahloubené a založené kamenocihlové sklepy a základové zdi, které patřily usedlosti Bezovka zdemolované po roce 1936. S její demolicí a následnou výstavbou dnešní ulice Prokopova zřejmě souvisí i evidentní snížení povrchů v této části sledované plochy o více jak 1,5 m. Dokladem toho jsou jak dobové fotografie, na kterých je dnešní poloha výrazně výše než v současnosti, tak i absolutní absence historického nadloží v této části zkoumané plochy. Výzkum zde zachytil pouze recentní vyrovnávací navážky o mocnosti cca 1,0 m, které přímo nasedaly na šterkopískové podloží.

K menším novověkým a především recentním zásahům došlo jen v západní a jihozápadní částisledované plochy. Zde archeologický výzkum zachytil dochované historické nadloží. V jihozápadní části, v těsné blízkosti stojících panelových domů, bylo toto nadloží reprezentováno souvrstvím jílovitých a kamenitých splachových vrstev, ze kterých byly získány rezné keramické zlomky pravěkého stáří. Jednalo se o horní splachové vrstvy a střepy v nich byly evidentně uloženy druhotně, jako důsledek splachu z výše položeného pravěkého sídliště.

Přibližně na úrovni severovýchodního nároží předního panelového domu čp. 865 byly tyto splachy přerušeny velkým výkopem, vyplněným značně ulehlými žlutými jílovitými navážkami s četnými zlomky kamenů. Z nich se podařil získat keramický materiál datovatelný do konce 16. a průběhu 17. století. Na základě zachycené nálezové situace se jednalo o výkop nejasného určení a stáří. Na základě historického rozboru a soutisku historických map se stávající katastrální mapou lze však vyslovit domněnku, že by se mohlo jednat o pozůstatek novověké hráze zaniklého rybníka, který se nacházel v západní části zkoumané plochy. Jedná se ale pouze o hypotetickou domněnku, protože v ostatních částech zkoumané plochy se pokračování tohoto výkopu či rybníční hráze nepodařilo zachytit. Důvodem bylo evidentní snížení celé východní poloviny plochy v 19. a především ve 20. století o více jak 1,5 m.

Jak již bylo v předchozím textu uvedeno, prakticky celou západní polovinu zkoumané polohy vyplňoval pozůstatek zaniklého rybníka. Jednalo se o značně ulehlé jílovité bahnité nánosy s větší příměsí organických zbytků. Tyto nánosy byly na povrchu značně porušeny či odtěženy recentními zásahy a výkopy, které s největší pravděpodobností souvisejí s výstavbou okolních panelových domů. I přes tato poničení dosahují zachycené sedimenty mocnosti více jak 3,0 m. Šlo u nich rozlišit dvě základní úrovně. Horní část sedimentů měla světle šedou barvu a evidentně souvisela s existencí rybníka v 18. a 19. století. Jeho existenci nám potvrdila i provedená archeobotanická makrozbytková analýza. Z jejích závěrů lze říci, že rybník byl využíván zřejmě k běžným hospodářským účelům (chov vodní drůbeže, namáčení přadných rostlin a zřejmě částečně i k chovu ryb). Dle zjištěných makrozbytků je patrné, že rybník byl pravidelně vypouštěn, a to především při tzv. letnění či při pouštění vody na kolo mlýna. Dokladem toho jsou zjištěné pozůstatky velkých rostlinných společenstev obnažených den. O samotném stáří rybníku ale nemáme, i přes provedené archeobotanické a geologické analýzy,

zcela jasnou představu. Důvodů je několik. Prvním z nich je nález výše uvedených jílovitých navážek v jihozápadní části polohy, které by mohly být pozůstatkem rybníční hráze a ze kterých byl získán keramický materiál z 16.–17. století. Především se ale jedná o druhou úroveň sedimentů, která byla zachycena na dně zaniklého rybníka či vodní nádrže a ležela přímo na štěrkopískových podložních vrstvách. Jednalo se o tmavě šedé až černé bahnité nánosy. Z nich se podařilo získat makrozbytky polních rostlin (proso, kavyl) typických pro středověká a především pravěká sídliště. Vzhledem k nálezu pravěké keramiky, která ale byla uložena evidentně v druhotné poloze, lze uvažovat, že spodní sedimenty jsou splachového rázu. Vyloučit ale nelze ani to, že tyto nánosy nesouvisí s existencí rybníka a pocházejí z přirozené přírodní deprese neznámého stáří, která předcházela vlastnímu novověkému rybníku. Nelze vyloučit ani to, že rybník je staršího data a že může pocházet ze středověku či raného novověku.

Jan Jeřáb

P012/2010, Praha 4 - Braník, Mezivřší 6, čp. 124, Pod Vinohradem 27 a 31, U Staré pošty 7, parc. č. 1490, 1495 a 1497/1, bytový dům Pod Vinohradem

Plocha výzkumu ležela pod prudkým svahem skalního hřbetu, který se táhne od Pankráce až k vltavskému údolí. Východně od námi zkoumané polohy se tento prudký svah lomí a dále se přes námi zkoumanou plochu mírně uklání směrem k jihozápadu do údolní nivy Kunratického potoka, který se asi 500 m západně od staveniště vlévá do Vltavy. Jednalo se o plochu přibližně obdélného půdorysu (o délce cca 60 a šířce 15 až 20 m), vymezenou od severu ulicí Mezivřší, od východu ulicí Pod Vinohradem, od jihu ulicí U Staré pošty a od západu frontou stojících domů.

Výzkum sice potvrdil existenci dochovaného zvrstvení historického nadloží, a to především v jižní a jihozápadní části zkoumané polohy, blíže ulice U Staré pošty, ale to bylo tak zničeno a odtěženo novověkými a recentními zásahy, že prakticky ztratilo svou vypovídací hodnotu. Na ostatních místech výzkum zachytil v některých částech zkoumané polohy jen nepatrné pozůstatky dochovaného historického nadloží, zastoupeného vrstvou původního půdního horizontu těžce postiženého recentními zásahy.

V severní a střední části zkoumané plochy výzkum zachytil kamenocihlové základové zdi zahloubené a založené do písčitého podloží a zřejmě i zaniklé malé sklepy, které patřily k zdemolovaným novověkým domům a provozním objektům z 19. a 20. století. Právě s jejich existencí (provozem) může souviset i nálezová situace v prostoru mezi nimi (severní polovina polohy). Výzkum zde potvrdil absolutní absenci historického nadloží. Byly zachyceny pouze recentní vyrovnávací navážky o mocnosti cca 1,0 m, které přímo nasedaly na štěrkopískové podloží.

K poněkud méně rasantním novověkým a recentním zásahům došlo v jižní a jihozápadní části zkoumané plochy. Archeologický výzkum zde zachytil pozůstatky dochovaného historického nadloží, které bylo reprezentováno vrstvou původního půdního pokryvu (půdní horizont) a zřejmě spodními partiemi místy dochované orniční vrstvy. Z nich byly získány keramické zlomky středověkého stáří, které zde byly evidentně uloženy druhotně, jako důsledek splachu či zemědělské činnosti (orba). Vedle středověké keramiky byl též získán malý soubor keramiky novověké.

Záchranný archeologický výzkum prokázal, že se na předmětné ploše i přes značné novověké a recentní zásahy dochovaly pozůstatky historického nadloží a alespoň druhotné doklady historického

osídlení polohy. Toto osídlení bylo zcela jistě méně intenzivní a souviselo především s agrárními aktivitami (výzkum nezachytil žádné typické doklady osídlení jako například zahloubené objekty, sídlištní, odpadní či zásobní jámy apod.). Plocha byla evidentně využívána pouze k zemědělským účelům, popřípadě jako hospodářské zázemí poblíž se nacházející středověké vesnice. O zemědělském využití polohy ostatně hovoří i název přilehlé ulice Pod Vinohradem, který i evokuje možné využití námi zkoumané plochy.

Jan Jeřáb

P085/2010, Praha 9 - Vinoř, Bohdanečská čp. 258, parc. č. 686/1, zámek Ctěnice, vodovod a kanalizace v areálu zámku Ctěnice, stavební úpravy SO 06 - kongresový sál v roce 2010

V jižní části areálu hospodářského dvora ve Ctěnicích čp. 258, jehož součástí je i budova tvrze ze 14. století, byl při hloubení rýhy pro vodovod a kanalizaci prováděn v září roku 2010 archeologický výzkum formou dohledu u výkopových prací. Akce prováděná v souvislosti se stavebními úpravami kongresového sálu probíhala formou dokumentování vertikálních řezů v jednotlivých úsecích mechanizací vyhloubených tras nových inženýrských sítí. Hlavní větev lineárního výkopu probíhala vně areálu dvora ve směru západ–východ podél jižní obvodové zdi jižního křídla areálu hospodářského dvora (dokumentované vertikální řezy 1, 2 a 4). Na západním konci se tato větev zalamovala krátkou přípojkou vedenou severním směrem podél jižní části západní obvodové zdi západního křídla areálu dvora (řez 5). Podobně od východního konce hlavní větve výkopu směřoval další krátký výkop severním směrem k budově kočárovny, stojící uvnitř dvora (řez 3).

Povrch stávajícího terénu byl víceméně plochý v rozmezí 245,8–246,0 m n. m. Všechny lineární výkopy byly vedeny hluboko pod úroveň povrchu geologického podloží, který se vyskytoval v nevelké hloubce od stávajícího povrchu v niveletách okolo 244,8 až 245 m n. m. s mírným sklonem od východu k západu. Jednalo se o písčité sedimenty křídového stáří (svrchní cenoman, korycanské souvrství), přičemž původní pískovce byly v povrchových partiích vlivem zvětrávacích procesů přeměněny na lehce rozpojitelné písky. Pískovcový podklad byl v okolí lokality překryt v průběhu posledního würmského glaciálu sprašovými návěsemi, které nebyly, podobně jako případné vyvinuté černozemě, ve sledovaných řezech zachyceny (byly odstraněny). Kromě recentních vrstev, výkopů a recentních jámek byla ve východní části hlavního řezu 1 dokumentována dlažba, která zřejmě pochází z doby vyrovnání a vydláždění dvora po výstavbě hospodářských budov na konci 18. století. Pod touto dlažbou i mimo ni byly dokumentovány starší vrstvy a objekty. Celkem šest zahloubených objektů je možno považovat za přírodní terénní prohlubně zavezené v rámci terénních úprav dvora prováděných v souvislosti s výstavbou budov hospodářského dvora na konci 18. století. Zachycené objekty zřejmě vznikly mezi renesanční přestavbou realizovanou za Mikuláše z Harasova kolem roku 1550 a pozdně barokní přestavbou areálu v době vlastnictví rodu Windischgrätzů. Tuto dataci podporují i ojedinělé nálezy. Několik dalších drobných jam je možno považovat za sloupové jámy ohrazení starší fáze hospodářského dvora před jeho výstavbou (případně může jít o jámy pro osazení stromů). Při výzkumu nebyly zjištěny žádné pozůstatky pravěkého či raně středověkého osídlení, pro které poloha s pískovcovým podložím nebyla příliš vhodná. Vzhledem k absenci kvartérního pokryvu (spraše, půda) v celém sledovaném průběhu výkopů inženýrských sítí a skutečnosti, že nebyl zachycen neporušený (přirozený) sled nejmladších geologických horizontů, je zřejmé, že stávající podoba této části areálu je výsledkem nedávných terénních úprav (odstranění mělkých archeologických objektů a vrstev).

Vojtěch Kašpar - David Polcar

b) neúčtované dohledy s pozitivním výsledkem:

P 175/2006, Praha 9 - Miškovice, Na Kačence parc. č. 310/111, výstavba rodinného domu

V průběhu roku 2010 byl průběžně prováděn záchranný archeologický výzkum formou odborného dohledu související s výstavbou obytného souboru při ulici Na Kačence v k. ú. Miškovice v Praze 9, který již průběžně probíhá od roku 2006. Celkem byly v roce 2010 shlednuty výkopy související s výstavbou dvou rodinných domů, které potvrdily a rozšířily naše znalosti této dlouho a systematicky sledované lokality s velmi intenzivním osídlením průběhu mladší a pozdní doby bronzové (knovízská a štítarská kultura).

V roce 2010 byly především sledovány poměrně masivní a rozsáhlé výkopy na parcele parc. č. 310/111 v jihovýchodní části plochy obytného souboru. Ve stěnách výkopů a při dokumentaci vertikálních řezů byla pod vrstvou zcela recentních navážek sledována vrstva ornice, která dosedala přímo na sprašovitě podloží. Spodní partii této ornice pravděpodobně tvořily zbytky holocénního půdního horizontu, který ovšem postrádal jakékoli doklady antropogenních aktivit či archeologických nálezů. Naopak z vrstvy ornice byly získány drobné nálezy keramických nádob datovatelných do období zemědělského využívání lokality (středověk – recent).

Záchranný archeologický výzkum v místech obytného souboru Na Kačence v Praze 9 - Miškovicích bude pokračovat také v dalším roce 2011, přičemž zdejší sídliště z mladší a pozdní doby bronzové je dochováno v podobě mimořádně mocného sídlištního souvrství a představuje unikátní situaci s vysokou výpovědní hodnotou.

Vojtěch Kašpar - David Polcar

P098/2009, Praha 9 - Miškovice, U Vrbiček parc. č. 320/16, nový název ulice Machnova, RD Tusco

Výzkum na předemtné ploše proběhl ještě v roce 2009 a dokumentoval v jižní a jihozápadní části parcely substrát sprašových hlín, do něhož se v jihozápadní části plochy zahluhoval dochovaný pravěký sídlištní objekt (o zjištěných rozměrech cca 1 x 2 m a hloubce 1 m), obsahující fragmenty keramiky a zvířecích kostí z mladší doby bronzové (knovízská kultura). Na ostatní části plochy bylo podloží tvořeno na povrchu zvětralou pískovcovou skálou a vrstvami žlutého a okrového písku. Stávající povrch byl tvořen cca 30 až 40 cm mocnou vrstvou ornice. V rámci výzkumu byly dokumentovány a zkoumány situace zachycené ve stěnách výkopů pro základy rodinného domu. V průběhu roku 2010 byl výzkum zpracován do závěrečné nálezové zprávy a na výzkum byly získány prostředky z Programu podpory záchranných archeologických výzkumů MK ČR ve výši 23.500,- Kč (bez DPH).

Jan Jeřáb - Vojtěch Kašpar

P123/2010, Praha 10 - Hostivař, Pražská 3, čp. 12, parc. č. 221/1, rekonstrukce a přístavba domu

Při dohledu nad výkopovými pracemi realizovanými v rámci výstavby rodinného domu na severním okraji staré Hostivaře byla vedle recentních navážek, výkopů a stavebních konstrukcí zachycena též šedá hlinitopísčité vrstva obsahující drobné fragmenty keramických nádob datovatelné do průběhu 18. století. Vrstva nasedala přímo na druhotně snížené a uměle srovnané hlinitojílovité geologické podloží a její plošný rozsah byl zakončen odkrytou novověkou opukovou zdí. V prostoru jižně od této stavební konstrukce nasedaly recentní navážky přímo na jílovité podloží, případně na náplavové vrstvy transportované do tohoto prostoru rozvodněným potokem Botič, jehož koryto se nachází v nevelké vzdálenosti od sledované plochy.

V průběhu výzkumu prováděného formou odborného dohledu se nepodařilo zachytit žádné pozůstatky pravěkého či raně středověké osídlení. Tento fakt je zřejmě způsoben především situováním plochy do záplavové oblasti Botiče, která nebyla příhodná k trvalým sídlištním aktivitám.

Vojtěch Kašpa - David Polcar

P086/2010, Praha 18 - Miškovice, Na Kačence parc. č. 310/48, rodinný dům

Druhým realizovaným záchranným archeologickým výzkumem prováděným formou dohledu při výstavbě satelitního městečka „Na Kačence“ v Praze 9 - Miškovicích s pozitivním archeologickým výsledkem byl výzkum na parcele parc. č. 310/48. Parcela se nacházela v severovýchodní části souboru bytových domů v místě předpokládaného okraje dlouhodobě sledovaného areálu sídliště z mladší a pozdní doby bronzové (knovízská a štítarská kultura). Ve sledovaných výkopech a začistěných stěnách stavební jámy a výkopů základových pasů byl sledován přímo pod vrstvou ornice povrch geologického podloží tvořeného světle žlutavou spraší. Oproti dosavadním předpokladům nebyl zachycen ani vyvinutý holocénní půdní horizont, typický pro tuto západní část sledované lokality.

Přes absenci holocénního půdního typu se však podařilo začistit, zaměřit, zdokumentovat a následně ověřovat dva zahloubené objekty, představující typické mělké sídlištní jámy mladší a pozdní doby bronzové. Jeden objekt obsahoval nepočetný drobný archeologický materiál (především drobné fragmenty keramických nádob a zvířecí kosti), avšak z druhého objektu se nepodařilo získat žádný spolehlivě datovatelný archeologický materiál.

V průběhu roku 2010 byl výzkum vyhodnocen a zpracován do závěrečné nálezové zprávy, přičemž se podařilo na výzkum získat prostředky z Programu podpory záchranných archeologických výzkumů MK ČR ve výši 9000,- Kč (včetně DPH). Výzkum představuje další bod v mozaice systematicky zkoumaného území obytného souboru Na Kačence, jehož pokračování v roce 2011 lze velmi pravděpodobně předpokládat. V průběhu několika sezón se zde postupně podařilo částečně odhalit a dokumentovat sídliště z mladší a pozdní doby bronzové, které je dochováno v podobě mohutného sídlištního souvrství s mimořádným archeologickým potenciálem.

Vojtěch Kašpa - David Polcar

Záchranné výzkumy prováděné formou dohledu s negativním výsledkem či dosud probíhající

Tučně jsou v seznamu výzkumů uvedeny názvy akcí, ke kterým se vztahuje ilustrační foto.

a) na základě objednávky nebo smlouvy o dílo:

- P102/2010, Praha 1 - Nové Město, Dlážďená 3, čp. 1491, parc. č. 518, přístavba výtahu - dohled stále trvá
P130/2007, Praha 1 - Nové Město, Jindřišská 16, čp. 937, parc. č. 65, stavební úpravy a přestavba objektu na hotel - dohled stále trvá, stavba přerušena
P042/2003, Praha 1 - Nové Město, kostel sv. Petra Na Poříčí, oprava propadlé dlažby kostela sv. Petra Na Poříčí - dohled byl ukončen, z výzkumu doposud není vyhotovena nálezková zpráva
P026/2007, Praha 1 - Nové Město, Na Příkopě 14, čp. 854, nově i Panská 2, parc. č. 589, přestavba ČSOB na komerčně obchodní centrum - dohled stále trvá
P029/2010, Praha 1 - Nové Město, Petřská, úsek Helmova – Těšnov, oprava komunikace Petřská, č. akce 9666014 - negativní
P097/2010, Praha 1 - Nové Město, Petřská 25, Helmova 2, čp. 1170, parc. č. 268, stavební úpravy objektu, restaurace - změna stavby před dokončením - zachycena dlažba gotického sklepa, negativní
P143/2008, Praha 1 - Nové Město, Truhlářská 4, čp. 1110, rekonstrukce domu, nové schodiště do suterénu, úpravy dvora, výtah - dohled při výkopech v suterénu objektu stále trvá, od realizace schodů do nákupního centra Palladium bylo zřejmě ustoupeno
P021/2010, Praha 1 - Nové Město, Truhlářská 14, čp. 1116, stavební úpravy dvora, kanalizace, vodovod - školní družina - dohled stále trvá

P103/2010, Praha 1 - Nové Město, Zlatnická 8, čp. 1129, parc. č. 429/2, přístavba výtahu - negativní

- P075/2005, Praha 2 - Nové Město, U Nemocnice 1, čp. 504, ÚHKT Budova B, Karlovo náměstí, parc. č. 1897/7, rekonstrukce ambulancí ÚHKT, snížení podlah, podchycení základů - negativní
P060/2010, Praha 2 - Vinohrady, Anglická, Legerova, Žitná, Tyršova, Sokolská (Londýnská a okolí), stavební úpravy NTL plynovodů ul. Londýnská a okolí 3. etapa - rok 2010 - negativní
P008/2010, Praha 3 - Žižkov, parc. č. 4223/2 a 4229/1 při ul. Malešická, "Parukářka", výstavba sportovní haly s klubovnou a bytovací sekcí - dohled stále trvá
P079/2010, Praha 4 - Braník, Mikuleckého čp. 1311 a 1312, parc. č. 2709/23, 2709/4, 2709/14 a 2709/5, spojovací krček stávajících objektů čp. 1312 a 1311 - negativní
P024/2010, Praha 4 - Braník, Nad Vinohradem parc. č. 1425, bytový dům - negativní
P051/2010, Praha 4 - Krč, Antala Staška parc. č. 1588/28 a 29, dostavba polikliniky Budějovická, Beta - vestibul, přeložka horkovodu - negativní
P114/2010, Praha 4 - Krč, Antala Staška parc. č. 1588/28 a 29, dostavba polikliniky - objekty Beta budova a Beta vestibul (2. etapa starší akce) - negativní
P048/2009, Praha 4 - Krč, Antala Staška parc. č. 1588/28, 29 a 30, dostavba polikliniky - dvě etapy, stavba Alfa - negativní
P023/2010, Praha 4 - Krč, Na Strži parc. č. 1133/4, Areál Empiria - část III, City Deco, City Element (dvě administrativní budovy) - negativní/zničeno
P069/2010, Praha 4 - Krč, Na Strži parc. č. 1133/12, Areál Empiria - část III, City Element - negativní/zničeno
P058/2010, Praha 4 - Krč, Pod Jalovým dvorem, propojení na vodovodní síť, č. akce 1460500 - negativní
P065/2010, Praha 4 - Lhotka, Na Příčce parc. č. 1976/2 a 1977, sekundární teplovodní přípojka pro bytový dům "Za dubem" (ul. Štúrova) - negativní/zničeno

P080/2010, Praha 4 - Libuš, Libušská 220/234, parc. č. 407, LV 821, rezidence Jistebnická - zničeno

P064/2010, Praha 4 - Michle, Baarova 28, 30, 34, 36, čp. 230, 231, 394 a 397, parc. č. 12/5, 13–21, 23/2, 3, 8, 9 a 26, rezidenční park Baarova - negativně/zničeno

P097/2009, Praha 4 - Michle, Hanusova (bývalé ČKD Polovodiče), parc. č. 582/1, 7–12, 14 a 16–20, administrativní objekt a bytové domy - negativní

P048/2010, Praha 4 - Michle, Kapitulská, Magistrů parc. č. 1059 a 1066, novostavba bytového domu, dostavba rohové proluky - dohled stále trvá

P069/2009, Praha 4 - Michle, Michelská, rekonstrukce ulice a most přes Botič - dohled stále trvá

P076/2010, Praha 4 - Michle, Na Kačerově, Na Úlehli, Na Brázdě, Na Dědinách, Na Záhonech, Kačerovská, Na Líše, Na Novině, Mezipolí, rekonstrukce NTL plynovodu - 1. etapa: Na Novině, Mezipolí, Na Záhonech - negativní

P034/2010, Praha 4 - Michle, Pod Stárkou 17, čp. 150, parc. č. 1116 a 3213/1, nová STL plynová přípojka pro objekt čp. 150 - negativní

P097/2008, Praha 4 - Michle, U Michelského mlýna parc. č. 3222/18, 3228/1 a 5, čp. 28, č. o. 8 - bytový dům Oáza Michle - negativní

P019/2010, Praha 4 - Nusle, Čestmírova, Mečislavova, V Horkách, Družstevní, U Křížku (Kloboučnická a okolí), STL a NTL plynovody (1. etapa - SO-01 a část SO-02) - negativní

P099/2010, Praha 4 - Nusle, Hvězdova a Pujmanové parc. č. 2860/10, 19 a 58, administrativní budova City Court C1 - negativní/zničeno

P102/2007, Praha 4 - Nusle, Kischova a Dačického parc. č. 1756/2 a 1757/2, administrativní budova - negativní/zničeno

P032/2005, Praha 4 - Nusle, Reitknechtka, Družstevní ochoz parc. č. 2568, bytový dům Rezidence Reitknechtka - negativní

P078/2009, Praha 4 - Nusle, Krč, Milevská, Pujmanové parc. č. 1090/6, 1090/7, 1090/8, 1090/9, 1090/10, 1090/25, 1090/26 a 1090/32 v k. ú. Krč a 2843, 2851/4, 2853/5 a 2855 v k. ú. Nusle, bytový dům Epoque Pankrác - negativní

P109/2009, Praha 4 - Podolí, Jeremenkova 81, čp. 232, parc. č. 1677 a 1678, bytový dům Residence Swisshouse, 46 x 25 m - negativní

P066/2010, Praha 4 - Podolí, Sinkulova čp. 63, parc. č. 133 a 2009/1, vodovodní a kanalizační přípojka se zakončovacími šachtami - negativní

P070/2009, Praha 4 - Šeberov, Osvětová čp. 574, parc. č. 980 a 981/1, nová restaurace na místě bývalého kulturního domu - negativní

P118/2008, Praha 4 - Záběhllice, Choceradská parc. č. 2848/17, 441, 137, 2, 440, 703 a 377, bytový dům a garáže Choceradská II - negativní

P114/2009, Praha 5 - Hlubočepy, Filmařská, rekonstrukce kanalizace DN 300 a DN 400 (430 m) - dohled stále trvá - negativní

P025/2010, Praha 5 - K Barrandovu parc. č. 1798/352 a 1798/2, přeložka teplovodního potrubí DN 100 pro Aqua Park Barrandov - negativní

P153/2008, Praha 5 - Hlubočepy, Pod Ateliéry parc. č. 771 a 772, bytový dům, 700 m² - dohled stále trvá - má pokračovat

P050/2010, Praha 5 - Hlubočepy, V Bokách I parc. č. 341/14, 15, 16, 375/2 a 1663, náhrada TS 3427, kabely 1 kV a 22 kV - negativní

P093/2009, Praha 5 - Košíře, Musílkova parc. č. 550, bytový dům Rezidence Pod Cibulkou - negativní

P037/2010, Praha 5 - Košíře, Musílkova, K Zastávce parc. č. 555 a 556/2, bytový dům Kavalírka II - negativní

P015/2010, Praha 5 - Radlice, Výmolova, Radlická parc. č. 88/1, 59/2 a 520, přeložka VTL regulační stanice plynu - dohled stále trvá

P007/2010, Praha 5 - Smíchov, Arbesovo nám. 9, rekonstrukce uzávěrů propojů mezi sběrači I. a II. etapa, hradidlová komora - negativní/zničeno

P030/2010, Praha 5 - Smíchov, Kováků, nový vodovodní řad - negativní/zničeno

P086/2009, Praha 5 - Smíchov, Drtinova 11, čp. 325, parc. č. 3055 a 3056, rekonstrukce objektu - negativní, dohled administrativně neukončen

- P039/2009, Praha 5 - Smíchov, Kartouzská 6, čp. 204, parc. č. 3066/3 a 3067, výstavba "Pavilonu Vstup" v areálu Polikliniky Kartouzská - dohled stále trvá
- P119/2009, Praha 5 - Smíchov, Kováků parc. č. 4963 a 2848/4, objekt pro kabelový tunel (kabelový tunel Smíchov - sever); tunel SO.01.10, šachta K32 (SO.03.10), komora VK1 (SO.06.10) - negativní/zničeno
- P035/2009, Praha 5 - Smíchov, Moulíkova parc. č. 647 a 648, administrativní budova, 60 x 50 m - negativní/zničeno
- P036/2010, Praha 5 - Smíchov, Na Císařce, Podbělohorská, Smrčinská parc. č. 4673/2 a 4673/3, obytný soubor Císařka II/3 - objekt L - negativní
- P084/2010, Praha 5 - Smíchov, Na Hřebenkách parc. č. 4845/1, oprava komunikace včetně zpomalovacích pruhů - negativní
- P047/2010, Praha 5 - Smíchov, Nad Mrázovkou parc. č. 2466/4 a 2465, vybudování kanalizační, vodovodní přípojky a přípojky NN k RD - negativní
- P112/2007, Praha 5 - Smíchov, Ostrovského a Na Zatlane parc. č. 2308, 2309/2, 3 a 2310/6-13, rezidence Park Mrázovka, podzemní garáže - dohled stále trvá - ještě nezahájili

P104/2009, Praha 5 - Smíchov, Pavla Švandy ze Semčic 11, čp. 1066, parc. č. 134 a 135, dvorní vestavba a podzemní garáže; nově vjezd, parkování a dvorní vestavba - negativní

- P007/2009, Praha 5 - Smíchov, Plzeňská 42, čp. 545, rekonstrukce domu, podzemní garáže pod dvorem - dohled stále trvá - negativní
- P084/2008, Praha 5 - Smíchov, Pod Stadiony, Podbělohorská parc. č. 4261/5, 6 a 10, polyfunkční dům "Pod Ladronkou" - negativní
- P074/2008, Praha 5 - Smíchov, Podbělohorská, Pod Císařkou parc. č. 4692 a 4691/1, bytový dům Podbělohorská II - negativní
- P067/2010, Praha 5 - Smíchov, Strakonická parc. č. 499/6, administrativní budova obsluhy přístavu - negativní
- P069/2008, Praha 5 - Smíchov, U Dívčích hradů parc. č. 894/1, bytový dům - negativní
- P038/2010, Praha 5 - Smíchov, zahrada Kinských, Holečkova 2, čp. 98, rekonstrukce kanalizace, výkop 210 x 3 m, 8 šachet - negativní
- P109/2010, Praha 5 - Smíchov, 8. listopadu parc. č. 944 a 3709/1 (přípojky), bytový dům - novostavba - negativní
- P014/2010, Praha 6 - Břevnov, Za Kajetánkou čp. 134, parc. č. 776/1 a 776/2 (mezi ul. Cvičebná, U Dělnického cvičiště, Patočkova, Za Kajetánkou), dům seniorů - negativní
- P089/2010, Praha 6 - Dejvice, Šárecký potok, zkapacitnění Šáreckého potoka - stavba 0012 "Protipovodňová opatření", etapa 0007 - Troja, část 21 - dohled stále trvá
- P101/2008, Praha 6 - Dejvice, Střešovice, Prašný most - Špejchar, stavba 0080 Městský okruh - dohled stále trvá
- P001/2004, Praha 6 - Dejvice, Vokovice, Evropská, Kladenská a Liberijská parc. č. 1281/301, 311, 1325 a 4063, komplex The European Gate - dohled stále trvá - stavba zastavena
- P105/2010, Praha 6 - Přední Kopanina, K Prelátům, splašková kanalizace a vodovod - dohled stále trvá
- P022/2009, Praha 6 - Přední Kopanina, TV Přední Kopanina, etapa 0005 komunikace III - negativní
- P036/2009, Praha 6 - Veleslavín, Veleslavínská 39, čp. 48, parc. č. 1/1, garážový objekt na pilotech - dohled stále trvá, stavba přerušena
- P105/2008, Praha 6 - Vokovice, Půlkruhová, Vokovická a okolí, NTL a STL plynovody, další etapa a ulice Nad Lávkou - dohled stále trvá - pokračuje další etapa
- P089/2007, Praha 7 - Holešovice, Strahovský tunel až Pelc-Tyrolka, etapa Letná - Špejchar, městský okruh a protipovodňová opatření - dohled stále trvá
- P095/2010, Praha 7 - Holešovice, Tusarova 42, čp. 331, parc. č. 1171, 1172/1,2 a 2319, dům pro seniory - zničeno
- P052/2010, Praha 9 - Prosek, Měšická 90, Jiřická 85, čp. 153, bytový dům - negativní
- P117/2007, Praha 9 - Vysočany, Poděbradská, bytové domy Nová Harfa IV. etapa - domy I, J, K, L, M - negativní

P041/2010, Praha 9 - Prosek, U Proseckého kostela, Na Vyhlídce, Na Proseku, rekonstrukce parteru Starý Prosek, kanalizační stoka šachta 1-5 - negativní

P106/2010, Praha 10 - Hostivař, Domkářská a okolí, obnova vodovodních řadů - dohled stále trvá

P087/2009, Praha 10 - Hostivař, K Pérovně parc. č. 1407, 1408 a 1409, novostavba výrobní haly - negativní

P005/2010, Praha 10 - Hostivař, Kunická parc. č. 2331 a další, rekonstrukce ulice - negativní

P039/2007, Praha 10 - Hostivař, Průmyslová (Rabakovská, Štěrboholská), areál CTY Logistics park Průmyslová, přeložka kanalizace, haly E, C, D (Barvy a laky) - dohled stále trvá

P078/2005, Praha 10 - Hostivař, Radiová 3, Český metrologický institut v areálu Nycom, stavba budovy č. 2 - dohled stále trvá

P034/2008, Praha 10 - Hostivař, U Břehu, oprava břehu nádrže Hostivař - dohled stále trvá

P019/2008, Praha 10 - Hostivař, U Továren 770/15, parc. č. 1564/10, 1681/16, 15, 1553, 1554 a 2774/2, hala expedice v areálu firmy Hostivař a. s. - dohled stále trvá

P121/2009, Praha 10 - Hostivař, Vladycká parc. č. 370/1, "Objekt ručního mytí vozidel" - negativní

P042/2010, Praha 10 - Kolovraty, Kotíkova parc. č. 744/78 (nově i 744/62), přípojky sítí pro pozemek, bytový dům - negativní

P056/2010, Praha 10 - Malešice, Teplárenská, přenos tepelného výkonu mezi Pražskou teplárenskou a Pražskými službami - negativní/zničeno

P077/2009, Praha 10 - Michle, Na Křivce parc. č. 2641/2, 2647/5, 3386/2 a 3386/3, bytový dům (včetně přípojek, příjezdové komunikace a prodloužení vodovodního řadu a STL plynovodu - negativní

P075/2010, Praha 10 - Michle, Na Křivce parc. č. 2647/5, 3386/2,3, prodloužení vodovodního řadu DN 100 - bytový dům Na Křivce - negativní

P113/2006, Praha 10 - Michle, U Plynárny, Popovická, Brtnická, parc. č. 2540, 2541/1-2 a 2628/1, 1. etapa (ul. V Dolině), obytný soubor Bohdalec (4 budovy) - negativní

P088/2010, Praha 10 - Petrovice, Rezlerova, Bellova, horkovodní přípojka ke kotelně C 10 - negativní

P020/2010, Praha 10 - Strašnice, Brigádníků parc. č. 2769/9 a 2769/10, novostavba kanceláří Skalka a výkopy pro tepelné čerpadlo - negativní

P040/2010, Praha 10 - Strašnice, Michelangelova parc. č. 4045/34, bytový dům - dohled stále trvá

P044/2010, Praha 10 - Strašnice, V Olšinách, Průběžná, Na Stezce, U Vesny, Na Hroudě, U Hráze, stavební úpravy NTL a STL plynovodů v ul. V Olšinách, Průběžná a okolí - rok 2010 - negativní/zničeno

P117/2010, Praha 10 - Vršovice, Bohdalecká parc. č. 2253 a 2254, obytný dům Bohdalecká - negativní

P059/2010, Praha 10 - Vršovice, Moskevská 21, Vršovické nám. čp. 120, Vršovický zámek, rekonstrukce budovy staré radnice a podzemní garáže 40 x 16 m - negativní/zničeno

P017/2010, Praha 10 - Vršovice, Moskevská a okolí, obnova vodovodních řadů - negativní/zničeno

P082/2010, Praha 10 - Vršovice, Na Louži (parc. č. 2149 - komunikace), úpravy plyn. zařízení - negativní

P107/2010, Praha 10 - Vršovice, Novorossijská, kabely k BD - kVN, kNN (SO 01 kabelové vedení VN a NN) - negativní

P063/2010, Praha 10 - Vršovice, Sámova parc. č. 1031/1, 3 a 4, U Vršovického nádraží 5 a 5a, čp. 28, parc. č. 1505 a další parcelní čísla, dům sociálních služeb, 60 x 30 m - negativní/zničeno

P053/2010, Praha 10 - Záběhlice, Karafiátová a okolí (Fialková, Malinová, Kosatcová), stavební úpravy NTL plynovodu - 2. etapa - negativní

P115/2010, Praha 10 - Záběhllice, Práčská parc. č. 712/1, 701 a 710, obytný soubor Kaskády u Botiče - 1. etapa: objekty A1, A2, dešťová kanalizace - dohled stále trvá

P071/2010, Praha 10 - Záběhllice, parc. č. 1837 při ul. Chrpová, Malinová, park Chrpová - negativní
P004/2010, Praha 10 - Záběhllice, Záběhlická 60, čp. 123, parc. č. 78/1, 79/2, 79/4 a 79/5, rodinný dům, inženýrské sítě - negativní
P096/2010, Praha 11 - Háje, Steinerova čp. 667, parc. č. 768, 767/2, 759/17, 18 (stavba), 815/5, 4 a 788/1 (parkovací stání), bytový dům - negativní/zničeno
P026/2010, Praha 11 - Chodov, Brandlova, zrušení DTS 3064 a DTS 3063, úprava sítě 22 kV a 1 kV - negativní
P022/2010, Praha 11, Chodov, Metodějova, Konstantinova, obnova kabelů VN - negativní
P064/2009, Praha 12 - Modřany, Do Koutů, Revoluce, obytný soubor Modřanský háj a hloubková kanalizace - dohled stále trvá
P074/2010, Praha 12 - Modřany, Do Koutů parc. č. 3835/8, přístavba objektu fy Regulus - negativní/zničeno
P116/2008, Praha 15 - Hostivař, Pražská, Zemské právo parc. č. 370/1, 3, 4, 20 a 58 (původně i 10), bytový a obchodní komplex Hostivař - II. etapa, objekty A - negativní
P158/2008, Praha 15 - Hostivař, Sodomkova parc. č. 1472, 1473 a 1474, administrativní budova a výrobně-administrativní komplex D-tisk - negativní

P005/2010, Praha 15 - Hostivař, U Průseku, parc. č. 1761/415 (část původního 1761/182), bytový dům "Pod průsekem" - negativní
P046/2010, Praha 15 - Petrovice, Einsteinova parc. č. 63, přípojka plynu - negativní
P007/2008, Praha 18 - Letňany, Tupolevova parc. č. 629/263, bytový dům - residence Tupolevova II - negativní/bez nálezu
P158/2007, Praha 22 - Kolovraty, "Prknovka" parc. č. 1240/1, 3, 4 a 5 při ul. Skautská, obytný soubor "U Prknovky" - dohled stále trvá
P052/2009, Praha 22 - Kolovraty, U Vodice, U Prknovky, TS + kabely VN a NN - negativní
P045/2010, Praha 22 - Kolovraty, Za Podjezdem parc. č. 1263/481, 496 a 494, výstavba bytových domů C, D a E - negativní
P057/2010, Praha 22 - Uhříněves, Bečovská parc. č. 2235/5, 2232/1, 7 a 6, sítě a příjezdová komunikace - negativní
P070/2010, Praha 22 - Uhříněves, Bečovská parc. č. 2235/5 a 2232/6, výrobní závod Kraupner - negativní
4/2010, Čestlice, okr. Praha - východ, Obchodní, Lipová parc. č. 322/30 a 322/33, výstavba servisního areálu Renault - negativní

b) neučtované dohledy:

P068/2010, Praha 4 - Lhotka, Zálesí parc. č. 695/2, rodinný dům - negativní
P155/2008, Praha 4 - Podolí, Nad Cihelnou 22, čp. 238, parc. č. 1367/1, 2, 1368/1 a 2, přístavba a částečná rekonstrukce rodinného domu - dohled stále trvá
P033/2010, Praha 4 - Podolí, Procházekova 8, čp. 197, parc. č. 716, stavba garáže (garáž u vily) - negativní
P049/2009, Praha 4 - Šeberov, V Zátáčce parc. č. 1401/86, novostavba rodinného domu - dohled stále trvá
P028/2010, Praha 5 - Hlubočepy, V Bokách I parc. č. 382/2, RD - negativní
P083/2010, Praha 5 - Košíře, U Šalamounky parc. č. 1436/1, 20 a 21, hospodářská budova s bytem správce - negativní
P111/2010, Praha 6 - Dejvice, V Šáreckém údolí, Ke Kulišce (Pod Meliškou) parc. č. 2016, 2017, 4702/7, 8, 10, 43, 4706 a 4707, rodinný dům - negativní
P104/2010, Praha 6 - Dejvice, Zavadilova 44, parc. č. 1882, přístavba dvougaráže - negativní
P011/2010, Praha 6 - Řepy, Krolmusova 31, čp. 161, rodinný dům a garáž - negativní
P054/2010, Praha 6 - Veveslavín, Na Větrníku 3, čp. 397, parc. č. 518/1 a 518/3, přístavba rodinného domu - negativní
P021/2009, Praha 6 - Vokovice, V Předním Veveslavíně parc. č. 965/1, 2 a 1321/2, rodinný dům včetně přípojek - negativní
P090/2010, Praha 9 - Miškovice, U Fořta 262/8, parc. č. 320/55, výstavba bazénu u RD - negativní

P031/2010, Praha 9 - Prosek, U Prosecké školy parc. č. 1125/2, 117/20 a 117/19, novostavba rodinného domu - negativní
 P104/2008, Praha 10 - Hostivař, Nad Košíkem parc. č. 2021/1, rodinný dvojdom - dohled stále trvá
 P061/2010, Praha 10 - Hostivař, Selská 24, čp. 41, parc. č. 65, novostavba rodinného domu - negativní/zničeno
 P062/2010, Praha 10 - Malešice, Malešická, Zálužanského parc. č. 297 a 298, rodinný dům
 P077/2010, Praha 10 - Záběhlice, Dolní Chaloupky čp. 32, parc. č. 502/4, 517 a 518, demolice starého a výstavba nového domu - negativní/zničeno
 P004/2010, Praha 10 - Záběhlice, Záběhlická 60, čp. 123, parc. č. 78/1, 79/2, 79/4 a 79/5, rodinný dům, inženýrské sítě - negativní
 P049/2010, Praha 11 - Chodov, K Remízku 1039/76, parc. č. 251/34 a 35, přístavba rodinného domu - negativní
 P032/2010, Praha 18 - Miškovice, Bendlova parc. č. 105 a 106/1, RD - negativní
 6/2009, Buštěhrad, okr. Kladno, Ořešín, obytný soubor RD „Ořešín“ - dohled stále trvá
 11/2009, Mladá Boleslav, okr. Mladá Boleslav, Bělská parc. č. 133, RD - dohled stále trvá

Soubory zpracováváné v keramické laboratoři v roce 2010

1. Mladá Boleslav, okr. Mladá Boleslav, Bělská parc. č. 133 dvůr, Staroměstské nám. 6, čp. 86, rodinný dům (projekt č. 11/2009)
2. Mladá Boleslav, okr. Mladá Boleslav, Bělská parc. č. 136, 137 a 1216/3, bytový dům - výstavba nového suterénu (projekt č. 7/2009)
3. Mladá Boleslav, okr. Mladá Boleslav, Staroměstské nám. parc. č. 1212, revitalizace Staroměstského náměstí v Mladé Boleslavi - podzemní parkoviště (projekt č. 2/2009)
4. Pořešín, okr. Český Krumlov, hrad (projekt č. P124/2009)
5. Pořešín, okr. Český Krumlov, hrad (projekt č. P100/2010)
6. Praha 1 - Nové Město, Petrské nám. (školní hřiště) parc. č. 362, Lodecká, Barvířská, ubytovna školních zaměstnanců a tělocvična v suterénu, 534 m² (projekt č. P017/2007)
7. Praha 1 - Staré Město, Na Rejdišti 1, čp. 77, parc. č. 992, divadelní sál východní trakt (projekt č. P117/2009)
8. Praha 3 - Žižkov, Malešická, Na Vackově parc. č. 3541/1 a 3541/4; nově i 3541/103 a 3541/3, obytný soubor Na Vackově a inženýrské sítě (projekt č. P035/2010)
9. Praha 6 - Břevnov, Za Kajetánkou čp. 134, parc. č. 776/1 a 776/2 (mezi ul. Cvičebná, U Dělnického cvičiště, Patočkova, Za Kajetánkou), dům pro seniory a podzemní garáže 6600 m² (projekt č. P108/2009)
10. Praha 9 - Miškovice, Na Kačence parc. č. 310/44, 80, 43, 36, 74, 45, 58, 98, 38, 42, 47, 28 a 35, jednotlivé rodinné domy (projekt č. P175/2006)
11. Praha 9 - Miškovice, Polabská a Cukrovarská parc. č. 319/1, obytný soubor "Za panskou stodolou" - bytové domy a komunikace (projekt č. P095/2009)
12. Praha 9 - Vinoř, Bohdanečská čp. 258, parc. č. 686/1, zámek Ctěnice, vodovod a kanalizace v areálu zámku Ctěnice, stavební úpravy SO 06 - kongresový sál v roce 2010 (projekt č. P085/2010)
13. Senohraby, okr., Praha - východ, Baštírna, říční lázně parc. č. 468/1, 468/2 a st. č. 309, sociální zařízení, ČOV (projekt č. 2/2010)
14. Vimperk, okr. Prachatice, hrad parc. č. 369, rekonstrukce a oprava hradu v roce 2010 (projekt č. P003/2010)
15. Zbuzany, okr. Praha - západ, U Menhiru V, komunikace k RD (projekt č. 3/2010)

Zprávy o archeologické akci za rok 2010

Za rok 2010 bylo Archeologickému ústavu Akademie věd ČR předáno 122 Zpráv o archeologické akci.

Prezentace výsledků vědecko-výzkumné činnosti odborné veřejnosti

Nálezové zprávy

1. **Bureš, M. 2010:** Nálezová zpráva z archeologického výzkumu provedeného formou dohledu nad skryvkou ornice před těžbou šterkopísku ve šterkopískovně Zálezlice společnosti Vltavské šterkopísky, s. r. o. v k. ú. Zálezlice a k. ú. Chlumín. Rkp. NZ, archiv Archaia Praha o. p. s. čj. 1/11.
2. **Fridrichová-Sýkorová, I. - Herichová, I. - Tomková, K. 2010:** Závěrečná zpráva o výsledcích záchranného archeologického výzkumu prováděného v souvislosti s výstavbou Městského okruhu č. st. 0079 „Špejchar – Pelc Tyrolka“ v místě stavební jámy Letná (Praha 7), výkopů pro inženýrské sítě v Praze 6 a výdechu tunelu za Královskou oborou v katastrálním území Holešovice - Praha 7. Rkp. NZ, archiv Archaia Praha o. p. s. čj. 661/10.
3. **Fridrichová-Sýkorová, I. - Herichová, I. - Tomková, K. 2010:** Závěrečná zpráva o výsledcích záchranného archeologického výzkumu prováděného v souvislosti s výstavbou Městského okruhu č. st. 0080 „Prašný most – Špejchar“ v katastrálním území Dejvice a Střešovice - Praha 6. Rkp. NZ, archiv Archaia Praha o. p. s. čj. 665/10.
4. **Jeřáb, J. 2010:** Nálezová zpráva o provedení zjišťovacího a následného záchranného archeologického výzkumu před prohlubováním stávajících suterénů ve dvoře a pod objektem čp. 838 na Václavském náměstí 9, parc. č. 577 v katastrálním území Nové Město - Praha 1. Rkp. NZ, archiv Archaia Praha o. p. s. čj. 634/10, archiv ARÚ AV ČR, Praha, v. v. i., přírůstkové číslo TX-2011-1327.
5. **Jeřáb, J. 2010:** Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu provedeného v místě výstavby podzemních garáží v ulici Lupáčova na parcele parc. č. 979/1, Praha 3 - Žižkov. Rkp. NZ, archiv Archaia Praha o. p. s. čj. 228/10, archiv ARÚ AV ČR, Praha, v. v. i., přírůstkové číslo TX-2011-1380.
6. **Jeřáb, J. 2010:** Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu v průběhu rekonstrukce bývalé továrny na peří na bytový dům - „Rezidence Jistebnická“ v ulici Libušská 220/234, parc. č. 407 v katastrálním území Libuš - Praha 4. Rkp. NZ, archiv Archaia Praha o. p. s. čj. 522/10, archiv ARÚ AV ČR, Praha, v. v. i., přírůstkové číslo TX-2011-1307.
7. **Jeřáb, J. 2010:** Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu provedeného v souvislosti s výstavbou bytového domu „Pod Vinohradem“ při ulicích Mezivřší 6, Pod Vinohradem 27 a 31 a U Staré pošty 7, parc. č. 1490, 1495 a 1497/1 v katastrálním území Praha 4 - Braník. Rkp. NZ, archiv Archaia Praha o. p. s. čj. 618/10, archiv ARÚ AV ČR, Praha, v. v. i., přírůstkové číslo TX-2011-1266.
8. **Jeřáb, J. - Kašpar, V. 2010:** Nálezová zpráva o provedení zjišťovacího archeologického výzkumu provedeného před výstavbou obytného souboru „Na Vackově“ při ulicích Malešická a Na Vackově parc. č. 3541/1, 3541/3, 3541/4 a 3541/103 v katastrálním území Praha - Žižkov v Praze 3. Rkp. NZ, archiv Archaia Praha o. p. s. čj. 618/10, archiv ARÚ AV ČR, Praha, v. v. i., přírůstkové číslo TX-2011-1288.
9. **Kašpar, V. 2010:** Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu před výstavbou polyfunkčního domu na parcele čp. 1234 v ulici Novomlýnská č. or. 7 (parc. č. 311/1 a 311/2) v katastrálním území Nové Město - Praha 1. Rkp. NZ, archiv Archaia Praha o. p. s. čj. 585/10, archiv ARÚ AV ČR, Praha, v. v. i., přírůstkové číslo TX-2011-1323.
10. **Kašpar, V. 2010:** Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu v průběhu výstavby hospodářského objektu s bytem správce pod ulicí U Šalamounky parc. č. 1436/1 v katastrálním území Košíře - Praha 5. Rkp. NZ, archiv Archaia Praha o. p. s. čj. 540/10, archiv ARÚ AV ČR, Praha, v. v. i., přírůstkové číslo TX-2011-1297.

11. **Kašpar, V. - Poledne, J. 2010:** Nálezová zpráva o provedení zjišťovacího archeologického výzkumu před plánovanou výstavbou „Domova seniorů Za Kajetánkou“ na parcelách parc. č. 776/1 a 776/2 mezi ulicemi Cvičebná, U Dělnického cvičiště, Patočkova a Za Kajetánkou v katastrálním území Břevnov - Praha 6. Rkp. NZ, archiv Archaia Praha o. p. s. čj. 163/10, archiv ARÚ AV ČR, Praha, v. v. i., přírůstkové číslo TX-2011-1268.
12. **Kašpar, V. - Polcar, D. 2010:** Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu před stavbou souboru bytových domů „Skanzen Hostivař“ na parcelách parc. č. 167, 168, 169, 170, 2693/2 a 2693/3 v ulici Kozinova č. or. 10 a na Kozinově náměstí č. or. 7 a 8, čp. 24 a 25 v katastrálním území Praha - Hostivař (Praha 15). Rkp. NZ, archiv Archaia Praha o. p. s. čj. 164/10, archiv ARÚ AV ČR, Praha, v. v. i., čj. 1607/10.

Publikační činnost odborných pracovníků společnosti v roce 2010

Kašpar, V. - Polcar, D. 2010: Záchranný archeologický výzkum na parcele parc. č. 362 u Petrského náměstí na Novém Městě pražském. In: Archeologické výzkumy v Čechách 2009. Sborník referátů z informačního kolokvia. Zprávy České archeologické společnosti - supplément 78, 33–35.

Chmielowiec, S. - Kašák, K. - Kašpar, V. - Kočár, P. - Nedbal, J. - Peřina, K. - Poledne, J. - Samojská, K. - Valkony, J. - Zavřel, J. 2010: Záchranný archeologický výzkum areálu bývalého Vokovického dvora - usedlostí čp. 17 a 18 v Praze 6 - Vokovicích. In: Archeologické výzkumy v Čechách 2009. Sborník referátů z informačního kolokvia. Zprávy České archeologické společnosti - supplément 78, 35–37.

Chmielowiec, S. - Kašpar, V. - Nedbal, J. 2010: Záchranný archeologický výzkum parcel parc. č. 136 a 137 v Bělské ulici v centru Mladé Boleslavi. In: Archeologické výzkumy v Čechách 2009. Sborník referátů z informačního kolokvia. Zprávy České archeologické společnosti - supplément 78, 40–41.

Kašpar a kol. 2010: Archaia Praha o. p. s. Výroční zpráva za rok 2009. Praha 2010.

Kašpar, V. 2010: Pražská archeologická komise čtyřicetiletá. Časopis společnosti přátel starožitností 118/1, 53–55.

Kašpar, V. 2010: Výroční zpráva Společnosti přátel starožitností za rok 2009. Časopis společnosti přátel starožitností 118/1, 56–57.

Kašpar, V. 2010: 3. ročník konference Forum Archaeologiae Post-Mediaevalis. Časopis společnosti přátel starožitností 118/2, 114–119.

Kašpar, V. 2010: Jak vypadala Praha v době knížete a krále Vladislava? Pražská sídelní aglomerace a její proměny ve 12. století. In: M. Mašek - P. Sommer - J. Žemlička a kol., Vladislav II., druhý král z Přemyslova rodu, sborník k 850. výročí jeho korunovace. Praha.

Vyšohlíd, M. 2010: Bohemia. In: D. A. Higgins (ed.), Journal of the Academie Internationale de la Pipe, Vol. 2 (Part I: National Clay Pipe Summaries), 23–32.

Vyšohlíd, M. 2010: Josef Antonín Jíra. Časopis Společnosti přátel starožitností 118/1, 58–59.

Vyšohlíd, M. 2010: Keramické a porcelánové dýmky z Malé Strany. Staletá Praha 25/2, 81–87.

Vyšohlíd, M. 2010: Příspěvek k problematice archeologie veřejných prostranství na příkladu náměstí Republiky v Praze. Rukopis nepublikované diplomové práce obhájené na Ústavu pro pravěk a ranou dobu dějinnou, FF UK Praha.

Konference, semináře, přednášky

Weapons Bring Peace? Warfare in Medieval and Early Modern Europe. International Conference. Institute of Archeology, University of Wrocław, ul Szewska 48, Polsko. 2.–4. 12. 2010.
Chmielowiec, S.

Kurz přednášek Archeologie středověké Prahy na Katedře archeologie Západočeské univerzity v Plzni, 30. března 2010.

Kašpar, V.: Archeologie Nového Města pražského.

Informační kolokvium Archeologické výzkumy v Čechách v roce 2009 v Národním muzeu v Praze, 14. dubna 2010.

Kašpar, V. - Polcar, D.: Záchranný archeologický výzkum na parcele parc. č. 362 u Petrského náměstí na Novém Městě pražském (mladší doba bronzová, 12.–19. století).

Informační kolokvium Archeologické výzkumy v Čechách v roce 2009 v Národním muzeu v Praze, 14. dubna 2010.

Chmielowiec, S. - Kašák, K. - Kašpar, V. - Peřina, K. - Poledne, J. - Samojská, K. - Valkony, J. - Zavřel, J.: Záchranný archeologický výzkum areálu bývalého Vokovického dvora - usedlostí čp. 17. a 18 v Praze 6 - Vokovicích (polykulturní lokalita - neolit až raný středověk; 12.–19. století).

Informační kolokvium Archeologické výzkumy v Čechách v roce 2009 v Národním muzeu v Praze, 14. dubna 2010.

Chmielowiec, S. - Kašpar, V. - Nedbal, J. O.: Záchranný archeologický výzkum parcel parc. č. 136 a 137 v Bělské ulici v centru Mladé Boleslavi (12.–19. století).

Beseda v hotelu S.E.N. v Senohrabech pro Senohrabskou besedu, 16. května 2010.

Matoušek, V. - Posledníková, J. - **Kašpar, V.:** Koupadla - říční lázně pod Hláskou.

Schůze Společnosti přátel starožitností v Muzeu hlavního města Prahy, 25. října 2010.

Kašpar, V.: Cesta z města - Senohraby 1895–2010.

Konference Forum Archaeologiae Post-Medievalis v paláci Unitaria v Praze dne 23. 3. 2010.

Samojská, K.: Historické stavební plány v pražských archivech.

Přednáška pro Klub Za starou Prahu přednesená v Juditině věži dne 17. 5. 2010.

Samojská, K.: Průvodce pro pražských fonděch historických stavebních plánů.

Konference Forum urbes medii aevi IX - Předměstí středověkého města v prostoru střední Evropy, Opava, 2.–4. 6. 2010.

Juřina, P. - **Vyšohlíd, M.:** Od města k předměstí a zase zpět. Archeologie Petrské čtvrti na Novém Městě pražském.

Konference Forum Archaeologiae Post-Medievalis v paláci Unitaria v Praze dne 23. 3. 2010.

Žegklitz, J.: Grafické a další předlohy motivů na renesančních kachlích z českého prostředí.

Přednáška pro studenty archeologie, Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou FF UK, Praha, 1. 6. 2010.

Žegklitz, J.: Grafické a další předlohy motivů na renesančních kachlích z českého prostředí.

Ostatní

Žegklitz, J.:

Příprava a organizace konference Forum Archaeologiae Post-Mediaevalis: Písemné a ikonografické prameny v archeologii novověku. Praha, 23.–24. března 2010.

Recenze a referáty o literatuře

Kašpar, V.

Studies in Post-Medieval Archaeology 3. Postmedieval ceramics. Production, assortment, usage - Novověká keramika. Výroba, sortiment, užití - Neuzeitliche Keramik. Produktion, Sortiment, Verwendung. Sborník příspěvků přednesených na konferenci Forum Archaeologiae Post-Mediaevalis pořádané společností Archaia Praha o. p. s. ve dnech 8. a 9. dubna 2008 v Praze, Praha 2009. Vyšlo v Časopise společnosti přátel starožitností 117/4, Praha 2009, 251–255.

Výstavy a prezentace

Kašpar, V.

Cesta do hlubin města (12 nej... objevů pražské archeologie). Spolupráce na výstavě pořádané Muzeem hlavního města Prahy v Muzeu hlavního města Prahy. 13. 5. 2009 – 10. 1. 2010.

Kašpar, V.

Královský sňatek. Eliška Přemyslovna a Jan Lucemburský 1310. Spolupráce na výstavě pořádané Muzeem hlavního města Prahy, Galerií hlavního města Prahy a Archivem hlavního města Prahy v domě U Kamenného zvonu. 4. 11. 2010 – 6. 2. 2011.

Tiskové zprávy v roce 2010

Hrad a zámek Vimperk Národní kulturní památkou, Nová Šumava, Občasník Správy NP a CHKO Šumava, 2010, číslo 13.

Zůstane senohrabská plovárna tak, jak ji známe? Samohláska, Senohrabský nezávislý občasník, číslo 2/2010.

Hrad a zámek Vimperk Národní kulturní památkou, Šumava, čtvrtletník Správy NP a CHKO Šumava, jaro 2010.

Na detailech záležití. Devatenáct z dvaceti měst na Příbramsku spolupracuje s naší bankou, Trendy, Časopis pro zaměstnance Finanční skupiny České spořitelny, 3–4/2010 (Kamýk nad Vltavou).

Baštírna, Senohrabská hláska, 6/2010.

Rozloučení s létem v archeologickém parku v Liboci, www.praha6.cz/kronika/zajimavost (ze dne 31. 8. 2010).

Děti se rozloučily s prázdninami, Pražský deník.cz (ze dne 1. 9. 2010).

HOSPODAŘENÍ SPOLEČNOSTI

Tab. 1

Příjmy a výdaje v roce 2010

Příjmy celkem	24.252.789,-
Výdaje celkem	23.613.215,-

Tab. 2

Majetek, závazky a pohledávky v roce 2010

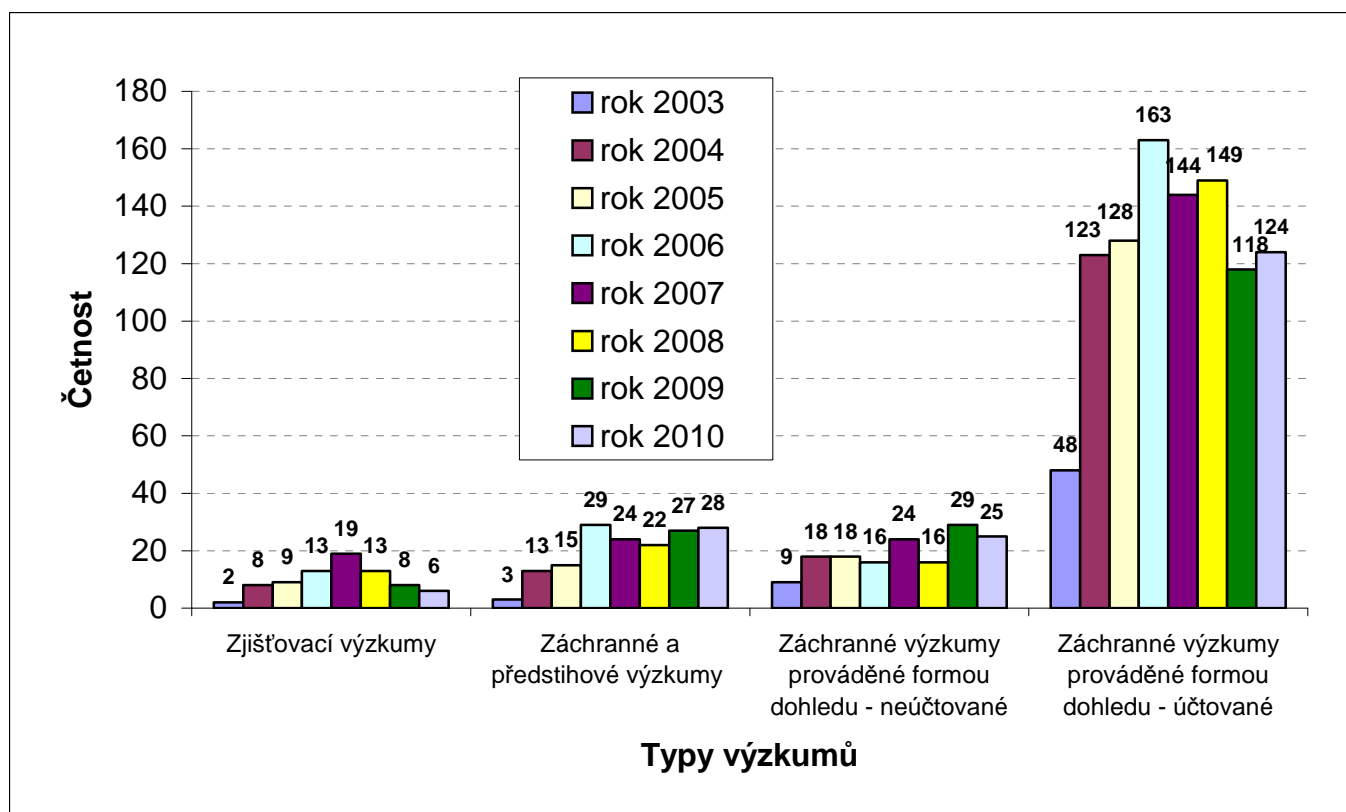
	Stav k 31. 12. 2010
Nehmotný majetek (drobný dlouhodobý nehmotný majetek)	141.017,-
Dlouhodobý hmotný majetek (samostatné movité věci a soubory věcí)	1.202.365,-
Vlastní jmění	3.282.197,-
Pohledávky do konce roku 2007	3.718.756,-
Pohledávky od roku 2008	810.984,-
Závazky do konce roku 2007	150.038,-
Závazky od konce roku 2008	670.996,-

Tab. 3

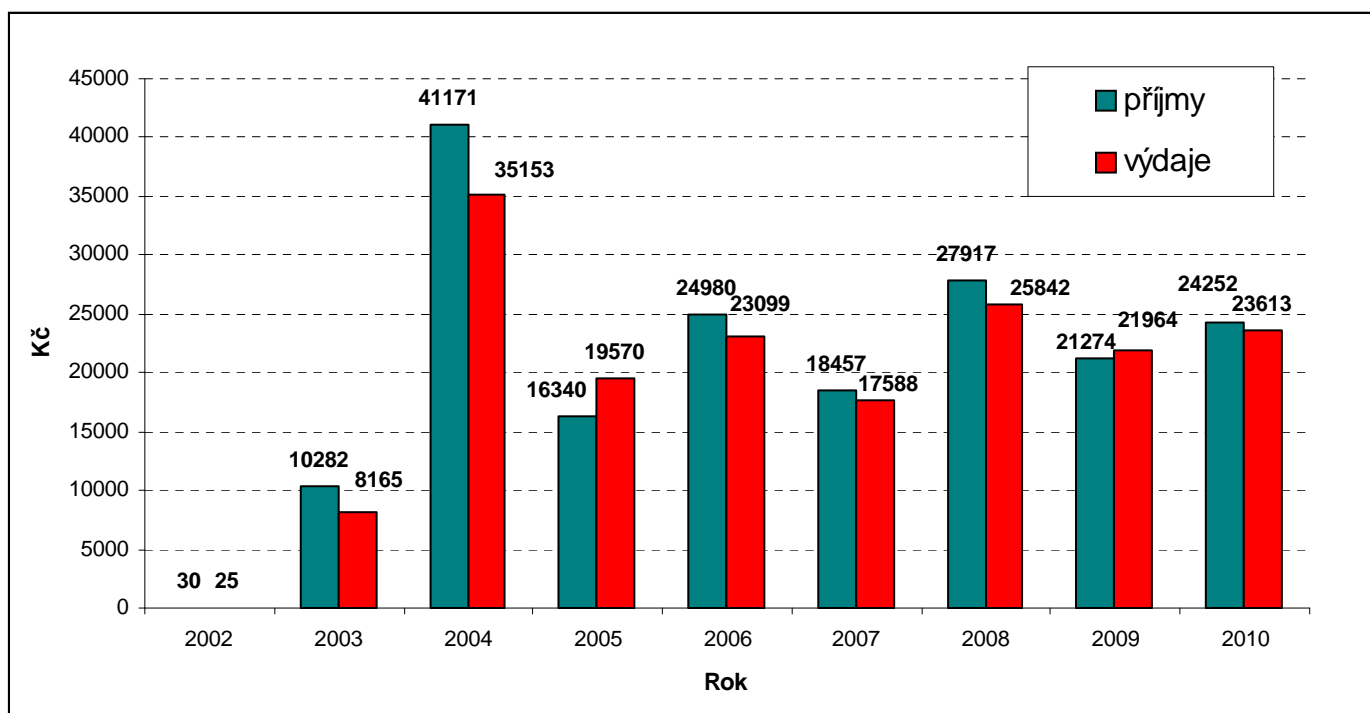
Struktura příjmů v členění dle zdrojů

Smlouvy o dílo, objednávky	24.172.565,-
Pronájem, konferenční poplatky	1.200,-
Prodej literatury	27.014,-
Úroky	22.614,-
Ostatní (tržby, ostatní výnosy, zaokrouhlené opravy)	29.396,-
Celkem	24.252.789,-

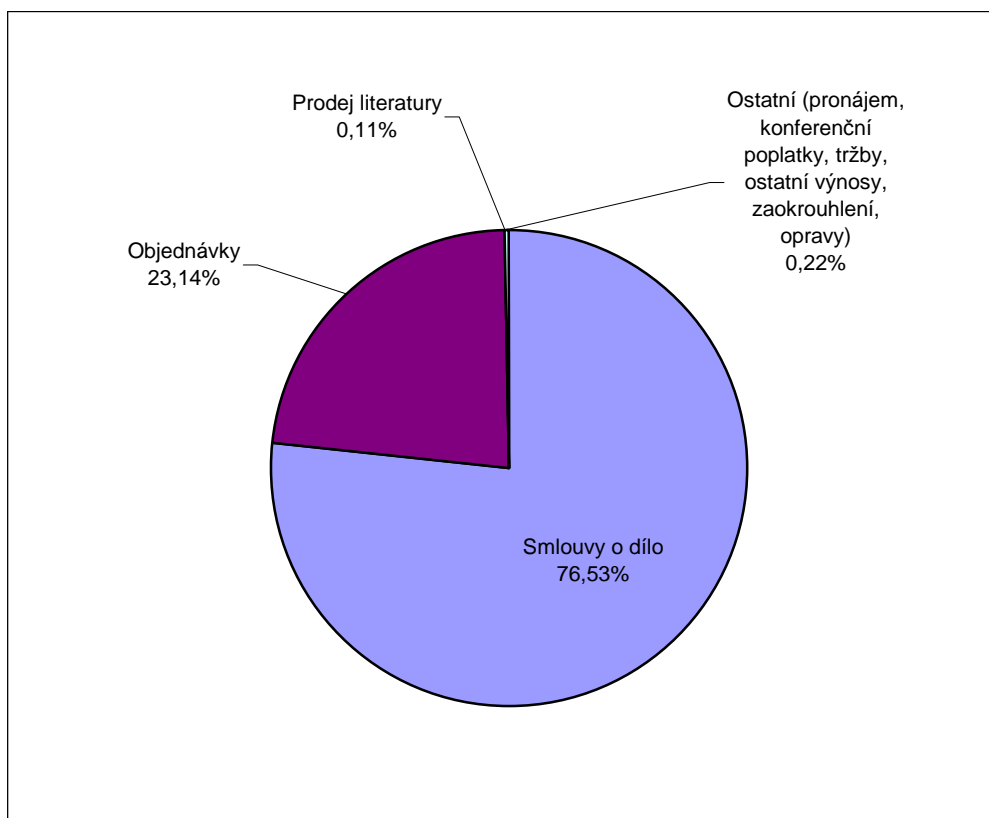
Graf č. 1
Srovnání počtu výzkumů v letech 2003–2010

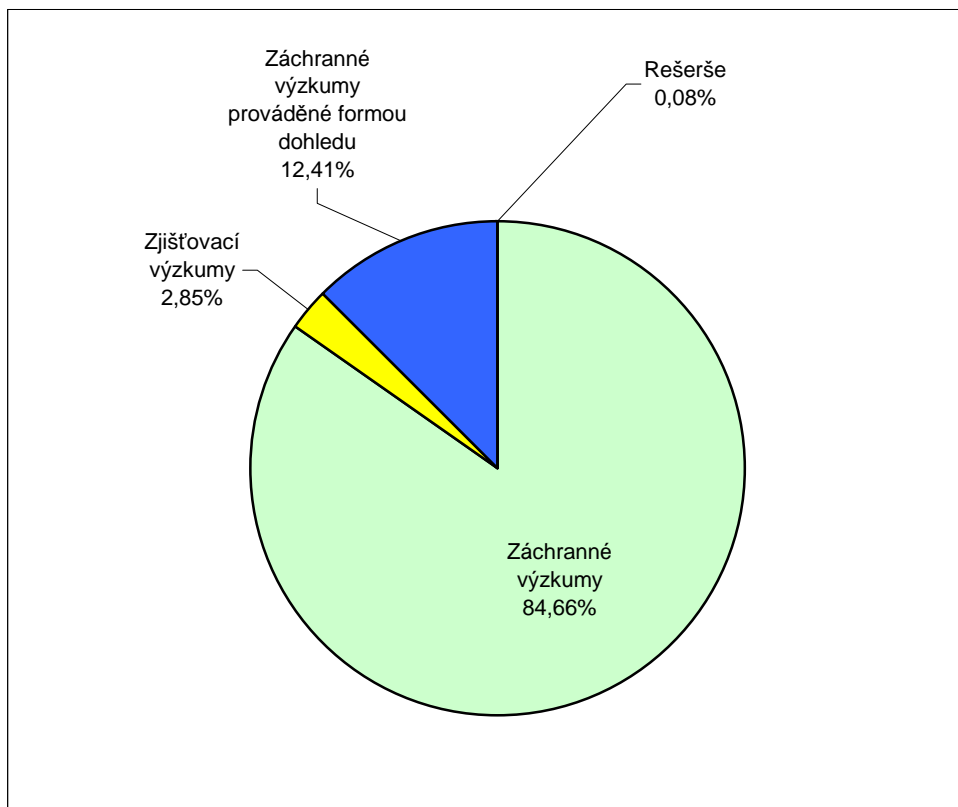
Graf č. 2
Vývoj příjmů a výdajů v letech 2002–2010 (v tis. Kč)

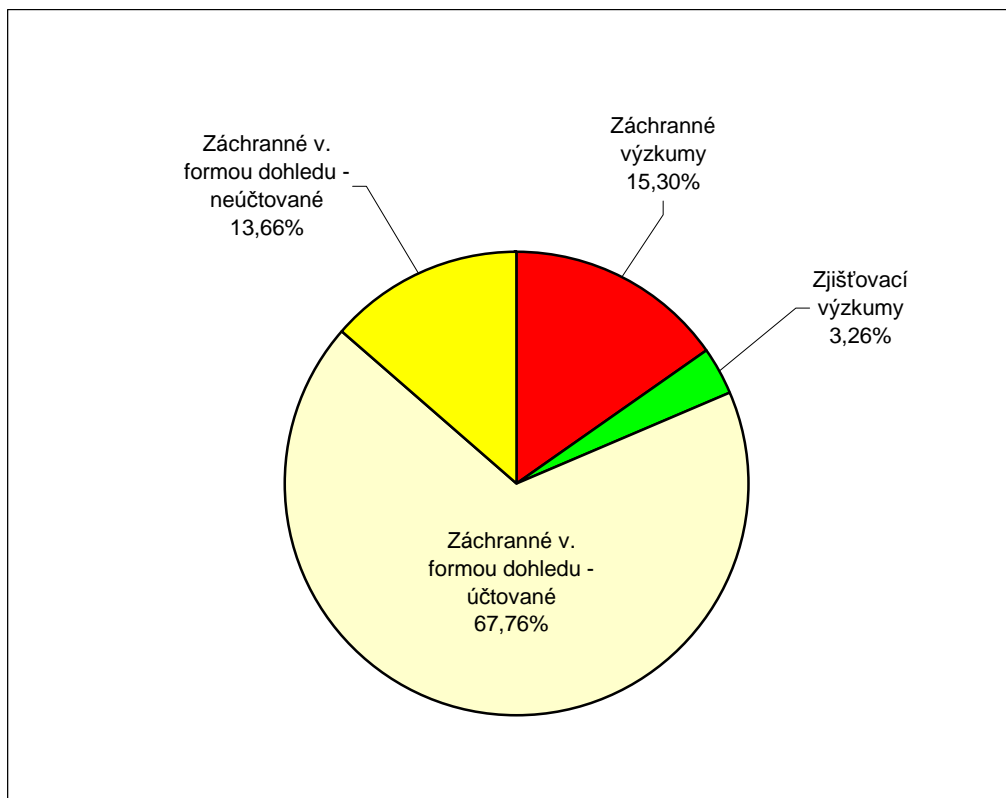
Graf č. 3
Srovnání příjmů v členění dle zdrojů (v procentech)

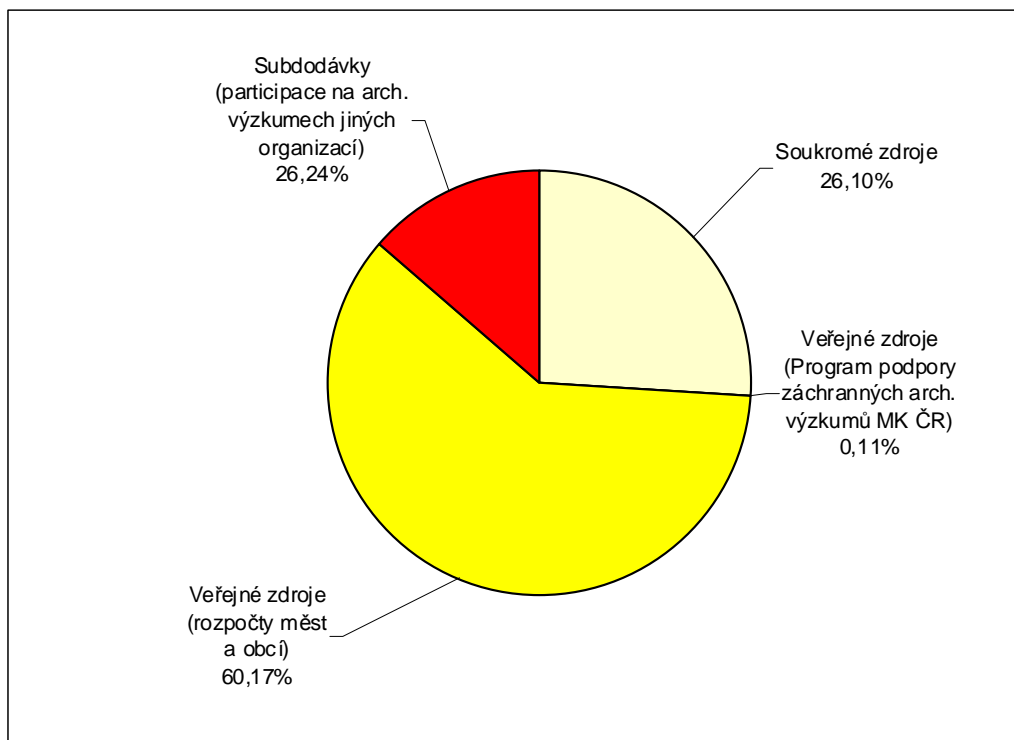
Graf č. 4
Srovnání příjmů z výzkumů v členění dle jejich druhů (v procentech)

Graf č. 5
Srovnání počtu výzkumů v členění dle druhů (v procentech)

Graf č. 6
Srovnání příjmů společnosti z výzkumů na smlouvu o dílo z veřejných, soukromých zdrojů a subdodávek (v procentech)

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPOLEČNOSTI

Složení správní a dozorčí rady

Správní rada fungovala do 24. června roku 2010 v tomto složení:

PhDr. Zdeněk Lochmann (20. 6. 2008 zahájil první funkční období na 3 roky) - **předseda správní rady**

doc. PhDr. František Gabriel, PhD. (28. 6. 2007 zahájil první tříleté funkční období na 3 roky)

doc. PhDr. Jiří Musil, PhD. (29. 6. 2007 zahájil druhé tříleté funkční období na 3 roky)

Po změnách ve správní radě fungovala správní rada od 24. června roku 2010 v tomto složení:

PhDr. Zdeněk Lochmann (od 20. 6. 2008 zahájil první funkční období na 3 roky) - **předseda správní rady**

PhDr. Michal Tryml (29. 6. 2010 zahájil první funkční období na 3 roky)

doc. PhDr. František Gabriel, PhD. (od 28. 6. 2010 zahájil druhé funkční období na 3 roky).

Dozorčí rada fungovala do 24. června roku 2010 v tomto složení:

David Merta (20. 6. 2008 zahájil první funkční období na 3 roky) - **předseda dozorčí rady**

PhDr. Michal Tryml (29. 6. 2007 zahájil druhé funkční období na 3 roky)

Mgr. Jan Turek (28. 6. 2007 zahájil první funkční období na 3 roky)

Po změnách v dozorčí radě fungovala dozorčí rada od 24. června roku 2010 v tomto složení:

David Merta (20. 6. 2008 zahájil první funkční období na 3 roky) - **předseda dozorčí rady**

doc. PhDr. Jiří Musil, PhD. (29. 6. 2010 zahájil první funkční období na 3 roky)

Mgr. Jan Turek (28. 6. 2010 zahájil druhé funkční období na 3 roky)

Personální obsazení

Přehled vyjmenovává pouze pracovníky zaměstnané v pracovním poměru hlavním nebo vedlejším. Výčet zaměstnanců je seřazen podle jejich funkčního zařazení. V závorce za jménem je rovněž uvedeno datum započetí pracovního poměru; HPP = hlavní pracovní poměr.

Ředitel, archeolog	Mgr. Vojtěch Kašpar (od 1. 5. 2003 HPP)
Archeolog	Jan Jeřáb (od 1. 11. 2003 HPP) Mgr. Sylwester Chmielowiec (od 4. 8. 2008 HPP) Mgr. Martin Vyšohlíd (od 1. 10. 2010 HPP) PhDr. Jaromír Žegklitz (od 1. 5. 2003 5/8 HPP; od 1. 2. 2009 HPP)
Historik umění	Mgr. Kateřina Samojská (od 1. 1. 2009 1/4 HPP)
Asistent archeologického výzkumu	Jaroslav Nedbal (od 1. 9. 2008 HPP) Bc. Kamil Peřina (od 1. 2. 2009 HPP) David Polcar (od 28. 1. 2005 HPP) Jan Poledne (od 6. 6. 2003 HPP) Karel Svoboda (od 1. 5. 2003 HPP)
Vedoucí laborant	Blanka Ciplová (od 2. 1. 2004 HPP)
Specialista archeologického výzkumu	Štěpánka Čechová (od 1. 2. 2009 do 30. 5. 2010 HPP) Bc. Šárka Juřinová (od 25. 12. 2007 mateřská dovolená) Jaroslav Kříž (od 1. 11. 2010 HPP) Jiří Maděrič (od 2. 9. 2004 HPP) Tereza Machková (od 1. 6. 2009 HPP) Mgr. Alexandra Pastoreková (od 1. 11. 2009 HPP) Alice Svatá (od 1. 1. 2009 HPP) Jiří Volek (od 23. 10. 2006 HPP)
Účetní a asistentka personalistiky Personalistka a účetní asistentka	Eva Bečvářová (od 30. 5. 2008 na smlouvu o vedení účetnictví) Františka Vohnoutová (od 1. 3. 2005 HPP)
Vedoucí odborné administrativy Odborná administrativa	PhDr. Štěpánka Jílková (od 1. 6. 2006 5/8 HPP) Bc. Jolana Příhodová (od 1. 9. 2009 5/8 HPP)
Vedoucí materiálně technického zabezpečení	Miroslav Hanuš (od 1. 1. 2009 5/8 HPP)

OBECNĚ PROSPĚŠNÁ SPOLEČNOST

**zapsána u Městského soudu v Praze
(rejstřík OPS, v odd. O, vložka č. 252)**

Sídlo: Truhlářská 20/1119, 110 00, Praha 1 - Nové Město

Založení společnosti: 2000 (schválení zakládací listiny zakladatelem)

Povolení Ministerstva kultury k provádění archeologických výzkumů: 2001

Zápis do rejstříku obecně prospěšných společností (Městský soud v Praze): 2002

ARCHAIA Praha o. p. s. je česká nestátní nezisková organizace s právním statutem obecně prospěšné společnosti. Posláním společnosti je ochrana, záchrana, dokumentace a výzkum archeologických a jiných historických památek a výchova a vzdělávání v oblasti archeologie a památkové péče.

Společnost poskytuje tyto obecně prospěšné služby:

- provádění archeologických výzkumů na ohrožených lokalitách
- provádění stavebně historických průzkumů na ohrožených lokalitách a historických objektech
- vědeckovýzkumná činnost v oblastech, jež jsou v souladu s posláním společnosti
- publikační činnost včetně vydávání a rozšiřování odborných a vzdělávacích publikací v oblastech, jež jsou v souladu s posláním společnosti
- tvorba a poskytování software v oblastech, jež jsou v souladu s posláním společnosti
- výchova a vzdělávání v oblastech, jež jsou v souladu s posláním společnosti, včetně pořádání výstav, přednášek, seminářů a kurzů
- provádění terénních, dokumentačních, technických a laboratorních prací na archeologických výzkumech prováděných oprávněnými archeologickými organizacemi
- správa a odborné zpracování movitých archeologických památek a jejich příprava pro předání do muzeí
- konzultační, poradenská a informační činnost v oblastech, jež jsou v souladu s posláním společnosti
- konzervace a speciální analýzy archeologických nálezů.

**Kontakty: tel.: 224 314 978, 224 317 913 fax: 224 311 425
www.archaiapraha.cz, e-mail: praha@archaia.cz**

ARCHAIA

ZAKLADATEL SPOLEČNOSTI

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ ARCHAIA

registrováno Ministerstvem vnitra v roce 1991

sídlo: Truhlářská 20/1112, 110 00, Praha 1 - Nové Město

ADRESÁŘ

Sídlo organizace a ústřední kancelář:	Truhlářská 20/1119 Praha 1 - Nové Město 110 00	tel: +0420 – 224 314 978, 224 317 913 fax: +0420 – 224 320 574 e-mail: praha@archaia.cz www.archaiapraha.cz
--	--	---

ARCHAIA Praha o.p.s.

Výroční zpráva za rok 2010

Vydal:	ARCHAIA Praha o. p. s. v Praze v roce 2011
Redakce:	Vojtěch Kašpar, Jolana Příhodová, Jaromír Žegklitz
Technická redakce:	Vojtěch Kašpar, Jolana Příhodová, Jaromír Žegklitz
Příprava podkladů:	Vojtěch Kašpar, Eva Bečvářová, Jolana Příhodová
Grafická úprava:	Vojtěch Kašpar, Jolana Příhodová
Neprodejné	
Počet výtisků	100 ks

ZPRÁVA
NEZÁVISLÉHO AUDITORA
o ověření účetní závěrky obecně prospěšné společnosti
ARCHAIA Praha o.p.s. k 31.12.2010

Duben 2011

ZPRÁVA

NEZÁVISLÉHO AUDITORA

o ověření účetní závěrky obecně prospěšné společnosti
ARCHAIA Praha o.p.s. k 31.12.2010

Ověření přiložené účetní závěrky k 31.12.2010 společnosti ARCHAIA Praha o.p.s. se sídlem Truhlářská 20/1119, 110 00 Praha 1, IČ 26701227, provedl auditor Ing. Ladislav Kolda, číslo oprávnění 1359.

Zpráva nezávislého auditora je určena pro zakladatele a správní radu společnosti ARCHAIA Praha o.p.s.

Ověřil jsem přiloženou účetní závěrku společnosti ARCHAIA Praha o.p.s. k 31.12.2010, výkaz zisku a ztráty za období od 1.1.2010 do 31.12.2010 a přílohu této účetní závěrky, včetně popisu použitých významných účetních metod. Údaje o společnosti jsou uvedeny v příloze této účetní závěrky.

Za sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky v souladu s českými účetními předpisy odpovídá statutární orgán společnosti ARCHAIA Praha o.p.s. Součástí této odpovědnosti je navrhnout, zavést a zajistit vnitřní kontroly nad sestavováním a věrným zobrazením účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou, zvolit a uplatňovat vhodné účetní metody a provádět dané situaci přiměřené účetní odhady.

Moji úlohou je vydat na základě provedeného auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsem provedl v souladu se zákonem o auditorech, Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně posouzení rizik, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlédne k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol.

Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením společnosti i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Domnívám se, že získané důkazní informace tvoří dostatečný a vhodný základ pro vyjádření mého výroku.

Podle mého názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv, pasiv a finanční situace společnosti ARCHAIA Praha o.p.s. k 31. prosinci 2010 a nákladů, výnosů a výsledku jejího hospodaření za období od 1.1.2010 do 31.12.2010 v souladu s českými účetními předpisy.

V Praze dne: 4.4.2011

Ing. Ladislav Kolda
číslo oprávnění 1359

Přílohy: Rozvaha
Výkaz zisku a ztráty
Příloha k účetní závěrce

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

k 31.12.2010

(v celých tis. Kč)

Zpracováno v souladu s vyhláškou
č. 504/2002 Sb. ve znění
pozdějších předpisů

Název účetní jednotky

Archaia Praha o.p.s.

Truhlářská 20

110 00 Praha 1

0

ICO
26701227

Číslo účtu	Název ukazatele	Číslo řádku	Činnosti			
			hlavní	hospodářská		celkem
			5	6	7	8
A. NÁKLADY						
I. Spotrebované nákupy celkem			0	802	0	802
501	Spotřeba materiálu	1	0	596	0	596
502	Spotřeba energie	2	0	206	0	206
503	Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	3	0	0	0	0
504	Prodané zboží	4	0	0	0	0
II. Služby celkem			0	10 393	0	10 393
511	Opravy a udržování	5	0	163	0	163
512	Cestovné	6	0	75	0	75
513	Náklady na reprezentaci	7	0	39	0	39
518	Ostatní služby	8	0	10 116	0	10 116
III. Osobní náklady celkem			77	11 990	0	12 067
521	Mzdové náklady	9	77	8 935	0	9 012
524	Zákonné sociální pojištění	10	0	2 718	0	2 718
525	Ostatní sociální pojištění	11	0	0	0	0
527	Zákonné sociální náklady	12	0	337	0	337
528	Ostatní sociální náklady	13	0	0	0	0
IV. Dane a poplatky celkem			0	4	0	4
531	Dan silnicí	14	0	4	0	4
532	Dan z nemovitostí	15	0	0	0	0
538	Ostatní dane a poplatky	16	0	0	0	0
V. Ostatní náklady celkem			0	212	0	212
541	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	17	0	0	0	0
542	Ostatní pokuty a penále	18	0	0	0	0
543	Odpis nedobytné pohledávky	19	0	0	0	0
544	Úroky	20	0	0	0	0
545	Kursově ztráty	21	0	0	0	0
546	Dary	22	0	0	0	0
548	Manka a škody	23	0	0	0	0
549	Jiné ostatní náklady	24	0	212	0	212

Formulář zpracovala ASPEKT, H.M., danová, účetní a auditorská kancelář, www.danovaprznani.cz, business.center.cz

			Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
a			b	1	2
IV. Oprávk k dlouho- dobému majetku	Oprávk k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje	(072)	29	0	0
	Oprávk k softwaru	(073)	30	0	0
	Oprávk k ocenitelným právům	(074)	31	0	0
	Oprávk k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	(078)	32	141	141
	Oprávk k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku	(079)	33	0	0
	Oprávk k stavbám	(081)	34	0	0
	Oprávk k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	(082)	35	1 055	1 109
	Oprávk k pěstelským celkům trvalých porostů	(085)	36	0	0
	Oprávk k základnímu stádu a tažným zvířatům	(086)	37	0	0
	Oprávk k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	(088)	38	0	0
	Oprávk k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku	(089)	39	0	0
Součet ř. 29 až 39			40	1 196	1 250
B.	Krátkodobý majetek ř. 51 + 71 + 80 + 84		41	5 424	7 564
I. Zásoby	Materiál na skladě	(112)	42	0	0
	Materiál na cestě	(119)	43	0	0
	Nedokončená výroba	(121)	44	0	0
	Polotovary vlastní výroby	(122)	45	0	0
	Výrobky	(123)	46	0	0
	Zvířata	(124)	47	0	0
	Zboží na skladě a v prodejnách	(132)	48	0	0
	Zboží na cestě	(139)	49	0	0
	Poskytnuté zálohy na zásoby	(314)	50	0	0
Součet ř. 42 až 50			51	0	0
II. Pohledávky	Odběratelé	(311)	52	6 768	4 530
	Směnky k inkasu	(312)	53	0	0
	Pohledávky za eskontované cenné papíry	(313)	54	0	0
	Poskytnuté provozní zálohy	(314-ř.50)	55	66	14
	Ostatní pohledávky	(315)	56	0	0
	Pohledávky za zaměstnanci	(335)	57	0	0
	Pohledávky za institucemi sociálního zabezpečení a veřejného zdravotního pojištění	(336)	58	0	0
	Daň z příjmů	(341)	59	325	246
	Ostatní přímé daně	(342)	60	0	0
	Daň z přidané hodnoty	(343)	61	0	109
	Ostatní daně a poplatky	(345)	62	0	0
	Nároky na dotace a ostatní zúčtování se st.rozpočtem	(346)	63	0	0
	Nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozpočtem ÚSC	(348)	64	0	0

			Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
a			b	1	2
II. Pohledávky	Pohledávky za účastníky sdružení	(358)	65	103	0
	Pohledávky z pevných termínových operací a opcí	(373)	66	0	0
	Pohledávky z vydaných dluhopisů	(375)	67	0	0
	Jiné pohledávky	(378)	68	130	130
	Dohadné účty aktivní	(388)	69	0	0
	Opravná položka k pohledávkám	(391)	70	3 719	0
	Součet ř. 52 až 69 minus 70		71	3 673	5 029
III. Krátkodobý finanční majetek	Pokladna	(211)	72	282	266
	Ceniny	(213)	73	0	0
	Bankovní účty	(221)	74	1 301	2 085
	Majetkové cenné papíry k obchodování	(251)	75	0	0
	Dluhové cenné papíry k obchodování	(253)	76	0	0
	Ostatní cenné papíry	(256)	77	0	0
	Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	(259)	78	0	0
	Peníze na cestě	(+/-261)	79	0	0
Součet ř. 72 až 79			80	1 583	2 351
IV. Jiná aktiva celkem	Náklady příštích období	(381)	81	118	134
	Příjmy příštích období	(385)	82	50	50
	Kursově rozdíly aktivní	(386)	83	0	0
Součet ř. 81 až 83			84	168	184
ÚHRN AKTIV			ř. 1+41	5 479	7 657
Kontrolní číslo			ř. 1 až 83	997	34 138
					35 628

PASIVA

		Císlo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
c		d	3	4
A.	Vlastní zdroje č.90 + 94	86	1 318	5 429
1. Jmění	Vlastní jmění (901)	87	3 282	3 282
	Fondy (911)	88	0	0
	Oceňovací rozdíly z přecenění finančního majetku a závazků (921)	89	0	0
	Součet ř. 87 až 89	90	3 282	3 282
2. Výsledek hospodaření	Účet výsledku hospodáření (+/-963)	91	X	434
	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení (+/-931)	92	-687	X
	Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta min. let (+/-932)	93	-1 277	1 713
	Součet ř. 91 až 93	94	-1 964	2 147
B.	Cizí zdroje ř.96 + 104 + 128 + 132	95	4 161	2 228
1.	Rezervy (941)	96	0	0
2. Dlouhodobé závazky	Dlouhodobé bankovní úvěry (953)	97	0	0
	Vydané dluhopisy (953)	98	0	0
	Závazky z pronájmu (954)	99	0	0
	Přijaté dlouhodobé zálohy (955)	100	0	0
	Dlouhodobé směnky k úhradě (958)	101	0	0
	Dohadné účty pasivní (389)	102	0	0
	Ostatní dlouhodobé závazky (959)	103	0	0
	Součet ř. 97 až 103	104	0	0
3. Krátkodobé závazky	Dodavatelé (321)	105	2 859	821
	Směnky k úhradě (322)	106	0	0
	Přijaté zálohy (324)	107	310	401
	Ostatní závazky (325)	108	0	10
	Zaměstnanci (331)	109	440	500
	Ostatní závazky vůči zaměstnancům (333)	110	0	0
	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdr.pojištění (336)	111	269	307
	Daň z příjmů (341)	112	0	0
	Ostatní přímé daně (342)	113	69	84
	Daň z přidané hodnoty (343)	114	104	0
	Ostatní daně a poplatky (345)	115	1	0
	Závazky ze vztahu ke státnímu rozpočtu (346)	116	0	0
	Závazky ze vztahu k rozp.orgánů uzem.sam.celků (348)	117	0	0
	Závazky z upsaných nespl.cenných papírů a vkladů (367)	118	0	0
	Závazky k účastníkům sdružení (368)	119	0	0
	Závazky z pevných termínových operací a opcí (373)	120	0	0
	Jiné závazky (379)	121	4	0
	Krátkodobé bankovní úvěry (231)	122	0	0
	Eskontní úvěry (232)	123	0	0
	Vydané krátkodobé dluhopisy (241)	124	0	0
	Vlastní dluhopisy (255)	125	0	0
	Dohadné účty pasivní (389)	126	0	0
	Ostatní krátkodobé finanční výpomoci (379)	127	0	0
	Součet ř.105 až 127	128	4 056	2 123
5. Jiná pasiva	Výdaje příštích období (383)	129	105	105
	Výnosy příštích období (384)	130	0	0
	Kursově rozdíly pasivní (387)	131	0	0
	Součet ř. 129 až 131	132	105	105
ÚHRN PASIV ř.86 + 95		133	5 479	7 657
Kontrolní číslo (ř.86 až 133)		998	21 916	30 628

Formulář zpracovala ASPEKT HM, danová, účetní a auditorská kancelář, www.danovaprizenani.cz, business.center.cz

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

k 31.12.2010

(v celých tis. Kč)

Zpracováno v souladu s vyhláškou
c. 504/2002 Sb. ve znění
pozdějších předpisů

Název účetní jednotky

Archaia Praha o.p.s.

Truhlářská 20

110 00 Praha 1

0

ICO
26701227

Číslo účtu	Název ukazatele	Číslo řádku	Činnosti			
			hlavní	hospodářská		celkem
			5	6	7	8
A. NÁKLADY						
I. Spotrebované nákupy celkem			0	802	0	802
501	Spotřeba materiálu	1	0	596	0	596
502	Spotřeba energie	2	0	206	0	206
503	Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	3	0	0	0	0
504	Prodané zboží	4	0	0	0	0
II. Služby celkem			0	10 393	0	10 393
511	Opravy a udržování	5	0	163	0	163
512	Cestovné	6	0	75	0	75
513	Náklady na reprezentaci	7	0	39	0	39
518	Ostatní služby	8	0	10 116	0	10 116
III. Osobní náklady celkem			77	11 990	0	12 067
521	Mzdové náklady	9	77	8 935	0	9 012
524	Zákonné sociální pojištění	10	0	2 718	0	2 718
525	Ostatní sociální pojištění	11	0	0	0	0
527	Zákonné sociální náklady	12	0	337	0	337
528	Ostatní sociální náklady	13	0	0	0	0
IV. Dane a poplatky celkem			0	4	0	4
531	Dan silnicí	14	0	4	0	4
532	Dan z nemovitostí	15	0	0	0	0
538	Ostatní dane a poplatky	16	0	0	0	0
V. Ostatní náklady celkem			0	212	0	212
541	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	17	0	0	0	0
542	Ostatní pokuty a penále	18	0	0	0	0
543	Odpis nedobytné pohledávky	19	0	0	0	0
544	Úroky	20	0	0	0	0
545	Kursově ztráty	21	0	0	0	0
546	Dary	22	0	0	0	0
548	Manka a škody	23	0	0	0	0
549	Jiné ostatní náklady	24	0	212	0	212

Formulář zpracovala ASPEKT HMI, danová, účetní a auditorská kancelář, www.danovaprizenani.cz, business.center.cz

Číslo účtu	Název ukazatele	Číslo řádku	Činnosti			
			hlavní	hospodářská		celkem
			5	6	7	8
VI. Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek celkem			0	55	0	55
551	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	25	0	55	0	55
552	Zustatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	26	0	0	0	0
553	Prodané cenné papíry a podíly	27	0	0	0	0
554	Prodaný materiál	28	0	0	0	0
556	Tvorba rezerv	29	0	0	0	0
559	Tvorba opravných položek	30	0	0	0	0
VII. Poskytnuté příspěvky celkem			0	0	0	0
581	Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	31	0	0	0	0
582	Poskytnuté členské příspěvky	32	0	0	0	0
VIII. Dan z příjmu celkem celkem			0	0	0	0
595	Dodatečné odvody dane z příjmu	33	0	0	0	0
Účtová třída 5 celkem (řádek 1 až 33)			77	23 456	0	23 533

B. VÝNOSY

I. Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem			26	23 988	0	24 014
601	Tržby za vlastní výrobky	1	26	0	0	26
602	Tržby z prodeje služeb	2	0	23 988	0	23 988
604	Tržby za prodané zboží	3	0	0	0	0
II. Změna stavu vnitroorganizačních zásob celkem			0	0	0	0
611	Změna stavu zásob nedokončené výroby	4	0	0	0	0
612	Změna stavu zásob polotovaru	5	0	0	0	0
613	Změna stavu zásob výrobku	6	0	0	0	0
614	Změna stavu zvířat	7	0	0	0	0
III. Aktivace celkem			0	0	0	0
621	Aktivace materiálu a zboží	8	0	0	0	0
622	Aktivace vnitroorganizačních služeb	9	0	0	0	0
623	Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	10	0	0	0	0
624	Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	11	0	0	0	0
IV. Ostatní výnosy celkem			0	33	0	33
641	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	12	0	0	0	0
642	Ostatní pokuty a penále	13	0	0	0	0
643	Platby za odepsané pohledávky	14	0	0	0	0
644	Úroky	15	0	23	0	23
645	Kursovne zisky	16	0	0	0	0
648	Zúčtování fondu	17	0	0	0	0
649	Jiné ostatní výnosy	18	0	10	0	10

Číslo účtu	Název ukazatele	Číslo řádku	Činnosti			
			hlavní	hospodářská		celkem
			5	6	7	8
V. Tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv a opravných položek celkem			0	0	0	0
652	Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	19	0	0	0	0
653	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	20	0	0	0	0
654	Tržby z prodeje materiálu	21	0	0	0	0
655	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	22	0	0	0	0
656	Zúčtování rezerv	23	0	0	0	0
657	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	24	0	0	0	0
659	Zúčtování opravných položek	25	0	0	0	0
VI. Přijaté příspěvky celkem			0	0	0	0
681	Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	26	0	0	0	0
682	Přijaté příspěvky (dary)	27	0	0	0	0
684	Přijaté členské příspěvky	28	0	0	0	0
VII. Provozní dotace celkem			0	0	0	0
691	Provozní dotace	29	0	0	0	0
Účtová třída 6 celkem (řádek 1 až 29)			26	24 021	0	24 047
C. VÝSLEDEK HOSPODARENÍ PŘED ZDANENÍM			-51	565	0	514
591	Dan z příjmu	65	0	79	0	79
D. VÝSLEDEK HOSPODARENÍ PO ZDANENÍM			-51	486	0	435
Kontrolní číslo		999	78	71 151	0	71 229

Odesláno dne:
30.3.2011

Razítko:

ARCHAIA Praha o.p.s.
Truhlářská 20, 110 00 Praha 1
tel.: 224 314 978, IČ 26701227
e-mail: praha@archaia.cz
www.archaia Praha.cz

3

Podpis vedoucího úč.jednotky:

Odpovídá za údaje:

Telefon:

Formulár zpracovává ASPEKT H.V. danová, účetní a auditorská kancelář, www.danovaprizenani.cz, business.center.cz

Příloha k účetní závěrce za rok 2010

ARCHAIA PRAHA , o.p.s.

Truhlářská 20

110 00 Praha 1

IČO: 26 70 12 27

Právní forma: obecně prospěšná činnost

Předmět činnosti: ochrana, záchrana, dokumentace a výzkum archeologických a jiných historických památek a výchova a vzdělávání v oblasti archeologie a památkové péče.

Ředitel společnosti: Mgr. Vojtěch Kašpar

Zaměstnanci: Firma v r. 2010 měla 20 stálých zaměstnanců a na archeologické výzkumy si najímala pracovníky dle potřeby a to na dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti. Průměrný evid. přepočtený počet zaměstnanců činí 20 zaměstnanců. Vynaložené mzdové náklady : 8 935 449 Kč. vynaložené zákonné pojištění : 2 718 017 Kč.

Způsob ocenění majetku:

Zásoby firma nemá.

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek se oceňuje cenou pořizovací.

Hodnota samost. mov. věcí činí 1 109 838 Kč. Oprávky k tomuto majetku jsou ve výši 1 054 758,-- Kč.

Odpisování majetku:

Účetní a daňové odpisy jsou ve stejné výši, používá se rovnoměrný odpis.

Oběh a zpracování došlých dokladů:

Došlé faktury – jsou číslovány pořadovým č. a předány ke kontrole po věcné správnosti vedení podniku. Poté je faktura zaúčtována. Placení faktur se eviduje dle bankovních výpisů.

Pokladna: Je vedena pouze v Kč. Před zaúčtováním je provedena kontrola daňových náležitostí, poté zaúčtována a podepsána účetní a vedením podniku.

Banka: bankovní výpisy zakládá a účtuje účtárna.

Interní doklady: účtují se zde ostatní účetní operace. (např. opravy kontace, odpisy majetku, strávenky, dohadné položky)

Inventarizace majetku a závazků:

Peněžní prostředky jsou inventarizovány 1 x ročně.

Pohledávky a závazky se inventarizují dokladovou inventurou ke dni 31.12.

Rezervy: Společnost žádné zákonné ani ostatní rezervy nevytváří.

Výsledek hospodaření za r. 2010 :

	hlavní činnost	hospodářská činnost
Příjmy	26 364,00	24 021 344,81
Výdaje	76 928,40	23 536 286,54
Celkem	- 50 564,40	485 058,27

Podpisové vzory:

Za formální kontrolu
a kontaci účetních dokladů:

Bečvářová

Za disponování s bankou a za
dohody mimo prac. poměr:

Mgr. Kašpar

Bečvářová

Vohnoutová.....

Za schválení všech dokladů:

Mgr. Kašpar

.....
Eva Bečvářová
účetní

ARCHAIA Praha o. p. s.
Truhlářská 20, 110 00 Praha 1
tel.: 224 314 970, IČ 26701227
e-mail: praha@archaia.cz
www.archaiapraha.cz

3

.....
Mgr. Vojtěch Kašpar
ředitel společnosti